

სოციალური დავები (ურთი და კომპენსაცია)

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: http://www.supremecourt.ge/default.aspx?sec_id=133&lang=1

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
ადმინისტრაციულ საქმეებზე
2016, №10

Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Administrative Cases
(in Georgian)
2016, №10

Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Verwaltungssachen
(in der georgischen Sprache)
2016, №10

Решения Верховного Суда Грузии
по административным делам
(на грузинском языке)
2016, №10

გადაწყვეტილებების შერჩევასა
და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი **ლიანა ლომიძე**

ტექნიკური რედაქტორი **მარიკა მაღალაშვილი**

რედაქციის მისამართი: 0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების
ქ. №32, ტელ: 298-21-03; www.supremecourt.ge

**ჟურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო
სასამართლოების დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

1. სამსახურიდან გათავისუფლების კანონიერება

თანამდებობაზე კონკურსის წესით დანიშვნა

კონკურსის შედეგების გასაჩივრება

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელით**

№ბს-67-66(კ-16)

14 ივლისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტის ბათილად ცნობა და ახალი აქტის გამოცემა

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 22 დეკემბერს ი. მ-ემ სასარჩელო განცხადებით მიმართა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს, მოპასუხის – სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და მესამე პირის – ქ. ბ-ის მიმართ.

მოსარჩელის განმარტებით, ბათუმის შოთა რუსთაველის სა-
ხელმწიფო უნივერსიტეტში რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის
№01-08/25 ბრძანების საფუძველზე დამტკიცდა უნივერსიტეტ-
ში არჩევნების ჩატარების დებულება, რომლის მიხედვითაც უნ-
და მომხდარიყო უნივერსიტეტში არჩევნების, მათ შორის, სხვა-
დასხვა ფაკულტეტის დეკანის არჩევნების ჩატარება, რომლის
თანახმად, უნივერსიტეტის ფაკულტეტების საბჭოები თავად
განსაზღვრავდნენ იმ კრიტერიუმებს, რომლებიც უნდა დაეკ-
მაყოფილებინათ კონკურსანტებს. საყურადღებოა ის გარემო-
ება, რომ საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე ყველა ფა-
კულტეტზე დეკანობის კანდიდატს უნდა ჰქონოდა 5-წლიანი
აკადემიური გამოცდილება, გამონაკლისს წარმოადგენდა მხო-
ლოდ ... ფაკულტეტი, სადაც აკადემიური გამოცდილების შესა-
ხებ მიზანმიმართულად განისაზღვრა, რომ მოთხოვნა იყოს არა
5-წლიანი, არამედ 1-წლიანი აკადემიური გამოცდილება, აღნიშ-
ნული კი თავიდანვე ითვალისწინებდა ქ. ბ-ისათვის უპირატე-

სობის მინიჭებას.

მოსარჩელის მითითებით, მიუხედავად იმისა, რომ ფაკულტეტის საბჭოს გადაწყვეტილებით 1-წლიანი აკადემიური გამოცდის მქონე კანდიდატს უფლება მიეცა არჩევნებში მონაწილეობის, არჩევნების შედეგები მაინც მის სასარგებლოდ დასრულდა. კერძოდ, 2014 წლის 12 დეკემბერს ჩატარებულ არჩევნებში მონაწილე 15 ამომრჩევლიდან მან მიიღო 8 ხმა, რის შესაბამისად იგი ითვლებოდა გამარჯვებულად, თუმცა უნივერსიტეტის რექტორმა ნაცვლად იმისა, რომ ელიარებინა არჩევნების შედეგები, იგი უკანონოდ გააუქმა და დანიშნა ახალი არჩევნები. არჩევნების შედეგების გაუქმების საფუძველი კი გახდა სტუდენტის, გ. ბ-ის საჩივარი, რომელიც იყო უსაფუძვლო და არ შეესაბამებოდა სინამდვილეს. უნივერსიტეტის რექტორმა ისე ცნო არჩევნების შედეგები ბათილად, რომ საჩივართან დაკავშირებით არ ჩატარებია ადმინისტრაციული წარმოება, დეტალურად არ გამოუკვლევია არსებული მდგომარეობა.

მოსარჩელემ მიიჩნია, რომ საარჩევნო კომისიაში შესულ საჩივარში გამოთქმული უსაფუძვლო ბრალდებები ფაქტობრივად წარმოადგენდა არა უშუალოდ გ. ბ-ის, არამედ ი. მ-ის კონკურენტის პოზიციას და არასწორ განმარტებას, რომელიც მხოლოდ შედეგების გაუქმებას ისახავდა მიზნად.

მოსარჩელემ საჩივარში გამოთქმულ კონკრეტულ ბრალდებებთან დაკავშირებით მიუთითა, რომ საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძვლებში ი. მ-ეს მიჰყავდა მხოლოდ სალექციო მუშაობა, იგი არ აწარმოებდა ჯგუფში მუშაობის შეფასებას და შესაბამისად, არ შეეძლო გ. ბ-ისათვის გაეფორმებინა ჯგუფში მუშაობის 40-ქულიანი მიმდინარე შეფასება. როგორ უნდა შეეფასებინა ი. მ-ეს გ. ბ-ის სასწავლო კურსი მისი გამოცდაზე არ ყოფნის პირობებში. ყველა სასწავლო კურსს ჰყავდა თავისი პედაგოგი, გამოცდა ტარდებოდა ლექტორისა და დამსწრის მონაწილეობის პირობებში. ი. მ-ეს, დატვირთვით, ევროპისმცოდნეობის მეორე კურსთან არანაირი სააუდიტორო მუშაობა არ ჰქონდა გათვალისწინებული.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის უფლებამოსილება შემოიფარგლებოდა არჩევნების ჩატარებით, ხოლო რაც შეეხებოდა ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლებრივ დარღვევებს, იგი სამართალდამცავი ორგანოების კომპეტენციას წარმოადგენდა.

მოსარჩელის მითითებით, დადგენილი იყო, რომ საარჩევნო პროცესის მიმდინარეობის დროს არანაირი დარღვევა არ დაფიქსირებულა, რაც დასტურდებოდა შესაბამისი დასკვნითი ოქ-

მით და კომისიის უფლებამოსილება ამით ინურებოდა. ყველა დანარჩენი საკითხი კომპეტენტურ ორგანოს უნდა განეხილა.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ გ. ბ-ეს მისთვის ხმა არ მიუცია 2014 წლის 12 დეკემბრის არჩევნებში, მიუხედავად მისი მტკიცებისა, რომ ი. მ-ის მხრიდან ის იმყოფებოდა დიდი წნეხისა და მუქარის ქვეშ, ხოლო რა მოხდა მომდევნო ორ დღეში, გაურკვეველია.

მოსარჩელემ ასევე აღნიშნა, რომ კომისიის სხდომაზე გ. ბ-ის მიერ მიცემული ჩვენების მიხედვით, 13-14 დეკემბერს ი. მ-ის მხრიდან თითქოს ადგილი ჰქონდა უნივერსიტეტის შენობაში გ. ბ-ესთან შეხვედრებს, რაც სინამდვილეს არ შეესაბამებოდა, რისი გადამოწმება შესაძლებელი იყო ვიდეოკონტროლის ჩანაწერების მეშვეობითაც. გ. ბ-ესთან მას არც პირდაპირი და არც სატელეფონო დისტანციური სახის არანაირი კონტაქტი არ ჰქონია.

მოსარჩელემ მიიჩნია, რომ დეკანის თანამდებობაზე საარჩევნო კამპანია ჩაატარა კეთილსინდისიერად, უნივერსიტეტის დებულებისა და საქართველოს კანონმდებლობის სრული დაცვით. ყველა ე.წ. ბრალდება, რომელიც გაცხადდა მის მიმართ იყო ხელოვნური. იგი, როგორც დეკანი, არ აწყობდა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას და ყველანაირად ცდილობდა, მათ შორის, არაკანონიერი გზებით ჩამოეშორებინა ის საუნივერსიტეტო საქმიანობას.

ამდენად, მოსარჩელემ სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და ახალი აქტის გამოცემით არჩევნების შედეგების დამტკიცებულად ცნობა მოითხოვა. ამასთან, მოსარჩელემ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 29-ე მუხლის საფუძველზე სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილების მოქმედების შეჩერების თაობაზე იშუამდგომლა.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 23 დეკემბრის განჩინებით ი. მ-ის შუამდგომლობა გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების მოქმედების შეჩერების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა უსაფუძვლობის გამო.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 17 ივლისის გადაწყვეტილებით ი. მ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19

დეკემბრის №1 გადაწყვეტილება; მოპასუხეს – სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ამ გადაწყვეტილებაში მითითებული, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების სრულყოფილი გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ... ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის №1 ოქმისა და დეკანის არჩევნების შედეგების გაუქმების მოთხოვნის შესახებ გ. ბ-ის საჩივარზე შესაბამისი გადაწყვეტილების (ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი) მიღება დაევალა.

სასამართლომ დადგინილად მიიჩნია, რომ სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანების საფუძველზე დამტკიცდა უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულება, რომლის მიხედვითაც უნდა მომხდარიყო უნივერსიტეტში არჩევნების, მათ შორის, სხვადასხვა ფაკულტეტის დეკანის არჩევნების ჩატარება.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ... ფაკულტეტის საბჭოს 2014 წლის 30 ოქტომბრის №4 ოქმის საფუძველზე, დეკანის არჩევნები დაინიშნა 2014 წლის 12 დეკემბერს. არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო ორმა კანდიდატმა – ი. მ-ემ და ქ. ბ-ემ.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 10 ნოემბრის №01-08/56 ბრძანების საფუძველზე, სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მართვის ორგანოების არჩევნების ჩატარების მიზნით შეიქმნა საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიები. ... ფაკულტეტზე საარჩევნო კომისია განისაზღვრა 5 წევრის შემადგენლობით.

... ფაკულტეტის საბჭოს 2014 წლის 15 სექტემბრის სხდომის გადაწყვეტილებით, საბჭოში მონაწილეობის უფლებამოსილება მიეცა 15 წევრს, მათ შორის, სტუდენტ გ. ბ-ეს.

... ფაკულტეტზე დეკანის არჩევნების პირველი ტური გაიმართა 2014 წლის 12 დეკემბერს და გამარჯვებული ვერ გამოვლინდა. ფაკულტეტის საბჭოში შემავალი 15 წევრიდან (ამომრჩეველიდან) ი. მ-ემ მიიღო 4 ხმა, ქ. ბ-ემ 6 ხმა, 5 ბიულეტენი კი სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 50-ე მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, ბათილად იქნა ცნობილი, რადგანაც არ აღმოჩნდა საარჩევნო ბიულეტენზე ხელმომწერი კომისიის წევრების ხელმოწერა.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანებით დამტკიცებული საარჩევნო დებულების შესაბამისად, 3 დღის ვადაში 2014 წლის 15 დეკემბერს ჩატარდა მე-2 ტური, რომელშიც სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, 8 ხმით 7-ის წინააღმდეგ, გაიმარჯვა ი. მ-ემ.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიაში არჩევნების შედეგების გამოცხადებიდან 24 საათის განმავლობაში, 2014 წლის 16 დეკემბერს უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიაში დაფიქსირდა ამომრჩევლის – გ. ბ-ის №ბ-3163 და დეკანოზის კანდიდატის – ქ. ბ-ის №6318 საჩივრები, რომლითაც მოითხოვდნენ ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის №1 ოქმისა და დეკანის არჩევნების შედეგების გაუქმებას. გ. ბ-ის მიერ უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიაში 2014 წლის 16 დეკემბერს წარდგენილი საჩივრისა და ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში მოპოვებული მასალების შესწავლის შედეგად, კომისიამ სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით: 5 მომხრე, 2 წინააღმდეგი, მიიჩნია, რომ ადგილი ჰქონდა სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდებითა და საარჩევნო დებულებით დადგენილი წესის დარღვევას.

უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის მიერ 2014 წლის 19 დეკემბერს დაკმაყოფილდა გ. ბ-ის საჩივარი, ბათილად იქნა ცნობილი ... ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის ოქმი №1 და ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანების მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, 3 დღის ვადაში დაინიშნა დეკანის არჩევნების მე-2 ტური.

... ფაკულტეტის დეკანის არჩევნების მე-2 ტური გაიმართა 2014 წლის 22 დეკემბერს და მე-2 ტურში გამარჯვებულად გამოცხადდა ქ. ბ-ე.

სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოში უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განხორციელების პროცესს, უმაღლესი განათლების მართვისა და დაფინანსების პრინციპებსა და წესს, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების დაფუძნების, საქმიანობის, რეორგანიზაციისა და ლიკვიდაციის წესს, ასევე ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის პრინციპებს აწესრიგებდა „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონი. აღნიშნული კანონის 29-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის საბჭო ძი-

რითადი საგანმანათლებლო ერთეულის დეკანს ირჩევდა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების წესდებით განსაზღვრული ვადით, მაგრამ არა უმეტეს 4 წლისა. დეკანის თანამდებობაზე ერთი და იგივე პირი შეიძლება არჩეულიყო ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ. დეკანის თანამდებობის დასაკავებლად კანდიდატების რეგისტრაციის დაწყების შესახებ განცხადებას ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის საბჭო აქვეყნებდა კანდიდატების რეგისტრაციის დაწყებამდე არანაკლებ 1 თვით ადრე, საქართველოს კანონმდებლობითა და საკუთარი წესდებით დადგენილი წესით, გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპების დაცვით.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 14 ნოემბრის №1106 ბრძანებით დამტკიცებული სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 27-ე მუხლის თანახმად, საფაკულტეტო საარჩევნო კომისია იქმნებოდა რექტორის ბრძანებით. მისი შემადგენლობა განისაზღვრებოდა არანაკლებ 5 წევრისაგან. საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიაში შედიოდა შესაბამისი ფაკულტეტიდან სტუდენტური თვითმმართველობის წარმომადგენელი.

სასამართლოს მითითებით, სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანების საფუძველზე დამტკიცდა უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულება, რომლის მიხედვითაც უნდა მომხდარიყო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარება.

სასამართლომ განმარტა, რომ სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 53-ე მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრული იყო, რომ არჩევნების ბათილად ცნობის შესახებ გადაწყვეტილებას საუნივერსიტეტო საარჩევნო კომისია იღებდა იმ შემთხვევაში, თუ მიიჩნევა, რომ წესდებით დადგენილი წესის ან/და საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიის მიერ საარჩევნო ბიულეტენების დათვლის პროცესში გამოვლენილმა დარღვევამ არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე.

უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილებით დადასტურებულად იქნა მიჩნეული ფაქტობრივი გარემოება, რომლის თანახმად იკვეთებოდა ი. მ-ის მხრიდან არჩევნებში მონაწილე კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელი ქმედება, რაც გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში. უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის ასეთი დასკვნის

მიღების საფუძველად 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილებაში მითითებული იყო შემდეგ მტკიცებულებებზე: გ. ბ-ის განმარტება, სტუდენტ ი. დ-ს მიერ კომისიისათვის წარდგენილი 2014 წლის 18 დეკემბრის წერილობითი ახსნა-განმარტება, ქ. ბ-ის 2014 წლის 18 დეკემბრის მოხსენებითი ბარათი. უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილების სამართლებრივ საფუძველად მითითებული იყო ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 44-ე მუხლის მე-6 პუნქტზე, რომლის თანახმად, წინასაარჩევნო კამპანიამ და აგიტაციამ არ უნდა შეუშალოს ხელი უნივერსიტეტში სასწავლო პროცესს. იკრძალება მეცადინეობებზე სტუდენტებთან საარჩევნო კამპანიისა და აგიტაციის ჩატარება, აგრეთვე, ნებისმიერი ისეთი ქმედება, რაც შეუფერებელია საარჩევნო კანდიდატის სტატუსთან (პირდაპირი ან არაპირდაპირი გზით მოსყიდვა, ან რაიმე სიკეთის ან პრივილეგიის მინიჭება, ან ასეთის დაპირება და სხვა), ხელყოფს წესრიგს უნივერსიტეტში ან ზიანს აყენებს უნივერსიტეტის ქონებას; ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-18 მუხლის მე-6 პუნქტზე, რომელიც იგივე შინაარსის შემცველია და ასევე, არჩევნების ჩატარების დებულების 27-ე მუხლის მე-6 პუნქტზე, რომლის მიხედვით, არჩევნების ბათილად ცნობის შესახებ გადაწყვეტილებას საუნივერსიტეტო საარჩევნო კომისია იღებს იმ შემთხვევაში, თუ მიიჩნევს, რომ წესდებით დადგენილი წესის ან/და საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიის მიერ საარჩევნო ბიულეტენების დათვლის პროცესში გამოვლენილმა დარღვევამ არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე.

სასამართლომ საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებების ანალიზის საფუძველზე მიიჩნია, მოპასუხის მიერ 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილებით გამოტანილი დასკვნა, რომ ი. მ-ის მხრიდან ადგილი ჰქონდა კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში, არ იყო მიღებული საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევისა და მათი ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. ასეთი დასკვნა არ იყო გამყარებული, უტყუარი მტკიცებულებებით.

აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლომ მიუთითა იმ გარემოებაზე, რომ კომისიის მიერ კრიტიკულად არ იქნა შეფასებული და გაანალიზებული გ. ბ-ის განმარტებები, კონკრეტულ ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით. გ. ბ-ის მტკიცების

თანახმად, ი. მ-ის მხრიდან მის მიმართ სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების და ასეთის დაპირების თაობაზე ფაქტს ადგილი ჰქონდა ჯერ კიდევ ფაკულტეტის დეკანის არჩევნების დანიშვნამდე და გ. ბ-ის ფაკულტეტის საბჭოს წევრად არჩევამდე.

ამასთან, საარჩევნო კომისიამ არ გამოიკვლია და არ შეაფასა, თუ რამდენად იყო რეალური და შესაძლებელი დაპირება იმის თაობაზე, რომ სტუდენტის სხვადასხვა სასწავლო კურსების ჩაბარება მომხდარიყო უნივერსიტეტის ლექტორის მიერ, გამოცდებზე თავად სტუდენტის მონაწილეობის გარეშეც კი. ასევე, რამდენად რეალური იყო გ. ბ-ის მიერ აღწერილი ფაქტობრივი გარემოება, რომ თავისი კეთილგანწყობის დემონსტრირების მიზნით, ი. მ-ე რეიტინგულ გამოცდაზე წინ ჩამოეფარა მას და მოუწოდებდა, რომ სტუდენტს სასწრაფოდ გადაენერა საკითხები. ასეთი ფაქტობრივი გარემოებების რეალურად არსებობის საკითხის გამოკვლევის და დადგენის შესახებ, მოპასუხის მიერ განხორციელებული ადმინისტრაციული წარმოების საპროცესო მოქმედებები აშკარად არასრულყოფილ ხასიათს ატარებდა, ხოლო მოსარჩელე ი. მ-ე როგორც ადმინისტრაციული წარმოების დროს, საარჩევნო კომისიის წინაშე, ისე საქმის სასამართლო განხილვისას კატეგორიულად უარყოფდა ასეთ ფაქტებს.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია და მიუთითა იმ მნიშვნელოვან გარემოებაზე, რომ სტუდენტ გ. ბ-ეს ჰქონდა თავისუფალი შესაძლებლობა, მის მიმართ განხორციელებული ზეწოლისა თუ მოსყიდვის მცდელობის შესახებ არჩევნებამდე ეცნობებინა ფაკულტეტის საბჭოს, საარჩევნო კომისიის, ან უნივერსიტეტის ადმინისტრაციისათვის, რაშიც ის არ ყოფილა არაფრით შეზღუდული. მოპასუხე მხარეს საარჩევნო კომისიის მიერ ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში არ ჰქონია მცდელობა, ამ გარემოების გამორკვევასთან დაკავშირებით, ხოლო სასამართლოს მიერ საქმის არსებითი განხილვის დროს, მოწმის სახით დაკითხულმა გ. ბ-ემ ვერ დაასაბუთა ამ მხრივ თავისი პასუხი, დამაჯერებელი და სარწმუნო მოტივაციით.

ფულის სესხების ფაქტთან დაკავშირებით, სასამართლომ განმარტა, რომ 2014 წლის 11 დეკემბრისათვის, ანუ არჩევნების 1-ლი ტურის ჩატარებამდე, ი. მ-ეს გ. ბ-ემ ვალი დაუბრუნა.

სასამართლომ მნიშვნელოვნად მიიჩნია ის გარემოება, რომ ი. მ-ის მხრიდან განხორციელებული ზეწოლისა თუ მოსყიდვის მცდელობის მიუხედავად გ. ბ-ემ, მისი განმარტების თანახმად, დეკანის არჩევნების პირველ ტურში მხარი დაუჭირა არა ი. მ-

ის, არამედ ქ. ბ-ის კანდიდატს, ხოლო მე-2 ტურში ხმა მისცა ი. მ-ეს, რისი მიზნიც, სასამართლოს მითითებით, მხარეებმა ვერ დაასაბუთეს.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების მე-6 თავის, 31-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, წარმომადგენლობითი საბჭოს არჩევა ხდებოდა საყოველთაო, თანასწორი, პირდაპირი არჩევნების საფუძველზე, ფარული კენჭისყრით. უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანებით დამტკიცებული, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-16 მუხლის თანახმად, ფაკულტეტის დეკანის არჩევნები ტარდებოდა უნივერსიტეტის წესდების მე-6 თავით დადგენილი წესის შესაბამისად. ამ რეგულაციის მიხედვით, ... ფაკულტეტზე დეკანის არჩევნების 1-ლ და მე-2 ტურში არჩევნების პროცედურა წარიმართა ფარული კენჭისყრით, რაც იმაზე მიუთითებდა, რომ კონფიდენციალური და დაცული იყო ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ რომელმა ამომრჩეველმა რომელ კანდიდატს დაუჭირა მხარი და მისცა ხმა. ამავდროულად, არჩევნების აღნიშნული პრინციპი უზრუნველყოფდა იმას, რომ ამომრჩევლის მოქმედება და ხმის მიცემის საიდუმლო, არჩევნების შემდეგაც დაცული და გაუსაჯაროებელი დარჩენილიყო.

აღნიშნული ფაქტის გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ გ. ბ-ის მტკიცება დეკანის არჩევნების პირველ ტურში სხვა კანდიდატისათვის, ხოლო მე-2 ტურში ი. მ-ისათვის ხმის მიცემის თაობაზე, ნებისმიერ შემთხვევაში მოკლებული იქნებოდა უტყუარ და სარწმუნო დასაბუთებას.

სასამართლოს მითითებით, 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 განწყვეტილებით მიღებულია დასკვნა, რომ ი. მ-ის მხრიდან ადგილი ჰქონდა კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში და რამაც არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე. არჩევნების მე-2 ტურში ამომრჩეველმა გ. ბ-ემ ხმა მისცა სწორედ ი. მ-ის კანდიდატს, რაც გადამწყვეტი აღმოჩნდა შედეგებისათვის, რამდენადაც მიღებული ხმების შეფარდება ორ კანდიდატს შორის შეადგენდა: 8 ხმა, 7-ის წინააღმდეგ ი. მ-ის სასარგებლოდ.

სასამართლოს მითითებით, მოპასუხე მხარემ ვერ დაასაბუთა გ. ბ-ის საჩივრის განხილვისას რა მტკიცებულებებზე დაყრდნობით დაადგინა, რომ მან ხმა არჩევნების მე-2 ტურში ი. მ-ის კანდიდატს მისცა, რის გარეშეც უსაფუძვლო და დაუსაბუ-

თებელი იყო 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილებაში მითითებული დასკვნა, რომ ი. მ-ის წინასაარჩევნო პერიოდში კონკრეტულმა ქმედებებმა (რასაც გ. ბ-ე მიუთითებდა) არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე.

სასამართლოს განმარტებით, გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადებისა და გამოცემისას საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე იყო ის გარემოება, რომ საარჩევნო კომისიას ზუსტად უნდა დაედგინა, ამომრჩეველ გ. ბ-ისა და დეკანოზის კანდიდატის – ქ. ბ-ის საჩივრებში მოყვანილი გარემოებები, წინასაარჩევნო პერიოდში დეკანოზის კანდიდატის – ი. მ-ის ქმედებებთან დაკავშირებით, შეესაბამებოდა თუ არა სინამდვილეს და დადებით შემთხვევაში, კომისიას უნდა მოეხდინა ამ გარემოებების სამართლებრივი ანალიზი იმ კუთხით, ამ ქმედებებმა არსებითი გავლენა იქონია თუ არა არჩევნების შედეგებზე, რისთვისაც აუცილებელი იყო შესაბამისი ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარემოების გამოკვლევა და ანალიზი. საარჩევნო კომისიამ 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 საოქმო გადაწყვეტილებით, სათანადო მტკიცებულებების სრულყოფილი გამოკვლევის გარეშე მიიჩნია, რომ ი. მ-ის მხრიდან ადგილი ჰქონდა კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც თითქოს გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში და რამაც არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე, რის საფუძველზეც ბათილად ცნო არჩევნების ის შედეგები, რომელიც ... ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის №1 საოქმო გადაწყვეტილებით იყო აღიარებული და რომლის თანახმად, დეკანის არჩევნებში გამარჯვებული იყო მოსარჩელე ი. მ-ე.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ 2014 წლის 19 დეკემბერს მიღებული საოქმო გადაწყვეტილება „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოთხოვნების დარღვევით იყო მიღებული, ხოლო არჩევნების პროცედურებთან დაკავშირებული დარღვევის თაობაზე წარდგენილი საჩივრის შესახებ საკითხის გადაწყვეტა, სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 53-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, განეკუთვნებოდა უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის დისკრეციულ ფუნქციონირებას.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 17 ივლისის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა, რომელმაც

გასაჩივრებული გადაწყვეტილებების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 30 ნოემბრის გადაწყვეტილებით სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 17 ივლისის გადაწყვეტილება; ი. მ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ირჩევდა დაწესებულების მართვის ორგანოებსა და თანამდებობის პირებს. ამავე კანონის მე-16 მუხლი განსაზღვრავდა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის პრინციპებს, რომლის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უზრუნველყოფდა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში არჩევნების სამართლიანობასა და გამჭვირვალობას, კონკურსების საჯაროობას.

„უმაღლესი განათლების შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოში უმაღლესი განათლების ძირითადი მიზნების მისაღწევად სახელმწიფო უზრუნველყოფდა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ავტონომიას, რაც ამავე კანონის მე-2 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, ნიშნავდა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებისა და მისი ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის თავისუფლებას, დამოუკიდებლად განესაზღვრა და განეხორციელებინა აკადემიური, საფინანსო-ეკონომიკური და ადმინისტრაციული საქმიანობა, რასაც ახორციელებდნენ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის ორგანოები: აკადემიური საბჭო, წარმომადგენლობითი საბჭო, რექტორი, ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი და ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური (მე-15 მუხლის მე-2 პუნქტი). ამავე კანონის 28-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის საბჭო თავისუფალი და თანასწორი არჩევნების საფუძველზე, ფარული კენჭისყრით, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევდა ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის დეკანს. აღნიშნული კანონის 29-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის საბჭო ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის დეკანს ირჩევდა

უმადლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების წესდებით განსაზღვრული ვადით, მაგრამ არა უმეტეს 4 წლისა.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 14 ნოემბრის №1106 ბრძანებით დამტკიცებული სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 27-ე მუხლის თანახმად, საფაკულტეტო საარჩევნო კომისია იქმნებოდა რექტორის ბრძანებით. მისი შემადგენლობა განისაზღვრებოდა არანაკლებ 5 წევრისაგან. საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიაში შედიოდა შესაბამისი ფაკულტეტიდან სტუდენტური თვითმმართველობის წარმომადგენელი.

უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანებით დამტკიცებული, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-16 მუხლის თანახმად, ფაკულტეტის დეკანის არჩევნები ცხადდებოდა კანდიდატთა რეგისტრაციის დაწყებამდე ერთი თვით ადრე. არჩევნები ტარდებოდა „უმადლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და უნივერსიტეტის წესდების შესაბამისად. ფაკულტეტის საბჭოს მიერ დეკანად 4 წლის ვადით აირჩეოდა ამავე ფაკულტეტის პროფესორი ან ასოცირებული პროფესორი. ამავე დებულების მე-18 მუხლი განსაზღვრავდა წინასაარჩევნო აგიტაციისა და კამპანიის ჩატარების წესს. მითითებული მუხლის მე-6 ნაწილის თანახმად, წინასაარჩევნო კამპანიას და აგიტაციას ხელი არ უნდა შეეშალა უნივერსიტეტში სასწავლო პროცესისათვის. იკრძალებოდა მეცადინეობებზე სტუდენტებთან საარჩევნო კამპანიისა და აგიტაციის ჩატარება, აგრეთვე ნებისმიერი ისეთი ქმედება, რაც შეუფერებელი იყო ასარჩევნო კანდიდატის სტატუსთან (პირდაპირი ან არაპირდაპირი გზით მოსყიდვა, ან რაიმე სიკეთის ან პრივილეგიის მინიჭება, ან ასეთის დაპირება და სხვა), ხელყოფა და წესრიგს უნივერსიტეტში ან ზიანს აყენებდა უნივერსიტეტის ქონებას.

სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, განსახილველ შემთხვევაში დადგენილი იყო, რომ ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიამ გ. ბ-ისა და ქ. ბ-ის საჩივრების განხილვისას ადმინისტრაციული წარმოება ჩაატარა საქმის გარემოებათა სრულყოფილი გამოკვლევისა და შესწავლის შედეგად. 2014 წლის 16, 17, 18 დეკემბერს ჩაატარა სხდომები, რაზედაც შედგენილი იყო შესაბამისი ოქმები, სხდომაში მონაწილეობა მიიღეს ქ. ბ-ემ, გ. ბ-ემ და ი. მ-ემ.

სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში დადასტურებულად მიიჩნია, რომ ი. მ-ის მხრიდან

მხარდაჭერის მიზნით, გ. ბ-ის მიმართ განხორციელდა მისთვის სიკეთისა და პრივილეგიის მინიჭების დაპირება, რაც უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანებით დამტკიცებულ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-18 მუხლის მოთხოვნათა დარღვევას წარმოადგენდა.

არჩევნებამდე ი. მ-ემ გ. ბ-ეს ასესხა ფული – 100 ლარი, ხოლო როდესაც არჩევნების წინა დღეს მივიდა თანხის უკან დასაბრუნებლად, ამ უკანასკნელმა უარით გამოისტუმრა. აღნიშნული ფაქტი ასევე დაადასტურა ი. დ-ემ, რომლის განმარტებით მხოლოდ მისი ჩარევის შემდეგ გამოართვა ნასესხები ფული ი. მ-ემ გ. ბ-ეს. ი. მ-ის ასეთ ქმედებას გ. ბ-ე პირდაპირ უკავშირებდა არჩევნებს.

გარდა აღნიშნულისა, გ. ბ-ის განმარტებით, ი. მ-ე ხმის მიცემის სანაცვლოდ დაჰპირდა იმ სასწავლო კურსების ჩაბარებას, რომელიც არ ჰქონდა მიმდინარე სემესტრში დარეგისტრირებული. მისი მტკიცებით, სწორედ ამ მიზნით შეიყვანა ი. მ-ემ დაურეგისტრირებელი საგნის (საერთაშორისო ურთიერთობის) სპეციალობის რეიტინგულ წერაზე. აღნიშნულ ფაქტს ადასტურებდა ასევე სტუდენტი ა. შ-ე.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ გ. ბ-ის განმარტებით, ადგილი ჰქონდა ასევე მუქარისა და ზენოლის ფაქტებს სატელეფონო საშუალებით. აღნიშნულ საკითხზე წარმოდგენილი იყო ამონაწერი შემავალი და გამავალი სატელეფონო ზარების მობილური ოპერატორიდან. სატელეფონო ზარების განხორციელებას არ უარყოფდა ი. მ-ე, თუმცა ის გამორიცხავდა გ. ბ-ის მიმართ რაიმე ზენოლისა და მუქარის ფაქტს.

მითითებულ გარემოებათა გათვალისწინებით, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კანონიერი იყო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის გადაწყვეტილება გ. ბ-ის საჩივრის დაკმაყოფილებისა და ... ფაკულტეტის დეკანის არჩევნების მე-2 ტურის დანიშვნის თაობაზე.

განსახილველ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ არსებობდა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 პუნქტის გამოყენების საფუძველი, ვინაიდან, ადმინისტრაციულმა ორგანომ სათანადო მტკიცებულებების სრულყოფილი გამოკვლევის შედეგად მიიღო დასაბუთებული გადაწყვეტილება.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 30 ნოემბრის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ი. მ-ემ, რომელმაც გასაჩივრებული

გადაწყვეტილების გაუქმება და საქმის ხელახლა განსახილველად დაბრუნება მოითხოვა.

კასატორმა აღნიშნავს, რომ სტუდენტმა გ. ბ-ემ 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადებაში, რომლითაც მიმართა უნივერსიტეტის რექტორს – ა. ბ-ეს, მიუთითა რა ი. მ-ის მხრიდან ზენოლის, წნეხის, დაშინების, მოსყიდვისა და შანტაჟის შესახებ, თუმცა განცხადების ბოლოს ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მიუხედავად ამ ყველაფრისა 2014 წლის 12 დეკემბრის დეკანის არჩევნებში მან ხმა მისცა მეორე კანდიდატს ქ. ბ-ეს. შესაბამისად, კასატორის მითითებით, წინასაარჩევნო კამპანიის პერიოდში (30 ოქტომბრიდან 11 დეკემბრამდე) მართლაც რომ ჰქონდა ადგილი მსგავს ფაქტებს, მან თავისუფლად შეძლო საკუთარი სამოქალაქო ვალდებულებების განხორციელება და ხმა მისცა მის რჩეულ კანდიდატს, რაც დასტურდებოდა გ. ბ-ის 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადებით რექტორის – ა. ბ-ის სახელზე (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3162).

კასატორის მითითებით, სტუდენტმა გ. ბ-ემ 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადებაში აღნიშნა, რომ 2014 წლის 12 დეკემბრის არჩევნებში ი. მ-ისათვის ხმა არ მიუცია, რაც მან მარტივად გაიგო და მასზე დაინყო ტოტალური ზენოლის განხორციელება, აღნიშნული ფაქტი გამოიხატა ფსიქოლოგიურ წნეხში, სატელეფონო ზარებში, სხვადასხვა პირთა მიგზავნაში და ა. შ. მსგავსი შინაარსის განცხადებები, კასატორის მითითებით, მან ასევე გააკეთა 2014 წლის 17 დეკემბრის უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის სხდომაზე, სადაც განაცხადა შანტაჟის ფაქტზე, რაც გამოიხატა სატელეფონო და პირადი საუბრებით შაბათ-კვირას, ანუ 2014 წლის 13 და 14 დეკემბერს. 2014 წლის 13 და 14 დეკემბერს განხორციელებული სატელეფონო ზარებისა და ზენოლის დასადასტურებლად გ. ბ-ემ 2014 წლის 18 დეკემბერს ახსნა-განმარტებითი ბარათით მიმართა უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს – გ. დ-ეს და სატელეფონო ამონაწერი წარუდგინა, თუმცა კასატორის მითითებით, აღმოჩნდა, რომ აღნიშნული ამონაწერი ასახავდა 11 და 12 დეკემბრის მდგომარეობას, რომელსაც კავშირი არ ჰქონდა 15 დეკემბრის არჩევნებთან. ასევე იმავე დღეს ე.ი. 2014 წლის 18 დეკემბერს გ. ბ-ემ უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს – გ. დ-ეს მეორე ახსნა-განმარტებითი ბარათი გადასცა, რომელშიც თავადვე უარყო 13-14 დეკემბერს განხორციელებული ზენოლისა და შანტაჟის ფაქტები და აღნიშნა, რომ ზემოთ ხსენებულს ადგილი ჰქონდა 12 დეკემბერს (გ. ბ-ის 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადება რექტორის – ა. ბ-ის სახელზე

(კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3162); გ. ბ-ის 2014 წლის 18 დეკემბრის ახსნა-განმარტებითი ბარათი უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს – გ. დ-ის სახელზე (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3186); გ. ბ-ის 2014 წლის 18 დეკემბრის ახსნა-განმარტებითი ბარათი უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს – გ. დ-ის სახელზე (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3181)).

კასატორი აღნიშნავს, რომ უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიამ 2014 წლის 19 დეკემბრის სადავო გადაწყვეტილებაში, რომლითაც გააუქმა 2014 წლის 15 დეკემბრის საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიის შემადგამებელი ოქმი, იხელმძღვანელა გ. ბ-ის 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადების (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3162) და 2014 წლის 18 დეკემბრის ახსნა-განმარტებითი ბარათის (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3186) საფუძველზე, რომელთა შედარებითი ანალიზი ავლენდა დიდ წინააღმდეგობას ფაქტების სინამდვილის დასადგენად და რეალურად არ დასტურდებოდა ი. მ-ის მხრიდან 2014 წლის 13-14 დეკემბერს (შაბათ-კვირა) გ. ბ-ის მიმართ ზეწოლისა და შანტაჟის ფაქტობრივი გარემოებები. ამ შემთხვევაში უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიამ იხელმძღვანელა 12 დეკემბრამდე არსებული ფაქტობრივი გარემოებებით, ხოლო 12 დეკემბერს არჩევნებზე თავად გ. ბ-ემ (მისი განცხადებითაც ჩანს) სრულად შეძლო მისი მოქალაქეობრივი ვალდებულების შესრულება და ხმა მისცა ქ. ბ-ეს. ასეთ შემთხვევაში, კასატორის მითითებით, გაუგებარი იყო, რატომ გამოიყენა საარჩევნო კომისიამ გ. ბ-ის მიერ გაკეთებული განცხადების მიხედვით 12 დეკემბრამდე განხორციელებული ფაქტობრივი გარემოებები 15 დეკემბრის მეორე ტურის არჩევნების შედეგების გაუქმებისთვის, მაშინ როცა 12 დეკემბრის ანუ პირველი ტურის არჩევნების შემდეგ 13 და 14 დეკემბერს ახალი საარჩევნო პერიოდი იყო. ხოლო ამ პერიოდში ი. მ-ეს არ ჰქონია არც სატელეფონო და არც პირადი შეხვედრა გ. ბ-ესთან. გ. ბ-ემ ვერ წარმოადგინა მის მიერ გაკეთებული განცხადების დამადასტურებელი დოკუმენტები (უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის გადაწყვეტილება №1, გ. ბ-ის 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადება რექტორის – ა. ბ-ის სახელზე (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3162), გ. ბ-ის 2014 წლის 18 დეკემბრის ახსნა-განმარტებითი ბარათი უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის – გ. დ-ის სახელზე (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3186)).

კასატორი აღნიშნავს, რომ იგი პრივილეგირებულ მდგომარე-

რეობაში ვერ ჩააყენებდა და ვერ დაეხმარებოდა გ. ბ-ეს, რადგან ყველა გამოცდა იყო კომისიური, ხოლო გ. ბ-ეს 2014 წლის შემოდგომის სემესტრის არც ერთ სასწავლო კურსს არ ასწავლიდა და ბუნებრივია ვერ იქნებოდა მის გამოცდაზე. რაც შეეხება ჩაჭრილ სასწავლო კურსს – „საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძვლებს“, მისი ხელახალი გავლა სტუდენტის მიერ რეგულირდებოდა უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს 2011 წლის 20 აპრილის დადგენილების საფუძველზე. ამ შემთხვევაში სტუდენტი სემესტრის დასაწყისში არეგისტრირებდა შესაბამის საგანს, იხდიდა მის ღირებულებას და ამის შემდეგ ხდებოდა მისი დაშვება ლექცია-სემინარებზე. ამასთან, ამ ყველაფერს თუ ადგილი ნოემბრის თვეში ჰქონდა, სტუდენტს მსგავს პრივილეგიურებულ მდგომარეობაზე განცხადება შეეძლო მანამდეც გაეკეთებინა. უფრო მეტიც, თუ ის მართლაც ჩააყენა პრივილეგიურებულ მდგომარეობაში, 2014 წლის 12 დეკემბრის დეკანის არჩევნებში მისთვის ხმა მაინც არ მიუცია. ამასთან, გ. ბ-ე რომ ვერ იქნებოდა არარეგისტრირებულ საგანში გამოცდაზე ამას ადასტურებდა ფაკულტეტის მდივნის – ლ. ბ-ას მოხსენებითი ბარათი (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი 6366) და რექტორის მოადგილის – ი. ბ-ის პასუხი ი. მ-ისადმი (01-19/1). რაც შეეხება, ა. შ-ის ახსნა-განმარტებით ბარათს, კასატორი აღნიშნავს, რომ ამ სტუდენტმა მის საგანში არასათანადო ცოდნის გამო ვერ მიიღო შეფასება და ჩაიჭრა. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციამ მას ადმინისტრირების გზით აუმაღლა ნიშანი, რასაც ადასტურებს მის მიერ საქართველოს განათლების სამინისტროს შიდა აუდიტის სამსახურში გაგზავნილი წერილი თანდართული დოკუმენტებით (უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის გადაწყვეტილება №1; გ. ბ-ის 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადება (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3162); ქ. ბ-ის 2014 წლის 18 დეკემბრის განცხადება (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი 6331); სტუდენტის ა. შ-ის უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის გ. დ-ის სახელზე დაწერილი ახსნა-განმარტებითი ბარათი (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი 3178).

კასატორი ასევე აღნიშნავს, რომ 2014 წლის 17 დეკემბერს უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის სხდომაზე გ. ბ-ის მიერ მიცემული ჩვენების მიხედვით 13-14 დეკემბერს (შაბათ-კვირას) მისი მხრიდან თითქოს ე.წ. შეხვედრები განხორციელდა უნივერსიტეტის შენობაში, მაშინ, როცა მასზე ახდენდა ზენოლას და შანტაჟს. აღნიშნულის დასადასტურებლად სხდომაზე მოითხოვა შესაბამისი ვიდეო-ჩანაწერების ამოღება. რაც არ

დაკმაყოფილდა კომისიის მიერ, ხოლო ამ მოთხოვნის შემდეგ გ. ბ-ემ თავად უარყო მასთან შეხვედრები, რის შესახებაც მიმართა საარჩევნო კომისიას წერილობით (უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის სხდომის ოქმი №3; გ. ბ-ის 2014 წლის 18 დეკემბრის ახსნა-განმარტებითი ბარათი უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის – გ. დ-ის სახელზე (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3186).

კასატორი ასევე მიუთითებს, რომ გ. ბ-ის 2014 წლის 15 დეკემბრის განცხადებას (კანცელარიაში რეგისტრაციის ნომერი ბ-3162) თანდართული აქვს მის მიერ გადაღებული საარჩევნო ბიულეტენი (ქსეროქსი), რითაც ამტკიცებს, რომ 2014 წლის 15 დეკემბერს ნამდვილად მისცა ხმა, თუმცა კომისიის თხოვნის მიუხედავად მან ვერ წარადგინა ფოტოსურათის ორიგინალი (უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის სხდომის ოქმი №3).

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 8 აპრილის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ი. მ-ის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 2 ივნისის განჩინებით ი. მ-ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შესწავლისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ი. მ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ი. მ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანების საფუძველზე დამტკიცდა უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულება, რომლის მიხედვითაც უნდა მომხდარიყო უნივერსიტეტში არჩევნების, მათ შორის, სხვადასხვა ფაკულტეტის დეკანის არჩევ-

ნების ჩატარება.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ... ფაკულტეტის საბჭოს 2014 წლის 30 ოქტომბრის №4 ოქმის საფუძველზე, დეკანის არჩევნები დაინიშნა 2014 წლის 12 დეკემბერს. არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო ორმა კანდიდატმა, ი. მ-ემ და ქ. ბ-ემ.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 10 ნოემბრის №01-08/56 ბრძანების საფუძველზე, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში მართვის ორგანოების არჩევნების ჩატარების მიზნით შეიქმნა საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიები. ... ფაკულტეტზე საარჩევნო კომისია განისაზღვრა 5 წევრის შემადგენლობით. ... ფაკულტეტის საბჭოს 2014 წლის 15 სექტემბრის სხდომის გადაწყვეტილებით საბჭოში ხმის მიცემის უფლება მოსილება მიეცა 15 წევრს, მათ შორის, სტუდენტ გ. ბ-ეს.

დადგენილია, რომ ... ფაკულტეტზე დეკანის არჩევნების 1-ლი ტური გაიმართა 2014 წლის 12 დეკემბერს და გამარჯვებული ვერ გამოვლინდა, ფაკულტეტის საბჭოში შემავალი 15 წევრიდან (ამომრჩეველიდან) ი. მ-ემ მიიღო 4 ხმა, ქ. ბ-ემ 6 ხმა, 5 ბიულეტენი კი ბსუ-ს წესდების 50-ე მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, ბათილად იქნა ცნობილი, რადგანაც არ აღმოჩნდა საარჩევნო ბიულეტენებზე ხელმოწერილი კომისიის წევრების ხელმოწერა.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანებით დამტკიცებული საარჩევნო დებულების შესაბამისად, 3 დღის ვადაში 2014 წლის 15 დეკემბერს ჩატარდა მე-2 ტური, რომელშიც სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით 8 ხმით 7-ის წინააღმდეგ გაიმარჯვა ი. მ-ემ.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიაში არჩევნების შედეგების გამოცხადებიდან 24 საათის განმავლობაში, 2014 წლის 16 დეკემბერს უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიაში დაფიქსირდა ამომრჩევლის – გ. ბ-ის №ბ-3163 და დეკანობის კანდიდატის – ქ. ბ-ის №6318 საჩივრები, რომლითაც მოითხოვეს ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის №1 ოქმისა და დეკანის არჩევნების შედეგების გაუქმება. გ. ბ-ის მიერ უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიაში 2014 წლის 16 დეკემბერს წარდგენილი საჩივრისა და ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში მოპოვებული მასალების შესწავლის შედეგად, კომისიამ სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით: 5 მომხრე, 2 წინააღმდეგი, მი-

იჩნია, რომ ადგილი ჰქონდა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდებითა და საარჩევნო დებულებით დადგენილი წესის დარღვევას.

დადგენილია, რომ უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის მიერ 2014 წლის 19 დეკემბერს დაკმაყოფილდა გ. ბ-ის საჩივარი, ბათილად იქნა ცნობილი ... ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის ოქმი №1 და „ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების დამტკიცების შესახებ“ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანების მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, 3 დღის ვადაში დაინიშნა დეკანის არჩევნების მე-2 ტური.

... ფაკულტეტის დეკანის არჩევნების მე-2 ტური გაიმართა 2014 წლის 22 დეკემბერს და მე-2 ტურში გამარჯვებულად გამოცხადდა ქ. ბ-ე.

განსახილველი დავის საგანს სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს. აღნიშნული ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გაუქმებას მოსარჩელე ითხოვს იმ საფუძველზე, რომ მისი მხრიდან ადგილი არ ჰქონია სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც თითქოს გამოიხატებოდა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონი აწესრიგებს საქართველოში უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განხორციელების პროცესს, უმაღლესი განათლების მართვისა და დაფინანსების პრინციპებსა და წესს, ადგენს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების დაფუძნების, საქმიანობის, რეორგანიზაციისა და ლიკვიდაციის წესს, ასევე ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის წესს.

„უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-15 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ფაკულტეტის მართვის ორგანოებია (მმართველი სუბიექტებია): ფაკულტეტის საბჭო, დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური. ამავე კანონის 29-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის საბჭო ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის დეკანს ირჩევს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების წესდებით განსაზღვრული ვა-

დით, მაგრამ არა უმეტეს 4 წლისა. დეკანის თანამდებობაზე ერთი და იგივე პირი შეიძლება აირჩეს ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ. დეკანის თანამდებობის დასაკავებლად კანდიდატების რეგისტრაციის დაწყების შესახებ განცხადებას ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეულის საბჭო აქვეყნებს კანდიდატების რეგისტრაციის დაწყებამდე არანაკლებ 1 თვით ადრე, საქართველოს კანონმდებლობითა და საკუთარი წესდებით დადგენილი წესით, გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სამართლიანი კონკურენციის პრინციპების დაცვით. ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, დეკანად შეიძლება აირჩეს დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე პირი.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 14 ნოემბრის №1106 ბრძანებით დამტკიცებული სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 27-ე მუხლის თანახმად, საფაკულტეტო საარჩევნო კომისია იქმნება რექტორის ბრძანებით. მისი შემადგენლობა განისაზღვრება არანაკლებ 5 წევრისაგან. საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიაში შედის შესაბამისი ფაკულტეტიდან სტუდენტური თვითმმართველობის წარმომადგენელი.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანების საფუძველზე დამტკიცდა უნივერსიტეტში დეკანის არჩევნების ჩატარების დებულება, რომლის მიხედვითაც უნდა მომხდარიყო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარება.

სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 53-ე მუხლის მე-6 პუნქტით განსაზღვრულია, რომ არჩევნების ბათილად ცნობის შესახებ გადაწყვეტილებას საუნივერსიტეტო საარჩევნო კომისია იღებს იმ შემთხვევაში, თუ მიიჩნევს, რომ წესდებით დადგენილი წესის ან/და საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიის მიერ საარჩევნო ბიულეტენების დათვლის პროცესში გამოვლენილმა დარღვევამ არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე.

უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილებით დადასტურებულად იქნა მიჩნეული ფაქტობრივი გარემოება, რომლის თანახმად იკვეთებოდა ი. მ-ის მხრიდან არჩევნებში მონაწილე კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელი ქმედება, რაც გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში.

უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის ასეთი დასკვნის მიღების საფუძველად 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტი-

ლებაში მითითებულია შემდეგ მტკიცებულებებზე: თავად მომჩივნის, გ. ბ-ის განმარტება, სტუდენტი ი. დ-ის მიერ კომისიისათვის წარდგენილი 2014 წლის 18 დეკემბრის წერილობითი ახსნა-განმარტება, ქ. ბ-ის 2014 წლის 18 დეკემბრის მოხსენებითი ბარათი.

უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილების სამართლებრივ საფუძვლად მითითებულია სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 44-ე მუხლის მე-6 პუნქტზე, რომლის თანახმად, წინასაარჩევნო კამპანიამ და აგიტაცია არ უნდა შეუშალოს ხელი უნივერსიტეტში სასწავლო პროცესს. იკრძალება მეცადინეობებზე სტუდენტებთან საარჩევნო კამპანიისა და აგიტაციის ჩატარება, აგრეთვე ნებისმიერი ისეთი ქმედება, რაც შეუფერებელია ასარჩევი კანდიდატის სტატუსთან (პირდაპირი ან არაპირდაპირი გზით მოსყიდვა, ან რაიმე სიკეთის ან პრივილეგიის მინიჭება, ან ასეთის დაპირება და სხვა), ხელყოფს წესრიგს უნივერსიტეტში ან ზიანს აყენებს უნივერსიტეტის ქონებას; სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-18 მუხლის მე-6 პუნქტზე, რომელიც იგივე შინაარსის შემცველია და ასევე, არჩევნების ჩატარების დებულების 27-ე მუხლის მე-6 პუნქტზე, რომლის მიხედვით, არჩევნების ბათილად ცნობის შესახებ გადაწყვეტილებას საუნივერსიტეტო საარჩევნო კომისია იღებს იმ შემთხვევაში, თუ მიიჩნევს, რომ წესდებით დადგენილი წესის ან/და საფაკულტეტო საარჩევნო კომისიის მიერ საარჩევნო ბიულეტენების დათვლის პროცესში გამოვლენილმა დარღვევამ არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე.

მოცემული დავის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანია იმის დადგენა, ნამდვილად ჰქონდა თუ არა ადგილი ი. მ-ის მხრიდან სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 44-ე მუხლის მე-6 პუნქტისა და სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-18 მუხლის მე-6 პუნქტის დარღვევას, კერძოდ, კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმეზე წარმოდგენილ მტკიცებულებებზე და აღნიშნავს, რომ სტუდენტი გ. ბ-ე არ ყოფილა შეზღუდული მის მიმართ განხორციელებული ზეწოლისა თუ მოსყიდვის მცდელობის შესახებ არჩევნებამდე ეცნობებინა ფაკულტეტის საბჭოსათვის, ან უნივერსიტეტის ადმინის-

ტრაციისათვის, რაც მას არჩევნებამდე არ დაუფიქსირებია. ამის მიზეზი მისი მხრიდან ვერ იქნა სათანადოდ დასაბუთებული სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის სხდომაზე გაკეთებული განმარტებებით (საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის ოქმი №2).

ი. მ-ის მიერ გ. ბ-ისათვის ფულის სესხების ფაქტთან დაკავშირებით აღსანიშნავია, რომ 2014 წლის 11 დეკემბერს, ანუ არჩევნების პირველი ტურის ჩატარებამდე გ. ბ-ემ ი. მ-ეს დაუბრუნა ვალი – 100 ლარი, რასაც ადასტურებს მოწმის სახით დაკითხული ირაკლი დავითაძე სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის სხდომაზე გაკეთებული განმარტებითა და წერილობითი განცხადებით (საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის ოქმი №2; ი. დ-ის განცხადება რეგისტრაციის №დ-3184).

საკასაციო სასამართლო ასევე აღნიშნავს, რომ გ. ბ-ის მიერ საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის სხდომაზე გაკეთებული განმარტებით, ი. მ-ის მხრიდან მის მიმართ მუქარისა და შანტაჟის შემცველი ზარები განხორციელდა არჩევნების შემდგომ შაბათ-კვირას, ხოლო აღნიშნულის დასადასტურებლად საქმეზე წარმოდგენილი სატელეფონო ამონაწერებით ზარების განხორციელება ფიქსირდება 2014 წლის 11 დეკემბერს (საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის ოქმი №2; განხორციელებული სატელეფონო ზარების ამონაწერი).

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ ი. მ-ის მხრიდან განხორციელებული ზეწოლისა თუ მოსყიდვის მცდელობის მიუხედავად გ. ბ-ემ, მისი განმარტების თანახმად, დეკანის არჩევნების პირველ ტურში მხარი დაუჭირა არა ი. მ-ის, არამედ ქ. ბ-ის კანდიდატს, ხოლო მე-2 ტურში ხმა მისცა ი. მ-ეს, რაც სარწმუნოდ ვერ დაასაბუთა (საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 17 დეკემბრის ოქმი №2).

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების მე-8 თავის 31-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, წარმომადგენლობითი საბჭოს არჩევა ხდება საყოველთაო, თანასწორი, პირდაპირი არჩევნების საფუძველზე, ფარული კენჭისყრით.

უნივერსიტეტის რექტორის 2014 წლის 20 ივნისის №01-08/25 ბრძანებით დამტკიცებული ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-16 მუხლის თანახმად, ფაკულტეტის დეკანის არჩევნები ტარდება უნივერსიტეტის წესდების მე-6 თავით დადგენი-

ლი წესის შესაბამისად. ამ რეგულაციის მიხედვით, ... ფაკულტეტზე დეკანის არჩევნების 1-ლ და მე-2 ტურში არჩევნების პროცედურა წარიმართა ფარული კენჭისყრით, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ კონფიდენციალური და დაცულია ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ რომელმა ამომრჩეველმა, რომელ კანდიდატს დაუჭირა მხარი და მისცა ხმა. არჩევნების აღნიშნული პრინციპი უზრუნველყოფს იმას, რომ ამომრჩევლის მოქმედება და ხმის მიცემის საიდუმლო, არჩევნების შემდეგაც დარჩეს დაცული და გაუსაჯაროებელი.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ გ. ბ-ის მტკიცება დეკანის არჩევნების პირველ ტურში სხვა კანდიდატისათვის, ხოლო მე-2 ტურში ი. მ-ისათვის ხმის მიცემის თაობაზე, ნებისმიერ შემთხვევაში მოკლებულია სარწმუნო დასაბუთებას.

საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ მოსარჩელის მითითებით საბჭოს გადაწყვეტილებით ყველა ფაკულტეტზე დეკანობის კანდიდატისათვის განიზაღვრა 5-წლიანი გამოცდილება, გარდა ... ფაკულტეტისა, სადაც დადგინდა კონკურსანტისათვის 1-წლიანი გამოცდილება, რაც ინვესს მხარის დასაბუთებულ ეჭვს რამდენად ჯანსაღი კონკურენციის პირობებში უწევდა მას კონკურსში მონაწილეობა ან აღნიშნული რამდენად ქმნიდა ჯანსაღ კონკურენტულ გარემოს.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს საკითხის გადაწყვეტისას მტკიცებულებათა მოპოვების გზით უნდა დაედგინა საქმისათვის განმსაზღვრელი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, რაც მის მიერ არ განხორციელებულა.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების წინაპირობა, რამდენადაც სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სასამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რის გამოც სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისია საკითხის ხელახალი განხილვისას ვალდებულია სრულფასოვნად გამოიყენოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილება და ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერ-

თშეჯერების საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლო ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „კ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული წარმოება არის ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების, გამოცემისა და აღსრულების, ადმინისტრაციული საჩივრის გადაწყვეტის, აგრეთვე, ადმინისტრაციული ხელშეკრულების მომზადების, დადების ან გაუქმების მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოების სრულყოფილი ჩატარება ანუ მხოლოდ სათანადო პროცედურის საფუძველზე გადაწყვეტილების მიღება დიდწილად განაპირობებს მის კანონიერებას, დასაბუთებულობასა და მიზანშეწონილობას.

მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული წარმოების დროს დაცული არ იქნა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი ადმინისტრაციული წარმოების პროცედურა, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დაუშვებელია, ინდივიდუალურ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით, თუ ადმინისტრაციული ორგანო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას მოქმედებდა დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში, წერილობით დასაბუთებაში მიეთითება ყველა ის ფაქტობრივი გარემოება, რომელსაც არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას, ხოლო ამავე კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს.

აქტის დასაბუთების კანონიერი ვალდებულება განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ ადმინისტრაციული ორგანო შებოჭოს სამართლით და მოაქციოს თვითკონტროლის ფარგლებში, რამდენადაც გადაწყვეტილების მიღება უნდა ეფუძნებოდეს კონკრეტულ გარემოებებს და ფაქტებს, რომელთა სწორ შეფასებასაც ადმინისტრაციული ორგანო მიჰყავს საკითხის ამა თუ იმ გადაწყვეტილებამდე, თუ სწორად კონკრეტული ფაქტები და საქმის გარემოებები განსაზღვრავს გადაწყვეტილების იურიდიულ შედეგს და არა პირიქით.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს უფლებამოსილება სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად ცნოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული ადმინისტრაციული აქტი, განსაზღვრულია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად ცნოს და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი. მოცემულ შემთხვევაში სადავოა, ნამდვილად ჰქონდა თუ არა ადგილი ი. მ-ის მხრიდან სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დეკანის კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულებას წარმოადგენს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევა, სწორედ საქმის გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე უნდა იქნეს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილება მიღებული.

ზემოაღნიშნული ნორმიდან გამომდინარე, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ გამოიკვლია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები და ისე გამოსცა ადმინისტრაციული აქტი, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად ცნოს აქტი და დაავალოს შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოს გამოსცეს ახალი აქტი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით მინიჭებული უფლებამოსილება სასამართლომ უნდა გამოიყენოს იმ ვითარებაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. შესაბამისად, შეუძლებელი ხდება სადავო ადმინისტრაციული აქტის მატერიალუ-

რი კანონიერების შეფასება.

აღნიშნული პროცესუალური შესაძლებლობა ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ განხორციელებულ მმართველობის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლის სრულფასოვან რეალიზაციას და მართლმსაჯულების ეფექტიან განხორციელებას. იმ პირობებში, როცა ადმინისტრაციული ორგანოს სრულყოფილად არ მოუხდენია ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა-შეფასება, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში რიგ შემთხვევაში შეუძლებელი ხდება მათი გამოკვლევა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს – საარჩევნო კომისიას ზუსტად უნდა დაედგინა, ამომრჩეველ გ. ბ-ისა და დეკანოზის კანდიდატის – ქ. ბ-ის საჩივრებში მოყვანილი გარემოებები, წინასაარჩევნო პერიოდში დეკანოზის კანდიდატის, ი. მ-ის ქმედებებთან დაკავშირებით, შეესაბამებოდა თუ არა სინამდვილეს და უნდა მოეხდინა ამ გარემოებების სამართლებრივი ანალიზი იმ მხრივ, ამ ქმედებებმა არსებითი გავლენა იქონია თუ არა არჩევნების შედეგებზე, რისთვისაც აუცილებელი იყო შესაბამისი ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარემოების გამოკვლევა და ანალიზი, რაც მოცემულ შემთხვევაში არ განხორციელებულა. საარჩევნო კომისიამ 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 საოქმო გადაწყვეტილებით, სათანადო მტკიცებულებების სრულყოფილი გამოკვლევის გარეშე მიიჩნია, რომ ი. მ-ის მხრიდან ადგილი ჰქონდა კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც თითქოს გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების განხორციელებაში და რამაც არსებითი გავლენა იქონია არჩევნების შედეგებზე, რის საფუძველზეც ბათილად ცნო არჩევნების ის შედეგები, რომელიც ... ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის №1 საოქმო გადაწყვეტილებით იყო აღიარებული და რომლის თანახმად, დეკანის არჩევნებში გამარჯვებული იყო მოსარჩელე ი. მ-ე.

ამდენად, სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიამ ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებებისა და კანონმდებლობის საფუძველზე უნდა შეაფასოს სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების 44-ე მუხლის მე-6 პუნქტისა და სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში არჩევნების ჩატარების დებულების მე-18 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად, ნამდვილად ჰქონდა თუ არა ადგილი კანდიდატის სტატუსთან შეუფერებელ ქმედებას, რაც გამოიხატა ამომრჩეველზე სიკეთის/პრივილეგიის მინიჭების ან ასეთის დაპირების

განხორციელებაში.

ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ი. მ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, უნდა გაუქმდეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის საფუძველზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ი. მ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა :

1. ი. მ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 30 ნოემბრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;

3. ი. მ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

4. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 19 დეკემბრის №1 გადაწყვეტილება და სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისიას დაევალოს სსიპ ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ... ფაკულტეტის საარჩევნო კომისიის 2014 წლის 15 დეკემბრის №1 ოქმისა და გ. ბ-ის საჩივარზე საქმის გარემოებათა გამოკვლევის შემდეგ კანონით დადგენილ ვადაში გამოსცეს ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი;

5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

კონკურსის შედეგად საჯარო მოხელეთა შერჩევა

განჩინება

№ბს-85-84(კ-16)

21 ივლისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისა და ქმედების განხორციელების დავალება

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 22 ივნისს დ. ბ-ემ სასარჩელო განცხადებით მიმართა საჩხერის რაიონულ სასამართლოს, მოპასუხის – საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის მიმართ.

მოსარჩელემ დ. ბ-ის მიმართ მიღებული გადაწყვეტილების ნაწილში საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის 2015 წლის 15 მაისის №6 სხდომის ოქმის ბათილად ცნობა, მოპასუხისათვის დ. ბ-ის კანდიდატად წარდგენასთან დაკავშირებით ახალი ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებისა და ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა.

საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 23 ივლისის საოქმო განჩინებით ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 16.2 მუხლის საფუძველზე, საქმეში მესამე პირებად ჩაებნენ გ. ლ-ე, თ. კ-ე-ქ-ე და დ. ლ-ე.

მოსარჩელემ სასამართლო სხდომაზე დააზუსტა სასარჩელო მოთხოვნა და დამატებით მოითხოვა თ. კ-ე-ქ-ის საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციული სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების ... განყოფილების სპეციალისტად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში დანიშვნის შესახებ საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანების, დ. ლ-ის ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების ... მთავარი სპეცი-

ალისტის თანამდებობაზე დანიშვნის შესახებ საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანებისა და გ. ლ-ის საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენლად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში დანიშვნის თაობაზე საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანების ბათილად ცნობა.

მოსარჩელის მითითებით, იგი 2006 წლიდან 6 წელი მუშაობდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში სოფელ ... თემის ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებულის პოზიციაზე. მოსარჩელის მტკიცებით, მას 2012 წელს არჩევნების შემდგომ მოსახლეობის თანამდებობის დატოვება. იგი რწმუნებულად მუშაობის განმავლობაში კეთილსინდისიერად და ჯეროვნად ასრულებდა მასზე დაკისრებულ მოვალეობებს და მის მიმართ არ ყოფილა გამოყენებული დისციპლინური პასუხისმგებლობის არც ერთი ზომა.

მოსარჩელემ მონაწილეობა მიიღო 2014 წლის 22 ოქტომბერს საჩხერის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოცხადებულ კონკურსში და გააკეთა განაცხადი ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად. მიუხედავად იმისა, რომ დ. ბ-ემ წარმატებით გაიარა კონკურსის სამივე ეტაპი, მათ შორის ტესტირების ეტაპზე 60 ქულიდან მოიპოვა 54 ქულა, მისი ვაკანტურ თანამდებობაზე წარდგენა არ მომხდარა.

2015 წლის აპრილის თვეში საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ კვლავ გამოაცხადა კონკურსი ვაკანტური თანამდებობების შესავსებად. მოსარჩელემ 2015 წლის 6 აპრილს გააკეთა განაცხადი 4 ვაკანტურ თანამდებობაზე, კერძოდ: 1. საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციული სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტი ... ადმინისტრაციულ ერთეულში, 2. გამგებლის თანაშემწე, 3. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტი საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში, 4. გამგებლის წარმომადგენელი ... ადმინისტრაციულ ერთეულში. მოსარჩელის მითითებით, მიუხედავად კონკურსის სამივე ეტაპის წარმატებით გავლისა, მისი არც ერთ ვაკანტურ თანამდებობაზე წარდგენა არ მომხდარა. აღნიშნულ ვაკანტურ თანამდებობებზე, გარდა გამგებლის თანაშემწის პოზიციისა, დაინიშნენ კონკურსის სხვა მონაწილეები, 1. საჩხერის მუნიციპალიტეტის სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტი ... ადმინისტრაციულ ერთეულში – თ. კ-ე-ქ-ე, 2. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტი საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში – დ. ლ-ე, 3. გამგებლის წარმომადგენელი ...

ადმინისტრაციულ ერთეულში – გ. ლ-ე; ხოლო მე-4 ვაკანტური თანამდებობა – გამგებლის თანაშემწე – გამოცხადდა ჩაშლილად.

მოსარჩელის მტკიცებით, კონკურსის მიმდინარეობისა და გადანყვეტილების მიღების პროცესში საკონკურსო-საატესტაციო კომისიამ დაარღვია კანონიერების, საჯაროობის, გამჭვირვალობის, ობიექტურობისა და მიუკერძოებლობის პრინციპები. მოსარჩელის მითითებით, საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის გადანყვეტილება მოკლებულია სამართლებრივ დასაბუთებას. მოსარჩელეს არ განემარტა კონკრეტულად რა საფუძველების ერთობლიობამ განაპირობა მის მიმართ აღნიშნული გადანყვეტილების მიღება. მოსარჩელე თვლის, რომ იგი ყველა საჭირო მოთხოვნას აკმაყოფილებდა და კომისიის მიერ გადანყვეტილების მიღება მოხდა კონკურსის პრინციპების არსებითი დარღვევის საფუძველზე.

საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 3 აგვისტოს გადანყვეტილებით დ. ბ-ის საჩხელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ საჩხერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 22 ოქტომბრის №41 დადგენილებით დამტკიცდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის დებულება. მუნიციპალიტეტის მიერ შეიქმნა ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისია და საპრეტენზიო კომისია. საჩხერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 11 ნოემბრის №45 დადგენილებით განისაზღვრა საჩხერის მუნიციპალიტეტის საჯარო მოხელეთა დამატებითი საკვალიფიკაციო მოთხოვნები. 2015 წლის აპრილის თვეში საჩხერის მუნიციპალიტეტში გამოცხადდა კონკურსი მუნიციპალიტეტის გამგეობის ვაკანტური თანამდებობების, მათ შორის 1. საჩხერის მუნიციპალიტეტის სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტის ... ადმინისტრაციულ ერთეულში, 2. გამგებლის თანაშემწის, 3. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში, 4. გამგებლის წარმომადგენლის ... ადმინისტრაციულ ერთეულში ვაკანტურ თანამდებობებზე.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ დ. ბ-ეს გავლილი ჰქონდა ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა ტესტირება 2014 წლის დეკემბერში და მიიღო 54 ქულა (მაქსიმალური ქულა იყო 60).

2015 წლის 6 აპრილს დ. ბ-ემ განაცხადი გააკეთა 4 ვაკანტურ თანამდებობაზე: 1. საჩხერის მუნიციპალიტეტის სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტი ... ადმინისტრაციულ ერთეულში, 2. გამგებლის თანაშემწე, 3. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტი საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში, 4. გამგებლის წარმომადგენელი ... ადმინისტრაციულ ერთეულში.

დ. ბ-ე დაშვებული იქნა გასაუბრებაზე. დადგენილია, რომ დ. ბ-ემ გასაუბრებაზე მიიღო მონაწილეობა. 2015 წლის 15 მაისის საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის გადაწყვეტილებით დ. ბ-ე წარდგენილი არ იქნა არც ერთ ზემოთ აღნიშნულ ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად. მას ელექტრონულად გაეგზავნა გზავნილი ვაკანტურ თანამდებობებზე დასანიშნად წარსადგენად უარის თქმის თაობაზე.

სასამართლოს მიერ დადგენილია, რომ კონკურსი ჩატარდა შემდეგი ეტაპებით: განცხადების გადარჩევა, ტესტირება, გასაუბრება და კომისიის მიერ კანდიდატურების განხილვა გადაწყვეტილების მიღებით. საკონკურსო საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის შემადგენლობა განისაზღვრა 12 კაცით. კომისიას თავმჯდომარეობს საკრებულოს თავმჯდომარე. წევრები არიან როგორც საზოგადოების წარმომადგენლები ისე საკრებულოსა და გამგეობის ფუნქციონერი თანამდებობის პირები.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ საჩხერის მუნიციპალიტეტის სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში საკონკურსო კომისიის გადაწყვეტილებით წარდგენილი იქნა – თ. კ-ე-ქ-ე, ხოლო საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 29 მაისის №53385 ბრძანებით დანიშნული იქნა აღნიშნულ თანამდებობაზე. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში საკონკურსო კომისიის მიერ წარდგენილი იქნა დ. ლ-ე, ხოლო საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 1 ივნისის №53 419 ბრძანებით დანიშნული იქნა აღნიშნულ თანამდებობაზე. საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენელად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში საკონკურსო კომისიის მიერ წარდგენილი იქნა გ. ლ-ე, ხოლო საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 1 ივნისის №53414 ბრძანებით დანიშნული იქნა აღნიშნულ თანამდებობაზე. რაც შეეხება გამგებლის თა-

ნაშემნის თანამდებობას, დარჩა ვაკანტური.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ დ. ბ-ე 2006 წლიდან 2012 წლის 1 ნოემბრამდე მუშაობდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... თემის ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებულის პოზიციაზე. 2012 წლის 1 ნოემბრის საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანების საფუძველზე გათავისუფლებული იქნა დაკავებული თანამდებობიდან.

დადგენილია, რომ გადაწყვეტილება ვაკანტურ თანამდებობაზე კანდიდატების წარდგენის შესახებ მიღებულია 2015 წლის 15 მაისის საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის სხდომის ოქმით. წარმოდგენილ ოქმზე ხელი აქვს მოწერილი კომისიის 10 წევრს. აღნიშნული რაოდენობა საკმარისი იყო იმისათვის, რომ მიღებული ყოფილიყო გადაწყვეტილება.

სასამართლომ ჩათვალა, რომ საქმის მასალებში არ არის ისეთი ფაქტების დამადასტურებელი გარემოებები და ამ გარემოებების დამადასტურებელი მტკიცებულებები, რომელიც დადასტურებდა დისკრიმინაციას ან სხვა სახის შეზღუდვას ან უხემ დარღვევას კონკურსის გამოცხადების ან კონკურსის ჩატარების პროცესში, რომლის გამოც შესაძლებელი იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილების მიღება.

სასამართლოს მითითებით, ტესტირებაში მალალი ქულის მიღება არ განსაზღვრავს კონკურსის შედეგებს, რასაც აღნიშნული საკითხის სამართლებრივი რეგულაცია აფიქსირებს. მოსარჩელე შემოიფარგლა, მხოლოდ ზოგადი განმარტებებითა და სავარაუდო მოსაზრებებით. სასამართლომ ჩათვალა, რომ არ არსებობს საფუძველი მტკიცებულების სახით მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადავო აქტების ბათილობისა.

სასამართლოს მითითებით, სადავოა მუნიციპალიტეტის ორგანოების მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის შესაბამისად პირი თანამდებობაზე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ კონკურსის შედეგად. ამავე კანონის 31-ე მუხლის თანახმად, საჯარო კონკურსს მოხელის ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად შესაბამისი სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულება აცხადებს საჯარო სამსახურის ბიუროს მიერ ადმინისტრირებული ვებგვერდის მეშვეობით. ამასთანავე, კანდიდატს განცხადების წარსადგენად ეძლევა არანაკლებ 10-დღიანი ვადა კონკურსის გამოცხადების დღიდან. კონკურსის გამოცხადების დღედ ითვლება ბოლო გამოცხადების მომენტი. ამავე კანონის 33-ე მუხლის შესაბამისად საკონკურსო-საატესტაციო კომისია აფასებს კანდიდატის შესაბამისობას ვაკანტურ-

რი თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან, აუცილებლობის შემთხვევაში ისმენს აღნიშნულ თანამდებობაზე დანიშვნის უფლების მქონე პირის აზრს და გამოაქვს თავისი გადაწყვეტილება კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ამავე კანონის 34-ე მუხლის შესაბამისად საკონკურსო-საატესტაციო კომისია ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად წამოაყენებს ერთ-ერთ კანდიდატს ან უარს აცხადებს კანდიდატის წამოყენებაზე. საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის თავმჯდომარე, მისი არყოფნის შემთხვევაში კი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე ან კომისიის სხვა უფლებამოსილი წევრი, გადაწყვეტილების გამოტანიდან არა უგვიანეს 5 დღისა წერილობით აცნობებს ყოველ კანდიდატს მის მიმართ გამოტანილ გადაწყვეტილებას, ვაკანტურ თანამდებობაზე დანიშვნის უფლების მქონე პირს კი – კომისიის მიერ კანდიდატის წამოყენების ან კანდიდატის წამოყენებაზე უარის თქმის შესახებ. ამავე კანონის 36-ე მუხლის შესაბამისად კონკურსი ითვლება ჩაშლილად, თუ მასში მონაწილეობის მისაღებად არ იქნა წარდგენილი არც ერთი განცხადება, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, თუ საკონკურსო-საატესტაციო კომისია უარს განაცხადებს თანამდებობაზე დასანიშნად კანდიდატის წამოყენებაზე. ამავე კანონის 36'-ე მუხლის შესაბამისად მოხელეთა კონკურსისა და ატესტაციის ჩატარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო დაწესებულებაში იქმნება შესაბამისი მუდმივმოქმედი საკონკურსო-საატესტაციო კომისია. ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა კონკურსსა და ატესტირებას ახორციელებს ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისია – ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთათვის.

სასამართლოს მითითებით, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილების შესაბამისად დამტკიცდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესი (შემდგომში წესი). წესის მე-3 მუხლის შესაბამისად კონკურსის პრინციპებია: ა) კანონიერება; ბ) სამართლიანობა; გ) საჯაროობა; დ) გამჭვირვალობა; ე) არადისკრიმინაციულობა; ვ) ობიექტურობა; ზ) მიუკერძოებლობა; თ) კოლეგიალურობა; ი) კორექტულობა. წესი ასევე აწესრიგებს კონკურსის გამოცხადებისა და ჩატარების პირობებს.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილების საფუძველზე საჩხერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს

2014 წლის 22 ოქტომბრის №41 დადგენილებით დამტკიცდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულება (შემდგომში დებულება), რომელშიც მოწესრიგებულია კონკურსის გამოცხადების, ჩატარების და ვაკანტურ თანამდებობაზე კანდიდატის წარდგენის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების წესი. დებულების მე-7 მუხლის შესაბამისად კომისია უფლებამოსილია თუ მას ესწრება წევრთა ნახევარზე მეტი, მაგრამ არანაკლებ სამი წევრისა. კომისიის გადაწყვეტილება მიიღება ღია კენჭისყრით, დამსწრე წევრთა უბრალო უმრავლესობით. კომისიის სხდომა ფორმდება ოქმით, რომელსაც ხელს აწერს თავმჯდომარე და დამსწრე წევრები. კომისიის წევრს უფლება აქვს თავისი განსხვავებული აზრი დაურთოს ოქმს. დებულების მე-13 მუხლში მითითებულია კონკურსის ჩატარების ეტაპები, რომელიც დ. ბ-ის მიერ გადაღებული იქნა და მოსარჩელის მიერ სადავოდ არ არის გამხდარი. დებულების მე-18 მუხლის შესაბამისად საკონკურსო-საატესტაციო კომისია კანდიდატების მიერ ყველა ეტაპის გავლის შემდეგ თავის სხდომაზე განიხილავს საკითხს მათ დაუსწრებლად. კომისია აფასებს კანდიდატის შესაბამისობას ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან, აუცილებლობის შემთხვევაში ისმენს თანამდებობაზე დასანიშნი პირის აზრს. კონკურსის შედეგების მიხედვით ქულათა სისტემით ან კომისიის წევრთა ინდივიდუალური შეფასებებით, საკონკურსო-საატესტაციო კომისია თითოეულ ვაკანტურ თანამდებობასთან დაკავშირებით იღებს ერთ-ერთ გადაწყვეტილებას: დასანიშნად წარადგენს ერთ კანდიდატს ან უარს აცხადებს კანდიდატის წარდგენაზე. ამავე ნორმის შესაბამისად გადაწყვეტილების მიღებიდან 5 დღეში ელექტრონული ფოსტის საშუალებით ეცნობება შედეგები კონკურსში მონაწილეს.

სასამართლოს მითითებით, დებულების მე-19 მუხლის შესაბამისად კონკურსი ჩაშლილად ითვლება თუ კომისია უარს აცხადებს კანდიდატის წარდგენაზე. ამ ნორმების დანაწესი ერთმნიშვნელოვნად განსაზღვრავს კომისიის წევრთა მოქმედების რეჟიმს, ხოლო ოქმზე ხელმოწერები ადასტურებს კომისიის წევრთა მიერ გამოხატულ ნებას გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. განსხვავებული აზრი ან პრეტენზია პროცედურების დარღვევაზე კომისიის წევრების მიერ არ გაცხადებულა. სადავო სამართლებრივ ურთიერთობაში კონკურსის შედეგების მიხედვით კომისიის წევრთა ინდივიდუალური შეფასებებით დ. ბ-ეს უარი ეთქვა ... ადმინისტრაციულ ერთეულში არსებულ ვა-

კანტურ თანამდებობაზე წარდგენაზე, კერძოდ, ვაკანტურ თანამდებობებზე წარდგენილი იქნენ: 1. საჩხერის მუნიციპალიტეტის სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტი ... ადმინისტრაციულ ერთეულში – თ. კ-ე-ქ-ე; 2. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტი საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში – დ. ლ-ე; 3. გამგებლის წარმომადგენელი ... ადმინისტრაციულ ერთეულში – გ. ლ-ე; ხოლო მე-4 ვაკანტური თანამდებობა – გამგებლის თანაშემწე – გამოცხადდა ჩაშლილად.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ დ. ბ-ესთან მიმართებაში არ დარღვეულა კონკურსის ჩატარების და კანდიდატის შერჩევის ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებული წესები. საქმის მასალებში არ მოიპოვება რაიმე მტკიცებულება, რომელიც ადმინისტრაციული წარმოებისას დაადასტურებდა დარღვევას. დ. ბ-ე ადასტურებს, რომ ელექტრონული წესით მიიღო ინფორმაცია კონკურსის შედეგების შესახებ. საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანებები, რომელთა ბათილად ცნობასაც ითხოვს დ. ბ-ე, მიღებულია კომისიის გადაწყვეტილებების საფუძველზე. სასამართლოს მითითებით, იმ გარემოებიდან გამომდინარე, რომ არ არსებობდა სადავო გადაწყვეტილებების ბათილობის საფუძველი, შესაბამისად არ არსებობდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 29 მაისის №53385 ბრძანების, 2015 წლის 1 ივნისის №53414 ბრძანების, 2015 წლის 1 ივნისის №53419 ბრძანების ბათილობის საფუძველი.

სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა დ. ბ-ის სარჩელში მითითებულ საფუძვლებზე, კერძოდ მის მიმართ დისკრიმინაციასა და არაობიექტურობაზე. სასამართლოს მითითებით, დებულების მე-2 მუხლის შესაბამისად, არადისკრიმინაციულობა ნიშნავს კონკურსის პროცედურები უნდა უზრუნველყოფდეს პირთა თანასწორობას განურჩევლად რასის, კანის ფერის, ენის, სქესის, ასაკის, მოქალაქეობის, წარმოშობის, დაბადების ადგილის, საცხოვრებელი ადგილის, ქონებრივი ან ნოდებრივი მდგომარეობის, შეზღუდული შესაძლებლობის, სექსუალური ორიენტაციის, გენდერული იდენტობისა და გამოხატვის, პოლიტიკური ან სხვა ნიშნისა. დაცული უნდა იყოს საქართველოს კანონის „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის“ მოთხოვნები. მოცემული ნორმის დეფინიციიდან გამომდინარე დ. ბ-ის მიერ ვერ იქნა წარმოდგენილი რაიმე ფაქტი ან მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა მის დისკრიმინაციას, არაობიექტურობას.

სასამართლომ ჩათვალა, რომ განსახილველ შემთხვევაში ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არსებითად არ დარღვეულა ადმინისტრაციული წარმოება. ამასთან, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სრულიად იქნა გამოკვლეული ადმინისტრაციულ წარმოებასთან არსებული გარემოებები მოსარჩელესთან მიმართებაში. სასამართლომ ერთმნიშვნელოვნად მიუთითა, რომ საქმის მასალებში არ მოიპოვება ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.

საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 3 აგვისტოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დ. ბ-ემ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 9 ნოემბრის განჩინებით დ. ბ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 3 აგვისტოს გადაწყვეტილება.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390.3 „გ“ მუხლის შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებები და დასკვნები საქმის ფაქტობრივ და სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით და მიუთითა მათზე.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ სადავო ოქმს ხელს აწერს კომისიის მხოლოდ 10 წევრი, 2 ხელმოწერა ოქმს არა აქვს, რადგან საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულების მე-7 მუხლის შესაბამისად კომისიის გადაწყვეტილება მიიღება ღია კენჭისყრით, დამსწრე წევრთა უბრალო უმრავლესობით. მოცემულ შემთხვევაში საკონკურსო-საატესტაციო კომისია შედგებოდა 12 წევრისაგან, ხოლო ოქმი ხელმოწერილია 10 წევრის მიერ, შესაბამისად გადაწყვეტილება მიღებულია დამსწრეთა უმრავლესობით. ასევე, წარმოდგენილი მასალებით არ დასტურდებოდა, რომ კომისიის წევრებს გააჩნდათ განსხვავებული აზრი, წინააღმდეგ შემთხვევაში დაერთვებოდა ოქმს.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ ვინაიდან საჩხერის მუნიციპალიტეტში მიიღო ყველაზე მაღალი ქულა – 54, გააჩნდა თანამდებობაზე მუშაობის 6-წლიანი გამოცდილება და კარგად იცნობდა ტე-

რიტორიულ ერთეულს, კომისიას უნდა წარედგინა დასანიშნად ვაკანტურ თანამდებობაზე, რადგან კომისია კანდიდატს აფასებს პროფესიული დონის, პიროვნული თვისებების, მოტივაციის და უნარ-ჩვევების შეფასების შედეგად. სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, სხვა კონკურსანტებთან შედარებით მაღალი ქულის მიღება არ წარმოადგენს ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად უპირობოდ წარდგენის საფუძველს. კონკურსის ჩატარებისას „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილების, ამ დადგენილების საფუძველზე დამტკიცებული საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულების მოთხოვნათა დარღვევას ადგილი არ ჰქონია. შესაბამისად, კანონიერია საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის 2015 წლის 15 მაისის №6 სხდომის ოქმი გასაჩივრებულ ნაწილში. რაც შეეხება კონკურსანტების მხარდაჭერის მიზანშეწონილობის საკითხს, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კომისიამ კანდიდატები შეაფასა მათი პროფესიული დონის, პიროვნული თვისებების, მოტივაციის და უნარ-ჩვევების გათვალისწინებით და მიიღო გადაწყვეტილება მათი შესაბამის თანამდებობაზე დასანიშნად წარდგენის შესახებ.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ კონკურსანტმა თ. კ.-ე-ქ-ემ ვინაიდან განაცხადი წარადგინა 8 ვაკანსიაზე, მას კი ერთდროულად მხოლოდ 5 ვაკანსიაზე ჰქონდა განაცხადის წარდგენის უფლება, აღნიშნული წარმოადგენდა კონკურსიდან მოხსნის საფუძველს, ვინაიდან „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილების მე-9 მუხლის მე-3 ნაწილით მართალია გათვალისწინებულია, რომ კანდიდატს უფლება აქვს, ერთი კონკრეტული უწყების მიერ გამოცხადებულ კონკურსში მონაწილეობის თაობაზე განაცხადება წარადგინოს ერთდროულად, არა უმეტეს ხუთ ვაკანსიაზე, გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოების სისტემებისა, მაგრამ მითითებული წესით არ არის გათვალისწინებული, რომ იმ შემთხვევაში, თუ კანდიდატი განაცხადებას 5-ზე მეტ ვაკანსიაზე წარადგენს, ის უნდა მოიხსნას კონკურსიდან და მონაწილეობას ვერ მიიღებს გამოცხადებულ კონკურსში.

სააპელაციო სასამართლომ უსაფუძვლოდ მიიჩნია აპელანტის მითითება იმის თაობაზე, რომ საკონკურსო-საატესტაციო კომისიამ დაარღვია გამჭვირვალობის პრინციპი, გასაუბრებაზე არ უწარმოებია ვიდეო-აუდიო გადაღება და ოქმის შედგენა, რომლებშიც დეტალურად იქნებოდა აღწერილი კონკურსის მიმდინარეობა, რადგან კონკურსის მიმდინარეობის ვიდეო-აუდიო გადაღების სავალდებულობა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილებით და მის საფუძველზე დამტკიცებული საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულებით, არ არის გათვალისწინებული.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე უსაფუძვლოდ მიიჩნია აპელანტის მითითება დისკრიმინაციული ნიშნით კონკურსანტების შეფასების დასაბუთებული ეჭვის არსებობის თაობაზე, რადგან აღნიშნული ეჭვი დაუსაბუთებელია და მხარეთა ახსნა-განმარტებებით, ასევე საქმის მასალების შესწავლითაც არ დადასტურდა.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კომისიის მიერ კანონის მოთხოვნათა დაცვით მოხდა არსებულ ვაკანსიებზე დასანიშნად კონკურსანტთა წარდგენა. შესაბამისად, კანონიერი საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანებები თ. კ-ე-ქ-ის, დ. ლ-ის და გ. ლ-ის თანამდებობებზე დანიშვნის შესახებ და არ არსებობს მათი ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველები.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 9 ნოემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა დ. ბ-ემ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორი აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს განჩინება განსხვავდება ამ კატეგორიის საქმეებზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან და მიუთითებს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებებზე.

კასატორის განმარტებით, საკონკურსო-საატესტაციო კომისიამ კონკურსის ჩატარებისას დაარღვია საქართველოს მთავრობის №412 დადგენილებითა და საჩხერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს №41 დადგენილებით განსაზღვრული ნორმები. კერძოდ, კონკურსის ჩატარებისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაირღვა კანონიერების, საჯაროობის, გამჭვირვალობის, ობიექტურობისა და მიუკერძოებლობის პრინციპები.

საკონკურსო-საატესტაციო კომისიამ არ უზრუნველყო გამჭვირვალობა კონკურსის მიმდინარეობის პროცესში. კომისიას გასაუბრების ეტაპზე არ უნარმოებია ვიდეო-აუდიო გადაღება და ოქმის შედგენა, რომლებშიც დეტალურად იქნებოდა აღწერილი კონკურსის მიმდინარეობა, ასევე არ არსებობდა კონკურსის მონაწილეთა შეფასების კრიტერიუმები, კომისიამ ვერ დაასაბუთა თუ რა კრიტერიუმებით იხელმძღვანელა კანდიდატების შერჩევისას. დაუსაბუთებელია სადავო ოქმი, რომელიც ვერ უზრუნველყოფს პროცესის მიმდინარეობის გამჭვირვალობას. კასატორის მითითებით, სწორედ გამჭვირვალობის პრინციპის დაცვა იძლევა შესაძლებლობას სასამართლოს მხრიდან შეფასდეს კომისიის მხრიდან რამდენად დაცულია სხვა პრინციპები. ხოლო იმ შემთხვევაში, როდესაც დარღვეულია გამჭვირვალობის პრინციპი, ობიექტურ დამკვირვებელს არ აქვს შესაძლებლობა გაეცნოს და შეაფასოს გასაუბრების მიმდინარეობა.

ამასთან, კასატორის მითითებით, გაუგებარია სასამართლოთა მითითება დისკრიმინაციაზე. მისი მხრიდან კონკრეტულად რაიმე სახის დისკრიმინაციაზე მითითება არ მომხდარა და არც მოთხოვნის საფუძველად განსაზღვრულა. სასარჩელო მოთხოვნის საფუძველს არ წარმოადგენდა დისკრიმინაცია.

კასატორის მითითებით, სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი და არასწორი შეფასება მისცა საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. კანონის ნორმების უგულებელყოფაზე მიუთითებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ მტკიცების ტვირთის მოსარჩელეზე გადმოტანა. კასატორის მითითებით, კანონმდებლობითა და უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკით კონკრეტულად განსაზღვრულია მოცემულ შემთხვევაში ვის ეკისრება მტკიცების ტვირთი. ადმინისტრაციულმა ორგანომ ვერ წარმოადგინა იმის დამადასტურებელი მტკიცებულებები, რომ სადავო აქტი გამოცემულია ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე და მისი გამოცემით არ დარღვეულა მოსარჩელის კანონიერი უფლებები.

კასატორის მოსაზრებით, საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის გადაწყვეტილება მოკლებულია სამართლებრივ დასაბუთებას. ადმინისტრაციულმა ორგანომ ვერც გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით და ვერც სასამართლო პროცესზე ვერ დაასაბუთა მიღებული გადაწყვეტილება; კომისიამ ვერ მიუთითა მიზეზი, რამაც დ. ბ-ეს ხელი შეუშალა ვაკანტურ თანამდებობაზე წარსადგენად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 თებერვლის განჩინებით საქარ-

თველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული დ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 მაისის განჩინებით დ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრებით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შესწავლისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ დ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 9 ნოემბრის განჩინება არ არის დასაბუთებული. სააპელაციო სასამართლო არასწორად მიუდგა სადავო საკითხს და არასათანადო სამართლებრივი შეფასება მისცა საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს; სასამართლოს მიერ გამოტანილი დასკვნები არ გამომდინარეობს საქმეში არსებული მასალების ობიექტური შეფასებიდან, რაც საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და საქმის ხელახლა განსახილველად იმავე სასამართლოში დაბრუნების საფუძველს წარმოადგენს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: საჩხერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 22 ოქტომბრის №41 დადგენილებით დამტკიცდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის დებულება. მუნიციპალიტეტის მიერ შეიქმნა ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისია და საპრეტენზიო კომისია. საჩხერის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 11 ნოემბრის №45 დადგენილებით განისაზღვრა საჩხერის მუნიციპალიტეტის საჯარო მოხელეთა დამატებითი საკვალიფიკაციო მოთხოვნები.

2015 წლის აპრილის თვეში საჩხერის მუნიციპალიტეტში გა-

მოცხადდა კონკურსი მუნიციპალიტეტის გამგეობის ვაკანტურ თანამდებობებზე. დ. ბ-ემ განაცხადი გააკეთა 4 ვაკანტურ თანამდებობაზე: 1. საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციული სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტის ... ადმინისტრაციულ ერთეულში, 2. გამგებლის თანაშემწის, 3. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში, 4. გამგებლის წარმომადგენლის ... ადმინისტრაციულ ერთეულში.

დადგენილია, რომ კონკურსი ჩატარდა შემდეგი ეტაპებით: განცხადების გადარჩევა, ტესტირება, გასაუბრება და კომისიის მიერ კანდიდატურების განხილვა გადანყვეტილების მიღებით.

ასევე დადგენილია, რომ 2014 წლის დეკემბერში დ. ბ-ემ გაიარა ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა ტესტირება, სადაც 60 ქულიდან მიიღო 54 ქულა.

საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის 2015 წლის 15 მაისის გადანყვეტილებით დ. ბ-ე წარდგენილი არ იქნა არც ერთ ზემოთ აღნიშნულ ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად. მას ელექტრონულად გაეგზავნა გზავნილი ვაკანტურ თანამდებობებზე დასანიშნად წარსადგენად უარის თქმის თაობაზე.

საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციული სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში საკონკურსო კომისიის გადანყვეტილებით წარდგენილ იქნა თ. კ-ე-ქ-ე, რომელიც საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 29 მაისის №53385 ბრძანებით დაინიშნა აღნიშნულ თანამდებობაზე. ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში საკონკურსო კომისიის მიერ წარდგენილ იქნა დ. ლ-ე, რომელიც საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 1 ივნისის №53419 ბრძანებით დაინიშნა აღნიშნულ თანამდებობაზე. საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენელად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში საკონკურსო კომისიის მიერ წარდგენილ იქნა გ. ლ-ე, რომელიც საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 1 ივნისის №53414 ბრძანებით დაინიშნა აღნიშნულ თანამდებობაზე. გამგებლის თანაშემწის თანამდებობა კი დარჩა ვაკანტური, ვინაიდან აღნიშნული ვაკანსია გამოცხადდა ჩაშლილად.

ასევე დადგენილია, რომ დ. ბ-ე 2006 წლიდან 2012 წლის 1 ნოემბრამდე მუშაობდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... თემის ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებულის პოზიციაზე. საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2012 წლის 1 ნოემბრის ბრძანების საფუძველზე იგი გათავისუფლებულ იქნა დაკავებული თანამდებობიდან. ამასთან, მოსარჩელის მტკიცებით, საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში ... თემის ტერიტორიული ორგანოს რწმუნებულის პოზიციაზე მისი 6-წლიანი მუშაობის პერიოდში მის მიმართ დისციპლინური პასუხისმგებლობის არცერთი ღონისძიება არ ყოფილა გამოყენებული, რასაც არც საქმეში მონაწილე ადმინისტრაციული ორგანო უარყოფს.

განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩელე – დ. ბ-ე სადავოდ ხდის საჩხერის მუნიციპალიტეტში ვაკანტურ თანამდებობებზე ჩატარებული კონკურსის პროცედურებსა და შედეგებს. მოსარჩელე საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის 2015 წლის 15 მაისის №6 სხდომის ოქმის კანონიერების საკითხს აყენებს, რომლითაც მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება ვაკანტურ თანამდებობებზე კანდიდატების წარდგენის შესახებ. ამასთან, მოსარჩელე საქმეში მესამე პირებად ჩაბმული – თ. კ-ე-ქ-ის საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციული სამსახურის გამგებლის წარმომადგენლების კოორდინაციის განყოფილების სპეციალისტად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში დანიშნვის შესახებ საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანების, დ. ლ-ის ადმინისტრაციული სამსახურის ... განყოფილების საინფორმაციო უზრუნველყოფის საკითხებში მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე დანიშნვის შესახებ საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანების, გ. ლ-ის საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენლად ... ადმინისტრაციულ ერთეულში დანიშნვის შესახებ საჩხერის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანების ბათილად ცნობას, მოპასუხისათვის დ. ბ-ის კანდიდატად წარდგენასთან დაკავშირებით ახალი ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებისა და ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალებას მოითხოვს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული განჩინების, ისევე როგორც სადავო აქტების დასაბუთება ვერ პასუხობს მოსარჩელის – დ. ბ-ის პრეტენზიებს სადავოდ ქცეული აქტების კანონიერების თაობაზე. ადმინისტრაციულმა ორგანომ ვერ უზრუნველყო დაესაბუთებინა თუ რატომ ეთქვა უარი მოსარჩელის – დ. ბ-ის კანდიდატურას და რატომ მიენიჭა უპირა-

ტესობა ვაკანტურ თანამდებობებზე წარსადგენად სხვა კანდიდატებს – საქმეში მესამე პირებად მოწვეულ გ. ლ-ეს, თ. კ-ე-ქ-ესა და დ. ლ-ეს. გასაჩივრებული აქტების კანონიერად მიჩნევა კი სწორედ ასეთ დასაბუთებას საჭიროებს. მართალია, ადმინისტრაციული ორგანო კონკურსის წესით საჯარო მოხელეთა შერჩევის პროცესში დისკრეციული უფლებამოსილებით სარგებლობს, თუმცა მასვე ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლი ავალდებულებს მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებას. როდესაც კონკურსის წესით საჯარო მოხელის შერჩევისას არჩევანი ერთი კანდიდატის სასარგებლოდ კეთდება, ადმინისტრაციულ ორგანოს ეკისრება მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთების ვალდებულება. ბუნებრივია კანდიდატს, რომელსაც უარი ეთქვა თანამდებობაზე წარსადგენად უჩნდება საფუძვლიანი უფლება გაცნოს გადაწყვეტილების მოტივებს. მიუხედავად მიღებული გადაწყვეტილების შედეგებისა, დაინტერესებული მხარისთვის გასაგები უნდა იყოს რა მოტივით იქნა მიღებული მის მიმართ კონკრეტული გადაწყვეტილება. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სამართლიანობისა და კანონიერების განცდას უნდა ქმნიდეს.

ამასთან, თავად კონკურსის არსიდან გამომდინარეობს კანდიდატთა შერჩევის პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა და მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთების მაღალი სტანდარტი, ვინაიდან კონკურსის წესით საჯარო მოხელეთა შერჩევისას ადმინისტრაციულ ორგანოს კანდიდატთა შეფასების ფართო არეალი აქვს, რაც ზრდის არაობიექტური და მიკერძოებული გადაწყვეტილების მიღების რისკებს. პროცესის გამჭვირვალობითა და გადაწყვეტილების დასაბუთებით ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამორიცხოს თვითნებური, მიკერძოებული, არაობიექტური გადაწყვეტილება.

კონკურსის შედეგად საჯარო მოხელეთა შერჩევის არსს სწორედ გამჭვირვალე პროცესის საფუძველზე კანდიდატთა ურთიერთშეპირისპირებისას კონკრეტული თანამდებობისთვის სათანადო კანდიდატის შერჩევა წარმოადგენს. წინააღმდეგ შემთხვევაში აზრს დაკარგავდა აღნიშნული რეგულაცია. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილებით დამტკიცებული „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესის მე-4 მუხლი განსაზღვრავს კონკურსის მიზანსა და ამოცანებს, რომლის თანახმად, კონკურსის მიზანია ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად, დადგენილ მოთხოვნათა გათვა-

ლისწინებით, შესაბამისი კანდიდატის შერჩევა; ხოლო კონკურსის ამოცანებია: ა) საქართველოს მოქალაქეთათვის ვაკანტურ თანამდებობათა თანაბრად ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; ბ) ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნი კანდიდატების შერჩევის და მათი თანამდებობებზე დანიშვნის პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა; გ) კონკურსში მონაწილე კანდიდატების კვალიფიკაციის, პროფესიული დონის, ცოდნის, პიროვნული თვისებების, მოტივაციის და უნარ-ჩვევების შეფასება; დ) შერჩეული კანდიდატების ვაკანტური თანამდებობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დონის განსაზღვრა. სწორედ აღნიშნულ მიზნებსა და ამოცანებზე მიუთითებს ნების მე-3 მუხლით განსაზღვრული კონკურსის პრინციპები – ა) კანონიერება; ბ) სამართლიანობა; გ) საჯაროობა; დ) გამჭვირვალობა; ე) არადისკრიმინაციულობა; ვ) ობიექტურობა; ზ) მიუკერძოებლობა; თ) კოლეგიალურობა; ი) კორექტულობა.

იმ პირობებში, როდესაც გასაუბრებაზე დ. ბ-ეს დაუსვეს მხოლოდ ერთი შეკითხვა და ისიც მის ბიოგრაფიასთან დაკავშირებით, ხოლო გასაჩივრებული აქტები ვერ უზრუნველყოფს მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებას, ჩნდება საფუძვლიანი ეჭვი კონკურსის გამჭვირვალობის თაობაზე. ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილების კანონიერების დადგენა კი უპირველესად გამჭვირვალე პროცესითა და მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებიდან ხდება შესაძლებელი. იმისათვის, რომ შემომდეს მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერება, უნდა არსებობდეს პროცესის შემომშების შესაძლებლობაც. ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობის კანონიერების კონტროლი კი სასამართლოს კონსტიტუციურ ვალდებულებას წარმოადგენს.

საკაცაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილი ხელისუფლების დანაწილების პრინციპის რეალიზაცია მნიშვნელოვნად არის განპირობებული სასამართლო ხელისუფლების როლით, სასამართლოს მიერ ობიექტური, მიუკერძოებელი და კვალიფიციური მართლმსაჯულების განხორციელებით, ვინაიდან სასამართლო ახორციელებს რა სახელმწიფო ხელისუფლების განსაკუთრებულ ფუნქციას – მართლმსაჯულებას, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში ეს მოიცავს არა მხოლოდ კონკრეტული კონფლიქტების (დავები) გადაწყვეტას, არამედ – სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოთა საქმიანობაზე სასამართლო კონტროლის განხორციელებას.

მოქმედი კანონმდებლობით შესაძლებელია ადმინისტრაცი-

ულ ორგანოთა გადანყვეტილებების, ხელშეკრულებების, ქმედებების /მოქმედება, უმოქმედობა/ გასაჩივრება საერთო სასამართლოში, რა დროსაც სასამართლოს ობიექტურობას, მიუკერძოებლობასა და დამოუკიდებლობას განუზომელი მნიშვნელობა აქვს, რათა აღადგინოს დარღვეული წონასწორობა პირსა და ოფიციალურ სტრუქტურას შორის. სასამართლო კონტროლი ადმინისტრაციული ორგანოს გადანყვეტილებებზე უზრუნველყოფს დარღვეული უფლების აღდგენას, კანონის უზენაესობის დამკვიდრებას, ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობის სამართლებრივი ნორმებით მკაცრად რეგლამენტირებულ ჩარჩოში მოქცევას, ეფექტური დაცვის რეალიზაციას და ა.შ. სახელმწიფო გარანტირებული უნდა იყოს ადმინისტრაციული აქტების კონტროლით, სრულად ემორჩილებოდეს კანონს და იმავდროულად, უზრუნველყოფდეს ადმინისტრაციული ხელისუფლების ორგანოების ეფექტურ მუშაობას. გათვალისწინებულია რა საჯარო ადმინისტრაციულ ორგანოებსა და პირებს შორის არსებულ უფლებამოსილებათა დისბალანსი, შესაბამისად, ეს ურთიერთობა საჭიროებს ეფექტურ კონტროლს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ პირების დარღვეული უფლების აღდგენის მიზნით.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, კონკურსი არის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კანდიდატის შესაბამისობის დადგენა ვაკანტური თანამდებობის მოთხოვნებთან. განსახილველ შემთხვევაში გამოსარკვევია საჩხერის მუნიციპალიტეტში არსებული ვაკანტური თანამდებობების დასაკავებლად რა კრიტერიუმები გახდა განმსაზღვრელი.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა დ. ბ-ის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ ვინაიდან საჩხერის მუნიციპალიტეტში მიიღო ყველაზე მაღალი ქულა – 54, გააჩნდა თანამდებობაზე მუშაობის 6-წლიანი გამოცდილება და კარგად იცნობდა ტერიტორიულ ერთეულს, კომისიას უნდა წარედგინა დასანიშნად ვაკანტურ თანამდებობაზე, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, კომისია კანდიდატს აფასებს პროფესიული დონის, პიროვნული თვისებების, მოტივაციის და უნარ-ჩვევების შეფასების შედეგად და სხვა კონკურსანტებთან შედარებით მაღალი ქულის მიღება არ წარმოადგენს ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად უპირობოდ წარდგენის საფუძველს. თუმცა, ისევე როგორც ადმინისტრაციულმა ორგანომ, ვერც სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა კონკრეტულად რა კრიტერიუმებით შე-

ფასდნენ შესარჩევი კანდიდატები და თუ არა ტესტირებაში მიღებული მაღალი ქულა, თანამდებობაზე მუშაობის 6-წლიანი გამოცდილება და ტერიტორიული ერთეულის კარგად ცნობა, რა კრიტერიუმები გახდა გადამწყვეტი ვაკანტურ თანამდებობებზე წარსადგენად.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, მართალია ცალკე აღებული ტესტირების ქულა ან თუნდაც გამოცდილება კანდიდატად წარდგენის უპირობო კრიტერიუმს არ წარმოადგენს და ადმინისტრაციული ორგანოს მსჯელობის საგნად უნდა იქცეს თითოეული კანდიდატის განათლების დონე, სპეციალობა, გამოცდილება, უნარ-ჩვევები და სხვა დამატებითი საკვალიფიკაციო მოთხოვნები, თუმცა კონკურსის წესით კანდიდატის შერჩევისას ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სასურველი კადრის შესარჩევად წარდგენილი კრიტერიუმები, თავისმხრივ, კონკურსში მონაწილე კანდიდატთა უნარ-ჩვევები, პროფესიონალიზმი, გამოცდილება, დადგენილი კონკრეტული ფაქტობრივი გარემოებები ერთობლიობაში უნდა განსაზღვრავდეს მიღებული გადაწყვეტილების იურიდიულ შედეგს და ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა შეეძლოს მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთება. ვაკანტური თანამდებობის სპეციფიკიდან გამომდინარე შესაძლოა ადმინისტრაციულმა ორგანომ სამუშაო სტაჟისა და გამოცდილების მქონე კანდიდატთან შედარებით უპირატესობა გამოუცდელს მიანიჭოს, თუმცა ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა შეეძლოს იმის დასაბუთება, თუ რა გარემოება, რა კრიტერიუმი გახდა გადამწყვეტი კონკრეტული კანდიდატის წარსადგენად ვაკანტურ თანამდებობაზე.

ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ კონკურსის წესით ვაკანტურ თანამდებობაზე წარსადგენად კანდიდატის შერჩევა ფორმალურ ხასიათს არ უნდა ატარებდეს. ადმინისტრაციული ორგანო უნდა ქმნიდეს ჯანსაღი კონკურენციის რეალურ პირობებს. ადმინისტრაციული ორგანოს სრულყოფილი, გამართული ფუნქციონირებისათვის იგი დაკომპლექტებული უნდა იყოს გამჭვირვალე და ობიექტური კონკურსის საფუძველზე შერჩეული სათანადო, კვალიფიციური საჯარო მოხელეებით. ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა შეფასდეს კანდიდატი რამდენად არის საჯარო მოხელის შესატყვისი.

ამდენად, სააპელაციო სასამართლომ საქმის ხელახლა განხილვისას საქმეში არსებული მასალების ყოველმხრივი და ობიექტური შეფასების საფუძველზე უნდა დაადგინოს საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველები და კანონიერება, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში

გამოითხოვოს დამატებითი მტკიცებულებები.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო სააპელაციო სასამართლოს ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებაზე, რომ საკასაციო სასამართლოში გამართულ სხდომებზე დ. ბ-ე თანხმობას აცხადებდა ადმინისტრაციულ ორგანოსთან მორიგებისთვის რომელიმე ვაკანტურ თანამდებობაზე წარდგენის პირობით. თუმცა, საბოლოოდ, სასამართლოს ძალისხმევითა და მოსარჩელის პოზიციის მიუხედავად, მოცემულ შემთხვევაში საქმეზე მორიგება ვერ შედგა. საქმის სააპელაციო სასამართლოში დაბრუნების ერთ-ერთ მოტივს მორიგების მიღწევის შესაძლებლობაც წარმოადგენს. საქმის ხელახლა განხილვისას სააპელაციო სასამართლო უნდა შეეცადოს მხარეთა შორის მორიგების მიღწევას, წინააღმდეგ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლოს მითითებების გათვალისწინებით, საქმეზე უნდა მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება.

ამდენად, დ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს გასაჩივრებული განჩინება და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის საფუძველზე საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. დ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 9 ნოემბრის განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

კონკურსის შედეგების გასაჩივრება

განჩინება

№ბს-113-112(2კ-16)

2 აგვისტო, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის
ბათილად ცნობა, ახალი აქტის გამოცემის დავალება

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 19 აგვისტოს ე. ც-ემ სარჩელი აღძრა საჩხერის რაიონულ სასამართლოში საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის მიმართ, რომლითაც ე. ც-ის ნაწილში 2015 წლის 28 ივლისის №10 ოქმის, 2015 წლის 7 აგვისტოს №11 ოქმის მის საფუძველზე გამოცემული 2015 წლის 7 აგვისტოს გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და კომისიისათვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა.

სარჩელის მიხედვით, ე. ც-ემ 2015 წლის 13 მაისს მონაწილეობა მიიღო ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა კონკურსში. ტესტირებაში მიიღო 43 ქულა, ხოლო 2015 წლის 23 ივლისს მონაწილეობა მიიღო საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედ კომისიასთან გასაუბრებაში. ვაკანსია შეეხებოდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... სამსახურის წამყვანი სპეციალისტის ... დარგში თანამდებობას, სადაც მუშაობდა და ჰქონდა დიდი გამოცდილება. 2015 წლის 28 ივლისის №10 სხდომის ოქმის შესაბამისად, 6 ხმით 5-ის წინააღმდეგ უარი ეთქვა ვაკანსიის დაკავებაზე. ოქმში არაფერი ეწერა იმასთან დაკავშირებით, თუ რა შეკითხვები დაუსვეს, რა შეკითხვებზე ვერ გასცა პასუხი და რა უნარის ნაკლის გამო დაინუნეს თანამდებობაზე, სადაც თითქმის 10 წლის განმავლობაში მუშაობდა. აღნიშნული ოქმის გასაჩივრების შემდეგ, 2015 წლის 7 აგვისტოს მიიღო პასუხი, კერძოდ, საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის №11 ოქმში აღინიშნა, რომ ხარვეზი გასაუბრებასთან

დაკავშირებით არ აღმოჩენილა. მოსარჩელის განმარტებით, ადმინისტრაციული აქტი არ შეიცავდა არანაირ დასაბუთებას, თუ რატომ უთხრეს უარი თანამდებობაზე დანიშვნაზე.

საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 11 სექტემბრის საოქმო განჩინებით ადმინისტრაციულ საქმეში მესამე პირად ჩაება ხ. ქ-ე.

ამავე სასამართლოს 2015 წლის 8 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით ე. ც-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება ე. ც-ემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 დეკემბრის გადაწყვეტილებით ე. ც-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა საჩხერის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 8 ოქტომბრის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ე. ც-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2015 წლის 28 ივლისის №10 ოქმი საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... სამსახურის ... დარგში წამყვანი სპეციალისტის თანამდებობაზე ხ. ქ-ის წარდგენისა და ამ თანამდებობაზე ე. ც-ისათვის უარის თქმის ნაწილში; ბათილად იქნა ცნობილი საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2015 წლის 7 აგვისტოს №11 ოქმი და მის საფუძველზე მიღებული გადაწყვეტილება; დაევა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიას საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... სამსახურის ... დარგში წამყვანი სპეციალისტის თანამდებობაზე კონკურსის ეტაპის – გასაუბრების ხელახლა ჩატარება; ე. ც-ის განცხადება გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემის შესახებ არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით საქმეში წარმოდგენილი საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივოქმედი კომისიის სხდომის 2015 წლის 28 ივლისის №10 ოქმით ირკვევა, რომ კომისიამ იმსჯელა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... სამსახურის წამყვანი სპეციალისტის ... დარგში ადგილთან დაკავშირებით და კენჭისყრით მიიღო გადაწყვეტილება აღნიშნულ ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად ხ. ქ-ის წარდგენის შესახებ. ოქმში მითითებულია ამ ვაკანტურ თანამ-

დებობაზე ე. ც-ის წარდგენაზე უარის თქმის შესახებ, რომელ-
მაც ეს გადაწყვეტილება გაასაჩივრა ჯერ საპრეტენზიო კომი-
სიაში, ხოლო შემდეგ სასამართლოში.

სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, ოქმით არ დას-
ტურდება, რომ კომისიამ განიხილა გასაუბრების შედეგად ე. ც-
ის ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთ-
ხოვნებთან შესაბამისობის საკითხი. ასევე არ ირკვევა, ჩატარ-
და თუ არა მისი და მისი კონკურენტების მიმართ კენჭისყრა, რა
ნესით და რა შედეგებით დასრულდა ეს კენჭისყრა.

სააპელაციო სასამართლოს აზრით, მითითებული ოქმი არ არის
საკმარისი დოკუმენტი იმის დასადასტურებლად, რომ კომისიის
მიერ კანდიდატებთან გასაუბრება განხორციელდა სამართლებ-
რივი აქტებით დადგენილი მოთხოვნების დაცვით, ასევე რამდე-
ნად სრულყოფილად განიხილა ე. ც-ის ვაკანტურ თანამდებობას-
თან შესაბამისობის საკითხი, იმსჯელა მის კანდიდატურასთან
დაკავშირებით და ხმათა უმრავლესობით მხარი არ დაუჭირა და-
სანიშნად მისი კანდიდატურის წარდგენას. ოქმით არ დგინდება
თუ რატომ მივიდა კომისია ამგვარ გადაწყვეტილებამდე, რაც
იძლევა საფუძველს დასკვნისა, რომ ოქმში არ არის ასახული გა-
საუბრებისა და კენჭისყრის შედეგები, მითუმეტეს იმ პირობებ-
ში, როდესაც ვერ დგინდება და ვერც კომისიის წარმომადგენე-
ლი ადასტურებს თუ რა შეკითხვას ვერ გასცა აპელანტმა პასუხი
გასაუბრებისას. პალატის აზრით, მხოლოდ ამ გარემოებების ამ-
სახველი მონაცემები მისცემდა სასამართლოს შესაძლებლობას
შეეფასებინა, რამდენად კანონიერად მოხდა სადავო ვაკანსია-
ზე კანდიდატის დასანიშნად წარდგენა.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, ვინაიდან დავა შე-
ეხება გასაუბრების ეტაპის ობიექტურობასა და გამჭვირვალო-
ბას, გასაუბრების შედეგად კანდიდატის შეფასება შესაძლებე-
ლია ჩაითვალოს საკმაოდ სუბიექტურად, რადგან ის ეფუძნება
მხოლოდ შემფასებლის მოსაზრებას და შეხედულებას. იმისათ-
ვის, რომ გასაუბრების შედეგების სუბიექტურობა შემცირდეს
და გაიზარდოს სანდოობა, იგი უნდა ჩატარდეს წინასწარ შემუ-
შავებული და დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით. საკონ-
კურსო კომისია კანდიდატებთან გასაუბრებისას უნდა იყენებ-
დეს წინასწარ შემუშავებულ კითხვარს, რომელსაც თან უნდა
ახლდეს შეფასების მეთოდი, რაც წარმოადგენს პროცესის გამ-
ჭვირვალობის, საჯაროობის, ობიექტური და მიუკერძოებელი
გადაწყვეტილების მიღების წინაპირობას. შეფასების კრიტერი-
უმების არარსებობის პირობებში კი, ჩნდება ისეთი დასკვნის
საფუძველი, რომ კონკურსი ჩატარდა შემფასებელთა სუბიექ-

ტური შეხედულებების გათვალისწინებით, უსაფუძვლო უპირატესობის მინიჭების გზით.

სააპელაციო პალატის განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრდა ხ. ქ-ისა და საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის მიერ.

ხ. ქ-ის მითითებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ კანონისა“ და მთავრობის დადგენილების შესაბამისად, კომისიას არ ევალებოდა თავისი გადაწყვეტილების დასაბუთება. კომისიას, ასევე, არ ჰქონდა ვალდებულება, წინასწარ შემუშავებული კითხვარი გამოეყენებინა. სახეზეა კოლეგიური ორგანოს გადაწყვეტილება, რომელიც დამოკიდებულია კენჭისყრაზე და არა მის ვრცელ დასაბუთებაზე. სააპელაციო სასამართლომ არასწორად შეაფასა ფაქტობრივი გარემოებები და საქმე მიკერძოებულად განიხილა.

საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის მტკიცებით, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება დაუსაბუთებელია. კომისიამ კონკურსის ყველა ეტაპი კანონით დადგენილი წესით ჩაატარა. მტკიცებულებებით არ დასტურდება კომისიის მხრიდან დისკრიმინაციის ფაქტი, ან რაიმე ისეთი გადაცდომა, რასაც კანონი ითვალისწინებს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრების განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ ხ. ქ-ისა და საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის საკასაციო საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო მხედველობაში იღებს მოცემული დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვან ფაქტობრივ გარემოებებს:

1. ე. ც-ე მონაწილეობდა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... სამსახურში ... დარგში წამყვანი სპეციალისტის ვაკანსიაზე გამოცხადებულ კონკურსში;

2. 2015 წლის 23 ივლისს ე. ც-ემ მონაწილეობა მიიღო საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიასთან გასაუბრებაში.

3. გასაუბრების თაობაზე კომისიას სხდომის ოქმი არ შეუდ-

გენია და არც სხდომის მიმდინარეობის ამსახველი რაიმე მტკიცებულება არსებობს;

4. საქმეში წარმოდგენილი საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის სხდომის 2015 წლის 28 ივლისის №10 ოქმით ირკვევა, რომ კომისიამ იმსჯელა საჩხერის მუნიციპალიტეტის ... სამსახურის წამყვანი სპეციალისტის ... დარგში ადგილთან დაკავშირებით და კენჭისყრით მიიღო გადაწყვეტილება აღნიშნულ ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად ხ. ქ-ის წარდგენის შესახებ. ოქმში მითითებულია ამ ვაკანტურ თანამდებობაზე ე. ც-ის წარდგენაზე უარის თქმის შესახებ, რომელმაც ეს გადაწყვეტილება გაასაჩივრა ჯერ საპრეტენზიო კომისიაში, ხოლო შემდეგ სასამართლოში.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე მუხლის თანახმად, პირი თანამდებობაზე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ კონკურსის შედეგად, გარდა ამ კანონის 30-ე მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით.

ამავე კანონის 33-ე მუხლის თანახმად, საკონკურსო-საატესტაციო კომისია აფასებს კანდიდატის შესაბამისობას ვაკანტურ თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან, აუცილებლობის შემთხვევაში ისმენს აღნიშნულ თანამდებობაზე დანიშვნის უფლების მქონე პირის აზრს და გამოაქვს თავისი გადაწყვეტილება კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ხოლო 34-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად კი, საკონკურსო-საატესტაციო კომისია ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად წამოაყენებს ერთ-ერთ კანდიდატს ან უარს აცხადებს კანდიდატის წამოყენებაზე.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორ ხ. ქ-ის მტკიცებას, რომ კომისიის გადაწყვეტილება კოლეგიური ორგანოს გადაწყვეტილებაა და მთავარია კენჭისყრის შედეგები, არა დასაბუთება. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კომისიის ფუნქცია, გამარჯვებული კანდიდატის გამოვლენასთან ერთად, კონკურსში მონაწილე პირების ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენაცაა, ამასთან, კომისიის გადაწყვეტილება, როგორც ადმინისტრაციული აქტი, უნდა აკმაყოფილებდეს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოთხოვნებს.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 18 ივნისის №412 დადგენი-

ლების მე-3 მუხლის მიხედვით, კონკურსის პრინციპებია: კანონიერება, სამართლიანობა, საჯაროობა, გამჭვირვალობა, არადისკრიმინაციულობა, ობიექტურობა, მიუკერძოებლობა, კოლეგიალურობა, კორექტულობა.

ამავე დადგენილების მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით კი, კონკურსის ამოცანებია: ა) საქართველოს მოქალაქეთათვის ვაკანტურ თანამდებობათა თანაბრად ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; ბ) ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნი კანდიდატების შერჩევის და მათი თანამდებობებზე დანიშვნის პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა; გ) კონკურსში მონაწილე კანდიდატების კვალიფიკაციის, პროფესიული დონის, ცოდნის, პიროვნული თვისებების, მოტივაციის და უნარ-ჩვევების შეფასება; დ) შერჩეული კანდიდატების ვაკანტური თანამდებობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დონის განსაზღვრა.

დადგენილების მე-14 მუხლი შეეხება კომისიის საქმიანობის წესს. აღნიშნული ნორმის მე-3 პუნქტის მიხედვით, კომისია აფასებს კანდიდატის შესაბამისობას ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან, აუცილებლობის შემთხვევაში, ისმენს აღნიშნულ თანამდებობაზე დანიშვნის უფლების მქონე პირის აზრს და გამოაქვს შესაბამისი განწყვეტილება, დადგენილი წესით, ხოლო მე-4 პუნქტის თანახმად კი, კომისიის გადაწყვეტილება ფორმდება ოქმით, რომელსაც ხელს აწერენ სხდომის თავმჯდომარე და კომისიის დამსწრე წევრები. კომისიის წევრს უფლება აქვს თავისი განსხვავებული აზრი დაურთოს ოქმს, რის შესახებაც ოქმში კეთდება შესაბამისი ჩანაწერი.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ, მართალია, გასაუბრების მიმდინარეობის რაიმე ტიპის ჩანაწერის (სტენოგრამა, აუდიო/ვიდეო ჩანაწერი) არსებობის სავალდებულობა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით ან საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილებით პირდაპირ გათვალისწინებული არ არის, მაგრამ ყურადღება უნდა მიექცეს იმ გარემოებას, რომ დადგენილების შესაბამისად, კონკურსის ჩატარების ერთ-ერთი პრინციპია გამჭვირვალობა. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო – საკონკურსო კომისია ვალდებულია, გასაუბრების ეტაპის ამსახველი რაიმე დოკუმენტი შეადგინოს, რათა სასამართლოს ჰქონდეს შეფასების საშუალება, რამდენად დაცულია №412 დადგენილებით განსაზღვრული კონკურსის პრინციპები.

კონკურსის პრინციპების დაცულობის შეფასებისათვის, პირველ რიგში, უნდა არსებობდეს კონკურსის მიმდინარეობის

პროცესის შემონმების შესაძლებლობა. იმ პირობებში, როდესაც არც სხდომის ოქმი და არც გასაუბრების მიმდინარეობის რაიმე ტიპის ჩანაწერი (სტენოგრამა, აუდიო/ვიდეო ჩანაწერი) არ არსებობს, შემონმების შესაძლებლობა არ გვაქვს, ამრიგად, კონკურსის ერთ-ერთი უმთავრესი პრინციპი – გამჭვირვალობა, დარღვეულია. გამჭვირვალობის დარღვევა თავისთავად ეჭვქვეშ აყენებს ყველა დანარჩენ პრინციპის დაცულობას კომისიის მხრიდან, რადგან ობიექტურ დამკვირვებელს არ აქვს შესაძლებლობა, გაეცნოს და შეაფასოს გასაუბრების მიმდინარეობა.

რაც შეეხება საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის სხდომის 2015 წლის 28 ივლისის №10 ოქმს, საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს პოზიციას, რომ ამ ოქმით არ დასტურდება, კომისიამ განიხილა თუ არა გასაუბრების შედეგად ე. ც-ის ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან შესაბამისობის საკითხი. ასევე არ ირკვევა, ჩატარდა თუ არა მისი და მისი კონკურენტების მიმართ კენჭისყრა ან რა შედეგებით დასრულდა ეს კენჭისყრა.

საკასაციო სასამართლო ეთანხმება კასატორ ხ. ქ-ეს, რომ საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულების თანახმად, კომისიას არ ევალება, გასაუბრება წინასწარ შემუშავებული კითხვარებით ჩაატაროს. ამასთან, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ კანონმდებლობა კომისიას შეუზღუდავ უფლებამოსილებას არ ანიჭებს. გასაუბრების შედეგად კანდიდატის შეფასება შესაძლებელია ჩაითვალოს საკმაოდ სუბიექტურად, რადგან ის ეფუძნება მხოლოდ შემფასებლის მოსაზრებას და შეხედულებას. იმისათვის, რომ გასაუბრების შედეგების სუბიექტურობა შემცირდეს და გაიზარდოს სანდოობა, აუცილებელია, გარკვეული საერთო მიდგომების წინასწარ შემუშავება. ისეთ პირობებში კი, როდესაც გასაუბრების მსვლელობის ამსახველი რაიმე დოკუმენტი არ არსებობს, სასამართლოს საერთოდ არ აქვს საშუალება, შეაფასოს გასაუბრების პროცესის შედეგად კონკურსანტებისათვის მინიჭებული ქულები ობიექტურობისა და სამართლიანობის თვალსაზრისით.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დასაბუთებული,

კანონიერია და მისი გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ბ. ქ-ისა და საჩხერის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო მუდმივმოქმედი კომისიის საკასაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 29 დეკემბრის გადაწყვეტილება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

პონაპუსის შედეგების გასაჩივრება

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელმწიფოს სახელით**

№ბს-167-166(კ-16)

2 აგვისტო, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ახალი აქტის გამოცემის დავალეზა

აღწერილობითი ნაწილი:

მ. მ-ემ სარჩელით მიმართა სამტრედიის რაიონულ სასამართლოს სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრი-

ვი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა კონკურსისა და ატესტაციის შედეგების და პროცედურების საპრეტენზიო კომისიის, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიმართ, რომლითაც მოითხოვა სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2015 წლის 23 ივნისის (უნდა იყოს 11 ივნისის) №61 სხდომის ოქმის (გადაწყვეტილების) ბათილად ცნობა და გასაუბრების ხელახალი ჩატარება, საპრეტენზიო კომისიის 2015 წლის 30 ივნისის №3 ოქმის ბათილად ცნობა.

სამტრედიის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 9 ოქტომბრის განჩინებით გ. შ-ე, დ. ე-ე, ვ. ვ-ე, თ. ა-ე, ი. ს-ე, ი. გ-ა, ი. ა-ი, ნ. ხ-ე, ბ. გ-ა საქმეში ჩაბმულ იქნენ მესამე პირებად.

სამტრედიის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 16 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით მ. მ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2015 წლის 23 ივნისის №61 სხდომის ოქმები (გადაწყვეტილებები) და ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა კონკურსის მე-3 ეტაპის გასაუბრების ხელახლა ჩატარება; ბათილად იქნა ცნობილი საპრეტენზიო კომისიის 2015 წლის 30 ივნისის №3 ოქმი მ. მ-ის საპრეტენზიო განცხადების უარყოფის შესახებ.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკონკურსო-საატესტაციო კომისიამ და მესამე პირებმა სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 30 დეკემბრის გადაწყვეტილებით სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკონკურსო-საატესტაციო კომისიისა და გ. შ-ის, დ. ე-ის, ვ. ვ-ის, თ. ა-ის, ი. ს-ის, ი. გ-ას, ი. ა-ის, ნ. ხ-ის, ბ. გ-ას სააპელაციო საჩივრები დაკმაყოფილდა; გაუქმდა სამტრედიის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 16 ოქტომბრის გადაწყვეტილება; მ. მ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში არსებული ვაკანტური თანამდებობების დაკავების მიზნით კონკურსის გამოცხადება, საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის შექმნა და სხვა პროცედურული საკითხები განხორციელდა საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილების მოთხოვნათა შესაბამისად.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა რაიონული სასამართლოს მითითება იმის თაობაზე, რომ ვინაიდან არ არსებობს

სხდომის ოქმი და არც გასაუბრების მიმდინარეობის რაიმე ტიპის ჩანაწერი (სტენოგრამა, აუდიო/ვიდეო ჩანაწერი), კონკურსის ჩატარებისას გამჭირვალობის პრინციპის რეალიზების შემომწმების შესაძლებლობა არ არსებობს. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქმის მასალებში დაცულია როგორც 2015 წლის 11 ივნისის საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის სხდომის №61 ოქმი, რომლითაც დადგინდა სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზრუნველყოფის საკითხებში ვაკანსიაზე №27028 – (9 ვაკანსია) სამტრედიის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა კონკურსის მე-3 ეტაპის გასაუბრების ჩატარება და 2015 წლის 18 ივნისის №63 ოქმი, რომლითაც განხორციელდა სამტრედიის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა 2015 წლის 18 მარტს გამოცხადებული კონკურსის მე-3 ეტაპის გასაუბრების შედეგების გაცნობა, კონკურსის ჩატარების მოკლე შეჯამება, ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად წარდგენილი კანდიდატების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება და კენჭისყრის შედეგად შესაბამის თანამდებობაზე კანდიდატების დასანიშნად წარდგენა. კანდიდატთა შეფასება აღნიშნულია დებულებით დამტკიცებულ №2 დახარების შეფასების ფორმაში.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, გასაუბრების მიმდინარეობის რაიმე ტიპის ჩანაწერის (სტენოგრამა, აუდიო/ვიდეო ჩანაწერი) არსებობის სავალდებულობა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილებით დამტკიცებული „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესით და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 24 სექტემბრის №33 დადგენილებით დამტკიცებული სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულებით გათვალისწინებული არ არის.

სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა აპელანტების მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ მოსარჩელეს სადავოდ არ გაუხდია და არც სასამართლოს არ უმსჯელია 2015 წლის 18 ივნისის №63 სხდომის ოქმის კანონიერებაზე.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2015 წლის 11 ივნისის საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის №61 სხდომის ოქმით განისაზღვრა სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზ-

რუნველყოფის საკითხებში ვაკანსიაზე №27028 – (9 ვაკანსია) სამტრედიის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა კონკურსის მე-3 ეტაპის – გასაუბრების ჩატარება, ხოლო 2015 წლის 18 ივნისის №63 ოქმით განხორციელდა კენჭისყრის შედეგად შესაბამის თანამდებობაზე კანდიდატების დასანიშნად წარდგენა, რის შედეგადაც სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 7 ივლისის ბრძანებებით სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზრუნველყოფის საკითხებში №27028 ვაკანსიაზე – (9 ვაკანსია) დაინიშნენ გ. შ-ე, დ. ე-ე, ვ. ვ-ე, თ. ა-ე, ი. ს-ე, ი. გ-ა, ი. ა-ი, ნ. ხ-ე, ხ. გ-ა.

სამტრედიის რაიონულმა სასამართლომ ბათილად ცნო სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2015 წლის 23 ივნისის (მითითებული თარიღით კომისიას ოქმი არ შეუდგენია, უნდა იყოს 11 ივნისის ოქმი) №61 სხდომის ოქმები (გადაწყვეტილებები) და გადაწყვიტა, რომ მოხდეს კონკურსის მე-3 ეტაპის – გასაუბრების ხელახლა ჩატარება, თუმცა მოსარჩელეს სადავოდ არ გაუხდია კენჭისყრის შედეგად შესაბამის თანამდებობაზე კანდიდატების დასანიშნად წარდგენის შესახებ 2015 წლის 18 ივნისის №63 ოქმი და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 7 ივლისის ბრძანებები სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზრუნველყოფის საკითხებში ვაკანსიაზე №27028- (9 ვაკანსია) გ. შ-ის, დ. ე-ის, ვ. ვ-ის, თ. ა-ის, ი. ს-ის, ი. გ-ას, ი. ა-ის, ნ. ხ-ის და ხ. გ-ას დანიშვნის თაობაზე. ამ აქტების ძალაში არსებობის პირობებში სამართლებრივ საფუძველს მოკლებულია სასამართლოს გადაწყვეტილება მხოლოდ №61 სხდომის ოქმის ბათილად ცნობისა და გასაუბრების ხელახლა ჩატარების თაობაზე; ამდენად, იმ პირობებში, როდესაც ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები – 2015 წლის 18 ივნისის №63 ოქმი და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 7 ივლისის ბრძანებები წარდგენილ კონკურსანტთა დანიშვნის თაობაზე არ გასაჩივრებულა, მათ კანონიერებაზე მსჯელობა მოცემული დავის ფარგლებში სცილდება სააპელაციო პალატის კომპეტენციის ფარგლებს.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე დადგინილად მიიჩნია, რომ მ. მ-ემ საპრეტენზიო განცხადებით მიმართა სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა კონკურსისა და ატესტაციის შედეგებისა და პროცედურების საპრეტენზიო კომისიას, რომლის 2015 წლის 30 ივ-

ნისის გადაწყვეტილებით საპრეტენზიო განცხადება არ დაკმაყოფილდა. ოქმში მითითებულია, რომ სხვა კონკურსანტებს მიღებული აქვთ მ. მ-ესთან შედარებით მაღალი შეფასება, რის გამოც საპრეტენზიო კომისიამ მიზანშეწონილად მიიჩნია, რომ საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის წევრების შეფასება იყო ობიექტური, რის გამოც საპრეტენზიო განცხადება არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ საპრეტენზიო კომისიის გადაწყვეტილება კანონიერია, თავად მოსარჩელეც ვერ მითითებს კონკრეტული ნორმის მოთხოვნის დარღვევაზეც, ხოლო რაც შეეხება კანდიდატების ქულათა სისტემით შეფასებას, დადასტურებულია დასანიშნ კანდიდატთა შეფასების ქულათა უპირატესობა და კომისიამ მიზანშეწონილად მიიჩნია მათი დასანიშნად წარდგენა.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება მ. მ-ემ საკასაციო წესით გაასაჩივრა მისი გაუქმებისა და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების მოთხოვნით.

კასატორის მტკიცებით, სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა, რომ არ არსებობს გასაუბრების ეტაპის ამსახველი ოქმი და გაუგებარია, როგორ მოხდა კანდიდატების შეფასება. დადასტურებულია და მოპასუხე მხარემაც აღიარა, რომ არ არსებობდა გასაუბრების წინასწარ შემუშავებული კითხვარი, რაც ეწინააღმდეგება სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს №33 დადგენილებით დამტკიცებულ საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულების მე-17 მუხლს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ მ. მ-ის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეზე დადგენილია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

1. მ. მ-ე მონაწილეობდა სამტრედიის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა კონკურსში. კერძოდ: ა) სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის სპეციალისტის ქ. სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის ... საკითხებში №27028 (9 ვაკანსია);

2. მ. მ-ემ გაიარა ატესტაციის 2 ეტაპი – განცხადებების გადარჩევა, ტესტირება და დაექვემდებარა გასაუბრებას;

3. გასაუბრების თაობაზე კომისიას სხდომის ოქმი არ შეუდ-

გენია და არც სხდომის მიმდინარეობის ამსახველი რაიმე მტკიცებულება არსებობს;

4. სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2014 წლის 11 ივნისის №61 ოქმით დასტურდება, რომ 2015 წლის 11 ივნისს ჩატარდა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის სხდომა, რომელსაც კომისიის 5 წევრიდან ესწრებოდა კომისიის 3 წევრი, ასევე კომისიის სამდივნოს წევრები, გამგეობის თანამშრომლები და არასამთავრობო ორგანიზაცია „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოება“ სამტრედიის კოორდინატორი. დღის წესრიგით გათვალისწინებული იყო სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის ... ვაკანსიაზე №27028 – (9 ვაკანსია) სამტრედიის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა კონკურსის მე-3 ეტაპის გასაუბრების ჩატარება.

5. მითითებული ოქმით დასტურდება, რომ მომხსენებელმა კომისიის წევრებს გააცნო კონკურსის მე-3 ეტაპის გასაუბრების შესახებ, კერძოდ, აღნიშნულ ვაკანსიაზე დაშვებული იყო 78 კონკურსანტი (მითითებულია 78 კონკურსანტის პერსონალური მონაცემი). გასაუბრება გაიარა 70 კონკურსანტმა. კონკურსის გასაუბრების ეტაპის თითოეული კონკურსანტის შეფასება (ქულები) დაფიქსირდა კანდიდატთა პროფესიული უნარების შეფასების ფორმაში, რომელიც ერთვის ოქმს. მ. მ-ის შეფასების გრაფაში მითითებულია ქულა – 80. კომისიამ კენჭისყრის შედეგად (სამი ხმა) გადაწყვიტა, რომ სპეციალისტი სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის ... ვაკანსიაზე №27028 – (9 ვაკანსია), თითოეული კონკურსანტის (ქულების) მიხედვით, კონკურსანტებს შორის ყველაზე მაღალი შეფასება მიიღეს: გ. შ-ემ, დ. ე-ემ, ვ. ვ-ემ, თ. ა-ემ, ი. ს-ემ, ი. გ-ამ, ი. ა-მა, ნ. ხ-ემ, ნ. გ-ამ. ოქმი ხელმოწერილია კომისიის სამი წევრისა და მდივნის მიერ.

6. სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის 2015 წლის 18 ივნისის №63 ოქმით დასტურდება, რომ 2015 წლის 18 ივნისს ჩატარდა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის სხდომა, რომელსაც კომისიის 5 წევრიდან ესწრებოდა კომისიის 3 წევრი, ასევე კომისიის სამდივნოს წევრები. დღის წესრიგით გათვალისწინებული იყო სამტრედიის მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა 2015 წლის 18 მარტს გამოცხადებული კონკურსის მე-3 ეტაპის გასაუბრების

შედეგების გაცნობა. ოქმში მითითებულია კონკურსის ჩატარების მოკლე შეჯამება, ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნად წარდგენილი კანდიდატების შესახებ ინფორმაცია და კომისიამ კენჭისყრის შედეგად (3 ხმა) მხარი დაუჭირა მითითებული კანდიდატურების შესაბამის თანამდებობაზე დასანიშნად წარდგენას. ოქმი ხელმოწერილია კომისიის სამი წევრისა და მდივნის მიერ.

7. საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის მუშაობის შესახებ კომისიის ერთმა წევრმა თავისი მოსაზრება დააფიქსირა მოხსენებით ბარათში, რომელიც ერთვის ოქმს.

8. 2015 წლის 24 ივნისის №35-11 მიმართვით სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებელს სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის თავმჯდომარემ გადაუგზავნა თანამდებობაზე დასანიშნ კანდიდატთა სია.

9. სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის ბრძანებებით სამტრედიაში (ადმინისტრაციულ ერთეულში) გამგებლის წარმომადგენლის ... ვაკანსიაზე №27028 - (9 ვაკანსია) დაინიშნენ გ. შ-ე, დ. ე-ე, ვ. ვ-ე, თ. ა-ე, ი. ს-ე, ი. გ-ა, ი. ა-ი, ნ. ხ-ე, ხ. გ-ა.

10. მ. მ-ემ საპრეტენზიო განცხადებით მიმართა სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა კონკურსისა და ატესტაციის შედეგებისა და პროცედურების საპრეტენზიო კომისიას, რომლის 2015 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილებით საპრეტენზიო განცხადება არ დაკმაყოფილდა.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები სამართლებრივად არასწორად შეაფასა.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 29-ე მუხლის თანახმად პირი თანამდებობაზე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ კონკურსის შედეგად, გარდა ამ კანონის 30-ე მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. კონკურსის ჩატარების წესი განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით.

ამავე კანონის 33-ე მუხლის თანახმად, საკონკურსო-საატესტაციო კომისია აფასებს კანდიდატის შესაბამისობას ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან, აუცილებლობის შემთხვევაში ისმენს აღნიშნულ თანამდებობაზე დანიშვნის უფლების მქონე პირის აზრს და გამოაქვს თავისი გადაწყვეტილება კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ხოლო 34-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად კი, საკონკურსო-საატესტაციო კომისია ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშ-

ნად წამოაყენებს ერთ-ერთ კანდიდატს ან უარს აცხადებს კანდიდატის წამოყენებაზე.

სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობის საპირისპიროდ, საკასაციო სასამართლო ხაზს უსვამს, რომ კომისიის ფუნქცია, გამარჯვებული კანდიდატის გამოვლენასთან ერთად, კონკურსი მონაწილე პირების ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენაცაა.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 18 ივნისის №412 დადგენილების მე-3 მუხლის მიხედვით, კონკურსის პრინციპებია: კანონიერება, სამართლიანობა, საჯაროობა, გამჭვირვალობა, არადისკრიმინაციულობა, ობიექტურობა, მიუკერძოებლობა, კოლეგიალურობა, კორექტულობა.

ამავე დადგენილების მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით კი, კონკურსის ამოცანებია: ა) საქართველოს მოქალაქეთათვის ვაკანტურ თანამდებობათა თანაბრად ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; ბ) ვაკანტურ თანამდებობაზე დასანიშნი კანდიდატების შერჩევის და მათი თანამდებობებზე დანიშვნის პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა; გ) კონკურსში მონაწილე კანდიდატების კვალიფიკაციის, პროფესიული დონის, ცოდნის, პიროვნული თვისებების, მოტივაციის და უნარ-ჩვევების შეფასება; დ) შერჩეული კანდიდატების ვაკანტური თანამდებობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის დონის განსაზღვრა.

დადგენილების მე-14 მუხლი შეეხება კომისიის საქმიანობის წესს. აღნიშნული ნორმის მე-3 პუნქტის მიხედვით, კომისია აფასებს კანდიდატის შესაბამისობას ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად დადგენილ მოთხოვნებთან, აუცილებლობის შემთხვევაში, ისმენს აღნიშნულ თანამდებობაზე დანიშვნის უფლების მქონე პირის აზრს და გამოაქვს შესაბამისი გადაწყვეტილება, დადგენილი წესით, ხოლო მე-4 პუნქტის თანახმად კი, კომისიის გადაწყვეტილება ფორმდება ოქმით, რომელსაც ხელს აწერენ სხდომის თავმჯდომარე და კომისიის დამსწრე წევრები. კომისიის წევრს უფლება აქვს თავისი განსხვავებული აზრი დაურთოს ოქმს, რის შესახებაც ოქმში კეთდება შესაბამისი ჩანაწერი.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მტკიცებას, რომ გასაუბრების მიმდინარეობის რაიმე ტიპის ჩანაწერის (სტენოგრამა, აუდიო/ვიდეო ჩანაწერი) არსებობის სავალდებულობა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის

№412 დადგენილებით დამტკიცებული „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესით და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 24 სექტემბრის №33 დადგენილებით დამტკიცებული სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულებით გათვალისწინებული არ არის, ამდენად, მოცემულ საქმეზე პრობლემას არ წარმოადგენს ის ფაქტი, რომ უშუალოდ გასაუბრების ამსახველი რაიმე დოკუმენტი არ არსებობს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ, მართალია, გასაუბრების მიმდინარეობის რაიმე ტიპის ჩანაწერის (სტენოგრამა, აუდიო/ვიდეო ჩანაწერი) არსებობის სავალდებულობა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილებით პირდაპირ გათვალისწინებული არ არის, მაგრამ ყურადღება უნდა მიექცეს იმ გარემოებას, რომ დადგენილების შესაბამისად, კონკურსის ჩატარების ერთ-ერთი პრინციპია გამჭვირვალობა. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო – საკონკურსო კომისია ვალდებულია, გასაუბრების ეტაპის ამსახველი რაიმე დოკუმენტი შეადგინოს, რათა სასამართლოს ჰქონდეს შეფასების საშუალება, რამდენად დაცულია №412 დადგენილებით განსაზღვრული კონკურსის პრინციპები.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ მართებულად აღნიშნა, რომ კონკურსის პრინციპების დაცულობის შეფასებისათვის, პირველ რიგში, უნდა არსებობდეს კონკურსის მიმდინარეობის პროცესის შემონმების შესაძლებლობა. იმ პირობებში, როდესაც არც სხდომის ოქმი და არც გასაუბრების მიმდინარეობის რაიმე ტიპის ჩანაწერი (სტენოგრამა, აუდიო/ვიდეო ჩანაწერი) არ არსებობს, შემონმების შესაძლებლობა არ გვაქვს, ამრიგად, კონკურსის ერთ-ერთი უმთავრესი პრინციპი – გამჭვირვალობა, დარღვეულია. გამჭვირვალობის დარღვევა თავისთავად ეჭვქვეშ აყენებს ყველა დანარჩენ პრინციპის დაცულობას კომისიის მხრიდან, რადგან ობიექტურ დამკვირვებელს არ აქვს შესაძლებლობა გაეცნოს და შეაფასოს გასაუბრების მიმდინარეობა.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა, რომ სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 24 სექტემბრის №33 დადგენილებით დამტკიცებული „სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის დებულების“ პირველი მუხლით განისაზღვრა საკრებულოს აპარატისა და გამ-

გეობის მოხელეთა კონკურსისა და ატესტაციის ჩატარების საფუძვლები. ამ დებულების მიხედვით, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკონკურსო-საატესტაციო კომისია იქმნება და საქმიანობს აღნიშნული დებულების საფუძველზე. მე-2 მუხლის „გ.“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, კონკურსის გამჭვირვალობის პრინციპი გულისხმობს, რომ გამოყენებული პროცედურები, მეთოდები და შეფასების კრიტერიუმები უნდა იყოს ნათლად ფორმირებული, გასაგები და აღქმადი ყველა პრეტენდენტისათვის. ამავე მუხლის „გ.ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით კონკურსის კანონიერების პრინციპი გულისხმობს კონკურსის პროცესის მიმდინარეობას ამ დებულების, „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის, „საჯარო მოხელეთა ატესტაციის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №411 დადგენილების და „საჯარო სამსახურის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კონკურსის ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 18 ივნისის №412 დადგენილების და სხვა ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა მხოლოდ სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის 24 სექტემბრის №33 დადგენილების მე-18 მუხლით და არ გამოიყენა ამავე დადგენილების მე-17 მუხლი, რომლის თანახმადაც, კანდიდატებთან გასაუბრებისას უნდა გამოიყენოს წინასწარ შემუშავებული კითხვარი, რომელიც საშუალებას მისცემს, მიიღოს ინფორმაცია კანდიდატის უნარ-ჩვევებზე, პროფესიულ კვალიფიკაციასა და გამოცდილებაზე, რომელიც საჭიროა ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად. კითხვები შეიძლება დაისვას განსაზღვრული თანმიმდევრობით. შესაძლებელია დამატებითი კითხვების დასმაც განსაზღვრული საკითხების ირგვლივ, რაც დამოკიდებულია კანდიდატის მიერ გაცემულ პასუხებზე. მე-3 პუნქტით, თითოეული კანდიდატისათვის გამოიყენება იდენტური შინაარსის წინასწარ განსაზღვრული კითხვარი. კომისიის წევრები ვალდებული არიან გასაუბრების შედეგების შესაფასებლად გამოიყენონ დანართ №2-ში მოცემული შეფასების სქემა.

დანართ №2 წარმოადგენს კანდიდატთა პროფესიული უნარების შეფასების ფორმას, რომლითაც შემფასებელი კანდიდატს აფასებს შესაბამისი ქულებით, რომლის მიხედვით 0-50 ქულით შეფასებისას კანდიდატის დონე მიიჩნევა სუსტად, 50-75 ქულა – საშუალოდ და 75-100 ქულა წარმოადგენს ძლიერს.

ამ სამართლებრივი ნორმების დანაწესიდან გამომდინარე შეიძლება დავასკვნათ, რომ კანდიდატთა პროფესიული უნარების შეფასება და, ამ თვალსაზრისით, მათი თეორიული და პრაქტიკული გამოცდილების დონის ობიექტურად განსაზღვრა შესაძლებელია მხოლოდ დასაკავებელი თანამდებობების სპეციფიკის გათვალისწინებით წინასწარ შემუშავებული კითხვებისა და ამ კითხვებზე გაცემული პასუხების სისწორის საფუძველზე. ამასთან, რომ არ დაირღვეს სამართლიანობისა და ობიექტურობის პრინციპები და გამოირიცხოს სუბიექტივიზმი, დებულებით სავალდებულო მოთხოვნას წარმოადგენს თითოეული კანდიდატისათვის იდენტური შინაარსის წინასწარ განსაზღვრული კითხვარის გამოყენება.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს უნდა შეეფასებინა, რამდენად დაცულია მოცემულ საქმეზე ეს მოთხოვნები, რასაც გასაჩივრებულ განჩინებაში ადგილი არ ჰქონია.

სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ერთ-ერთ მიზეზად სააპელაციო სასამართლომ ის გარემოება მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები – 2015 წლის 18 ივნისის №63 ოქმი (რომლითაც გამარჯვებული კანდიდატი დასახელდა) და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2015 წლის 7 ივლისის ბრძანებები წარდგენილ კონკურსანტთა დანიშვნის თაობაზე არ გასაჩივრებულა, სასამართლო ვერ იმსჯელებდა მათ კანონიერებაზე. მათი ბათილად ცნობის გარეშე კი, გასაუბრების ეტაპის ხელახლა ჩატარება შეუძლებელია.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 28¹-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, გასცდეს სასარჩელო მოთხოვნის ფარგლებს, მაგრამ იგი არ არის შეზღუდული სასარჩელო მოთხოვნის ფორმულირებით. პროცესის დაჩქარების მიზნით, მოსამართლეს შეუძლია დაეხმაროს მხარეს მოთხოვნის ტრანსფორმირებაში.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეზე ცალსახაა მოსარჩელის მოთხოვნის არსი – კონკურსის შედეგების ბათილად ცნობა და გასაუბრების ხელახლა ჩატარება. მართალია, სასამართლო შეზღუდულია სასარჩელო მოთხოვნის ფარგლებით, მაგრამ ამ ფარგლებში სარჩელის არასწორი ფორმულირება დამაბრკოლებელ გარემოებას არ წარმოადგენს. ამ მოცემულობის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს უნდა ეხელმძღვანელა ზემოაღნიშნული მუხლით, საჭიროების შემთხვევაში, დახმარებოდა მხარეს სარჩელის ტრანსფორმირებაში ან სასარჩელო

მოთხოვნის დაზუსტებაში და საქმე შესაბამისად განეხილა.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დაუსაბუთებელია, გარდა ამისა, საქმე განხილულია მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევით, რამაც, შესაძლოა, გავლენა იქონია საქმის განხილვის შედეგზე. აღნიშნული დარღვევები, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე, 394-ე მუხლების საფუძველზე, გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველია.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს ხელახლა განსახილველად აბრუნებს სააპელაციო სასამართლოში, თუ საქმის გარემოებები საპროცესო ნორმების ისეთი დარღვევითაა დადგენილი, რომ ამ დარღვევების შედეგად საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილება იქნა გამოტანილი და საჭიროა მტკიცებულება დაამატებითი გამოკვლევა ან არსებობს ამ კოდექსის 394-ე მუხლით გათვალისწინებული საფუძველები, გარდა აღნიშნული მუხლის „გ“ და „ე“ ქვეპუნქტებისა. ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ გადაწყვეტილებას საკასაციო სასამართლომ საფუძველად უნდა დაუდოს სამართლებრივი შეფასება, რომელიც სავალდებულოა სააპელაციო სასამართლოსათვის.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმის ხელახლა განხილვისას სააპელაციო სასამართლომ უნდა იხელმძღვანელოს წინამდებარე განჩინების დასაბუთებით, დაადგინოს დავის გადაწყვეტისათვის საჭირო ფაქტობრივი გარემოებები და საქმეზე გადაწყვეტილება ისე მიიღოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. მ. მ-ის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 30 დეკემბრის გადაწყვეტილება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. სამსახურიდან გათავისუფლება დისციპლინური გადაცდომისათვის ან სამსახურებრივი მოვალეობის დარღვევის გამო

განჩინება

№ბს-806-798 (კ-15)

11 მაისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ აქ-
ტის ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა, იძულებითი განაც-
დურის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

ვ. გ-ამ სარჩელი აღძრა თბილისის საქალაქო სასამართლოში მოპასუხის – ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რა-
იონის გამგეობის მიმართ და მოითხოვა სამსახურიდან განთა-
ვისუფლების შესახებ საბურთალოს რაიონის გამგეობის
15.09.14წ. №63 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგე-
ნა, განაცდური ხელფასის ანაზღაურება. მოსარჩელემ აღნიშ-
ნა, რომ 2013 წლის 01 მარტიდან ეკავა საბურთალოს რაიონის
გამგეობის, ტერიტორიული ერთეულის-ვეძისი-ყაზბეგი-გოთუა-
საბურთალოს ქუჩის უბნის სამსახურის ... თანამდებობა. გამ-
გებლის 15.09.14წ. №63 ბრძანებით გათავისუფლდა დაკავებუ-
ლი თანამდებობიდან დისციპლინური გადაცდომისათვის. მო-
სარჩელემ მიუთითა, რომ 2014 წლის სექტემბერში სამსახურის
უფროსმა ლ. მ-მა მისცა საკუთარი სურვილით სამსახურიდან
წასვლის წინადადება, რაზედაც მან უარი განაცხადა. ამის შემ-
დეგ, 11.09.14წ. სამსახურის უფროსმა საბურთალოს რაიონის
გამგებლის სახელზე შეადგინა პირველი მოხსენებითი ბარათი,
რომელშიც აღნიშნავდა, რომ ვ. გ-ამ არ იცოდა კომპიუტერთან
მუშაობა, აფერხებდა სამსახურის საქმიანობას. ბრძანება დის-
ციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრების შესახებ არ გამო-
ცემულა. 15.09.14წ. ლ. მ-მა წარადგინა მეორე მოხსენებითი ბა-
რათი, რომელშიც მიუთითა, რომ 12.09.14წ. მან შერჩევითი პრინ-
ციპით გადაამოწმა ვ. გ-ას მიერ 2013 წელს ჩატარებული მოკ-
ვლევის მასალები მოქალაქეების ა. ა. ო-ის და ე. კ-ის საყოფაც-

ხოვრებო პირობების გაუმჯობესების შესახებ, რომლითაც მათ გაეწიათ ერთჯერადი ფინანსური დახმარება და მიიჩნია, რომ ისინი არ საჭიროებდნენ დახმარებას. გარდა ამისა ორ მოქალაქეს, რომელთა საყოფაცხოვრებო მდგომარეობა ასევე ვ. გ-ას მიერ იქნა მოკვლეული, – ნ. ს-ასა და ნ. კ-ს არ მიუღიათ დახმარება მიუხედავად იმისა, რომ დახმარების მიზნით გამგეობამ თანხა გადარიცხა. იმავე დღეს 15.09.14წ. გამოიცა გათავისუფლების შესახებ გამგებლის №63 ბრძანება. მოსარჩელე თვლის, რომ ბრძანება გამოიცა დაჩქარებული წესით, ლ. მ-ის პირადი, მიკერძოებული და არაკვალიფიციური შეფასებების საფუძველზე. 15.09.14წ. მოხსენებით ბარათში უგულებელყოფილია რიგი გარემოება: მისი მოვალეობა იყო მოქალაქეების განცხადებების საფუძველზე მათი საყოფაცხოვრებო პირობების შესწავლა და მხოლოდ რეკომენდაციების მომზადება. საქმე სრულად იქნა გამოკვლეული და დოკუმენტალურად ასახული; გადაწყვეტილებას დახმარების განევის შესახებ, მასალების შესწავლის საფუძველზე, იღებდა გამგეობა, რომლის წევრი მოსარჩელე არ იყო და არც ხმის უფლება ჰქონდა; მოსარჩელე არ იყო პასუხისმგებელი მოქალაქეებისათვის თანხების გადარიცხვაზე და მათი მოძრაობის კონტროლზე. მოსარჩელე აღნიშნავს აგრეთვე, რომ გამგეობამ არ შეატყობინა მას მიმდინარე წარმოების შესახებ, გააცნო მას მხოლოდ განთავისუფლების ბრძანება, მას არ მიეცა წარმოებაში მონაწილეობისა და კანონით მინიჭებული უფლებებით სარგებლობის საშუალება. საჯარო სამსახურის პერიოდში დისციპლინური წესით დასჯილი არ ყოფილა არცერთხელ, გათავისუფლების შესახებ ბრძანების გამოცემისას მოსარჩელის მიმართ არ მოქმედებდა დისციპლინური პასუხისმგებლობის რაიმე ზომა. მოსარჩელე თვლის, რომ 15.09.14წ. ბრძანება დაუსაბუთებელია, ხოლო მოხსენებით ბარათში მოყვანილი გარემოებები უსაფუძვლოა, დარღვეულია სზაკ-ის მე-5, 53-ე, 95-99-ე მუხლების მოთხოვნები.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 24.02.15წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგებლის 15.09.14წ. №63 ბრძანება ვ. გ-ას გათავისუფლების თაობაზე, მოპასუხეს – საბურთალოს რაიონის გამგეობას დაევალა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სასამართლებრივი აქტის გამოცემა ვ. გ-ას სამსახურში აღდგენის შესახებ, გამგეობას დაევალა აგრეთვე იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება, მაგრამ არა უმეტეს სამი თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ არ გაიზიარა მოპასუხის მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, რომ სამსახურიდან გათავისუფლების საფუძველი – გამგეობის სამსახურის უფროსის 15.09.14წ. მოხსენებითი ბარათი, ეფუძნებოდა შესწავლილ და გამოკვლეულ ფაქტებს, რასაც ადასტურებს თბილისის მერიის შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის დასკვნა. სასამართლომ აღნიშნა, რომ სამსახურის უფროსის მოხსენებითი ბარათი 15.09.14წ. არის დათარიღებული, იმავე დღესვეა გამოცემული სადავო აქტი, შესაბამისად, დამატებით წარმოებას ადგილი არ ჰქონია, ხოლო მერიის შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის საქალაქო სამსახურის დასკვნა მოსარჩელის გათავისუფლებიდან 14 დღის შემდეგ, 29.09.14წ. შედგა. სასამართლომ მიუთითა აგრეთვე, რომ მოქალაქეებს, რომლებსაც გაენიათ ფინანსური დახმარება, ახსნა-განმარტებები ჩამოერთვა ვ. გ-ას სამსახურიდან გათავისუფლებიდან 9 დღის შემდეგ. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა იმაზე, რომ ზემოაღნიშნული ინფორმაციები მოძიებულია სადავო აქტის გამოცემის შემდგომ. სასამართლომ აღნიშნა, რომ სზაკ-ის მე-4 თავი ავალებს ადმინისტრაციულ ორგანოს აქტი გამოსცეს ადმინისტრაციული წარმოების საფუძველზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე სასამართლომ მიიჩნია, რომ გამგებელმა ვ. გ-ას მიმართ დისციპლინური ღონისძიების გამოყენების, სამსახურიდან გათავისუფლების საკითხი გადაწყვიტა ადმინისტრაციული წარმოების წესების დარღვევით, გამგებელმა ისე გაათავისუფლა მოსარჩელე სამსახურიდან, რომ არ გამოუკვლევია გადაცდომის არსებობის ფაქტი, მისი ჩამდენი.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ საჯარო მოსამსახურის თანამდებობიდან გათავისუფლებისას ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია გამოიყენოს სზაკ-ით დადგენილი მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება. ადმინისტრაციულ წარმოებაში პირის მონაწილეობა უზრუნველყოფს არა მხოლოდ დაინტერესებული პირის მოლოდინს, რომ მის მიმართ გამოიყენა კანონიერი და დასაბუთებული აქტი, არამედ მის უფლებას მიიღოს აქტიური მონაწილეობა აქტის მომზადების სტადიაზე, რათა ობიექტური ზეგავლენა მოახდინოს იმ სამართლებრივ შედეგებზე, რომელიც შესაძლოა მის მიმართ დადგეს. სზაკ-ის 53.5 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. ხსენებული მუხლი ცხადჰყოფს, რომ აქტის ფორ-

მალური კანონიერების განსაზღვრის პროცესში აუცილებელია ყურადღება მიექცეს მის დასაბუთებას. ეს ვალდებულება განპირობებულია ადმინისტრაციული ორგანოს სამართლით შებოჭვით და თვითკონტროლის ფარგლებში შებოჭვით. სასამართლომ არ გაიზიარა გამგეობის წარმომადგენლის განმარტება, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ჩაატარა ადმინისტრაციული წარმოება, სასამართლომ აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ საქმის გარემოებების გამოკვლევის გარეშე გაათავისუფლა მოსარჩელე. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია ახსნას, განმარტოს მიღებული გადაწყვეტილების მიზეზი და ფაქტები, გადაწყვეტილების დასაბუთება აუცილებელია აგრეთვე ადრესატისათვის, რათა შეფასდეს მისი მართლობიერება, ისარგებლოს გასაჩივრების შესაძლებლობით. სასამართლომ მიუთითა სზაკ-ის 60¹.1 მუხლზე, სასკ-ის 22-ე, 32.1, 33-ე მუხლებზე და მიიჩნია, რომ ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი სადავო აქტები და გამგეობას უნდა დაევალოს სამსახურში აღდგენის შესახებ აქტის გამოცემა.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის რაიონის გამგეობის მიერ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 21.09.15წ. განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. სააპელაციო პალატამ სრულად გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს დასკვნები საქმის ფაქტობრივ და სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით და დამატებით აღნიშნა, რომ გამგეობის სახელით კონკრეტული ფიზიკური პირისათვის სოციალური დახმარების განწევის მიზნით ერთჯერადი ფულადი თანხის გადახდის შესახებ საკითხის გამო გადაწყვეტილებებს იღებს არა გამგეობის სამსახურის მთავარი სპეციალისტი, არამედ გამგეობა, საკითხის კოლეგიური წესით და ზეპირი მოსმენის გზით განხილვის შედეგად. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ მოქალაქეებზე ერთჯერადი ფულადი დახმარებების არასწორად გაცემის საკითხი არ წარმოადგენს ისეთი შინაარსის ფაქტს, ხდომილებას, რომლის გამოც დისციპლინური პასუხისმგებლობა უნდა დაეკისროს პალატამ აღნიშნა აგრეთვე, რომ ლ. მ-ის 15.09.14წ. №12/142581091-47 მოხსენებით ბართში მოხმობილი ფაქტები, რომლებიც გამოკვლეული იქნა მოცემული საქმის სასამართლო წესით განხილვის ორივე ეტაპზე, არ ქმნის საჯარო სამსახურში დისციპლინური გადაცდომის მკვალიფიცირებელი ნორმის – „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 99.3 მუხლის შემადგენლობას – ვ. გ-ას არ დაურღვევია

მასზე დაკისრებული სამსახურებრივი ვალდებულებები.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრდა საბურთალოს რაიონის გამგეობის მიერ. კასატორი აღნიშნავს, რომ 12.09.14წ. საუბნო სამსახურის ხელმძღვანელის და ვ. გ-ას უშუალო უფროსის ლ. მ-ის მიერ შესწავლილ იქნა ვ. გ-ას მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის ფარგლებში შესრულებული სამუშაოს მასალები და დადგინდა, რომ მოქალაქეებისათვის ფინანსური დახმარების განევის თაობაზე ვ. გ-ას მიერ მომზადებული სარეკომენდაციო წერილის საფუძველზე, სადაც მოსარჩელე უთითებდა, რომ გამოიკვლია მოქალაქეების სოციალური მდგომარეობა და ისინი იმყოფებოდნენ მძიმე სოციალურ მდგომარეობაში, გამგეობის მიერ გაცემული იყო ფინანსური დახმარება. ლ. მ-ის მიერ გამოკითხულ იქნა მოქალაქეები და დადგინდა, რომ მათ არავითარი ფინანსური დახმარება არ მიუღიათ, გარდა ამისა, ისინი კატეგორიულად უარყოფენ მძიმე სოციალურ მდგომარეობაში ყოფნას, გამგეობისაგან რაიმე დახმარების მოთხოვნას ან მიღებას. შესაბამისად, კასატორი თვლის, რომ ვ. გ-ას მიერ გამგეობისათვის მიწოდებული ინფორმაცია იყო განზრახ ცრუ ინფორმაციის შემცველი, რაც სამსახურებრივი მოვალეობის უხეშ დარღვევას წარმოადგენს და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 99.3 მუხლის შესაბამისად გამგებლის 15.09.14წ. №63 ბრძანებით ვ. გ-ა გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან.

კასატორი თვლის, რომ სასამართლომ არასწორი ინტერპრეტაცია მისცა აუდიტის დასკვნას, გამგეობის მიერ დასკვნა წარდგენილ იქნა არა როგორც სადავო აქტის გამოცემის საფუძველი, არამედ იმის დასადასტურებლად, რომ არა მხოლოდ საბურთალოს რაიონის გამგეობას მიაჩნდა ვ. გ-ას ქმედება სამსახურებრივი მოვალეობის უხეშ დარღვევად, არამედ აგრეთვე მაკონტროლებელ ორგანოსაც. სასამართლოს შეუსაბამო დასკვნამ განაპირობა არასათანადო სამართლებრივი კვალიფიკაცია.

კასატორი აღნიშნავს, რომ კეთილსინდისიერი ადმინისტრირება მოითხოვს საჯარო მოხელის სამსახურებრივი მოვალეობების მიმართ სუბიექტური განწყობის შეფასებას. სასამართლოს შეფასების მიღმა დარჩა ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე და ვ. გ-ას მიერ დაშვებული ხარვეზი, განზრახ ცრუ ინფორმაციის დიკუმენტში ასახვა, ხელმძღვანელი პირისათვის განსახილველად მიწოდება, დიდი ოდენობით ბიუჯეტის სახსრების გაფლანგვის პირობის შექმნა მაშინ, როდესაც მოხელემ იცოდა, რომ ძირითადად მის მიერ მომზადებულ დოკუმენტზე

არის დამოკიდებული გამგეობის გადაწყვეტილება. ზემდგომი ორგანოს მიერ დადასტურდა გადაწყვეტილების მართებულობა, რაც კასატორის აზრით ადასტურებს იმას, რომ ხარვეზის მიუხედავად უფლებამოსილი ორგანოს მიერ მაინც იგივე გადაწყვეტილება უნდა ყოფილიყო მიღებული. კასატორი თვლის, რომ სადავო აქტების ბათილად გამოცხადებით სასამართლომ დაარღვია სზაკ-ის 60.1 მუხლი, ვ. გ-ას მიერ წერილობით ახსნა-განმარტების წარდგენის და სამსახურის უფროსის მიერ მოქალაქეებისაგან წერილობითი ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის შემთხვევაშიც სხვაგვარი გადაწყვეტილება მიღებული არ იქნება.

კასატორი აღნიშნავს, რომ აქტის ბათილად ცნობით სასამართლო არასწორად განმარტავს ადმინისტრაციული სამართლის ნორმებს. სზაკ-ის მე-60 მუხლის თანახმად, აქტი ბათილია თუ სახეზეა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება. ადმინისტრაციული წარმოების შესაძლო ხარვეზის მიუხედავად, მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში სხვაგვარი გადაწყვეტილების მიღება იქნებოდა შესაძლებელი. ვ. გ-ას რომც წარმოედგინა წერილობითი სახით თავისი ახსნა-განმარტება (კასატორის მტკიცებით ვ. გ-ა ინფორმირებული იყო წარმოების შესახებ და არ ისურვა მოსაზრებების გამოთქმა) და საუბნო სამსახურის უფროსს რომც შეექმნა წერილობითი სახის დოკუმენტები მოქალაქეების გამოკითხვის თაობაზე, საქმეზე მაინც იგივე გადაწყვეტილება იქნებოდა მიღებული, ვინაიდან გამოკითხული მოქალაქეები წერილობით ოქმში ინფორმაციას დაადასტურებდნენ, რაც მერიის შიდა აუდიტის სამსახურის მიერ ცალსახად იქნა დადასტურებული წარმოდგენილი გამოკითხვის ოქმებით. შესაბამისად, ყველა შემთხვევაში იგივე გადაწყვეტილება იქნებოდა მიღებული, სახეზეა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 99.3 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევა.

კასატორი აღნიშნავს, რომ სამსახურის ფუნქციას შეადგენს უზნის ტერიტორიაზე არსებული პრობლემების და მათი შესაძლო გადაწყვეტის გზების შესახებ გამგებლისათვის წინადადების წარდგენა, სტატისტიკური და სხვა მონაცემთა შეგროვება, სხვადასხვა სახის რეკომენდაციის შემუშავება, საჭიროების შემთხვევაში წინადადებების მომზადება და გამგებლისათვის წარდგენა. ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსილი პირები კონკრეტულ საკითხზე მსჯელობენ მათი სამსახურების მი-

ერ მიწოდებული ინფორმაციის ფარგლებში, წინააღმდეგ შემთხვევაში გადანყვევტილების მიმღებ უფლებამოსილ პირებს გადანყვევტილების მიღებამდე თავად მოუხდებოდათ ყველა იმ ფუნქციის შეთანხმება, რომელიც ადმინისტრაციული ორგანოს თანამშრომლებს აკისრიათ და აზრს დაკარგავდა სამსახურების არსებობა. ერთი პირი ვერ შეითავსებს ორგანოს ყველა საქმიანობას, თითოეულ საჯარო მოხელეს კონკრეტულად განსაზღვრული ფუნქცია აკისრია, ადმინისტრაციული ორგანოს თანამდებობის პირები მეტნაკლებად დამოკიდებულები არიან თავიანთი თანამშრომლების კეთილსინდისიერებაზე. მოცემულ შემთხვევაში საუბარია ვ. გ-ას მიერ არა ფინანსური დახმარების გაცემის შესახებ გადანყვევტილების მიღებაზე, არამედ იმაზე, რომ მის მიერ შედგა განზრახ ცრუ ინფორმაციის შემცველი სარეკომენდაციო წერილი, რითაც შეცდომაში იქნა შეყვანილი გამგეობის თანამდებობის პირები და არამიზნობრივად განიკარგა ბიუჯეტის სახსრები.

საკასაციო სასამართლომ საკასაციო საჩივარი სსკ-ის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად განიხილა ზეპირი მოსმენის გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

სზაკ-ის მე-2 მუხლის „კ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციული წარმოება არის ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების, გამოცემისა და აღსრულების, ადმინისტრაციული საჩივრის გადანყვევტის, აგრეთვე, ადმინისტრაციული ხელშეკრულების მომზადების, დადების და გაუქმების მიზნით. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ არ არის დასაბუთებული სააპელაციო პალატის მოსაზრება ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების, საქმის გარემოებების გამოკვლევის გარეშე სადავო აქტის გამოცემის თაობაზე. ადმინისტრაციულ აქტს გამოსცემს უფლებამოსილი ხელმძღვანელი პირი, აქტის გამოსაცემად ადმინისტრაციულ წარმოებას ატარებს ადმინისტრაციული ორგანოს შესაბამისი სტრუქტურული ერთეული. სადავო აქტის გამოცემის დროს მოქმედი, ქ. თბილისის მერიის 28.02.136. №11 ბრძანებით

დამტკიცებული „ქ. თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგეობის დებულების“ 54-ე მუხლის თანახმად, საბურთალოს რაიონის ტერიტორიული ერთეულის – ვეძისი-ყაზბეგი-გოთუა-საბურთალოს ქუჩის უბნის სამსახურის (განყოფილების) უფროსი არის გამგებლის წარმომადგენელი, რომელიც წარმართავს სამსახურის საქმიანობას, ზედამხედველობას უწევს სამსახურის თანამშრომლების მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებას, წარუდგენს გამგებელს სამსახურში შემავალ თანამდებობაზე დასანიშნ და თანამდებობიდან გასათავისუფლებელ თანამშრომელთა კანდიდატურებს (დებულების 55-ე მუხლის „ა“, „გ“ და „ვ“ ქვეპუნქტები), სამსახურის ხელმძღვანელი არის გამგეობის წევრი (3.1 მუხ.). ხსენებული დებულების 14.5 მუხლი ადგენდა გამგეობის სამსახურის შემადგენლობის (თანამშრომლების) ანგარიშვალდებულებას და პასუხისმგებლობას სამსახურის უფროსის, შესაბამისი დარგობრივი მოადგილისა და რაიონის გამგებლის წინაშე (14.5 მუხ.). აღნიშნულიდან გამომდინარე, სამსახურის ხელმძღვანელი არის ადმინისტრაციის წარმომადგენელი, მის მიერ გადამონშდა ვ. გ-ას მიერ ჩატარებული საქმიანობა. სამსახურის უფროსის მიერ შედგა ორი მოხსენებითი ბარათი (11.09.14წ., 15.09.14წ.), შესაბამისად არ დასტურდება ადმინისტრაციული წარმოების გარეშე სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. ვ. გ-ას მიმართ დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრების მოთხოვნით საბურთალოს რაიონის გამგებელს სამსახურის უფროსმა ლ. მ-მა მიმართა 15.09.14წ. მოხსენებითი ბარათით, რომლის ტექსტიდან ირკვევა, რომ შერჩევითი პრინციპით გადამონშდა ვ. გ-ას მიერ 2013 წელს ჩატარებული მოკვლევის მასალები მოქალაქეების ა. ა. ო-ის (... დასახლ. №57) და ე. კ-ის (... დასახლ. №49) საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების შესახებ, რომელთაც გაენიათ ერთჯერადი ფინანსური დახმარება. მოხსენებითი ბარათის მიხედვით ხსენებული მოქალაქეები არ საჭიროებდნენ დახმარებას. გარდა ამისა, ორ მოქალაქეს – ნ. ს-ასა (... დასახლ. №82) და ნ. კ-ს (... დასახლ. №68), რომელთა საყოფაცხოვრებო მდგომარეობა ასევე ვ. გ-ამ მოიკვლია, არ მიუღიათ დახმარება, მიუხედავად იმისა, რომ დახმარების მიზნით გამგეობამ თანხა გადარიცხა. სზაკ-ის მე-60¹ მუხლის თანახმად ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების და გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ად-

მინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა კოდექსის 32-ე და 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება. მოცემულ შემთხვევაში არ დასტურდება ადმინისტრაციის მიერ სადავო აქტის გამოცემა საქმის გარემოებათა გამოკვლევის, ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების გარეშე, შესაბამისად, არ დასტურდება სზაკ-ის მე-60¹ მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული სადავო აქტის ბათილად ცნობის აბსოლუტური საფუძველი. რაც შეეხება მოხსენებით ბარათში მოყვანილი გარემოებების სისწორეს, აღნიშნული სასამართლოს მიერ დავის არსებითი განხილვის შედეგად უნდა დადგინდეს.

სზაკ-ის 72-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება ტარდება, თუ კანონმდებლობით არ განისაზღვრება აქტის გამოცემის მიზნით ჩასატარებელი ადმინისტრაციული წარმოების სახეობა. ვინაიდან წარმოების სახე „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონით არ არის დადგენილი, გამოყენებული უნდა იქნეს მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება. ფორმალური წარმოებისაგან განსხვავებით მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების დროს დასაშვებია საკითხის გადაწყვეტა ზეპირი მოსმენის გარეშე. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოსცეს კანონით დადგენილი პროცედურული წესების დაცვით. დაინტერესებული მხარის მონაწილეობა ადმინისტრაციულ წარმოებაში არ არის სავალდებულო, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია ჩააბას ადმინისტრაციულ წარმოებაში დაინტერესებული მხარე (სზაკ-ის 95.1 მუხ.). ამასთანავე, ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა აცნობოს პირს ადმინისტრაციული წარმოების შესახებ, თუ იზღუდება მისი კანონიერი ინტერესი, მას უნდა მიეცეს მისი მოსაზრების წარდგენის შესაძლებლობა (სზაკ-ის 95.2, მე-13 მუხ.). ვინაიდან სადავო აქტით მოხდა ვ. გ-ას მდგომარეობის გაუარესება, ამდენად საჭირო იყო მისი შეტყობინება ადმინისტრაციული წარმოების შესახებ. მხარის მონაწილეობა ადმინისტრაციულ წარმოებაში ანიჭებს მას წარმოების მასალების გაცნობის, შუამდგომლობის დასმის, მტკიცებულებების წარმოდგენის შესაძლებლობას, რაც თავის მხრივ ხელს უწყობს კვალიფიციური და ობიექტური აქტის გამოცემას. ამდენად, დაინტერესებული პირის ადმინისტრაციულ წარმოებაში ჩართვის უზრუნველყოფად ზომე-

ბის მიუღებლობა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ უდავოდ ადასტურებს ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების ხარვეზიანობას. ამასთანავე, საქმეზე არ არის გამოკვლეული ვ. გ. ას ადმინისტრაციულ წარმოებაში ჩართულობის ხარისხი, სასარჩელო განცხადებაში ვ. გ.-ა აღნიშნავს, რომ სადავო აქტის გამოცემამდე, კერძოდ 01.09.14წ. სამსახურის უფროსმა შესთავაზა მას საკუთარი სურვილით სამსახურიდან წასვლა, რაზედაც მან უარი განაცხადა.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული წარმოების წესის ყოველგვარი, თუნდაც უხეში დარღვევა, დაინტერესებული მხარისათვის წარმოების შესახებ არ შეტყობინება არ იწვევს უპირობოდ აქტის გაუქმებას. პროცედურის სუბსიდარული ხასიათიდან გამომდინარე, სზაკ-ის 60¹.2 მუხლში აღნიშნული დარღვევებისაგან განსხვავებით, ხსენებული დარღვევა არ არის აბსოლუტური ხასიათის და არ იწვევს უცილობლად ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობას. სზაკ-ის მე-60¹ მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება. სააპელაციო პალატის გასაჩივრებულ განჩინება არ უთითებს სზაკ-ის 60¹.2 მუხლით გათვალისწინებული აქტის ბათილად ცნობის საფუძვლებზე, უფრო მეტიც, არც ერთი ინსტანციის სასამართლოს არ უმსჯელია მოხსენებით ბარათში მითითებულ ფაქტებზე, არ დაუდგენია ამ მიმართებით საქმის გარემოებები, არ შეუფასებია მტკიცებულებები, რომელთა მოპოვება მოხდა სადავო აქტის გამოცემის შემდეგ (მოქალაქეთა ახსნა-განმარტებები, აუდიტორული დასკვნა). სამსახურის უფროსის 15.09.14წ. მოხსენებით ბარათში მითითებული გარემოების საფუძვლიანობის დადგენა საჭიროებდა საქმეზე შეკრებილი ყველა მტკიცებულების შეფასებას, მათ შორის, სადავო აქტის გამოცემის შემდეგ მოპოვებული მტკიცებულებების შეფასებას, მით უფრო, რომ აღნიშნულ დოკუმენტაციაზე მითითებით ადმინისტრაცია მიიჩნევს, რომ ყველა შემთხვევაში მიიღებდა იგივე გადაწყვეტილებას, ხოლო სამსახურის უფროსის 14.09.13წ. მოხსენებით ბარათში, რომელიც საფუძვლად დაედო სადავო აქტს, საუბარია მნიშვნელოვან დარღვევებზე, მათი დადასტურების შემთხვევაში ადმინისტრაციის მიერ მოსარჩელის ჩართვა ადმინისტრაციულ წარმოებაში არ შეცვლიდა მიღებულ გადაწყვეტილებას. 29.09.14წ. დასკვნის მიხედვით ის შედგენი-

ლია მოქალაქეების გამოკითხვის, წერილობითი ახსნა-განმარტებების ჩამორთმევის, საუბრო სამსახურის მიერ გაცემული სარეკომენდაციო წერილების შესწავლის შედეგად. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შიდა აუდიტის და მონიტორინგის განყოფილების 29.09.14წ. დასკვნის, დასკვნაზე თანდართული მოქალაქეების ახსნა-განმარტებების შეფასება იძლევა 15.09.14წ. მოხსნებით ბარათში მოყვანილი გარემოებების საფუძვლიანობის გარკვევის შესაძლებლობას. კასატორი აღნიშნავს, რომ დასკვნის წარდგენა მოხდა იმის დასადასტურებლად, რომ წარმოების ხარვეზიანობის მიუხედავად ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საკითხზე იგივე გადაწყვეტილება იქნებოდა მიღებული. 29.09.14წ. დასკვნის შედგენის პერიოდში მოქმედი ქ. თბილისის მერიის 27.03.12წ. №2 ბრძანებით დამტკიცებული „ქ. თბილისის მერიის შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის საქალაქო სამსახურის დებულების“ მე-3 მუხლის თანახმად, შიდა აუდიტის და მონიტორინგის სამსახურის ძირითად ამოცანას და ფუნქციას შეადგენდა საქმიანობის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის, ფინანსური და სხვა ინფორმაციის სანდოობის შეფასება, სახსრების ხარჯვის, გამოყენების კანონიერების, მართვის და დაცვის კანონიერების შესწავლა და ანალიზი, კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვის კონტროლი. დასკვნის, როგორც შემონმების შედეგების შემცველი დოკუმენტის, შეფასება ხელს შეუწყობს საქმის გარემოებების სრულყოფილ, ობიექტურ გამოკვლევას. სააპელაციო სასამართლოს საქმის ფაქტობრივი გარემოებების დადგენის შედეგად უნდა გაერკვია საქმეზე სხვაგვარი გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობა, აუდიტორულ დასკვნაში მითითებული ფაქტების სისწორე. აღნიშნულის ნაცვლად სასამართლომ სადავო აქტის შემდეგ აუდიტორული დასკვნის შედგენა სადავო აქტის ბათილად ცნობის და სარჩელის დაკმაყოფილების, სამსახურში აღდგენის შესახებ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების საფუძვლად მიიჩნია.

რაც შეეხება მოქალაქეთა წერილობით ახსნა-განმარტებებს, მათში აღნიშნული ფაქტები ეხება სადავო აქტების გამოცემამდე პერიოდს, იმ გარემოებებს, რომლებიც საფუძვლად დაედო სადავო აქტების გამოცემას, რაც აგრეთვე საჭიროებდა სსკ-ის 105-ე მუხლის საფუძველზე ამ მტკიცებულებების შეფასებას სასამართლოს მიერ. ვ. გ-ას მიერ მომზადებული სარეკომენდაციო წერილების მიხედვით, მოკვლევის ჩასატარებლად წერილის ავტორი იმყოფებოდა ე. კ-ის, ნ. კ-ის, ნ. ს-ის ოჯახში, წერილის თანახმად, მათი სოციალური მდგომარეობა მძიმეა, ისინი

საჭიროებენ ერთჯერად ფინანსურ დახმარებას, თითოეული ორი ათასი ლარის ოდენობით. საქმეში დაცული ე. კ-ის, ნ. კ-ის, ნ. ს-ის ახსნა-განმარტებების მიხედვით მოქალაქეები უარყოფენ მათი მდგომარეობის შემონმებას და აღნიშნავენ, რომ მათი მდგომარეობის შესამონმებლად გამგეობიდან არავინ ყოფილა მოსული, მათთვის უცნობი იყო ფინანსური დახმარების გამოყოფის შესახებ. გამგეობა შესაგებელში აღნიშნავენ, რომ სამსახურის უფროსი ლ. მ-ი პირადად შეხვდა მოხსენებით ბარათში აღნიშნულ პირებს და პირადად გაეცნო მათ სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობას. აღნიშნულის მიუხედავად, სააპელაციო სასამართლოს მონმის სახით არ მოუწვევია მოხსენებით ბარათის ავტორი, პალატას არ მიუცია შეფასება მოქალაქეთა ახსნა-განმარტებებისათვის, არ მოუწვევია ისინი მონმის სახით პროცესში. სააპელაციო სასამართლოს შეფასების მიღმა დარჩა მოპასუხის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები იმასთან დაკავშირებით, რომ მოქალაქეთა განცხადებები დახმარების შესახებ საბურთალოს რაიონის ელექტრონული დოკუმენტბრუნვის სისტემაში რეგისტრირებულია 30.12.13წ., 14:07 საათიდან 14:25 საათამდე, ხოლო გამგეობის №45 სხდომა, რომელზედაც მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება მოქალაქებისათვის დახმარების განევის შესახებ, დაიწყო 11:00 საათზე. გაურკვეველია რის საფუძველზე მოხდა ვ. გ-ას მიერ მოქალაქების საყოფაცხოვრებო პირობების შესწავლა და სარეკომენდაციო წერილის შედგენა, სააპელაციო პალატას არ გამოურკვევია რატომ მოხდა საყოფაცხოვრებო პირობების შესწავლა და სარეკომენდაციო წერილის შედგენა მოქალაქეთა განცხადების რეგისტრაციამდე, ამასთანავე, მოქალაქეები თავიანთ ახსნა-განმარტებებში საერთოდ უარყოფენ საუბნო სამსახურის თანამშრომელთა მიერ მათი საყოფაცხოვრებო პირობების გადამონმების ფაქტს. საკასაციო პალატა თვლის, რომ დავის კანონიერი გადაწყვეტის მიზნით, გამოკვლეული უნდა იქნას ყველა გარემოება, შეფასება უნდა მიეცეს ყველა მტკიცებულებას. აქტის გამოცემამდე ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების ვალდებულება არ უკრძალავს ადმინისტრაციულ ორგანოს მოიპოვოს და წარუდგინოს სასამართლოს მტკიცებულებები საქმის სასამართლო განხილვის ეტაპზე.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არსებითი მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევის გარეშე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ინვეს სასამართლოს მიერ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად სასკ-ის 32-ე

მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობას და საქმის გარემოებების გამოკვლევის, ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების შედეგად ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დაფარებას. აღნიშნულის მიუხედავად სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინებით უცვლელად დარჩა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც ბათილად იქნა ცნობილი სადავო აქტი და გამგეობას დაევალა ვ. გ-ას სამსახურში აღდგენის შესახებ აქტის გამოცემა. სასამართლომ იმ გარემოებების გამოკვლევის გარეშე, რომლებიც მოყვანილია მოხსენებით ბარათში და საფუძველად დაედო სადავო აქტის გამოცემას, გამგეობას დაევალა ვ. გ-ას სამსახურში აღდგენა. სააპელაციო სასამართლოს მითითება იმაზე, რომ ორი ინსტანციის სასამართლომ გამოიკვლია 15.09.14წ. №12/142581091-47 მოხსენებით ბარათში აღნიშნული ფაქტები, მოკლებულია რაიმე საფუძველს. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მსჯელობის მიღმა დარჩა მოხსენებით ბარათში მითითებული გარემოებები, მოხსენებით ბარათში აღნიშნული პრეტენზიების მართებულობის გარკვევა არც ადმინისტრაციულ ორგანოს დაეაღებია სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე, გამგეობას სასკ-ის 33-ე მუხლის საფუძველზე დაევალა მოსარჩელის სამსახურში აღდგენის შესახებ აქტის გამოცემა. სადავო აქტის ფორმალური ასპექტების გამო გაუქმება საჭიროებდა მის ბათილად ცნობას სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე, ფორმალურ კანონიერების დარღვევის არარსებობა საჭიროებდა სადავო აქტის მატერიალური კანონიერების გარკვევას, საამისოდ დავის ფაქტობრივი გარემოებების დადგენას, მათ სამართლებრივ შეფასებას.

გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებას არ ასაბუთებს სააპელაციო პალატის მითითება სზაკ-ის 53.5 მუხლზე, რომლის თანახმად ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. რამდენადაა საქმის გარემოებები გამოკვლეული არის მატერიალური კანონიერების საკითხი, რომლის შესახებ სააპელაციო პალატას არ უმსჯელია.

არ დასტურდება აგრეთვე სააპელაციო პალატის მოსაზრება სადავო აქტის დაუსაბუთებლობის შესახებ. უდავოა, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს აკისრია მის მიერ გამოცემული აქტის

დასაბუთების ვალდებულება, რომელიც თვითკონტროლის ფუნქციას ასრულებს ადმინისტრაციული ორგანოსათვის, ხოლო აქტის ადრესატს აძლევს მისი კანონიერების შეფასების, აქტის გასაჩივრების შესაძლებლობას. აქტში მოყვანილი დასაბუთება აძლევს მას შესაძლებლობას გაიგოს რა ფაქტებზე და სამართლებრივ ნორმებზე დაყრდნობით მიიღო გადაწყვეტილება ადმინისტრაციულმა ორგანომ, აღნიშნული თავის მხრივ აძლევს პირს შესაძლებლობას დაუპირისპიროს აქტში მოყვანილ არგუმენტებს თავისი მოსაზრებები. ზემოაღნიშნულთან ერთად, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო პალატის მოსაზრებას სადავო აქტის დაუსაბუთებლობის შესახებ, სადავო აქტის ტექსტის შესაბამისად აქტი გამოცემულია საბურთალოს რაიონის გამგეობის ტერიტორიული ერთეულის – ვეძისი – ყაზბეგი – გოთუა – საბურთალოს ქუჩის უბნის სამსახურის უფროსის ლ. მ-ის 15.09.14წ. №12/142581091-47 მოხსენებითი ბარათის და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 99.3 მუხლის საფუძველზე. სადავო აქტში აღნიშნული მითითება იძლეოდა აქტის გამოცემის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლების გარკვევის და მაშასადამე მისი გასაჩივრების შესაძლებლობას, აღნიშნული თავის მხრივ ვალდებულს ხდიდა სასამართლოს ემსჯელა სამსახურის უფროსის მოხსენებით ბარათში მოყვანილ გარემოებებზე, გაერკვია მათი საფუძვლიანობა. მოხსენებით ბარათში აღნიშნულია მნიშვნელოვანი ხასიათის დარღვევები, რომელთა დადასტურების შემთხვევაში არსებობდა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 99-ე მუხლის საფუძველზე გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობა. ამდენად, დავის გადაწყვეტა საჭიროებდა მოხსენებით ბარათში მითითებული გარემოებების გარკვევას, რასაც ადგილი არ ჰქონია, არც ერთი ინსტანციის სასამართლოს არ უმსჯელია მოხსენებით ბარათში აღნიშნულ გარემოებაზე, არ დაუდგენია ამ მიმართებით რაიმე ფაქტობრივი გარემოებები.

საკასაციო პალატამ სადავო აქტი ბათილად ცნო ვ. გ-ას სამსახურებრივი უფლებამოსილების გარკვევის გარეშე. გასაჩივრებულ განჩინებას არ ასაბუთებს სააპელაციო პალატის მითითება იმაზე, რომ ვ. გ-ა არ არის გამგეობის წევრი, გადაწყვეტილებას იღებს არა საბურთალოს რაიონის ტერიტორიული ერთეულის საუბნო სამსახურის მთავარი სპეციალისტი ვ. გ-ა, არამედ ადმინისტრაციული ორგანო – გამგეობა, საკითხის კოლეგიური წესით და ზეპირი მოსმენის გზით განხილვის შედეგად. ქ. თბილისის მერიის 28.02.13წ. №11 ბრძანებით დამტკიცებული „ქ. თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგეობის დებულების“

თანახმად სოციალურ სფეროში გამგეობის კომპეტენციას განეკუთვნება მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის მონიტორინგი, ამ მიზნით შესაბამისი ინფორმაციის მოპოვება, დამუშავება და ანალიზი (მე-10 მუხ. „ა“ ქვეპუნქტი), აპარატის ძირითადი ამოცანაა გამგეობის საქმიანობის საინფორმაციო, ტექნიკური, იურიდიული და ორგანიზაციული უზრუნველყოფა (მე-17 მუხ.), გამგეობისათვის წინადადებების მომზადება (მე-18 მუხ.), სამსახური ახორციელებს საბურთალოს რაიონის ტერიტორიულ ერთეულში – ვეძისი – ყაზბეგი – გოთუა – საბურთალოს ქუჩის უბანში გამგეობის საზოგადოებასთან ურთიერთობის უზრუნველყოფას (51-ე მუხ.), საჭიროების შემთხვევაში გამგეობის სხდომისათვის წინადადებების მომზადებას. ქ. თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგეობის დებულების 8.1 მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად გამგეობის უფლებამოსილებებს განეკუთვნება სოციალური მომსახურების ორგანიზება. „საბურთალოს რაიონის ტერიტორიული ერთეულის – ვეძისი – ყაზბეგი – გოთუა – საბურთალოს ქუჩის სამსახურის (განყოფილების) თანამშრომელთა შორის ფუნქციების განაწილების შესახებ“ ვაკე-საბურთალოს რაიონული გამგეობის 01.03.13წ. №52 განკარგულებით ... ვ. გ-ას ევალეზოდ სამსახურში შემოსული სხვადასხვა სოციალური დახმარების შესახებ მოქალაქეთა განცხადებების შესწავლა, დოკუმენტაციის შემოწმება და პასუხის მომზადება, უბნის ტერიტორიაზე გამგეობის და გამგებლის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების მიმდინარეობის შესახებ კონტროლი, სხვადასხვა სახის რეკომენდაციების შემუშავება და დარგის ხელმძღვანელებთან შეთანხმებით გამგებლისათვის წარდგენა, საჭიროების შემთხვევაში მომზადება წინადადებების გამგეობის სხდომაზე განსახილველად. ამდენად, უფროს სპეციალისტს ვ. გ-ას ევალეზოდ საკითხის შესწავლის შედეგად ობიექტური, კვალიფიციური დასკვნების (რეკომენდაციების) მომზადება, სწორედ აპარატის მუშაკების მიერ მომზადებულ მასალებს ემყარება კოლექტიური ორგანოს – გამგეობის გადაწყვეტილება. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ კოლექტიური ორგანო თანხის გადარიცხვაზე გადაწყვეტილებას იღებს მოკვლეული მასალებისა და შემსრულებლის მიერ წარდგენილი სარეკომენდაციო წერილის საფუძველზე, ხოლო საჯარო მოხელე ვალდებულია იმოქმედოს ობიექტურად და კომპეტენტურად, აღნიშნული არის მისი არა უფლება, არამედ ვალდებულება. ამდენად, ის გარემოება, რომ ქ. თბილისის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგეობის 30.12.13წ. №45.3.757 დადგენილების მიღებაში უშუალოდ არ იღებდა მონაწილეობას

ვ. გ-ა არ ადასტურებს გამგებლის 15.09.14წ. №63 ბრძანების უკანონობას.

„საჯვარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 93-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, პირი შეიძლება განთავისუფლდეს დისციპლინური პასუხისმგებლობის მოქმედების გარეშე სამსახურებრივი მოვალეობების უხეშად დარღვევის შემთხვევაში. 15.09.14წ. მოხსენებით ბარათში აღნიშნულია მძიმე ხასიათის დარღვევები, მათი დადასტურების შემთხვევაში 99.3 მუხლით გათვალისწინებული დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრება არ არის გამორიცხული. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლოს იმ გარემოებაზე მითითება, რომ სადავო აქტის გამოცემამდე დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომა ვ. გ-ას მიმართ გამოყენებული არ ყოფილა, არ ადასტურებს სადავო აქტის უკანონობას, გამოყენებული დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომის არაადექვატურობას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დაუსაბუთებელია, სახეზეა სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დარღვევა ანუ გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია, რაც საკასაციო საჩივრის აბსოლუტურ საფუძველს ქმნის. ამდენად, სახეზეა სსკ-ის 412-ე მუხლის საფუძველზე საქმის ხელახალი განხილვისათვის იმავე სასამართლოსათვის დაბრუნების პირობა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 257-ე, 390-ე, 399-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინის-

ტრაციულ საქმეთა პალატის 21.09.2015წ. განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სამსახურიდან გათავისუფლება სამსახურივი მოვალეობის დარღვევის გამო

გადანყვეტილება საქართველოს სახელით

№ბს-184-183(კ-16)

14 ივლისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ვ. როინიშვილი**

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა, იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 6 ოქტომბერს შ. ე-ემ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის მიმართ.

მოსარჩელის განმარტებით, იგი სხვადასხვა დროს სხვადასხვა თანამდებობაზე მუშაობდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგეობაში. 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანებით გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან (საბურთალოს რაიონის გამგეობის ... განყოფილების წამყვანი სპეციალისტი). გათავისუფლების საფუძვლად მითითებული იყო ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგეობის მოადგილის – ლ. კ-ას 2014 წლის 11 სექტემბრის №10-47/14254159 მოხსენებითი ბარათი და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99.3 მუხლი.

მოსარჩელის განმარტებით, ზემოაღნიშნული მოხსენებითი ბარათის თანახმად, სამსახურიდან გათავისუფლების მიზეზი

იყო ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილის – ლ. კ-ას მიერ შემთხვევითობის შერჩევის პრინციპით მის მიერ შესრულებული სამუშაოების დამადასტურებელი დოკუმენტების გადამოწმებისას აღმოჩენილი ხარვეზი, კერძოდ, ხშირად მასზე დაკისრებული მოვალეობის არაჯეროვანი შესრულება. ამასთან, ხარვეზიანი მუშაობა წარმოებდა სხვადასხვა პერიოდში და მას ერთჯერადი ხასიათი არ ჰქონია. მოსარჩელის მითითებით, აღნიშნული არის მხოლოდ საბაზი, ვინაიდან, როდესაც შესთავაზეს დაენერა განცხადება და წასულიყო სამსახურიდან, მან განაცხადა უარი და მხოლოდ ამის შემდეგ მომზადდა ბრძანება მისი გათავისუფლების შესახებ, რითაც საჯარო მოხელის უფლებები უხეშად არის დარღვეული.

მოსარჩელის განმარტებით, საქართველოს კონსტიტუციის 30-ე მუხლით აღიარებულია მოქალაქის უმნიშვნელოვანესი სოციალური უფლება – შრომის უფლება, რაც გულისხმობს დასაქმებულ პირთა დასაცავად გარკვეული სამართლებრივი მექანიზმების არსებობას, შრომის კოდექსსა თუ შრომის ურთიერთობის მომწესრიგებელ აქტებში დასაქმებულთა უფლების დაცვის მარეგულირებელი საერთაშორისო ნორმების ასახვას. ევროპის სოციალური ქარტიის 4.4 მუხლის შესაბამისად, შრომის სამართლიანი ანაზღაურების მიღების უფლების განხორციელების მიზნით, მხარეები ვალდებულია იღებენ აღიარონ თითოეული მუშაკის მიერ დასაქმების შეწყვეტის შესახებ შეტყობინების წინასწარი მიღების უფლება. ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტის მე-6 მუხლის თანახმად, ამ პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები აღიარებენ შრომის უფლებას, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 ნაწილით კი, ამ პაქტით მონაწილე სახელმწიფოთა ღონისძიებანი, ამ უფლების სრულად განხორციელების მიზნით შეიცავენ პროფესიულ-ტექნიკური სწავლებისა და მომზადების პროგრამებს, განუხრელი ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული განვითარებისა და სრული სანარმოო დასაქმების გზებსა და მეთოდებს ისეთ პირობებში, რომლებიც უზრუნველყოფენ ადამიანის ძირითად პოლიტიკურ და ეკონომიკურ თავისუფლებებს. ადამიანის სოციალურ უფლებებთან დაკავშირებით მნიშვნელოვან დანაწესს ადგენს 10.12.1948 წლის ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის 22-ე მუხლი, რომლის თანახმად, ყოველ ადამიანს, როგორც საზოგადოებრივ წევრს აქვს სოციალური უზრუნველყოფის უფლება და უფლება განახორციელოს ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ დარგებში, ნაციონა-

ლური მეცადინეობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის მეშვეობით და ყოველი სახელმწიფოს სტრუქტურისა და რესურსების შესაბამისად, ის უფლებები, რომლებიც აუცილებელია მისი ღირსების შენარჩუნებისა და პიროვნების თავისუფალი განვითარებისთვის. საგულისხმოა, რომ ევროპის სოციალური ქარტია 24-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით ავალდებულებს მხარეებს, აღიარონ ყველა მუშაკის უფლება, უარი თქვას დასაქმების შეწყვეტაზე საპატიო მიზეზის გარეშე, რომელიც უნდა გამომდინარეობდეს მისი პროფესიული შესაძლებლობებიდან და/ან მოქცევიდან, ასევე დაწესებულების შინაგანანესიდან.

მოსარჩელის მითითებით, მოცემული დავის გადანყვეტისათვის მნიშვნელოვანია იმ საკითხის შეფასება, მართლაც ჰქონდა თუ არა ადგილი მისი მხრიდან სამსახურებრივი მოვალეობის ისეთ უხემ დარღვევას, რაც „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99.3 მუხლის შესაბამისად, მოხელის სამსახურიდან დისციპლინური პასუხისმგებლობის მოქმედების გარეშე გაათავისუფლების შესაძლებლობას ითვალისწინებს. ამავე კანონის 78.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომას წარმოადგენს სამსახურებრივ მოვალეობათა ბრალეული შეუსრულებლობა ან არაჯეროვნად შესრულება; 79.1 მუხლის მიხედვით, კი დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომებია: შენიშვნა, გაფრთხილება, არა უმეტეს ათი სამუშაო დღის ხელფასის დაკავება; სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისგან ჩამოშორება ხელფასის გაცემის შეჩერებით არა უმეტეს ათი სამუშაო დღისა; უფრო დაბალი თანრიგის თანამდებობრივ სარგოზე გადაყვანა არა უმეტეს ერთი წლისა; სამსახურიდან გაათავისუფლება ამ კანონის საფუძველზე. ამავე კანონის 99.2 მუხლის თანახმად, სამსახურებრივ მოვალეობათა დარღვევისათვის მოხელე შეიძლება გაათავისუფლონ სამსახურიდან, თუ მის მიმართ უკვე მოქმედებს დისციპლინური პასუხისმგებლობის ნებისმიერი სხვა ზომა; ხოლო 99.3 მუხლის შესაბამისად, მოხელე შეიძლება გაათავისუფლონ სამსახურიდან დისციპლინური პასუხისმგებლობის მოქმედების გარეშეც, თუ იგი უხეშად დაარღვევს სამსახურებრივ მოვალეობებს.

მოსარჩელის განმარტებით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53.5 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადანყვეტისა და დაფუძნის იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომელიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ფორმალური

კანონიერების განსაზღვრის პროცესში აუცილებელია ყურადღება მიექცეს მის დასაბუთებას, უფრო მეტიც, აღნიშნული ნორმა იმპერატიული ხასიათისაა.

მოსარჩელის მითითებით, ადმინისტრაციულმა ორგანომ ისე გაათავისუფლა იგი სამსახურიდან, რომ არ გამოუკვლევია საქმის გარემოებები და ცალმხრივი ნების გამოვლენით, ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე, შეწყვიტა შრომითი ურთიერთობა. ამასთან, ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების გარეშე, რაც კანონსაწინააღმდეგოა, ვინაიდან, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც გამოცემულია წერილობით, აუცილებლად უნდა შეიცავდეს დასაბუთებას, კერძოდ, მასში მითითებული უნდა იყოს ის სამართლებრივი და ფაქტობრივი წინამძღვრები, რომელთა საფუძველზეც გამოიცა იგი. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მოპასუხე მოქმედებდა დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში, ვალდებული იყო გასაჩივრებული აქტის დასაბუთებაში მიეთითებინა იმ გარემოებებზე, რომლებიც საფუძველად დაედო ამგვარი გადაწყვეტილების მიღებას. ამასთან, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 5.1 მუხლის დანაწესი მხოლოდ იმაზე მიაჩივებს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეცია არ ნიშნავს თანაზომიერებისა და კანონიერების პრინციპის უგულვებლყოფას. ამავე კოდექსის მე-6 მუხლის შესაბამისად, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს რომელიმე საკითხის გადასაწყვეტად მინიჭებული აქვს დისკრეციული უფლებამოსილება, იგი ვალდებულია, ეს უფლებამოსილება განახორციელოს კანონით დადგენილ ფარგლებში. საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორციულობიდან გამომდინარე, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 7.2 მუხლის თანახმად, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა.

მოსარჩელის მოსაზრებით, მისი სამუშაოდან დათხოვნის გადაწყვეტილების მიღებისას ადმინისტრაციული წარმოების დროს სხვა ფაქტობრივ გარემოებებთან ერთობლიობაში უნდა შეფასებულიყო მისი მოქმედება, უნდა დადგენილიყო ის ზიანი, რაც მისი მოქმედებით მიაღწა ან შესაძლოა მისდგომოდა ადმინისტრაციულ ორგანოს, მისი სუბიექტური დამოკიდებულება ზიანისადმი და ბრალეულობის ხარისხი, მიზეზმდეგობრივი კავშირი მის მოქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის და სხვ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელემ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2014

წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილებით შ. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის თანახმად, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანება შ. ე-ის გათავისუფლებაზე და მოპასუხეს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა, ამ გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთი თვის განმავლობაში.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ შ. ე-ე 2013 წლის 2 აპრილიდან მუშაობდა ქ. თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგეობაში ... განყოფილების წამყვან სპეციალისტად. 2014 წლის 11 სექტემბრის საბურთალოს რაიონის გამგეობის მოადგილის ლ. კ-ას №10-47/14254159 მოხსენებითი ბარათის თანახმად, მის მიერ შემთხვევითობის შერჩევის პრინციპით ... განყოფილების მიერ შესრულებული სამუშაოების დოკუმენტაციის გადამონემებისას აღმოჩნდა შ. ე-ის მიერ მასზე დაკისრებული მოვალეობების არაჯეროვნად შესრულების ფაქტი.

2014 წლის 11 სექტემბრის წამყვანი სპეციალისტის შ. ე-ის მოხსენებითი ბარათის თანახმად, აღნიშნული ხარვეზიანი დოკუმენტაციის არსებობის მიზეზი იყო კომპიუტერში ქსელის გათიშვა, რის შედეგადაც ვერ მოხდა აღნიშნული ინფორმაციის სერვერზე გადამონემა.

ქ. თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგეობის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანებით შ. ე-ე გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. ბრძანების საფუძვლად მიეთითა საბურთალოს რაიონის გამგეობის მოადგილის – ლ. კ-ას 2014 წლის 11 სექტემბრის №10-47/14254159 მოხსენებითი ბარათი.

საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99.3 მუხლის სწორად შეფარდებისა და მოხელის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის უხეში დარღვევის დაკვალიფიცირებისათვის გადამწყვეტია მოხელის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის უხეში დარღვევის (ბრალეული ქმედება) დამადასტურებელი უტყუარი მტკიცებულება, რაც მოპასუხე მხარის მიერ არ იქნა წარმოდგენილი და ვერ იქნა

განმარტებული „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99.3 მუხლით გათვალისწინებული რა მოთხოვნები იქნა დარღვეული და რაში გამოიხატა აღნიშნული ქმედება.

„ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, აღმასრულებელი ორგანო და უმაღლესი თანამდებობის პირი არის გამგებელი თვითმმართველ თემში და მერი თვითმმართველ ქალაქში. გამგებელი/მერი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტს და უზრუნველყოფს უფლებამოსილებების განხორციელებას ამ კანონის, საქართველოს სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების შესაბამისად. ამავე კანონის 54-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე-ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, გამგებელი/მერი – თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს. 61-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, თანამდებობის პირების ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამგებლის/მერის ბრძანება. 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, რაიონის გამგებელი „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს რაიონის გამგეობის თანამდებობის პირებსა და რაიონის გამგეობის სხვა მოსამსახურეებს.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანებით შ. ე-ე გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან. ბრძანების საფუძველად მითითებულია „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99-ე მუხლის მე-3 პუნქტი და საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილის – ლ. კ-ას 2014 წლის 11 სექტემბრის მოხსენებითი ბარათი.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლით განსაზღვრულია საჯარო მოხელის ძირითადი პრინციპები, ერთ-ერთ ძირითად პრინციპს წარმოადგენს საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონების უზენაესობის დაცვა მოსამსახურეთა მიერ თანამდებობრივი უფლება-მოვალეობების განხორციელებისას. საქართველოს საჯარო სამსახურებში დაწესებულების ხელმძღვანელსა და საჯარო მოსამსახურეს შორის ურთიერთობათა ფორმები მკაცრად რეგლამენტირებულ საკანონმდებლო ჩარჩოში უნდა მოექცეს, კეთილსინდისიერი ადმინისტრირების სტანდარტიდან გამომდინარეობდეს და შეესაბამებოდეს მას. საჯარო სამსახურის ხელმძღვანელის მიერ საჯარო მოსამსა-

ხურის მიმართ მიღებული გადაწყვეტილებები, არა მხოლოდ ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობის საფუძველზე უნდა გამოიცეს, არამედ ეფუძნებოდეს საერთაშორისო სტანდარტს და უნდა ითვალისწინებდეს საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით განსაზღვრულ სამართლებრივ ინსტიტუტებს და სტანდარტებს.

სასამართლოს განმარტებით, ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილება წარმოადგენს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის შესაბამისად განსაზღვრულ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს, რომლის კანონიერება გამომყვეტი მნიშვნელობისაა აქტის ადრესატისთვის, რამდენადაც მძიმე სამართლებრივ შედეგებს იწვევს მისთვის, შესაბამისად, მისი მომზადება, მიღება და გამოცემა უნდა პასუხობდეს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით განსაზღვრულ მოთხოვნებს. ადმინისტრაციული წარმოების სრულყოფილი ჩატარება ანუ მხოლოდ სათანადო პროცედურის საფუძველზე გადაწყვეტილების მიღება დიდწილად განაპირობებს მის კანონიერებას, დასაბუთებულობასა და მიზანშეწონილობას.

მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც გამოცემულია წერილობითი სახით, აუცილებელია შეიცავდეს დასაბუთებას, კერძოდ, მასში მითითებული უნდა იყოს ის სამართლებრივი და ფაქტობრივი წანამძღვრები, რომელთა საფუძველზეც გამოიცა იგი. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ადმინისტრაციული ორგანო მოქმედებს დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში, იგი ვალდებულია, აქტის დასაბუთებაში მიუთითოს იმ გარემოებებზე, რომლებიც საფუძვლად დაედო მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53.4 მუხლის მიხედვით, თუ ადმინისტრაციული ორგანო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას მოქმედებდა დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში, წერილობით დასაბუთებაში მიეთითება ყველა ის ფაქტობრივი გარემოება, რომელსაც არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას, ხოლო ამავე კოდექსის 53.5 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს.

სასამართლოს შეფასებით, ადმინისტრაციულ ორგანოს ყვე-

ლა შემთხვევაში უნდა ჩაეტარებინა ადმინისტრაციული წარმოება, რამდენადაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი არ ადგენს რაიმე საგამონაკლისო შემთხვევათა ნუსხას, რომელთა თაობაზე გამოსაცემი აქტი შესაძლოა მიღებულ იქნეს ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების გარეშე. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ.

საჯარო სამართლებრივ ურთიერთობებში მიღებული ნებისმიერი გადაწყვეტილება კანონით დადგენილი წესით უნდა პასუხობდეს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტისათვის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის IV თავით, კერძოდ, 51-52-ე მუხლებით განსაზღვრულ მოთხოვნებს, ხოლო მისი გამოცემა უნდა მოხდეს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის VI თავით განსაზღვრული მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების საფუძველზე, გარდა კანონით დადგენილი შემთხვევებისა.

ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარება მოიცავს ადმინისტრაციული ორგანოს ძირითად პროცედურულ ვალდებულებას – გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე.

სასამართლოს მითითებით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ეს უმნიშვნელოვანესი იმპერატიული ხასიათის დანაწესი ემსახურება საჯარო მმართველობის კანონიერების პრინციპს, რამდენადაც ყოველი მმართველობითი გადაწყვეტილების მიღება უნდა ეფუძნებოდეს განსახილველი საკითხის გარემოებებისა და ფაქტების ობიექტურ შესწავლა-გამოკვლევას, რომლის შეფასებიდან უნდა გამომდინარეობდეს საკითხის გადასაწყვეტად ჩამოყალიბებული დასკვნა.

ამ ვალდებულების შესრულება ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოს ასევე უმნიშვნელოვანეს – მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთების ვალდებულებას. ადმინისტრაციულმა

ორგანომ უნდა ახსნას, განმარტოს, დაასაბუთოს, თუ რატომ რა ფაქტებზე დაყრდნობით მიიღო ამგვარი გადაწყვეტილება, გარდა აღნიშნულისა, გადაწყვეტილების დასაბუთება აუცილებელია ადრესატისათვის, რათა შეაფასოს მისი მართლზომიერება, დარწმუნდეს მის კანონშესაბამისობაში, ხოლო უფლების დარღვევის განცდის შემთხვევაში ისარგებლოს გასაჩივრების შესაძლებლობით, მას უნდა შეეძლოს იცოდეს რა არგუმენტებით უნდა დაუპირისპირდეს მიღებულ გადაწყვეტილებას, რასაც დასაბუთების გარეშე გადაწყვეტილების მიღების პირობებში მოკლებულია. აგრეთვე, დასაბუთებული აქტის გამოცემა აადვილებს საჩივრის ან სარჩელის განმხილველი ორგანოების მიერ მისი კანონიერებისა და მიზანშეწონილობის გადამოწმების პროცესს.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს შეფასებით სადავო ბრძანება გამოიცა საქმის გარემოებათა სრულყოფილი გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, საქმეში არ მოიპოვება მტკიცებულებები, რომლითაც დადასტურდებოდა, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ საკითხის განხილვასთან დაკავშირებით ჩაატარა ადმინისტრაციული წარმოება, გამოიკვლია რაში გამოიხატა მოხელის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის უხეში დარღვევა, რა მოთხოვნები იქნა დარღვეული, რაში გამოიხატა მისი ბრალეული ქმედება და ამ ქმედებით რა ზიანი მიადგა ადმინისტრაციულ ორგანოს.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99-ე მუხლის თანახმად, მოხელე შეიძლება გაათავისუფლონ სამსახურიდან ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომისათვის. 2. სამსახურებრივ მოვალეობათა დარღვევისათვის მოხელე შეიძლება გაათავისუფლონ სამსახურიდან, თუ მის მიმართ უკვე მოქმედებს დისციპლინური პასუხისმგებლობის ნებისმიერი სხვა ზომა. 3. მოხელე შეიძლება გაათავისუფლონ სამსახურიდან დისციპლინური პასუხისმგებლობის მოქმედების გარეშეც, თუ იგი უხეშად დაარღვევს სამსახურებრივ მოვალეობებს.

ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არ არის დასაბუთებული გამოყენებული პასუხისმგებლობის ზომა – სამსახურიდან გათავისუფლება, საჯარო სამსახურის დასახული კანონიერი მიზნის რამდენად თანაზომიერი და ქმედების პროპორციული იყო.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-4 მუხლის თანახმად, ყველა თანასწორია კანონისა და ადმინისტრაციული ორგანოს წინაშე; იმავე მუხლის მე-2 ნაწილით, დაუშვებელია ადმინისტრაციული

ციული სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილე რომელიმე მხარის კანონიერი უფლებისა და თავისუფლების, კანონიერი ინტერესის შეზღუდვა ან მათი განხორციელებისათვის ხელის შეშლა, აგრეთვე მათთვის კანონმდებლობით გაუთვალისწინებული რაიმე უპირატესობის მინიჭება ან რომელიმე მხარის მიმართ რაიმე დისკრიმინაციული ზომების მიღება.

ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის შედეგად პირის კანონით დაცულ უფლებებისა და ინტერესებისათვის მიყენებული ზიანი არსებითად არ უნდა აღემატებოდეს იმ სიკეთეს, რომლის მისაღებადაც იგი გამოიცა. აქტის დასაბუთების ვალდებულება განპირობებულია ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობაზე კონტროლის განხორციელების მიზნით. დასაბუთებაში უნდა აღნიშნულიყო შეხედულებები, მოსაზრებები და გარემოებები, რომლებსაც ადმინისტრაციული ორგანო დაეყრდნო გადაწყვეტილების მიღებისას, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დასაბუთების, როგორც თვითნებობისაგან დაცვის ვალდებულების, იგნორირება წარმოდგენს დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებაში შეცდომის დადგენისა და აქტის გაუქმების საფუძველს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 134-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, წერილობით მტკიცებულებას წარმოადგენს აქტები, საბუთები, საქმიანი და პირადი ხასიათის წერილები, რომლებიც შეიცავს ცნობებს საქმისათვის მნიშვნელოვან გარემოებათა შესახებ. რაც მოცემულ შემთხვევაში მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან არ იქნა წარმოდგენილი.

სასამართლოს მითითებით, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს, ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი.

რაც შეეხება სამსახურში აღდგენასა და იძულებით განაცდურის ანაზღაურების შესახებ სასარჩელო მოთხოვნებს, საქა-

ლაქო სასამართლოს მითითებით, ეს უკანასკნელები არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ვინაიდან, მოხელის მიერ მოთხოვნილი განაცდური ხელფასი „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე მუხლით დადგენილი ოდენობით ანაზღაურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაწესებულება მოხელეს აღადგენს სამსახურში. სხვა შემთხვევაში განაცდური ხელფასი არ ანაზღაურდება.

ამდენად, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ სასამართლომ სადავო ბრძანება ბათილად ცნო საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, თავად სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, მიიღოს გადაწყვეტილება მოსარჩელის თანამდებობაზე აღდგენისა და ამ აღდგენის თანმდევი იძულებით განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე; მოპასუხე ვალდებულია, რომ გამოიკვიროს და შეაფასოს მოსარჩელის საქმესთან დაკავშირებული გარემოებები ისე, როგორც ეს მითითებულია გადაწყვეტილებაში და გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი მოსარჩელის სამსახურში აღდგენის/განაცდურის ანაზღაურების ან აღდგენაზე/განაცდურის ანაზღაურებაზე უარის თქმის შესახებ.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა შ. ე-ემ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ასევე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგეობამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 27 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით შ. ე-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შ. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანება შ. ე-ის გათავისუფლების შესახებ; თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობას დაე-

ვალა შ. ე-ის აღდგენა საბურთალოს რაიონის გამგეობის ... განყოფილების წამყვანი სპეციალისტის თანამდებობაზე; თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობას დაევალა შ. ე-ისათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 2014 წლის 15 სექტემბრიდან სამსახურში აღდგენამდე, სრული მოცულობით; თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 78-ე მუხლის შესაბამისად, იმ თანამდებობის პირმა ან დაწესებულებამ, რომელსაც აქვს მოხელის თანამდებობაზე დანიშვნის უფლება, დისციპლინური გადაცდომისათვის მის მიმართ შეიძლება გამოიყენოს დისციპლინური პასუხისმგებლობის შემდეგი ზომები: ა) შენიშვნა; ბ) გაფრთხილება; გ) არა უმეტეს ათი სამუშაო დღის ხელფასის დაკავება; დ) სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისაგან ჩამოშორება ხელფასის გაცემის შეჩერებით – არა უმეტეს ათი სამუშაო დღისა; ე) უფრო დაბალი თანრიგის თანამდებობრივ სარგოზე გადაყვანა – არა უმეტეს ერთი წლისა; ვ) სამსახურიდან გათავისუფლება ამ კანონის საფუძველზე.

სასამართლოს მითითებით, სადავო არ არის ის გარემოება, რომ შ. ე-ის მხრიდან წარსულში რაიმე გადაცდომას და შესაბამისად, მის მიმართ დისციპლინური პასუხისმგებლობის გამოყენებას ადგილი არ ჰქონია.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა ადმინისტრაციული ორგანოს მოსაზრება სამსახურის ხელმძღვანელის დისკრეციაზე და მიუთითა, რომ გადანყვეტილება არ შეიძლება ეფუძნებოდეს მხოლოდ იმ მოსაზრებას, რომ ადმინისტრაციული ორგანო მოქმედებდა დისკრეციის ფარგლებში, სასამართლოს მთავარ დანიშნულებას წარმოადგენს სწორედ იმ საკითხის განსაზღვრა, მოხდა თუ არა ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან ამ უფლების კანონიერების ფარგლებში გამოყენება. წინააღმდეგ შემთხვევაში აქტის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლს ეძლევა ფორმალური ხასიათი, რაც გამორიცხავს თანაზომიერ გადანყვეტილების მიღების შესაძლებლობას. სასამართლოს მოსაზრებით, ნებისმიერ შემთხვევაში დისკრეცია ადმინისტრაციულ ორგანოს არ აძლევს უფლებას, მოხელე გაათავისუფლოს თანამდებობიდან ადმინისტრაციული წარმოების პროცედურული წესების უარყოფით და საქმის გარემოებათა არასწორი შეფასების საფუძველზე.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში გამოცემული ინდივიდუალურ

ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტთან დაკავშირებით სასამართლოს შეუძლია იქონიოს მსჯელობა სადავო აქტის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის საკითხზე ანუ მის კანონიერებაზე, დავის გადაწყვეტისას სასამართლო ხელმძღვანელობს კანონმდებლობის მოთხოვნებით და არა მიზანშეწონილობის მოსაზრებებით, უკანასკნელს არა აქვს პრიორიტეტული მნიშვნელობა კანონმდებლობის ნორმატიული მოთხოვნების დაცვასთან. სასამართლო ვერ იქონიებს მსჯელობას სადავო გადაწყვეტილების მიზანშეწონილობის ასპექტებზე, აქტის მიზანშეწონილობის გადამონმება სცილდება სასამართლო კონტროლის ფარგლებს, რაც ხელისუფლების დანაწილების კონსტიტუციური პრინციპით არის განპირობებული, სასამართლო ვერ იქცევა ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოდ და თავად ვერ განახორციელებს დისკრეციულ უფლებამოსილებას, ვერ შეცვლის ადმინისტრაციულ მიხედულებას სასამართლოს მიხედულებით.

ზემოაღნიშნულთან ერთად, სასამართლო იცავს რა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციის სფეროს, იმავდროულად, თვითნებობის ფაქტების აცილების მიზნით, აქვს შესაძლებლობა მოახდინოს ზემოქმედება მმართველობის ამ სფეროზე, ვინაიდან არ არსებობს აბსოლუტურად დისკრეციული უფლებამოსილება, ისევე როგორც აბსოლუტური საკანონმდებლო განსაზღვრულობა, უფლებამოსილება ყოველთვის უკავშირდება კანონმდებლობით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებს, მიზნის ლეგიტიმურობას, იმ ფაქტობრივი გარემოებების დადგენას, რომლებიც საფუძვლად დაედო ამა თუ იმ გადაწყვეტილებას, თანასწორობის, დასაბუთებულობის, საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორციულობის, თანაფარდობის პრინციპების დაცვის მოთხოვნას. ხსენებული კრიტერიუმების სინთეზი შესაძლებლობას აძლევს სასამართლოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონიერების შეფასებისას გარკვეულწილად გაითვალისწინოს მიზანშეწონილობის, რაციონალობის ასპექტები. მოქმედი კანონმდებლობა ანიჭებს ადმინისტრაციას უფლებამოსილებით გაათავისუფლოს სამსახურიდან მოხელე შემცირებასთან დაკავშირებით.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53.5 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე,

რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. როგორც ზემოაღნიშნული მუხლის შინაარსი ცხადყოფს, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ფორმალური კანონიერების განსაზღვრის პროცესში აუცილებელია ყურადღება მიექცეს მის დასაბუთებას, უფრო მეტიც, მითითებული ნორმა ატარებს იმპერატიულ ხასიათს და დაუშვებლად მიიჩნევს აქტის მიღებას საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტებისა და მტკიცებულებების შესწავლის გარეშე.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, როგორც საქმის მასალებით დასტურდება, შ. ე-ის სამსახურიდან გათავისუფლებას საფუძვლად დაედო 2014 წლის 11 სექტემბრის საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილის – ლ. კ-ას №10-47/14254159 მოხსენებითი ბარათი, რომლის თანახმად, მის მიერ შემთხვევითობის შერჩევის პრინციპით ... განყოფილების მიერ შესრულებული სამუშაოების დოკუმენტაციის გადამოწმებისას აღმოჩნდა შ. ე-ის მიერ მასზე დაკისრებული მოვალეობების არაჯეროვნად შესრულების ფაქტი.

სააპელაციო სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა ასევე 2014 წლის 11 სექტემბრის წამყვანი სპეციალისტის – შ. ე-ის მოხსენებით ბარათზე, სადაც განმარტებულია, რომ აღნიშნული ხარვეზიანი დოკუმენტაციის არსებობის მიზეზი კომპიუტერში ქსელის გათიშვა იყო, რის შედეგადაც ვერ მოხდა აღნიშნული ინფორმაციის სერვერზე გადამოწმება.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს ბათილად ცნობს მისი გამომცემი ადმინისტრაციული ორგანო, ხოლო საჩივრის ან სარჩელის შემთხვევაში – ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო ან სასამართლო.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიუთითა საქართველოს

საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 31 ივლისის გადაწყვეტილებაზე, რომლითაც დაკმაყოფილდა კონსტიტუციური სარჩელი №630 და არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე მუხლის მე-2 წინადადება საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტთან მიმართებით. იმ პირობებში, როდესაც ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანება, შ. ე-ის გათავისუფლების შესახებ შესაბამისად, დაკმაყოფილდა მოსარჩელის მოთხოვნა იძულებით გაცდენილი პერიოდის მისი თანამდებობიდან გადაყენების დღიდან – 2014 წლის 15 სექტემბრიდან სამსახურში აღდგენამდე (სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლასა და მის აღსრულებამდე) სრული მოცულობით ანაზღაურების თაობაზე.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 27 ოქტომბრის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგებამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორის განმარტებით, გამგებობის ახალი ხელმძღვანელის დანიშვნის შემდგომ საქმეთა გადაბარების და შესწავლის პროცესში აღმოჩნდა დიდი რაოდენობით ხარვეზების მქონე დოკუმენტაცია, რომელიც ქ. თბილისის საკრებულოს 2010 წლის 27 დეკემბრის №14-78 გადაწყვეტილებით დამტკიცებული „ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის განვითარების ხელშეწყობის პროგრამის განსახორციელებლად გათვალისწინებული თანხების განკარგვისა და ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის აღრიცხვის წესის“ დარღვევით მიღებულ იქნა საქმისწარმოებისათვის, რის შემდეგაც დაიწყო ადმინისტრაციული წარმოება და საქმეთა კონკრეტული შესწავლა, გამოვლინდა დიდი რაოდენობით დარღვევის ფაქტები, რასაც ადასტურებს ... განყოფილების უფროსის მოხსენებითი ბარათი და მასზე თანდართული კონკრეტული საქმეები. მასზე პასუხისმგებლობა ეკისრებოდა ... განყოფილების წამყვან სპეციალისტს – შ. ე-ეს, რადგან საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2013 წლის 2 აპრილის განკარგულებით დამტკიცებული „საბურთალოს რაიონის გამგებობის ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების განყოფილების თანამშრომელთა შორის ფუნქციების განაწილების შესახებ“ №99 განკარგულების შესაბამისად, ... განყოფილების წამყვანი სპეციალისტის – შ. ე-ის თანამდებობრივი ინსტრუქციების შესაბა-

მისად, მოსარჩელის უშუალო მოვალეობებში შედიოდა ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების თავმჯდომარეებისათვის კონსულტაციის განწვევა, შემოსული განცხადებების მიღება და მათი პირველადი შემოწმება, ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების დოკუმენტაციის შემოწმება და მომზადება, მოთხოვნილი დოკუმენტაციის დამუშავება და გაცემაზე უზრუნველყოფა და ა.შ. რაც განსაზღვრულია ქ. თბილისის საკრებულოს 2010 წლის 27 დეკემბრის №14-78 გადაწყვეტილებით დამტკიცებული „ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის განვითარების ხელშეწყობის პროგრამის განსახორციელებლად გათვალისწინებული თანხების განკარგვისა და ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის აღრიცხვის წესით“. რასაც თავად მოსარჩელეც ადასტურებს ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე მიცემულ თავის ახსნა-განმარტებაშიც.

კასატორის განმარტებით, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის დასაბუთებული და რიგ შემთხვევაში იმდენად დაუსაბუთებელია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლების შემოწმება შეუძლებელია. გადაწყვეტილების სამართლებრივ დასაბუთებაში სასამართლო ვრცლად განმარტავს როგორც დისკრეციული უფლებამოსილების გამოყენების ფარგლებს, ისე „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის გარკვეულ მუხლებს, თუმცა აღნიშნული განმარტებები ზოგადი ხასიათისაა და კონკრეტულად რა კავშირშია მოცემულ საქმესთან არ ირკვევა. მართალია, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე და მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს, თუმცა კანონის ეს პუნქტი მოცემულ საქმეზე არ შეიძლება გამოყენებული ყოფილიყო და ამას ადასტურებს საქმეში წარმოდგენილი მთელი რიგი მტკიცებულებები, რომლებსაც სააპელაციო სასამართლო ყურადღების გარეშე ტოვებს და არანაირ განმარტებებს არ აკეთებს საქმეში წარმოდგენილ იმ მტკიცებულებებზე, რომლებიც ადასტურებენ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საქმის გარემოებების ყოველმხრივი გამოკვლევისა და ადმინისტრაციული წარმოების სრულყოფილად ჩატარების ფაქტს.

კასატორის მითითებით, გაუგებარია თუ რატომ მიიჩნია სააპელაციო სასამართლომ, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დაფუძნებული იყო მხოლოდ იმ მოსაზრებაზე, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს აქვს დისკრეციული უფლებამოსილების

განხორციელების უფლება, მაშინ როდესაც სასამართლოში წარდგენილ იქნა მთელი რიგი წერილობითი მტკიცებულებები-სა, რომლებიც ადასტურებენ, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან მოხდა საქმის ყოველმხრივი შესწავლა და გადან-ყვეტილება გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე მიიღეს, დისკრეციული უფლებამოსილების ფარ-გლებში, ვინაიდან, ადმინისტრაციულ ორგანოს დისკრეციული უფლებამოსილება მაშინ აქვს, როდესაც სამართლის ნორმის ფაქტობრივი შემადგენლობისა და ფაქტის შესაბამისობის დად-გენის შემთხვევაში, მას რჩება შესაძლებლობა, აირჩიოს მისა-ღები ღონისძიება. ასეთ შემთხვევაში ადმინისტრაციული ორ-განო აღჭურვილია უფლებამოსილებით, თვითონ განსაზღვროს სამართლებრივი შედეგი. ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრე-ციულ უფლებამოსილებას ადგენს კანონმდებელი და ამით ის ადმინისტრაციულ ორგანოს აძლევს შესაძლებლობას მიიღოს გადანყვეტილება საკუთარი პასუხისმგებლობით გაითვალისწი-ნოს კანონის ნორმის მიზანი და კონკრეტული გარემოებები. რო-დესაც დადგენილ იქნა დისციპლინური გადაცდომის ფაქტი (რა-საც ადასტურებს ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, რო-გორც თავად მოსარჩელის მიერ მიცემული ახსნა-განმარტება, ასევე მისი უშუალო უფროსისა და გამგებლის მოადგილის მოხ-სენებითი ბარათები), ანუ კანონსაწინააღმდეგო ქმედება, ად-მინისტრაციულ ორგანოს დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში სამართლის ნორმის ფაქტობრივი შემადგენლობი-სა და ფაქტის შესაბამისობის დადგენის შემთხვევაში ჰქონდა შესაძლებლობა აერჩია მისაღები ღონისძიება.

კასატორის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლომ გადან-ყვეტილების მიღებისას ასევე იგნორირება გაუკეთა საქმეში არ-სებულ მთელ რიგ მტკიცებულებებს და მიუთითა, რომ შ. ე-ის სამსახურიდან გათავისუფლებას საფუძველად დაედო ქ. თბილი-სის საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილის ლ. კ-ას მოხ-სენებითი ბარათი და საერთოდ არაფერს ამბობს სასამართლოში წერილობითი სახით წარდგენილ მთელ რიგ მტკიცებულებაზე, რომელიც შესწავლილ იქნა ადმინისტრაციული წარმოების დროს და რაც თავისთავად ამ მოხსენებითი ბარათის საფუძველი იყო, კერძოდ, შ. ე-ის უშუალო უფროსის – ნ. ა-ის მოხსენებით ბარათ-ზე. ასევე სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა შ. ე-ის მოხსე-ნებითი ბარათის მხოლოდ იმ ნაწილზე, სადაც მის მიერ განმარ-ტებულია, რომ ხარვეზიანი დოკუმენტის არსებობის მიზეზი იყო კომპიუტერული ქსელის გათიშვა, რის შედეგადაც ვერ მოხდა აღნიშნული ინფორმაციის სერვერზე გადამონმება და სააპელა-

ციო სასამართლო იგნორირებას უკეთებს მოხსენებითი ბარათის იმ ნაწილს, სადაც შ. ე-ე თავადვე ადასტურებს მისი მხრიდან სამსახურებრივ მოვალეობათა არაერთგზის დარღვევის ფაქტს. ამასთან, შ. ე-ის უშუალო სამსახურებრივ მოვალეობაში შედიოდა მიღებული დოკუმენტაციის შემოწმება, აღნიშნული დოკუმენტაცია კი გამგეობაში შედის მატერიალური სახით ანუ ფურცლად და არა ელექტრონული ფორმით და შესაბამისად, სერვერის მუშაობა ან არ მუშაობა ვერანაირად ვერ შექმნიდა დაბრკოლებას დოკუმენტაციის მიღებისას.

სააპელაციო სასამართლო აბსოლუტურად უგულვებლყოფს საჯარო სამსახურის ისეთ მნიშვნელოვან პრინციპებს, როგორიცაა საჯარო მოხელის კეთილსინდისიერება და ეწინააღმდეგება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის იმ მუხლებს, რომელიც არეგულირებენ საჯარო მოხელის ვალდებულებებს.

კასატორის განმარტებით, ასევე არასწორია სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე მუხლთან მიმართებაში. საკონსტიტუციო სასამართლოს დასაბუთებიდან იკვეთება, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა მოხდეს ინდივიდუალურად მიყენებული ზიანის განსაზღვრა, რაც ყოველ კონკრეტულ მოხელესთან შესაძლებელია განსხვავებული იყოს. ამდენად, სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი, როდესაც დააკმაყოფილა სარჩელი იძულებით გაცდენილი პერიოდის სრული მოცულობით ანაზღაურების თაობაზე, ისე რომ საერთოდ არ უმსჯელია რა კონკრეტული ოდენობის ზიანი მიადგა მოსარჩელეს.

ამასთან, კასატორის მითითებით, განხორციელდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის რაიონული გამგეობების რეორგანიზაცია, რის შედეგადაც თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგეობამ განიცადა სტრუქტურული ცვლილებები, გაუქმდა და შეიცვალა უმრავლესობა სტრუქტურული ერთეულებისა, მათ შორის, გაუქმდა ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების განყოფილება და ქ. თბილისის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ იქნა განახლებული საშტატო ნუსხა. რეორგანიზაციის შედეგად გამგეობაში არსებული ვაკანტური თანამდებობები შეივსო „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საკონკურსო წესით. შესაბამისად, სასამართლოს აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულებამ შეიძლება გამოიწვიოს, ერთი მხრივ, ადმინისტრაციული ორგანოს სამართლებრივ ჩიხში მოქცევა და მეორე მხრივ, კეთილსინდისიერი საჯარო მოხელეების, რომ-

ლებიც ამ ეტაპზე „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა დაცვით საკონკურსო წესით უვადოდ არიან დანიშნული თანამდებობაზე, კანონიერი უფლებების შელახვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 მარტის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 2 ივნისის განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შესწავლისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შ. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: შ. ე-ე 2013 წლის 2 აპრილიდან მუშაობდა ქალაქ თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგეობაში ... განყოფილების წამყვან სპეციალისტად.

2014 წლის 11 სექტემბრის საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილის – ლ. კ-ას №10-47/14254159 მოხსენებითი ბარათის თანახმად, მის მიერ შემთხვევითობის შერჩევის პრინციპით ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის განვითარების განყოფილების მიერ შესრულებული სამუშაოების დოკუმენტაციის გადამოწმებისას აღმოჩნდა შ. ე-ის მიერ მასზე დაკისრებული მოვალეობების არაჯეროვნად შესრულების ფაქტი.

2014 წლის 11 სექტემბრის წამყვანი სპეციალისტის შ. ე-ის მოხსენებითი ბარათის თანახმად, აღნიშნული ხარვეზიანი დოკუმენტაციის არსებობის მიზეზი იყო კომპიუტერში ქსელის გათიშვა, რის შედეგადაც ვერ მოხდა ინფორმაციის სერვერზე გა-

დამონმება.

ქ. თბილისის საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანებით შ. ე-ე განთავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან სამსახურებრივი უფლებამოსილების უხეშად დარღვევის გამო, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილის ლ. კ-ას 2014 წლის 11 სექტემბრის №10-47/14254159 მოხსენებითი ბარათის საფუძველზე.

განსახილველი დავის საგანს შ. ე-ის განთავისუფლების შეხახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანების კანონიერების დადგენა, სამსახურში აღდგენა და მთელი გაცდენილი პერიოდისათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება წარმოადგენს.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილებით შ. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის თანახმად, სადავო საკითხის გააუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგეობის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანება შ. ე-ის გათავისუფლებაზე და მოპასუხეს დაევალა საქმისთვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ამ გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთი თვის განმავლობაში.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 27 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით შ. ე-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შ. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანება შ. ე-ის განთავისუფლების შესახებ; თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობას დაევალა შ. ე-ის აღდგენა საბურთალოს რაიონის გამგეობის ... გამოყოფილების წამყვანი სპეციალისტის თანამდებობაზე; თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობას დაე-

ვალა შ. ე-ისათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 2014 წლის 15 სექტემბრიდან სამსახურში აღდგენამდე, სრული მოცულობით; თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, განსახილველ შემთხვევაში შეფასების საგნად უნდა იქცეს შ. ე-ის მიმართ გამოყენებული „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ყველაზე მკაცრი დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომის – ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობიდან დათხოვნის შესაბამისობა პროპორციულობისა და თანაზომიერების პრინციპთან.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, საჯარო სამსახურში საქმიანობა საჯარო სამსახურის სპეციფიკიდან გამომდინარე ეს არის საჯარო მოსამსახურის მიერ კანონმდებლობით დადგენილი მოვალეობებისა და დაკისრებული ვალდებულებების შესრულება. საჯარო მოსამსახურე საჯარო სამსახურში განხორციელებული საქმიანობის პროცესში ანგარიშვალდებულია სახელმწიფოსა და საზოგადოების წინაშე და შესაბამისად, საჯარო მოსამსახურის მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული მოვალეობების შეუსრულებლობამ ან არაჯეროვანმა შესრულებამ შესაძლებელია გამოიწვიოს მისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრება, რომელიც არის საჯარო მოსამსახურისათვის პროფესიული საქმიანობის განხორციელების პროცესში გამოვლენილი დარღვევებისათვის დადგენილი პასუხისმგებლობის ფორმა და რომლის მიზანია საჯარო მოსამსახურის მიერ კანონმდებლობით დადგენილი ფუნქციების ჯეროვნად შესრულების უზრუნველყოფა და საქმიანობის პროცესის გაუმჯობესება. დისციპლინური ზომის გამოყენება, როგორც ადმინისტრაციის ცალმხრივი ნების გამოვლენა, მართლზომიერად უნდა განხორციელდეს, დისციპლინური ზომის გამოყენება მიზნად უნდა ისახავდეს დარღვევის პრევენციას. ადმინისტრაციის მხრიდან ნებისმიერ დარღვევაზე რეაგირება უნდა განხორციელდეს პროპორციულობის მოთხოვნის დაცვით, საჯარო მოსამსახურისათვის დაკისრებული დისციპლინური სახდელი შესაბამისობაში უნდა იყოს მის მიერ ჩადენილი დისციპლინური გადაცდომის სიმძიმესთან და ითვალისწინებდეს დისციპლინური გადაცდომის ჩადენისას არსებულ გარემოებებს. დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომის შეფარდება ხდება დამდგარი შედეგის სიმძიმის, ვალდებულების დარღვევის მიზეზის, დამდგარი შედეგის თავიდან აცილების შესაძლებლობისა და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 79-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, საჯარო მოხელის დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომებია: ა) შენიშვნა; ბ) გაფრთხილება; გ) არა უმეტეს ათი სამუშაო დღის ხელფასის დაკავება; დ) სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისაგან ჩამოშორება ხელფასის გაცემის შეჩერებით – არა უმეტეს ათი სამუშაო დღისა; ე) უფრო დაბალი თანრიგის თანამდებობრივ სარგოზე გადაყვანა – არა უმეტეს ერთი წლისა; ვ) სამსახურიდან განთავისუფლება ამ კანონის საფუძველზე. თავის მხრივ, დისციპლინური გადაცდომისათვის სამსახურიდან განთავისუფლების სამართლებრივი საფუძველები განსაზღვრულია „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 99-ე მუხლით, კერძოდ, აღნიშნული მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, სამსახურებრივ მოვალეობათა დარღვევისათვის მოხელე შეიძლება განთავისუფლდეს სამსახურიდან, თუ მის მიმართ უკვე მოქმედებს დისციპლინური პასუხისმგებლობის ნებისმიერი სხვა ზომა; ხოლო ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, მოხელე შეიძლება განთავისუფლონ სამსახურიდან დისციპლინური პასუხისმგებლობის მოქმედების გარეშეც, თუ იგი უხეშად დაარღვევს სამსახურებრივ მოვალეობებს.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, მართალია, სამსახურებრივი მოვალეობების უხეშ დარღვევას კანონი არ განმარტავს, მაგრამ სამსახურებრივი მოვალეობების უხეშ დარღვევად უნდა იქნეს მიჩნეული ისეთი შემთხვევები, როდესაც დაწესებულებას მნიშვნელოვანი მატერიალური თუ სხვა სახის ზიანი ადგება ან/და ამით მნიშვნელოვნად ეშლება ხელი ადმინისტრაციულ ორგანოს მასზე დაკისრებული მოვალეობის შესრულებაში, მნიშვნელოვნად ილახება მოქალაქეთა უფლებები, სამსახურის პრესტიჟი, დარღვევა გამოიხატება მოხელის მხრიდან მასზე დაკისრებული სამსახურებრივი მოვალეობის შეგნებულ უგულვებლყოფაში ან უხეშ დაუდევრობაში და სხვა.

ადმინისტრაციული ორგანოს პრეროგატივად მის კომპეტენციაში შემავალი საკითხი გადაწყვიტოს არა მხოლოდ კანონიერების პრინციპზე დაყრდნობით, რომლის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული სამართლებრივი აქტი უნდა შეესაბამებოდეს მოქმედი კანონის მოთხოვნებს, არამედ ადმინისტრაციულმა ორგანომ აქტის გამოცემისას უნდა იხელმძღვანელოს მიზანშეწონილობის კრიტერიუმებითაც. სამართლებრივი აქტი უნდა პასუხობდეს მიზანშეწონილობისა და კანონიერების მოთხოვნებს. მიზანშეწონილობა გულისხმობს ადმინისტრაციული ორგანოს შესაძლებლობას საჯარო ინტერესე-

ბის გათვალისწინებით ოპტიმალურად გადაწყვიტოს სადავო სა-
კითხი და განახორციელოს შესაბამისი მმართველობითი ღონის-
ძიება.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, იმისათვის, რომ შეს-
რულდეს კანონის მოთხოვნა და ადმინისტრაციული ორგანოს
მიერ მიღებული გადაწყვეტილება იყოს კანონშესაბამისი, ინ-
დივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამო-
ცემის მნიშვნელოვანი და სავალდებულო წინაპირობაა საქმი-
სათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევა,
გაანალიზება, შესწავლა და გადაწყვეტილების მიღება ამ გარე-
მოებათა შეფასების შედეგად, იმისათვის, რომ თავიდან იქნეს
აცილებული ადმინისტრაციული ორგანოს დაუსაბუთებელი
დასკვნის გაკეთება.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს
ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის პირველი
ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია
ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის
მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება
მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშედარების
საფუძველზე. ამავ მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დაუშვებ-
ელია აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოე-
ბა ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გა-
მოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე
მუხლით განსაზღვრულია ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი
აქტის დასაბუთებულობის აუცილებლობა, კერძოდ, წერილო-
ბითი ფორმით გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაცი-
ულ-სამართლებრივი აქტი უნდა შეიცავდეს წერილობით დასა-
ბუთებას. დასაბუთება წინ უძღვის ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტის სარეზოლუციო ნაწილს. ადმინისტრაციულ-
სამართლებრივ აქტში უნდა მიეთითოს ის საკანონმდებლო ან
კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი ან მისი შესაბამისი ნორ-
მა, რომლის საფუძველზედაც გამოიცა ეს ადმინისტრაციულ-
სამართლებრივი აქტი. თუ ადმინისტრაციული ორგანო ადმინის-
ტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას მოქმედებდა
დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში, წერილობით
დასაბუთებაში მიეთითება ყველა ის ფაქტობრივი გარემოება,
რომელსაც არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა ინდივიდუალური
ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას. ადმი-
ნისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყ-
ვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკი-

ცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. დარღვევისა და გამოყენებული ზომის ადეკვატურობის თვალსაზრისით ბრძანების დასაბუთების მნიშვნელობა იზრდება მით უფრო მაშინ, როდესაც პირი სამსახურიდან თავისუფლდება დისციპლინური გადაცდომის საფუძველით.

საკასაციო სასამართლო ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „კ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული წარმოება არის ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების, გამოცემისა და აღსრულების, ადმინისტრაციული საჩივრის გადაწყვეტის აგრეთვე ადმინისტრაციული ხელშეკრულების მომზადების, დადების ან გაუქმების მიზნით. ადმინისტრაციული წარმოება წარმოადგენს პროცედურას – წესების ერთობლიობას, თუ რა უფლება-მოვალეობებით სარგებლობენ მისი მონაწილენი. ადმინისტრაციულ წარმოებაში პირის მონაწილეობა უზრუნველყოფს არა მხოლოდ დაინტერესებული პირის მოლოდინს, რომ მის მიმართ გამოიცეს კანონიერი და დასაბუთებული აქტი, არამედ მის უფლებასაც, რომ აქტიური მონაწილეობა მიიღოს მისი მომზადების სტადიებზე, რათა ობიექტური ზეგავლენა მოახდინოს იმ სამართლებრივ შედეგზე, რომელიც შესაძლოა მის მიმართ დადგეს. განსახილველ შემთხვევაში, შ. ე-ის სამსახურიდან გათავისუფლების უპირობო საფუძველი გახდა 2014 წლის 11 სექტემბრის საბურთალოს რაიონის გამგებლის მოადგილის – ლ. კ-ს №10-47/14254159 მოხსენებითი ბარათი (რომელიც თავის მხრივ ეფუძნება საბურთალოს რაიონის გამგეობის ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის განყოფილების უფროსის ნ. ა-ის მოხსენებით ბარათს), რომლის თანახმად, შემთხვევითობის შერჩევის პრინციპით ... განყოფილების მიერ შესრულებული სამუშაოების დოკუმენტაციის გადამოწმებისას აღმოჩნდა შ. ე-ის მიერ მასზე დაკისრებული მოვალეობების არაჯეროვნად შესრულების ფაქტი. კერძოდ, მიღებულ დოკუმენტაციაში რამოდენიმე დეფექტურ აქტზე და ხარჯთაღრიცხვაზე არ არსებობს ამხანაგობის თავმჯდომარის ხელმოწერები, რაც მოცემულ დოკუმენტაციას არასრულფასოვანს ხდის. ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის საერთო კრების ოქმი მიღებულია ხარვეზებით. ასევე მითითებულია, რომ აღნიშნული ხარვეზები დროის სხვადასხვა პერიოდში მოხდა და არ ჰქონია ერთჯერადი ხასიათი. საკასაციო სასამართლოს მითითებით, მართალია საქმეში წარმოდგენილია ასევე შ. ე-ის 2014 წლის 9 სექტემბრის ახსნა-განმარტება, რომ-

ლის მიხედვითაც მოსარჩელე არ უარყოფს მის მიერ ჩადენილ დარღვევებს და აღნიშნავს, რომ 2014 წლის 2 სექტემბრის ამხანაგობის თავმჯდომარის – რ. ჩ-ის მიერ წარმოდგენილი საერთო კრების ოქმის გადამონმება ვერ შეძლო, ვინაიდან, გათიშული იყო ქსელი და არ მუშაობდა სერვერი, რის გამოც ვერ შევიდა ბაზაში, ხოლო რაც შეეხება დანარჩენ დარღვევებს გამორჩა მხედველობიდან მოქალაქეთა სიმრავლის გამო და აღნიშნული უდავოდ დასტურია შ. ე-ის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის არაჯეროვანი შესრულებისა, მაგრამ საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, ადმინისტრაციულ ორგანოს ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებისას სრულყოფილად უნდა გამოეკვლია საქმის გარემოებები, მოენვია ადმინისტრაციულ წარმოებაში თავად მოსარჩელე და კიდევ ერთხელ მოესმინა მისი ახსნა-განმარტებისათვის, გამოეკვლია ადრეც ჰქონდა თუ არა მის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის არაჯეროვან შესრულებას ადგილი. საქმის მასალებით ასევე დადასტურებულია, რომ შ. ე-ის მიმართ ადრე არ ყოფილა გამოყენებული რაიმე სახის დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო შ. ე-ის მიმართ სამსახურებრივი მოვალეობის არაჯეროვანად შესრულებისათვის „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური სახდელის შეფარდებისას დისკრეციული უფლებამოსილებით სარგებლობს, თუმცა დისკრეციული უფლებამოსილება არ უნდა იქცეს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერების ერთადერთ საზომად; დაუშვებელია ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილების კანონიერების მტკიცება მხოლოდ დისკრეციული უფლებამოსილების არსებობაზე მითითებით. მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერების შეფასებისას გამოსარკვევია არა მარტო ის, ჰქონდა თუ არა ადმინისტრაციულ ორგანოს კონკრეტული საკითხის გადასაწყვეტად მინიჭებული დისკრეციული უფლებამოსილება, არამედ ის, თუ როგორ განახორციელა მან აღნიშნული უფლებამოსილება. სასამართლოს კონსტიტუციურ ვალდებულებას წარმოადგენს გააკონტროლოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებული დისკრეციული უფლებამოსილების კანონიერება. ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილების კანონიერების დადგენა კი უპირველესად მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებიდან ხდება შესაძლებელი.

აღსანიშნავია, რომ დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთების ვალდებუ-

ლება ძალზედ მნიშვნელოვანია, რამდენადაც ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოორიცხოს თვითნებური, მიკერძოებუ-ლი, არაკვალიფიციური გადანყვეტილება და უნდა დაასაბუთოს მიღებული გადანყვეტილების კანონთან შესაბამისობა და კონკრეტული გადანყვეტილების მიღების აუცილებლობა. მოტივი-რებული, დასაბუთებული გადანყვეტილება კანონიერი გადან-ყვეტილების წინაპირობას წარმოადგენს. დასაბუთებაში კი არ-გუმენტირებულად უნდა მიეთითოს ყველა იმ გარემოებაზე, რომლის შესაბამისადაც მიღებულ იქნა ზუსტად ეს კონკრეტუ-ლი გადანყვეტილება და უარი ეთქვა სხვა სახის გადანყვეტი-ლებას. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სადავო ბრძა-ნება არ შეიცავს დასაბუთებას შ. ე-ის მიმართ ყველაზე მძიმე დისციპლინური სახდელის – სამსახურიდან გათავისუფლების გამოყენების მიზანშეწონილობის თაობაზე.

ნორმაში ალტერნატიული სანქციის არსებობა მიუთითებს უფრო მკაცრი სახის სახდელის გამოყენების შესაძლებლობას იმ შემთხვევაში, თუ ნაკლებად მკაცრი სახის სანქცია ვერ უზ-რუნველყოფს სახდელის მიზნის მიღწევის შესაძლებლობას. გან-სახილველ შემთხვევაში დაუსაბუთებელია შ. ე-ის მიმართ უფ-რო მსუბუქი სახდელის გამოყენება რატომ ვერ უზრუნველყოფ-და მოსარჩელის მიერ ჩადენილი გადაცდომისთვის სახდელის მიზნის მიღწევის შესაძლებლობას. სამსახურიდან გათავისუფ-ლება, როგორც უკიდურესი ღონისძიება, უნდა იყოს ადეკვა-ტური და დარღვევის სიმძიმის პროპორციული. მით უფრო იმ პირობებში, როდესაც მოსარჩელე სარჩელში მიუთითებს, რომ სადავო აქტის გამოცემამდე, 2014 წლის 12 სექტემბერს მოპა-სუხე ადმინისტრაციული ორგანოს ხელმძღვანელმა საბურთა-ლოს რაიონის გამგებლის მოადგილის – ლ. კ-ას მეშვეობით შეს-თავაზა საკუთარი სურვილით სამსახურიდან წასვლა, რაზედაც მან უარი განაცხადა.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ დისკრეციული უფ-ლებამოსილების განხორციელებისას ადმინისტრაციულ ორგა-ნოს ეკისრება განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა, რა დრო-საც იგი ყველა შესაძლებლობას უნდა იყენებდეს ყოველ კონ-კრეტულ შემთხვევაში საუკეთესო გადანყვეტილების მისაღე-ბად. ამასთან, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კო-დექსის მე-7 მუხლი იმპერატიულად ადგენს დისკრეციული უფ-ლებამოსილების საფუძველზე გადანყვეტილების მიღებისას ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საჯარო და კერძო ინტერე-სების პროპორციულობის დაცვის ვალდებულებას. შესაბამი-სად, დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში შ. ე-ის მი-

მართ დისციპლინური სახდელის შეფარდებისას, აუცილებელია ყურადღება მიექცეს საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპს. საგულისხმოა, შ. ე-ის ქმედებამ რა ზიანი მიაყენა სახელმწიფოსა და საჯარო წესრიგს; დაცულია თუ არა შ. ე-ის მიმართ ყველაზე მკაცრი დისციპლინური სახდელის გამოყენებით თანაზომიერების პრინციპი. განსახილველ შემთხვევაში, ადმინისტრაციულმა ორგანომ გამოყენებული დისციპლინური სახდელის თანაზომიერება უნდა შეაფასოს იმის გათვალისწინებით, რომ შ. ე-ის ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობიდან დათხოვნის საფუძველად ქცეული სამსახურებრივი მოვალეობის არაჯეროვანი შესრულება, რამდენად ქმნიდა მისი სამსახურიდან გათავისუფლების უპირობო საფუძველს, რა სახის ზიანი მიადგა ადმინისტრაციულ ორგანოს ან სხვა პირს აღნიშნული ქმედების შედეგად.

ამდენად, საქმის მასალების ანალიზის საფუძველზე საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანება შ. ე-ის გათავისუფლების შესახებ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობას უნდა დაევალოს საკასაციო სასამართლოს მიერ მითითებული გარემოებების გათვალისწინებით, თანაზომიერებისა და პროპორციულობის პრინციპის დაცვით, კანონით დადგენილი წესით გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ აღნიშნულზე გავლენას არ ახდენს ის გარემოება, რომ სასამართლოებში საქმის განხილვისას თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საბურთალოს რაიონის გამგეობამ განიცადა სტრუქტურული ცვლილებები, გაუქმდა და შეიცვალა უმრავლესობა სტრუქტურული ერთეულებისა, მათ შორის, გაუქმდა ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების განყოფილება და ქ. თბილისის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ იქნა განახლებული საშტატო ნუსხა. რეორგანიზაციის შედეგად გამგეობაში არსებული ვაკანტური თანამდებობები შეივსო „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საკონკურსო წესით. მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, რეორგანიზაცია არ არის მოხელის გათავისუფლების საფუძველი, მით უმეტეს, როდესაც ადმინისტრაციული ორგანო ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების ხელშეწყობის ფუნქციას ისევ ახორ-

ციელებს.

ამასთან, იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო მიუთითებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 127.6 მუხლზე, რომლის თანახმად, „სასამართლოს მიერ სამსახურიდან განთავისუფლებაზე ან გადაყვანაზე გაცემული ბრძანების, განკარგულების ან გადანყვეტილების ბათილად ცნობა არ იწვევს მოხელის სამსახურში დაუყოვნებლივ აღდგენას, თუ, სასამართლო გადანყვეტილების შესაბამისად, დაწესებულება ვალდებულია ახალი ბრძანება, განკარგულება ან გადანყვეტილება გამოსცეს სამსახურიდან განთავისუფლებასთან ან გადაყვანასთან დაკავშირებულ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ. მოხელის მიერ მოთხოვნილი განაცდური ხელფასი ამ კანონის 112-ე მუხლით დადგენილი ოდენობით ანაზღაურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაწესებულება მოხელეს აღადგენს სამსახურში. სხვა შემთხვევაში განაცდური ხელფასი არ ანაზღაურდება“. აღნიშნული ნორმის დეფინიციიდან გამომდინარე, იძულებითი განაცდური ხელფასის ანაზღაურების ვალდებულება პირდაპირ კავშირშია სამსახურში აღდგენასთან. ვინაიდან, მოცემული გადანყვეტილებით სადავო აქტი ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის შესაბამისად, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი და არ მომხდარა შ. ე-ის სამსახურში აღდგენა, საკასაციო სასამართლო ვერ იმსჯელებს იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებაზე.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს გასაჩივრებული გადანყვეტილება და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის საფუძველზე მიღებულ იქნეს ახალი გადანყვეტილება, რომლითაც შ. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ე ტ ი ა:

1. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის

გამგეობის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 27 ოქტომბრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;

3. შ. ე-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

4. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი შ. ე-ის გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგებლის 2014 წლის 15 სექტემბრის №62 ბრძანება და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საბურთალოს რაიონის გამგეობას დაევალოს საქმის გარემოებათა გამოკვლევის შემდეგ კანონით დადგენილ ვადაში გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი;

5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სამუშაოზე აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

განჩინება

№ბს-776-768(2კ-4კს-15)

14 ივლისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),

მ. ვაჩაძე,

ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, ადვოკატის ხარჯის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

11.09.2014წ. ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ სასარჩელო განცხადებით მიმართეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას მოპასუხე ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და მესამე პირის გ. ა-ის მიმართ, რომლითაც ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 22.08.2014 წ. №274 ბრძანების,

ნ. ქ-ას გათავისუფლების შესახებ 22.08.2014 №273 ბრძანებისა და გ. ბ-ას გათავისუფლების შესახებ 22.08.2014 №275 ბრძანების ძალაში შესვლის დღიდან ბათილად ცნობა, მოსარჩელეთა გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა, სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის მანძილზე იძულებითი განაცდური ხელფასის სრული ანაზღაურება და პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევა მოითხოვეს.

საქმის პირველ ინსტანციაში განხილვისას მოსარჩელებმა გაზარდეს სასარჩელო მოთხოვნა და დამატებით მოითხოვეს: ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას აგვისტოს თვის მიუღებელი ხელფასის ანაზღაურების დაკისრება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 27.01.2015წ. გადაწყვეტილებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 22.08.2014წ. №274 ბრძანება, ნ. ქ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 22.08.2014წ. №273 ბრძანება და გ. ბ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 22.08.2014წ. №275 ბრძანება, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ლ. ხ-ის გათავისუფლებამდე ლ. ხ-ის დაკავებულ თანამდებობაზე მისი აღდგენა, ნ. ქ-ას გათავისუფლებამდე ნ. ქ-ას დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა და გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე გ. ბ-ას დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა აგრეთვე მოსარჩელებისათვის – ლ. ხ-ისთვის, ნ. ქ-ასთვის და გ. ბ-ასთვის 3 თვის იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურების გადახდა, ხოლო აგვისტოს თვის ხელფასის ანაზღაურებაზე მოსარჩელებს ეთქვათ უარი.

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... სამსახურის უფროსის ა. ს-ას და ამავე სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის ი. თ-ას, აგრეთვე ააიპ „...“ იურისტის გ. ი-ის ახსნა-განმარტებებზე დაყრდნობით სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოპასუხეს უტყუარად არ დაუდგენია მოსარჩელებების სამსახურში გამოუცხადებლობა, სასამართლომ არ გაიზიარა მოპასუხის მოსაზრება, რომ ნ. ქ-ა და გ. ბ-ა 2014წ. 1 აგვისტოს შემდეგ, ხოლო ლ. ხ-ი 15 აგვისტოს შემდეგ სამსახურში არ გამოცხადებულან, ვინაიდან საწინააღმდეგო გარემოებანი დასტურ-

დება მოწმეთა ჩვენებებით. სასამართლომ მიიჩნია, რომ მხოლოდ სამსახურში შესვლის და გამოსვლის აღმრიცხველი ელექტრონული მოწყობილობიდან ამონაწერის სახით წარმოდგენილი ინფორმაცია არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს მოხელის სამსახურიდან გათავისუფლების გადაწყვეტილების მიღებას, მითუმეტეს იმ პირობებში, როდესაც წარმოდგენილია თანამშრომლების ახსნა-განმარტებები, რითაც სანინააღმდეგო ფაქტი დასტურდება. მოპასუხემ ვერ შეძლო სამსახურებრივი მოწმობის მიხედვით მოსარჩელების შენობაში შესვლის და გამოსვლის ამსახველი ინფორმაციის წარმოდგენა, არ იქნა წარმოდგენილი აგრეთვე ვიდეო აპარატურის მონაცემები. სასამართლომ მიუთითა, რომ მოსარჩელეთა მოსაზრებები მათი პოლიტიკური შეხედულებების გამო ადმინისტრაციის არაკეთილგანწყობილი დამოკიდებულების შესახებ მოითხოვდა აქტის დასაბუთების მაღალ სტანდარტს, მით უფრო, რომ საკითხი ეხება უხემ დარღვევას, დისკრეციას, რაც ქმნის უხეში დარღვევის დასაბუთების, სხვა სახის დისციპლინური სახდელის გამოყენების დაუშვებლობის დასაბუთების ვალდებულებას. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 99-ე მუხლის დანაწესი (სამსახურის 5 დღეზე მეტი ხნით მიტოვება) ლ. ხ-ის მიმართ არ დასტურდება მოპასუხის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულების განიარების შემთხვევაშიც. ზაკ-ის 53.5, 95.2, 96.2 მუხლებზე მითითებით სასამართლომ მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციული წარმოება ჩატარებულია არასრულყოფილად.

სასამართლომ აღნიშნა აგრეთვე, რომ სოციალური მომსახურებისა და კულტურის საქალაქო სამსახურის რეორგანიზაციას შტატების შემცირება არ მოჰყოლია, ასეთი რეორგანიზაცია სამსახურში აღდგენაზე უარის თქმის საფუძველი ვერ გახდება. მოსარჩელეთა თანამდებობაზე აღდგენა უნდა მოხდეს ახლად ჩამოყალიბებული სამი საქალაქო სამსახურიდან რომელიმეში, მათი ფუნქციონალური დატვირთვის გათვალისწინებით.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის საფუძველზე სასამართლომ დაადგინა, რომ მოპასუხემ უნდა აუნაზღაუროს მოსარჩელებს 3 თვის განაცდური ხელფასი, ხოლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე სრული მოცულობით განაცდურის ანაზღაურებაზე მოსარჩელებს უარი ეთქვათ.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 27.01.2015წ. განჩინებით განისაზღვრა ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღ-

სრულდება, რაც კერძო საჩივრით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიამ.

საქალაქო სასამართლოს 24.03.2015წ. განჩინებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას შუამდგომლობა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 27.01.15წ. განჩინების აღსრულების წესის შეცვლისა და განჩინების განმარტების შესახებ არ დაკმაყოფილდა, რაც გასაჩივრდა ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას მიერ.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე სააპელაციო საჩივარი შეიტანა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება იმ ნაწილში, რომლითაც დაკმაყოფილდა სარჩელი და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა აგრეთვე მოსარჩელების მიერ, რომლებმაც მოითხოვეს: საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმება გათავისუფლებიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში იძულებითი განაცდურის სრული მოცულობით მერიისათვის დაკისრება, აგრეთვე 2014 წლის აგვისტოს თვის კუთვნილი ხელფასის სრულად ანაზღაურება. აპელანტებმა მოითხოვეს აგრეთვე გადაწყვეტილების გაუქმება იმ ნაწილში, რომლითაც მოსარჩელები აღდგენილი არ იქნენ გადაწყვეტილების მიღების მომენტისათვის არსებულ თითოეულის შესაბამის თანამდებობაზე და მათი აღდგენის საკითხი ახალი აქტის გამოცემის დავალებით სასამართლომ განახორციელა გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე. აპელანტებმა მოითხოვეს აგრეთვე 20.10.14წ. საოქმო განჩინებების გაუქმება, რომლითაც უარყოფილი იქნა შუამდგომლობა გ. ი-ის და ს. თ-ას მონმეთა სახით დაკითხვა, 20.10.14წ. საოქმო განჩინების გაუქმება თანამდებობრივი და სამუშაო აღწერილობის თაობაზე ინფორმაციის გამოთხოვაზე უარის თქმის შესახებ, 20.10.14წ. და 17.11.14წ. საოქმო განჩინების გაუქმება, რომლითაც არ იქნა განხილული მტკიცებულებების წარმოუდგენლობის გამო მერიის შესაბამისი თანამდებობის პირის დაჯარიმების თაობაზე შუამდგომლობა, 16.09.14წ. საოქმო განჩინება, რომლითაც უარყოფილ იქნა შუამდგომლობა სარჩელის დაჩქარებული წესით განხილვის შესახებ, აპელანტებმა მოითხოვეს მერიის უფლებამოსილი პირების დაჯარიმება, აპელანტებმა მოითხოვეს აგრეთვე 16.09.14წ., 20.10.14წ. განჩინების, 20.10.14წ. საოქმო განჩინების იმ ნაწილში გაუქმება, რომლითაც სასკ-ის 16.2 მუხლის სა-

ფუძველზე გ. ა-ე ჩაბმული იქნა აუცილებელი წესით მოსაწვევი მესამე პირის სახით, აპელანტებმა მოითხოვეს სასამართლოს-გარეშე პროცესის ხარჯების ანაზღაურების დაკისრება მერიისათვის.

საქმის სააპელაციო სასამართლოში განხილვისას აპელანტებმა დამატებით მოითხოვეს ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის სასამართლოსგარეშე ხარჯების ანაზღაურების დაკისრება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.07.2015წ. გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 27.01.2015წ. გადაწყვეტილების შეცვლით საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი ლ. ხ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 22.08.2014წ. №274 ბრძანება, ნ. ქ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 22.08.2014წ. №274 ბრძანება და გ. ბ-ას თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის 22.08.2014წ. №274 ბრძანება, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ლ. ხ-ის ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... სამსახურის უფროსის მოადგილედ, ნ. ქ-ას ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... სამსახურში ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე აღდგენა, მერიას დაევალა გ. ბ-ასათვის შრომითი ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურება მხარეთა შორის შეთანხმებული სახელფასო სარგოს ოდენობით 2014 წლის 22 აგვისტოდან 2014 წლის 1 ოქტომბრამდე, გ. ბ-ას მოთხოვნა თავდაპირველ თანამდებობაზე აღდგენის ნაწილში არ დაკმაყოფილდა, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაევალა ლ. ხ-ისათვის და ნ. ქ-ასათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 3 თვის სახელფასო სარგოს ოდენობით, მოსარჩელების მოთხოვნა გათავისუფლებიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე სამსახურში არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებისა და აგვისტოს თვის ხელფასის ანაზღაურების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას დაეკისრა მოსარჩელეთა – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სასარგებლოდ

ადვოკატისათვის განეული ხარჯის ანაზღაურება 2000 ლარის ოდენობით, დანარჩენი ხარჯების ანაზღაურებაზე მოსარჩელეებს ეთქვათ უარი. ამასთანავე, ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 27.01.2015წ. განჩინება პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემის თაობაზე, განიმარტა, რომ გადაწყვეტილება ამ ნაწილში საბოლოო იყო და არ საჩივრდებოდა, მოსარჩელეთა შუამდგომლობა გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემის თაობაზე დაკმაყოფილდა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.07.2015წ. გადაწყვეტილება გადაეცა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად. მხარეებს განემარტათ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულებისათვის გადაცემის ნაწილში მისი კერძო საჩივრით გასაჩივრების შესაძლებლობა.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ სამსახურში გამოუცხადებლობის გამო სამსახურიდან გათავისუფლების სადავო აქტების გამოცემის კანონიერების ერთადერთ მტკიცებულებას წარმოადგენს ამონაწერი საშვების ელექტრონული სისტემიდან. დამატებითი მტკიცებულებების შესწავლა-შეფასების შედეგად სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ თ. შ-ას, ზ. შ-ის, ზ. ჩ-ის ახსნა-განმარტებები ამყარებენ არა ადმინისტრაციული ორგანოს, არამედ მოსარჩელეთა პოზიციას. ამასთანავე, საქმეში დაცულია მოსარჩელეთა პოზიციის დამადასტურებელი მტკიცებულებები – ს. თ-ას და გ. ი-ის ახსნა-განმარტებები. ვინაიდან ადმინისტრაციული ორგანო ვერ ადასტურებს გადაცდომის არსებობის ფაქტს, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ არ არსებობს დამდგარი შედეგის – სამსახურიდან გათავისუფლების – მართლზომიერების დადასტურების შესაძლებლობა, მერიამ თავი ვერ გაართვა მტკიცების ტვირთს და ვერ დაასაბუთა მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერება. აქტის არაკანონიერად აღიარება იწვევს მის სამსახურში აღდგენას. ლ. ხ-ის და ნ. ქ-ას თანამდებობაზე აღდგენა უნდა მოხდეს დაუყოვნებლივ. იმავდროულად გაზიარებულ იქნა მერიის მოსაზრება, რომ გათავისუფლებამდე დაკავებულ თანამდებობაზე მოსარჩელეთა აღდგენა არ არის კანონიერი, თუმცა პალატამ არ გაიზიარა მერიის მოსაზრება სამსახურში მოსარჩელეთა აღდგენის შეუძლებლობის შესახებ, ვინაიდან გატარებული რეორგანიზაციის მიუხედავად, მერიაში შენარჩუნებულია იმავე ფუნქციისა და დატვირთვის მატარებელი თანამდებობები, ხოლო

შტატების რაოდენობა გაიზარდა. თანამდებობების ფუნქციონალური დატივრთვის შესწავლის შედეგად სააპელაციო პალატამ დაადგინა, რომ ლ. ხ-ი უნდა აღდგეს მერიის ... სამსახურში, სამსახურის უფროსის მოადგილის თანამდებობაზე, ხოლო ნ. ქ-ა ამავე სამსახურში ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე. გაზიარებულ იქნა მერიის მოსაზრება გ. ბ-ას სამსახურში აღდგენის კანონშეუსაბამობის შესახებ, ვინაიდან გ. ბ-ა მერიასთან იმყოფებოდა სახელშეკრულებო-შრომით ურთიერთობაში, ხელშეკრულების მოქმედების ვადა განსაზღვრული იყო 2014 წლის 1 ოქტომბრამდე პერიოდით. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 94-ე მუხლის თანახმად, თანამდებობაზე გარკვეული ვადით არჩეული ან დანიშნული პირი სამსახურიდან თავისუფლდება, შესაბამისად გ. ბ-ას უარი უნდა ეთქვას სამსახურში აღდგენაზე. ვინაიდან ხელშეკრულების შეწყვეტა ვადაზე ადრე უკანონოდ მოხდა, დადგინდა, რომ გ. ბ-ას უნდა აუნაზღაურდეს ზიანი 2014 წლის 22 აგვისტოდან 2014 წლის 1 ოქტომბრამდე პერიოდზე მხარეთა შორის ხელშეკრულებით შეთანხმებული სარგოს ოდენობით.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელეთა მოსაზრებები იძულებითი განაცდურის სრული მოცულობით ანაზღაურების თაობაზე და კანონის ფარგლებში მოქმედების პრინციპიდან გამომდინარე, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლზე მითითებით შესაძლებლად მიიჩნია იძულებითი განაცდურის 3 თვის სახელფასო სარგოს ოდენობით ანაზღაურება.

შუალედური განჩინების გაუქმების მოთხოვნასთან დაკავშირებით, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ არ დასტურდება მონმეთა დაკითხვაზე უარის თქმით მხარის უფლებების შელახვა, არ დასტურდება, რომ მოთხოვნილი მონმეების დაკითხვა გამოინვევდა დადგენილი გარემოებებისაგან განსხვავებული გარემოებების დადგენას. რაც შეეხება დაჩქარებული წესით საქმის განხილვასა და მტკიცებულებათა წარუდგენლობის გამო თანამდებობის პირის დაჯარიმებას, სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ აღნიშნული არის მოსამართლის უფლება და არა ვალდებულება, მისი მიზანშეწონილობის განსაზღვრის პროცესში მოსამართლე სარგებლობს ფართო დისკრეციით და არ არის შეზღუდული მხარის მოთხოვნით. მესამე პირად სასკ-ის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე საქმეში ჩაბმასთან დაკავშირებით სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ განჩინება შეიძლება გასაჩივრდეს მხოლოდ იმ პირის მიერ, რომელიც ჩაბმულ იქნა საქმეში. სსკ-ის 53.1 და 47.2 მუხლების საფუძველზე საა-

პელაციო პალატამ ჩათვალა, რომ ადვოკატის მომსახურებისათვის გაწეული ხარჯი 2000 ლარით უნდა განისაზღვროს, ხოლო სხვა სასამართლოსგარეშე ხარჯების ანაზღაურებაზე მოსარჩელებს უარი ეთქვათ.

ვინაიდან სააპელაციო სასამართლოს 29.06.15წ. გადაწყვეტილებით შეიცვალა აღსრულების წესი, სააპელაციო სასამართლოს 29.06.15წ. განჩინებით ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას კერძო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა საქალაქო სასამართლოს 24.03.15წ. განჩინება და ლ. ხ-ს, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას შუამდგომლობაზე მოსარჩელეთა სამსახურში აღსადგენ თანამდებობების განსაზღვრის შესახებ საქმის წარმოება შეწყდა, დავის საგნის არარსებობის გამო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.07.2015წ. გადაწყვეტილების ნაწილი კერძო საჩივრით და ნაწილი საკასაციო საჩივრით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ.

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლის მიერ კერძო საჩივრით გასაჩივრდა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც განისაზღვრა გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივი აღსრულება. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრით კასატორმა მოითხოვა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმება იმ ნაწილში, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა მერიის სააპელაციო საჩივარი და რომლითაც დაკმაყოფილდა ლ. ხ-ის, გ. ბ-ას და ნ. ქ-ას სააპელაციო საჩივარი. კასატორმა მოითხოვა ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.07.2015წ. გადაწყვეტილება ასევე საკასაციო საჩივრით გაასაჩივრეს ლ. ხ-მა, ნ. ქ-ამ და გ. ბ-ამ. კასატორები თვლიან, რომ დაუსაბუთებელია სააპელაციო პალატის განჩინება მათთვის 2014 წლის აგვისტოს თვის კუთვნილი ხელფასის სრულად ანაზღაურებაზე უარის ნაწილში, გადაწყვეტილება ამ ნაწილში არ პასუხობს სზაკ-ის 58-ე მუხლის მოთხოვნებს. დაუსაბუთებელია გადაწყვეტილება სასამართლოსგარეშე საპროცესო ხარჯების ნაწილში. კასატორი არ ეთანხმება შუალედური (წინმსწრები) განჩინებების უცვლელად ძალაში დატოვებას. საკასაციო პრეტენზია ეხება აგრეთვე 3 თვის სახელფასო სარგოს მიკუთვნებას და გათავისუფლებიდან სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებამდე სამსახურში იძულებითი არყოფნის მთელი პერიოდის განმავლობაში იძულებითი განაცდუ-

რის ანაზღაურებაზე უარის თქმას. კასატორი არ ეთანხმება კომპენსაციის ზედა ზღვარის დადგენას. ზიანის ანაზღაურება უკავშირდება უკანონო ქმედებას, რომელშიც თავად გათავისუფლებული პირი არ მონაწილეობს, მას არ შეუძლია რაიმე ქმედებით ზიანის შემცირება. უფლება ზიანის ანაზღაურებაზე გათვალისწინებულია რიგი საერთაშორისო აქტებით. საკასაციო საჩივარში მოყვანილია აგრეთვე მოსაზრებები მოპასუხისათვის აქტის გამოცემის დავალებასთან, მერიის კერძო საჩივრის დაკმაყოფილებასთან, გ. ბ-ას სამსახურში აღდგენაზე და განაცდურის ანაზღაურებაზე უართან, ადვოკატის მიერ სასამართლოში მოცდენილი დროის ანაზღაურებასთან და სხვ. საკითხებთან დაკავშირებით. კასატორებმა მოითხოვეს სააპელაციო პალატის გადანყვეტილების გაუქმება და იმ განჩინებების გაუქმება, რომლებიც წინ უსწრებდა სასამართლოს საბოლოო გადანყვეტილებას, იმისგან დამოუკიდებლად, დასაშვები იყო თუ არა მათ მართ კერძო საჩივრის შეტანა.

სააპელაციო პალატის 24.09.15წ. განჩინებით დაკმაყოფილდა მოსარჩელეთა წარმომადგენლის განცხადება სააპელაციო პალატის 29.07.15წ. გადანყვეტილების განმარტების თაობაზე, გადანყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტის მე-5 პუნქტის ნინადადების შინაარსი, განიმარტა, რომ გადანყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში გამოყენებული ტერმინი „სახელფასო სარგო“ საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებიდან გამომდინარე უნდა განიმარტოს როგორც „თანამდებობრივი სარგო“. სააპელაციო სასამართლოს 24.09.2015წ. და 12.10.2015წ. განჩინებებით აპელანტებს — ლ. ხ-ს, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას უარი ეთქვათ პალატის 29.07.2015წ. გადანყვეტილებაში უსწორობის გასწორებაზე, რაც კერძო საჩივრებით გასაჩივრდა ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას მიერ.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 17.12.2015წ. განჩინებებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას კერძო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა საკასაციო სასამართლოს 17.12.2015წ. განჩინებით, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას ადვოკატისათვის განეული ხარჯის – 2000 ლარის ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის დაკისრების ნაწილში მიჩნეულ იქნა დასაშვებად, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი დანარჩენ ნაწილში მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად, ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად გარდა ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ასათვის იძულებითი განაცდურის სრულად ანაზღაურების მოთხოვნის ნა-

წილისა, უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.07.2015წ. გადაწყვეტილება გარდა ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ასათვის იძულებითი განაცდური ხელფასის სრულად ანაზღაურებაზე უარის თქმის შესახებ ნაწილისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის მოსარჩელეთა მიერ გაწეული ადვოკატის ხარჯის – 2000 ლარის ანაზღაურების დაკისრების ნაწილისა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივრები, შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასაბუთებულობა და მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სასარგებლოდ ადვოკატის ხარჯების – 2000 ლარის მისთვის დაკისრების ნაწილში და ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ას საკასაციო საჩივარი იძულებითი განაცდურის სრულად ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნის ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის თანახმად, სამსახურიდან უკანონოდ განთავისუფლებული მოხელე უფლებამოსილია მოითხოვოს განთავისუფლების უკანონოდ ცნობა, განთავისუფლების საფუძვლის შეცვლა და თანამდებობრივი სარგო. ამავდროულად კანონის 127.5 მუხლის შესაბამისად, სასამართლოს მიერ სამსახურიდან განთავისუფლებაზე გამოცემული აქტის არაკანონიერად აღიარების შემთხვევაში მოხელე ექვემდებარება დაუყოვნებლივ აღდგენას. სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ის ნაწილი, რომელიც ეხება მოსარჩელეთა სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტების ბათილად ცნობას და სამსახურში აღდგენას კანონიერ ძალაშია შესული, ვინაიდან სააპელაციო პალატის 17.12.15წ. განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი ამ ნაწილში არ იქნა დაშვებული. ამდენად, უკანონოდ განთავისუფლებული პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს იძულებითი განაცდური („საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხ.), განთავისუფლების აქტის ბათილად ცნობა იწვევს ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით ლ. ხ-ისათვის, ნ. ქ-ასათვის განაცდურის ნაწილობრივ, კერძოდ სამი თვის იძულებით განაცდენილი პერიოდის შრომის ანაზღაურება ეფუძნება „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის მე-2 წინადადების

დანანეს იმის შესახებ, რომ იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომის გასამრჯელო მოსამსახურეს მიეცემა არა უმეტეს 3 თვის თანამდებობრივი სარგოს ოდენობით. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 31.07.2015წ. №2/3/630 გადაწყვეტილებით არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 112-ე მუხლის მე-2 წინადადება საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტთან მიმართებით. საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ძალაში შედის გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან („საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ“ ორგანული კანონის 23-ე მუხ.). ნორმის არაკონსტიტუციურად ცნობა საერთო წესის მიხედვით არ ნიშნავს ამ აქტის საფუძველზე საერთო სასამართლოების მიერ ადრე გამოტანილი, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გაუქმებას. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილება ძალაში არ შესულა, ის საკასაციო წესით გასაჩივრდა მხარეების მიერ, მოსარჩელები სარჩელის აღძვრისთანავე სასამართლოსგან მოითხოვედნენ სადავო სამართალურთიერთობის მიმართ კონსტიტუციის პირდაპირი მოქმედების ძალის გამოყენებას, ამასთანავე სასამართლო პრაქტიკაში უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს გამოსაყენებელი ნორმის კონსტიტუციის შესაბამისი განმარტება, საერთო სასამართლოები არ არიან უფლებამოსილი მოახდინონ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შეუსაბამო განმარტება. ამდენად, ის გარემოება, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება გამოტანილია საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანამდე, არ ადასტურებს მის მართლზომიერებას. საჯარო მოხელის სამსახურიდან უკანონო გათავისუფლება საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად იწვევს ზიანის სრული ანაზღაურების ვალდებულებას. იგივე დანანეს შეიცავს სზაკ-ის 208.2 მუხლი. საქართველოს კონსტიტუციით განსაზღვრული ზარალის ანაზღაურების ვალდებულება გულისხმობს არა კონკრეტული სუბიექტის მიერ წინასწარ დადგენილი ზღვრული ოდენობით, არამედ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში პირისათვის რეალურად მიყენებული ზარალის სრული მოცულობით ანაზღაურების ვალდებულებას (სუს 10.12.1015წ. №ბს-161-158(კ-15)). შესაბამისად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ მ. ხ-ისა და ნ. ქ-ას იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელო, უნდა აუნაზღაურდეს არა 3 თვის იძულებითი განაცდურის, არამედ სრული მოცულობით, კერძოდ სამსახურიდან განთავისუფლების პერიოდიდან სამსახურში აღდგე-

ნამდევ. საჯარო მოხელის მიერ შრომითი გასამრჯელოს მიღება მჭიდროდ არის დაკავშირებული სამსახურებრივ უფლებამოსილებათა შესრულებასთან. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 37.1. მუხლის თანახმად, მოსარჩელეს უფლება აქვს სამსახურში მიღების დღიდან სამსახურიდან გათავისუფლების დღემდე მიიღოს შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი). მოსამსახურეს შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი) მოიცავს თანამდებობრივ სარგოს, პრემიას და კანონით გათვალისწინებულ დანამატს. თანამდებობრივი სარგო არ არის დამოკიდებული სამუშაოს შესრულების ხარისხზე, მის შედეგებსა თუ სხვა ფაქტორებზე. ეს შემოსავალი პირისათვის გარანტირებულია საჯარო მოხელის თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში, მისი მხრიდან სამსახურებრივი ფუნქციების ბრალეული შეუსრულებლობის არარსებობისას. შესაბამისად, საჯარო მოხელეს სამსახურში დანიშვნისას წარმოემოხა გონივრული მოლოდინი, რომ თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში მოხელე უზრუნველყოფილია სამსახურებრივი ურთიერთობებიდან გამომდინარე ვალდებულებათა შესრულების სანაცვლო ანაზღაურებით. სააპელაციო სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების ნაწილით, საქმეზე დადგენილად არის ცნობილი, რომ მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელების – ლ. ხ-ის და ნ. ქ-ას მხრიდან ადგილი არ ჰქონდა არამართლზომიერ ქმედებას. აღნიშნულის გათვალისწინებით მათ უნდა აუნაზღაურდეთ გათავისუფლებიდან სასამართლო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლამდე სამსახურში იძულებითი არყოფნის პერიოდის განმავლობაში იძულებითი განაცდური. საქმეში დაცული ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერის მ.შ. 16.09.2015წ. №532 და 16.09.2015წ. №535 ბრძანებებით, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 117-ე მუხლის მე-5 პუნქტის, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 29.07.15წ. გადაწყვეტილების საფუძველზე, ნ. ქ-ა აღდგენილ იქნა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ... სამსახურის ... განყოფილების მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე, ხოლო ლ. ხ-ი მერიის ... სამსახურის უფროსის მოადგილის თანამდებობაზე. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ იძულებითი განაცდური მოიცავს ხელფასის ისეთ განაკვეთებს, რომლის მიღება გარანტირებულია საჯარო მოხელის თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში და არ არის დამოკიდებული შრომის შედეგებზე, სხვა ფაქტორებზე. საჯარო მოხელის თანამდებობრივი სარგო არის გასაცემელი, რომელსაც სახელმწიფო გასცემს საჯარო მოხელის ინდივიდუალური მახასიათებლების ან/და კვალიფიკაციის მიუხედავად. აღნიშნულისაგან განსხვავებულია კანონმდებლობით განსაზ-

ღვრული ხელფასის შემადგენელი პრემიებისა და დანამატების ბუნება, რომლებიც მოხელეზე გაიცემა კანონით გათვალისწინებული პირობების და საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში და მათი გაცემა კონკრეტულ გარემოებებზეა დამოკიდებული (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 31.07.2015წ., №2/3/630 გადაწყვეტილება, პ.11). აღნიშნულის და სამსახურში აღდგენის მომენტის გათვალისწინებით, დასადგენია ნ. ქ-ას და ლ. ხ-ის იძულებითი განაცდურის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება ფუნქციური დატვირთვის და სხვ. ფაქტორების გათვალისწინებით. საჯარო მოხელე შრომის ანაზღაურებას იღებს მის მიერ შესრულებული სამუშაოსათვის. იძულებითი გაცდენის დროს არ ხდება პირის მიერ სამუშაოს შესრულება და ამ დროს მიყენებული ზარალი შეიძლება ყოველთვის არ იყოს იძულებითი განაცდურის პერიოდში მისაღები ხელფასის იდენტური. შესაბამისად თითოეულ ინდივიდუალურ შემთხვევაში განსაზღვრული უნდა იქნეს უკანონოდ განთავისუფლებით პირისათვის მიყენებული ზარალის კონკრეტული ოდენობა (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 31.07.2015წ., №2/3/630 გადაწყვეტილება, პ. 14). სააპელაციო პალატას არ დაუდგენია ლ. ხ-ის და ნ. ქ-ას ხელფასის შემადგენლობა, არ შეუსწავლია ხელფასის განმსაზღვრელი აქტები.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი. სსკ-ის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა. იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის განუღებ ხარჯებს, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გონივრულ ფარგლებში, მაგრამ არა უმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი დავის შემთხვევაში – განსახილველი საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალის-

წინებით, 2 000 ლარამდე ოდენობით (სსკ-ის 47.2 მუხ.).

საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სსკ-ის 53-ე მუხლი ითვალისწინებს პროცესის ხარჯების განაწილების წესს, რადგანაც ადვოკატის ხარჯების მხარეთა შორის განაწილების პრინციპი ამავე მუხლის პირველი ნაწილითაა განსაზღვრული. პროცესის ხარჯების განაწილების საკითხი უნდა გადაწყდეს სასამართლო გადაწყვეტილებით, რომლითაც საქმე წყდება არსებითად. ეს დასკვნა გამომდინარეობს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 249-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შინაარსიდან, რომლის მიხედვით, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი უნდა შეიცავდეს სასამართლოს მითითებას სასამართლო ხარჯების განაწილების თაობაზე. პროცესის ხარჯების განაწილების საკითხი შეიძლება დადგეს ასევე იმ შემთხვევაშიც, როდესაც საქმის წარმოება მთავრდება გადაწყვეტილების გამოტანის გარეშე (სსკ-ის 272-ე და 275-ე მუხლები). ასეთ დროს სასამართლო შესაბამისი განჩინებით გადაწყვეტს პროცესის ხარჯების განაწილების საკითხს.

საპროცესო ხარჯების განაწილება მხარეთა შორის ხდება თითოეული ინსტანციის სასამართლოში ცალ-ცალკე ზემდგომ ინსტანციაში დამდგარი შედეგის მიხედვით. სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას მოსარჩელეთა – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ასა და გ. ბ-ას სასარგებლოდ დაეკისრა ადვოკატისათვის განეული ხარჯის ანაზღაურება 2000 ლარის ოდენობით. დანარჩენი ხარჯების ანაზღაურებაზე მოსარჩელებს ეთქვათ უარი. საკასაციო პალატის 17.12.15წ. განჩინებით მერიის საკასაციო საჩივარი დაშვებულია მხოლოდ ადვოკატისათვის განეული ხარჯის – 2000 ლარის მისთვის დაკისრების ნაწილში.

საქმეში წარმოდგენილი არ არის ადვოკატის დახმარების საფასურის გადახდის დამადასტურებელი მტკიცებულება. სსკ-ის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ისეთ პირობებში, როდესაც არ დასტურდება კონკრეტული ხარჯის განევა, მოთხოვნის დაკმაყოფილების საფუძველი არ არსებობს (სუს 26.04.16წ., №ბს-397-391 (2კ-4კს-15)).

სსკ-ის 9.1 მუხლის თანახმად, სოციალური დავები გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან, რაც არ გამოირიცხავს საჭიროების შემთხვევაში საქმის განხილვის პროცესში დავასთან დაკავშირებული სასამართლო ხარჯების საკითხის გადაწყვეტის საჭიროებას. მართლმსაჯულების განხორცი-

ელემა დაკავშირებულია სასამართლო ხარჯებთან და სასამართლოსგარეშე ხარჯებთან. ადვოკატისათვის განეული ხარჯი წარმოადგენს სასამართლოს გარეშე ხარჯებს (სსკ-ის 37.3 მუხ.). ამგვარი ხარჯების ოდენობა უნდა განისაზღვროს მხარის მიერ სასამართლოში წარდგენილ ფაქტობრივად განეული ხარჯების ოდენობის დამადასტურებელი მტკიცებულებების საფუძველზე. ამასთანავე, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ იურიდიული მომსახურების ხელშეკრულების არსებობა, მხარის მიერ ადვოკატისათვის თანხის გადახდის ქვითრის არარსებობა იმთავითვე არ გამორიცხავს განეული მომსახურების ანაზღაურების შესაძლებლობას (ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმეზე „დადაევა რუსეთის წინააღმდეგ“, §145,146). საქმის მასალებით დასტურდება მოსარჩელებისათვის ადვოკატის მიერ იურიდიული მომსახურების განევა, რის გამოც სასამართლომ უნდა განიხილოს არა ადვოკატისათვის განეული ხარჯის ანაზღაურება, რაც საქმის მასალებით არ დასტურდება, არამედ საქმის მასალებით დადასტურებული ადვოკატის მიერ მოსარჩელებისათვის განეული მომსახურების ღირებულების მოპასუხისათვის დაკისრების შესაძლებლობა. მოსარჩელებსა და ადვოკატს შორის იურიდიული მომსახურების ხელშეკრულების, გადახდის ქვითრის, საგადახდო დავალების შესრულების დოკუმენტის წარუდგენლობა, არ გამორიცხავს საქმის განხილვასთან დაკავშირებით განეული მომსახურების ღირებულების ანაზღაურების შესაძლებლობას (სუს 09.02.2012წ., №ბს-1330-1315 (კ-11); 30.10.15წ. №ას-444-423-2015; 25.03.2016წ. №ას-12-12-2016წ. გადაწყვეტილებები). მოსარჩელებსა და ადვოკატს შორის წარმოშობილი ურთიერთობის მატერიალური საფუძველია დავალების ხელშეკრულება (სკ-ის 709-ე მუხ.). მარწმუნებელი ვალდებულია გადაუხადოს რწმუნებულს გასამრჯელო ხელშეკრულებით ან კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევაში (სკ-ის 710-ე მუხ.). განეული მომსახურების ღირებულების ანაზღაურება მოცემულ შემთხვევაში პრეზიუმირებულია, ვინაიდან სასყიდლიანი დავალების ხელშეკრულება შეიძლება იყოს წერილობითი ან ზეპირი, ხოლო ადვოკატის მომსახურების ღირებულება საპროცესო კანონმდებლობის თანახმად, წაგებულ მხარეს უნდა დაეკისროს. იურიდიული მომსახურების განევის შემთხვევაში ივარაუდება მხარეთა შორის სასყიდლიანი დავალების ხელშეკრულების არსებობა, საწინააღმდეგო დამტკიცებას საჭიროებს. ამდენად, ხარჯების განსაზღვრა ხდება სასამართლოში მხარის მიერ წარდგენილი ფაქტობრივად განეული ხარჯების ოდენობის დამა-

დასტურებული მტკიცებულებების საფუძველზე, ამგვარი მტკიცებულებების არარსებობის შემთხვევაში, მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, სასამართლოს თავადაც შეუძლია განსაზღვროს იურიდიული დახმარებისათვის განეული ხარჯების ოდენობა (სუს 11.02.086. №ას-792-1114-07 განჩინება), თუკი აშკარაა, რომ პირის უფლების დარღვევის აღკვეთის მიზნით ხარჯი გაღებულია (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმეზე „პინკოვი და პინკი ჩეხეთის წინააღმდეგ“). სასამართლომ მხარეს ხარჯების ანაზღაურება უნდა დააკისროს მხოლოდ იმ მიზნით, რომ აღკვეთილიყო უფლების დარღვევა (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება „ასანიძე საქართველოს წინააღმდეგ“). სასამართლომ ხარჯების განსაზღვრისას უნდა მოახდინოს მხარის სამართლიანი დაკმაყოფილება. სასამართლოს მიერ ხარჯების ოდენობის განსაზღვრისას, დავის საგნის ღირებულებიდან გამომდინარე, პროცენტული ზღვარის დადგენა გამორიცხავს ხარჯების ხელოვნურად გაზრდას, და უზრუნველყოფს იმ მხარის ინტერესების დაცვას, რომელსაც ხარჯების გადახდა უნდა დაეკისროს (სუს 11.02.086. №ას-792-1114-07). სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული პროცენტული ცენზი და თანხა წარმოადგენს იმ მაქსიმალურ საკანონმდებლო ზღვარს, რომელიც ნაგებულ მხარეს შესაძლოა დაეკისროს მოგებული მხარის სასარგებლოდ, ამასთანავე, სასამართლომ ადვოკატის მომსახურების ღირებულების განსაზღვრისას მხედველობაში უნდა მიიღოს იძულებითი განაცდურის ოდენობა, საქმის სირთულე, უფლების დარღვევის აღსაკვეთად წარმომადგენლობითი ფუნქციის განხორციელების ინტენსივობა, ხანგრძლივობა, ინსტანციურობა და სხვ. სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ შეიცავს მოპასუხეზე სასამართლოს მიერ დაკისრებული თანხის ოდენობის რაიმე დასაბუთებას. განჩინებაში არ არის ახსნილი თუ რა გათვლას, საქმის გარემოებების რა შეფასებას ეფუძნება მოპასუხისათვის დაკისრებული თანხა.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მხარეებმა პროცესის ხარჯების დაბრუნების (მეორე მხარისათვის მათ სასარგებლოდ დაკისრების) შესახებ უნდა მიუთითონ ძირითად სასარჩელო მოთხოვნასთან ერთად, წინააღმდეგ შემთხვევაში ივარაუდება, რომ მათ პრეტენზია პროცესების ხარჯებთან დაკავშირებით არ გააჩნიათ. ამასთან, მხარეებს არ ეზღუდებათ პროცესის ხარჯების მოთხოვნის უფლება საქმის მომზადების დასრულების შემდგომ ან საქმის ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოში განხილვის ეტაპზე, თუკი ხარჯების საკითხი სწორედ

საქმის განხილვის ამ სტადიაზე წარმოიშვა (სუს 30.10.15წ. №ას-444-423-2015 განჩინება). მოცემულ შემთხვევაში ადვოკატის მომსახურების ღირებულების მოპასუხისათვის დაკისრების საკითხი სააპელაციო საჩივარში დაისვა. სამოქალაქო კოდექსის დავალების ხელშეკრულების მომწესრიგებელ მუხლებში (სკ-ის 709-722) გათვალისწინებული არ არის სპეციალური მოთხოვნა ხელშეკრულების ფორმის თაობაზე, ამდენად, შესაძლებელია მისი დადება როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით. ამასთანავე, დაცული უნდა იქნეს სკ-ის 709-ე მუხლის მოთხოვნა მარწმუნებლის მიერ რაიმე მოქმედების განხორციელების მინდობილობის გაცემის შესახებ, რათა წარმომადგენელმა შეძლოს წარმომადგენლობითი ფუნქციის განხორციელება. საქმეში დაცულია სანოტარო წესით დამონმებული მინდობილობები, რომლებითაც განისაზღვრა ადვოკატის უფლებამოსილება და ვალდებულება დაიცვას მოსარჩელების ინტერესი. საქმეში დაცული მინდობილობები ადასტურებენ, რომ მოსარჩელების საკუთარი ინტერესების დაცვა მიანდეს ი. პ.-ს. ვინაიდან მინდობილობის შინაარსი და დავალების შინაარსი არ არის ურთიერთგამომრიცხავი დოკუმენტი, არ გამოირიცხება მათი ერთ დოკუმენტში – მინდობილობაში მოქცევა. დავალების ხელშეკრულება შეიძლება იყოს როგორც უსასყიდლო, ისე სასყიდლიანი. გასამრჯელო ჩაითვლება უსიტყვოდ შეთანხმებულად, თუ გარემოებათა მიხედვით მოქმედების შესრულება მხოლოდ გასამრჯელოთი არის მოსალოდნელი. საქმეში დაცული ნ. ქ-ას, გ. ბ-ას, ლ. ხ-ის მიერ გაცემული რწმუნებულებების მიხედვით რწმუნებული მარწმუნებელს იურიდიულ დახმარებას უწევს უსასყიდლოდ (იხ. 09.09.14წ., №140970849; 09.09.14წ. №140970787; 09.09.14წ. №140970715 რწმუნებულებები). იურიდიული დახმარება მოიცავს სამართლებრივი დოკუმენტების შედგენას, წარმომადგენლობას სასამართლოში და ადმინისტრაციულ ორგანოებში („იურიდიული დახმარების შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი). სწორედ ხსენებული მინდობილობების საფუძველზე ხორციელდებოდა მოსარჩელების – ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას, გ. ბ-ას ინტერესების დაცვა სააპელაციო სასამართლოში წარმომადგენლის მიერ. აღნიშნული გარემოებების შეფასების გარეშე სააპელაციო პალატამ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას მოსარჩელების სასარგებლოდ დააკისრა ადვოკატი-სათვის განეული ხარჯის ანაზღაურება 2000 ლარის ოდენობით. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ სააპელაციო სასამართლოს 29.07.2015წ. გადაწყვეტილების გამოტანის შემდეგ 01.09.2015წ. წარდგენილ იქნა სანოტარო წესით დამონმებული

რწმუნებები, ამასთანავე გ. ბ-ას მიერ გაცემული რწმუნებულება (26.08.2015წ. № 150916245) კვლავინდებურად უთითებს, რომ რწმუნებული მარწმუნებელს იურიდიულ დახმარებას უწევს უსასყიდლოდ, ნ. ქ-ას მიერ გაცემული რწმუნებულება (26.08.15წ. № 150917549) არ შეიცავს რაიმე მითითებას ანაზღაურების საკითხზე, დავალების შესასრულებლად გასამრჯელოს გადახდის ვალდებულებაზე მითითებას შეიცავს მხოლოდ ლ. ხ-ის მიერ გაცემული რწმუნებულება, რომლის მიხედვით გასამრჯელოს ოდენობა დგინდება მარწმუნებლისა და რწმუნებულის ურთიერთშეთანხმებით.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილება დაშვებულ ნაწილებში არის დაუსაბუთებელი, განჩინება მოკლებულია ამ ნაწილში სამართლებრივ და ფაქტობრივ წინამძღვრებს, გადანყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია, რაც სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, საკასაციო საჩივრის აბსოლუტურ საფუძველს ქმნის. ზემოაღნიშნული თავის მხრივ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და სსკ-ის 412-ე მუხლის საფუძველზე ხელახალი განხილვისათვის იმავე სასამართლოსათვის დაბრუნების პირობაა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ლ. ხ-ის და ნ. ქ-ას საკასაციო საჩივარი დაშვებულ ნაწილში დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი დაშვებულ ნაწილში დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

3. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.07.2015წ. გადანყვეტილება ლ. ხ-ისა და ნ. ქ-ას იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნის ნაწილში და ამ ნაწილში საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;

4. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.07.2015წ. გადანყვეტილება ქ.

თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისათვის ლ. ხ-ის, ნ. ქ-ას და გ. ბ-ას სასარგებლოდ ადვოკატისათვის განწერილი ხარჯების – 2000 (ორი ათასი) ლარის დაკისრების ნაწილში და ამ ნაწილში საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;

5. სასარჩელო ხარჯები გადანაწილდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას;

6. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

სამსახურიდან გათავისუფლება შტატების შემცირების გამო

და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება

განჩინება

№ბს-95-94(2კ-16)

12 ივლისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),

მ. ვაჩაძე,

ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, სამსახურში აღდგენა და განაცდურის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თ. გ-მა თელავის რაიონულ სასამართლოში თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა, რომლითაც მოითხოვა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2014 წლის 29 აპრილის №7/2-157 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და იძულებით განაცდურის ანაზღაურება.

2. მოსარჩელის განმარტებით, 2011 წლის 14 სექტემბრიდან მუშაობდა თელავის გამგეობის ... სამსახურის სპეციალისტად. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 21 იანვრის ბრძანებით გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან.

2013 წლის 11 აპრილის წერილით უარი ეთქვა დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენაზე. სადავო საკითხზე ოთხჯერ იმსჯელა სასამართლომ და ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბათილად ცნო სადავო აქტები. მიუხედავად ამისა, მოპასუხემ სამსახურში არ აღადგინა.

3. თელავის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 13 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით თ. გ-ის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2014 წლის 29 აპრილის №7/2-157 ბრძანება და თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა საქმისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი; სამსახურში აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა.

4. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება საპელაციო წესით ორივე მხარემ გაასაჩივრა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 22 ოქტომბრის განჩინებით თ. გ-ის და თვითმმართველი თემის თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის სააპელაციო საჩივრები ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; გაუქმდა თელავის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 13 ოქტომბრის გადაწყვეტილება და საქმე ხელახლა არსებითად განსახილველად დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს.

6. სააპელაციო სასამართლომ საქმეზე დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

6.1. თ. გ-ი მუშაობდა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის სპეციალისტის თანამდებობაზე. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2013 წლის 21 იანვრის №7/1-75 ბრძანებით თ. გ-ი გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან შტატების შემცირების გამო და მიეცა ორი თვის თანამდებობრივი სარგო.

6.2. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2013 წლის 11 აპრილის №გ/28 პასუხით მოსარჩელეს უარი ეთქვა დასაქმების მოთხოვნაზე მუნიციპალიტეტის გამგეობაში შესაბამისი ვაკანსიის არარსებობის გამო.

6.3. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის დახასიათება-რეკომენდაციის მიხედვით, მოსარჩელე ხასიათდებოდა დადებითად.

6.4. თელავის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის 2012 წლის 21 ნოემბრის №220 ბრძანებით დამტკიცებუ-

ლი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2012 წლის საშტატო ნუსხის თანახმად, ... სამსახურში არსებობდა სამსახურის უფროსის 1 შტატი, მთავარი სპეციალისტის 1 შტატი და სპეციალისტის 10 შტატი – სულ 12 საშტატო ერთეული. თელავის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის 2013 წლის 21 იანვრის №09 ბრძანებით დამტკიცებული თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2013 წლის საშტატო ნუსხის თანახმად, ... სამსახური მოიცავდა შემდეგ საშტატო ნუსხას: სამსახურის უფროსის 1 შტატი, მთავარი სპეციალისტის 2 შტატი და სპეციალისტის 7 შტატი – სულ 10 საშტატო ერთეული. აღნიშნული საშტატო ნუსხით სპეციალისტის შტატი შემცირდა 3 ერთეულით, ხოლო მთავარი სპეციალისტის შტატი გაიზარდა 1 ერთეულით. 2013 წლის 21 იანვარს – ერთიდაიმავე დღეს მოხდა მოსარჩელის სამსახურიდან განთავისუფლება შტატების შემცირების გამო და იმავე სამსახურში მთავარი სპეციალისტის შტატის ერთი ერთეულით გაზრდა, რომელზეც დაინიშნა თელავის მუნიციპალიტეტში არამომუშავე სხვა პირი, რაც მხარეებს სადავოდ არ გაუხდიათ.

6.5. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2013 წლის 21 იანვრის №7/1-75 ბრძანება თ. გ-ის სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ და თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის 2013 წლის 11 აპრილის №გ/28 პასუხი თ. გ-ისათვის დასაქმებაზე უარის თქმის თაობაზე მოსარჩელის მიერ გასაჩივრდა თელავის რაიონულ სასამართლოში.

6.6. თელავის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 19 ივნისის გადაწყვეტილებით (მიღებული №3/26-13 საქმეზე) თ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი გასაჩივრებული ადმინისტრაციული აქტები და მოპასუხეს დაევალა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ადმინისტრაციული აქტის გამოცემა. სამსახურში აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების ნაწილში მოსარჩელეს უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე. თელავის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 19 ივნისის გადაწყვეტილება ძალაში დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 26 სექტემბრის გადაწყვეტილებით და შესულია კანონიერ ძალაში.

6.7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 26 სექტემბრის განჩინების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ, მოსარჩელის წარმომადგე-

ნელმა 2013 წლის 13 ნოემბერს განცხადებით მიმართა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობას და მოითხოვა თ. გ-ის სამსახურში აღდგენა, რაზეც მოპასუხეს პასუხი არ გაუცია.

6.8. მოსარჩელის წარმომადგენელმა 2013 წლის 11 დეკემბერს კვლავ მიმართა განცხადებით თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობას და მოითხოვა თ. გ-ის სამსახურში აღდგენა, რაზეც მოპასუხემ 2013 წლის 19 დეკემბერს გამოსცა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი თ. გ-ის სამსახურში აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ.

6.9. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 1 ნოემბრის №7/1-375 ბრძანებით დაკავებული თანამდებობიდან განთავისუფლდა ის პირი, რომელიც დანიშნული იყო თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... მთავარი სპეციალისტის იმ შტატში დროებითი მოვალეობის შემსრულებლად, რომელიც დაემატა 2013 წლის 21 იანვარს. დამატებულ სამშტატო ერთეულზე 2013 წლის 20 ნოემბრის თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის №7/1-398 ბრძანებით დანიშნა არა მოსარჩელე, არამედ ისევ სხვა პირი – ე. ა-ი.

6.10. როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, მოპასუხის მიერ არ მოხდარა იმ გარემოებების შესწავლა, რომელთა შესწავლის ვალდებულებაც თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა თელავის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 19 ივნისის გადაწყვეტილებით და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 26 სექტემბრის კანონიერ ძალაში შესული განჩინებით. აღნიშნული გარემოებების გაუთვალისწინებლად, მოპასუხემ ე. ა-ი დანიშნა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... მთავარი სპეციალისტის ვაკანსიაზე დროებითი მოვალეობის შემსრულებლად და მოსარჩელესა უარი უთხრა იმავე სამშტატო ერთეულზე დანიშვნაზე.

6.11. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2013 წლის 19 დეკემბრის №7/2-459 ბრძანების გამოცემას, რომლითაც უარი ეთქვა თ. გ-ს სამსახურში აღდგენაზე, საფუძვლად დაედო თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის იურიდიული სამსახურის უფროსის 2013 წლის 19 დეკემბრის მოხსენებითი ბარათი, რომლის თანახმადაც, სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად, განმეორებით შესწავლილი იქნა თ. გ-ის სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ ადმინისტრაციული წარმოების მასალები და გამოირკვა, რომ მისი განთავისუფლების მომენტში არ ყოფილა სამართლებრივი გადაცდომა.

6.12. თ. გ-მა კვლავ მიმართა თელავის რაიონულ სასამარ-

თლოს სარჩელით, რომლითაც მოითხოვა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2013 წლის დეკემბრის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემაზე უარის და თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 19 დეკემბრის №7/2-459 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და განაცდურის ანაზღაურება.

6.13. თელავის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 21 მაისის გადაწყვეტილებით თ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2013 წლის დეკემბერში გამოცემული ბრძანება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემაზე უარის თქმის შესახებ, თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 19 დეკემბრის №7/2-459 ბრძანება და თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სამსახურში აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა. თელავის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 21 მაისის გადაწყვეტილებით ძალაში დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 15 ოქტომბრის განჩინებით და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 25 მაისის განჩინებით.

6.14. როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, კანონიერ ძალაში შესული თელავის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 19 ივნისის გადაწყვეტილების საფუძველზე, თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ 2014 წლის 29 აპრილს გამოსცა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – №7/2-157 ბრძანება თ. გ-ის სამსახურში აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ. ბრძანებას საფუძველად დაედო თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის იურიდიული სამსახურის უფროსის და თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის ზ. ლ-ის 2014 წლის 28 აპრილის მოხსენებითი ბარათები, რომელთა თანახმადაც „სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად, განმეორებით შესწავლილი იქნა თ. გ-ის სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ ადმინისტრაციული წარმოების მასალები და გამოირკვა, რომ მისი განთავისუფლების მომენტში არ ყოფილა სამართლებრივი გადაცდომა. ამასთან, სასამართლოს გამგეობისათვის არ დაუვალვია თ. გ-

ის სამსახურში აღდგენა. თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2013 წლის 20 ნოემბრის №7/1-398 ბრძანებით გამგეობის ... სამსახურში მთავარი სპეციალისტის თანამდებობაზე დროებითი მოვალეობის შემსრულებლად დაინიშნა ე. ა-ი, რომელიც მანამდე მუშაობდა შსს თელავის რაიონულ სამმართველოში, ჰქონდა დიდი გამოცდილება, ხასიათდება დადებითად. ე. ა-ის დანიშვნის შემდეგ გამგეობის მიერ არაერთხელ იქნა შეთავაზებული თ. გ-ისათვის სამსახურში მოწყობა, მაგრამ იგი უარს აცხადებს და ითხოვს ყოფილ სამსახურში აღდგენას, რაც შეუძლებელია, რადგან იგი უკანონოდ არ ყოფილა სამსახურიდან გათავისუფლებული“.

6.15. საქმის მასალებით ასევე დადგენილია, რომ 2014 წლის 23 მაისს თელავის რაიონულ სასამართლოს სარჩელით მიმართა თ. გ-მა, რომლითაც მოითხოვა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის 2014 წლის 29 აპრილის №7/2-157 ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა და განაცდურის ანაზღაურება. თელავის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 13 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით თ. გ-ის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგებლის 2014 წლის 29 აპრილის ბრძანება №7/2-157 და თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობას დაევალა ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი; სამსახურში აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა.

6.16. კანონიერ ძალაში შესული თელავის რაიონული სასამართლოს 2014 წლის 21 მაისის გადაწყვეტილების საფუძველზე თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ 2015 წლის 15 ივნისს გამოსცა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – №639 ბრძანება თ. გ-ის სამსახურში აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ. მითითებული ბრძანების გამოცემას საფუძვლად დაედო თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის იურიდიული სამსახურის უფროსის და თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ... სამსახურის უფროსის მოხსენებითი ბარათები.

7. სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, პროცესუალური ეკონომიის მიზნით, დაუშვებელია, ერთსა და იმავე საკითხზე რამდენჯერმე იქნეს გამოყენებული საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილი და სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად რამდენჯერმე დაევა-

ლოს ადმინისტრაციულ ორგანოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების ხელახალი შესწავლა და გამოკვლევა. თუ სასამართლო საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად, ბათილად ცნობს გასაჩივრებულ ადმინისტრაციულ აქტებს, ადმინისტრაციულ ორგანოს ავალებს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების ხელახლა შესწავლას და გამოკვლევას, მაგრამ ადმინისტრაციული ორგანო არ ასრულებს ან არაჯეროვნად ასრულებს სასამართლოს დავალებას და საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების ხელახალი შესწავლა-გამოკვლევის გარეშე იღებს სადავო საკითხზე პრაქტიკულად იმავე გადაწყვეტილებას, მაშინ სასამართლომ აღარ უნდა გამოიყენოს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით დადგენილი მოთხოვნა და საქმეზე თავად უნდა მიიღოს არსებითი გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ან დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

8. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ, თუ მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ შეასრულა კანონიერ ძალაში შესული ორი სასამართლო გადაწყვეტილება და არ გამოიკვლია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, მაშინ რაიონულ სასამართლოს მესამედ აღარ უნდა მიეღო გადაწყვეტილება ისევე საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე, არამედ არსებითად უნდა განეხილა სადავო საკითხი – თ. გ-ის მოთხოვნა სამსახურში აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების თაობაზე და საქმის არსებითად განხილვის შემდეგ უნდა მიეღო დასაბუთებული გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ან დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

9. სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით ორივე მხარემ გაასაჩივრა.

10. თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობა საკასაციო საჩივარში მიუთითებს, რომ საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ საქმის წარმოება უნდა შეწყვიტოს, ვინაიდან თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობა აღარ არსებობს, ხოლო თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობა მისი სამართალმემკვიდრე არ არის. 2014 წლის 2 აგვისტოს მოხდა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ლიკვიდაცია, რომლის ბაზაზე შეიქმნა ორი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – თვითმმართველი ქალაქი თელავის მუნიციპალიტეტი და თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტე-

ტი. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 109-ე მუხლის შესაბამისად, გაუქმებული მუნიციპალიტეტის შტა-ტით გათვალისწინებულმა ყველა საჯარო მოხელემ აიღო 2 თვის თანამდებობრივი სარგო. საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ადგილობრივი თვითმმართველობა ხორციელდება მუნიციპალიტეტებში – თვითმმართველ ქალაქსა და თვითმმართველ თემში. მე-2 პუნქტის თანახმად, თვითმმართველი ქალაქი არის ქალაქის კატეგორიის დასახლება, რომელსაც ამ კანონის შესაბამისად მინიჭებული აქვს ან მიენიჭება მუნიციპალიტეტის სტატუსი, მე-3 პუნქტის თანახმად, თვითმმართველი თემი არის რამდენიმე დასახლების ერთობლიობა, რომელსაც ამ კანონის შესაბამისად მინიჭებული აქვს ან მიენიჭება მუნიციპალიტეტის სტატუსი. საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ 151-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით დადგენილია, რომ თვითმმართველი ქალაქის სტატუსი „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ 2005 წლის საქართველოს ორგანული კანონით მინიჭებული აქვთ და ამ კანონით ენიჭებათ ქალაქებს: თბილისს, რუსთავს, ქუთაისს, ფოთს, ბათუმს, თელავს, თბილისს, ზუგდიდს, გორს, ამბროლაურს, მცხეთას და ახალციხეს. მე-2 ნაწილით დადგენილია, რომ მუნიციპალიტეტის (გარდა თვითმმართველი ქალაქისა) ადმინისტრაციულ ცენტრად განისაზღვრება 2014 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მორიგ არჩევნებამდე არსებული მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრი. მე-3 ნაწილით დადგენილია, რომ ამ კანონის 152-ე მუხლის საფუძველზე შექმნილი მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრები განისაზღვრება ამ კანონის მე-10 მუხლის შესაბამისად. თელავის მუნიციპალიტეტის ლიკვიდაციასთან დაკავშირებულ სამართლებრივ აქტებში არსად არ არის ნახსენები სამართალმემკვიდრეობის/უფლებამონაცვლეობის საკითხი, თუ რომელი მუნიციპალიტეტია უკვე გაუქმებული თელავის მუნიციპალიტეტის სამართალმემკვიდრე ან/და უფლებამონაცვლე. გადაწყვეტილების აღსრულება შეუძლებელია, ვინაიდან თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის – როგორც თვითმმართველი ერთეულის რეგისტრაცია საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში მოხდა 2014 წლის 12 აგვისტოს, მიენიჭა ახალი საიდენტიფიკაციო კოდი და ხელახლა მოხდა ბანკში ანგარიშის გახსნა.

11. თ. გ-ი საკასაციო საჩივარში მიუთითებს, რომ 2013 წლიდან დავობს სასამართლო წესით, მაგრამ არც ერთ სასამარ-

თლოს არ მიუღია გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ან დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. სააპელაციო სასამართლო მიუთითებს პროცესუალური ეკონომიის პრინციპზე, მაგრამ თავად უფლებელყოფს ამ პრინციპს. სააპელაციო სასამართლოს არ დაუსაბუთებია, რატომ იყო აუცილებელი საქმის პირველი ინსტანციის სასამართლოსათვის ხელახლა განსახილველად დაბრუნება.

12. კასატორის მტკიცებით, ადმინისტრაციული ორგანოს გასაჩივრებული აქტები სცდება დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებს. ადმინისტრაციული ორგანოს მიდგომა დისკრემინაციულია, ვინაიდან არ ხდება სამსახურში აღდგენაზე უარის თქმის მიზეზების დასაბუთება. საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები საკმარისი იყო თ. გ-ის სარჩელის დასაკმაყოფილებლად.

სამოტივაციო ნაწილი:

13. საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრების განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობისა და თ. გ-ის საკასაციო საჩივრები ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

14. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორ თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მტკიცებას, რომ ეს უკანასკნელი არ არის თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის უფლებამონაცვლე და თ. გ-ის სამსახურში აღდგენასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილება ვერ აღსრულდება.

15. 2014 წლის 2 აგვისტოს მოხდა თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ლიკვიდაცია, რომლის ბაზაზე შეიქმნა ორი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – თვითმმართველი ქალაქი თელავის მუნიციპალიტეტი და თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტი. მართალია, შესაბამისი დოკუმენტებით არ არის განსაზღვრული უფლებამონაცვლეობის საკითხი, მაგრამ საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ეს ფაქტი არ წარმოადგენს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დაკისრებული ვალდებულების აღსრულების არიდების საშუალებას. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ უფლებამონაცვლეობის საკითხი უნდა გადაწყდეს „მუნიციპალიტეტებს შორის ქონებისა და ვალდებულებების გადანაწილების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული ზოგადი პრინციპების შესაბამისად.

„ნესის“ მე-4 მუხლი შეეხება ვალდებულებების განაწილების წესს. აღნიშნული მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტები შეეხება უფლებამონაცვლეობის დადგენის წესს უძრავ ქონებასა და მოსახლეობის მომსახურებასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე, მე-3 პუნქტის თანახმად კი, გასაუქმებელი მუნიციპალიტეტის მიერ აღებული სხვა ვალდებულებების უფლებამონაცვლეს წარმოადგენს ახალი მუნიციპალიტეტი – თვითმმართველი თემი, თუ შეუძლებელია უფლებამონაცვლის განსაზღვრა, ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ თვითმმართველობის მოხელეთა შრომით ურთიერთობებთან დაკავშირებული საკითხებზე უფლებამონაცვლეობა ამ წესის შესაბამისად უნდა გადაწყდეს.

16. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საკასაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს ხელახლა განსახილველად აბრუნებს სააპელაციო სასამართლოში, თუ საქმის გარემოებები საპროცესო ნორმების ისეთი დარღვევითაა დადგენილი, რომ ამ დარღვევების შედეგად საქმეზე არასწორი გადაწყვეტილება იქნა გამოტანილი და საჭიროა მტკიცებულება-თა დამატებითი გამოკვლევა.

17. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემული საქმე მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევითაა განხილული, კერძოდ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 385-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, იმ შემთხვევაში, თუკი ადგილი აქვს ამ კოდექსის 394-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებს, სააპელაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს უბრუნებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს ხელახლა განსახილველად. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს შეუძლია, არ გადააგზავნოს საქმე უკან და თვითონ გადაწყვიტოს იგი.

18. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა ზემოთითხილული ნორმა. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 385-ე მუხლი არ გულისხმობს, რომ სააპელაციო სასამართლოს შეუძლია, საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს დაუბრუნოს ყოველთვის, როდესაც აღნიშნული სასამართლოს გადაწყვეტილება დაუსაბუთებელია. ასეთი მიდგომა ეწინააღმდეგება რაციონალური მართლმსაჯულებისა და პროცესუალური ეკონომიის პრინციპებს.

19. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს, რომ, მოცემულ საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, პირველი ინსტანციის სასა-

მართლოს არ უნდა ეხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, ამასთან, მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული განჩინებით არ არის დასაბუთებული, საქმის პირველი ინსტანციის სასამართლოსათვის დაბრუნების აუცილებლობა.

20. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს ხელახლა განსახილველად უნდა დაუბრუნოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, როდესაც მას თავად რეალურად გაუჭირდება პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ საქმეზე შესრულებული წარმოების გაგრძელება, ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა ან პირველი ინსტანციის სასამართლომ საქმე ისეთი პროცესუალური დარღვევებით განიხილა, რისი გამოსწორებაც სააპელაციო ინსტანციაში შეუძლებელია ან კონკრეტული საქმის გარემოებების გათვალისწინებით მართლაც მიზანშეწონილია საქმის დაბრუნება.

21. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქმის გონივრულ ვადაში, ეფექტიანად განხილვა ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის შესახებ ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით ვარანტირებული სამართლიანი სასამართლოს უფლების ერთ-ერთი ასპექტია (იხ. მაგ. AFFAIRE KIDZINIDZE c. GEORGIE, §39). საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი საქმის განხილვის ვადების დაცვის გარდა, აუცილებელია, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად გამოყენებული ვადა იყოს გონივრული. საქმის განხილვის ვადის გონივრულობის შეფასებისას სასამართლოს მიერ მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული რამდენიმე ობიექტური კრიტერიუმი, მათ შორის საქმის სირთულე, მოდავე მხარეების და შესაბამისი კომპეტენტური უწყებების ჩართულობა, ასევე საქმის განხილვის შედეგი დაინტერესებული მხარეებისათვის (იხ. AFFAIRE KØ Í ŽC. RÉ PUBLIQUE TCHÈQUE, §72).

22. სამართლიანი სასამართლოს უფლებით დადგენილი სტანდარტის ჩრილში, სსსკ-ის 394-ე მუხლით გათვალისწინებული, სასამართლო გადაწყვეტილების გაუქმების აბსოლუტური საფუძვლების განხილვა, თვალსაჩინოს ხდის, რომ რამდენიმე მათგანი, კერძოდ: ა) საქმე განიხილა სასამართლოს არაკანონიერმა შემადგენლობამ; ბ) სასამართლომ საქმე განიხილა ერთ-ერთი მხარის დაუსწრებლად, რომელსაც არ მიუღია შეტყობინება კანონით დადგენილი წესით, ან მისი კანონიერი წარმომადგენლის გარეშე, თუ ასეთი წარმომადგენლობა კანონით

იყო გათვალისწინებული; გ) გადაწყვეტილება გამოტანილია საქმეზე, რომელიც უწყებრივად სასამართლოს არ ექვემდებარება; დ) გადაწყვეტილება მიღებულია საქმის ზეპირი განხილვის საფუძველზე, რომლის დროსაც დარღვეულია პროცესის საჯაროობის წესები; ე) გადაწყვეტილებას ხელს არ აწერენ ის მოსამართლეები, რომლებიც გადაწყვეტილებაში არიან აღნიშნულნი; ვ) გადაწყვეტილება გამოტანილია იმ მოსამართლეების მიერ, რომლებიც საქმის განხილვაში ადრე მონაწილეობდნენ; ზ) საქმეში არ არის სასამართლოს სხდომის ოქმი – პირდაპირ გამოდინარეობს მართლმსაჯულების სწორად განხორციელების პრინციპიდან, მათ შორის, საქმის განხილვაში მხარის მონაწილეობის და სამართლიანი და საჯარო განხილვის ფუნდამენტური უფლებიდან და ქმნის იმ შემთხვევას, როდესაც ცალსახაა, რომ საქმე ხელახლა განსახილველად უნდა დაუბრუნდეს იმ სასამართლოს, სადაც მოხდა აღნიშნული დარღვევა.

23. თუმცა სსსკ-ის 394-ე მუხლით გათვალისწინებული კიდევ ორი საფუძველი, კერძოდ: ა) გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული; და ბ) გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია – წარმოადგენს ისეთ საფუძვლებს, რომლებიც, საკასაციო სასამართლოს აზრით, იძლევა სსსკ-ის 385-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საქმის გარემოებების სრულყოფილი ანალიზის შედეგად და სამართლიანი სასამართლოს უფლების ქრილში, საქმის პირველ ინსტანციაში დაბრუნების მართებულობა-არამართებულობის შეფასების საშუალებას.

24. სააპელაციო სასამართლოს მიერ პირველი ინსტანციის სასამართლოსთვის საქმის უკან დაბრუნების მართებულობის შეფასებისას, სასამართლომ, უპირველეს ყოვლისა, უნდა გაითვალისწინოს: (1) რა პროცესუალური გარემოებები მიუთითებენ სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის უკან დაბრუნებაზე; (2) ამ გარემოებების გათვალისწინებით, რამდენად მიზანშეწონილია საქმის უკან დაბრუნება, და (3) ხომ არ გამოიწვევს ეს საქმის უსაფუძვლოდ გაჭიანურებას.

25. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. მითითებული ნორმით განსაზღვრულია რა სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობის ზუსტი ფარგლები, კანონმდებელი ამ ფარგლებში სააპელაციო სასამართლოს ფაქ-

ტობრივი გარემოების დადგენისა და მტკიცებულებათა შეფასების მიზნით, რაიმე შეზღუდვას არ უწესებს, უფრო მეტიც, ამ ინსტანციის სასამართლოში, გარკვეული გამონაკლისების გათვალისწინებით (სსსკ 380-ე მუხლი) დასაშვებია ახალი მტკიცებულების მიღება.

26. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს, რომ, განსახილველ შემთხვევაში, სააპელაციო სასამართლომ დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტობრივი გარემოებები დაადგინა (იხ. აღწერილობითი ნაწილის 6.1-6.16 პუნქტები), ამასთან, გასაჩივრებულ განჩინებაში მითითებული არ არის, პირველი ინსტანციის სასამართლომ რა ფაქტობრივი გარემოებები უნდა დაადგინოს ან რომელი საპროცესო მოქმედება უნდა შეასრულოს დავის გადაწყვეტის მიზნით. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმის ხელახლა განსახილველად დაბრუნების თაობაზე გამყარებულია მხოლოდ იმ მოსაზრებით, რომ თუ მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ შეასრულა კანონიერ ძალაში შესული ორი სასამართლო გადაწყვეტილება და არ გამოიკვლია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, მაშინ რაიონულ სასამართლოს მესამედ აღარ უნდა მიეღო გადაწყვეტილება ისევ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე.

27. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს, რომ მოცემულ დავასთან მიმართებით ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენება არაგონივრულია და სასამართლომ თავად უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება თ. გ-ის სასარჩელო მოთხოვნების დაკმაყოფილება-არდაკმაყოფილების თაობაზე, მაგრამ სააპელაციო სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების დამაბრკოლებელ გარემოებებსა და საქმის პირველი ინსტანციის სასამართლოში დაბრუნების აუცილებლობას ვერ ხედავს.

28. როგორც ზემოთ უკვე აღინიშნა, სააპელაციო სასამართლომ დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებების დიდი ნაწილი დადგენილად მიიჩნია, ამასთან, საპროცესო კანონმდებლობა არ ზღუდავს სააპელაციო სასამართლოს, გამოიკვლიოს მტკიცებულებები, ისარგებლოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლით გათვალისწინებული შესაძლებლობებით (ბუნებრივია, საჭიროების შემთხვევაში), დაადგინოს ფაქტობრივი გარემოებები, სამართლებრივად შეაფასოს და შესაბამისი სუბსუმციის გზით მიიღოს გადაწყვეტილება სადავო საკითხზე, ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩ-

ნია, რომ, მოცემულ შემთხვევაში, გარემოებები, რომლებიც სააპელაციო სასამართლომ საქმის უკან დაბრუნების საფუძველად დაუდო, არ განეკუთვნება იმგვარ ფაქტობრივ-სამართლებრივ საფუძველებს, რაც სააპელაციო სასამართლოს შესაძლებლობას ართმევდა, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 385-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, თავად გადაეწყვიტა საქმე და არ დაებრუნებინა პირველი ინსტანციის სასამართლოსათვის ხელახლა განსახილველად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. თვითმმართველი თემი თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;
2. თ. გ-ის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;
3. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 22 ოქტომბრის განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**სამსახურიდან გათავისუფლება შტატების
შემცირების გამო**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სსრ-ით**

№ბს-166-165(კ-16)

14 ივლისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ვ. როინიშვილი**

დავის საგანი: ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 24 მარტს ნ. გ-ამ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – ქ. თბილისის საკრებულოს მიმართ.

მოსარჩელემ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილის – ნ. გ-ას განთავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულების ბათილად ცნობა, მოპასუხისათვის მისი სამსახურში აღდგენის თაობაზე ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების დაკისრება მოითხოვა.

მოსარჩელის მტკიცებით, მისი დაკავებული თანამდებობიდან განთავისუფლება კანონსაწინააღმდეგო იყო, რადგან მიუხედავად აპარატის უფროსის მოადგილეების შტატების ერთი ერთეულით შემცირებისა (სამი საშტატო ერთეულის ნაცვლად დარჩა მოადგილის ორი შტატი), მისი განათლების ცენზის, პროფესიული მომზადების დონისა და სამსახურებრივი საქმიანობის ხასიითის გათვალისწინებით მას კოლეგებთან (ორ სხვა მოადგილესთან) შედარებით აშკარა უპირატესობა გააჩნდა.

მოსარჩელის მითითებით, იმისათვის, რომ შეექმნათ მისი განთავისუფლების ფორმალური საფუძველი, „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილეებს შორის ფუნქციონირების განაწილების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2009 წლის 25 მაისის №73 განკარგულებაში ცვლი-

ლებების შეტანის თაობაზე“ საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 16 სექტემბრის №667 განკარგულებით მისი საკურატორო სფეროები გადანაწილდა აპარატის უფროსის დანარჩენ ორ მოადგილეს შორის, რამაც მისი უფუნქციოდ დარჩენა გამოინვია.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილებით ნ. გ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ნ. გ-ას განთავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულება და მოპასუხე ქ. თბილისის საკრებულოს მოსარჩელის საქმესთან დაკავშირებით გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, კანონით დადგენილ ვადაში და წესით, ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა; მოსარჩელეს უარი ეთქვა სამსახურში აღდგენასა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულომ, რომელმაც გასაჩივრებულ ნაწილში გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 23 დეკემბრის განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 23 დეკემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულომ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 25 ივნისის განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 23

დეკემბრის განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 19 ნოემბრის განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილება გასაჩივრებულ ნაწილში.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2008 წლის 13 აგვისტოს №796 განკარგულებით ნ. გ-ა დაინიშნა ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილის თანამდებობაზე.

ქალაქ თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის 2013 წლის 16 აგვისტოს №68 განკარგულების (ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატში სტრუქტურული რეორგანიზაციის დაწყების, სტრუქტურული ერთეულის/ერთეულების შესაძლო გაუქმების, შერწყმის, შექმნისა და საშტატო ნუსხით გათვალისწინებული თანამდებობათა შესაძლო შემცირების შესახებ) თანახმად, „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 96-ე მუხლის მე-2 პუნქტის, 97-ე და 108-ე მუხლების, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 55-ე მუხლის მე-2 ნაწილის, 56-ე მუხლის მე-2 ნაწილისა და 57-ე მუხლის, ქ. თბილისის რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ ქალაქ თბილისის საკრებულოს 2011 წლის 25 თებერვლის №2-14 გადაწყვეტილების 42-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ და „პ“ ქვეპუნქტების, ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის დებულების დამტკიცების შესახებ ქალაქ თბილისის საკრებულოს 2006 წლის 13 ოქტომბრის №1-4 გადაწყვეტილების პირველი პუნქტით დამტკიცებული №1 დანართის პირველი მუხლის მე-4 პუნქტისა და მე-17 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატში დაიწყო სტრუქტურული რეორგანიზაცია და ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის სტრუქტურული რეორგანიზაციის, სტრუქტურული ერთეულის/ერთეულების შესაძლო გაუქმების, შერწყმის, შექმნისა და საშტატო ნუსხით გათვალისწინებულ თანამდებობათა შესაძლო შემცირებისა და სამსახურიდან მოსალოდნელ გათავისუფლებასთან დაკავშირებით დაევალა ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსს უზრუნველყო ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის საჯარო მოსამსახურე-

თა გაფრთხილება და ამ განკარგულების თვალსაჩინოდ განთავსება ქალაქ თბილისის საკრებულოს ადმინისტრაციულ შენობა-ში ყველასათვის ხელმისაწვდომ ადგილზე ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატში დასაქმებული ყველა მოსამსახურისათვის საჯაროდ გაცნობის მიზნით, ასევე საკრებულოს აპარატის უფროსს დაევალა უზრუნველყო რეორგანიზაციასთან დაკავშირებული კანონმდებლობით გათვალისწინებული ყველა ღონისძიების გატარება.

2013 წლის 26 აგვისტოს, ქალაქ თბილისის საკრებულოს №117 დადგენილების თანახმად, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 63-ე მუხლის შესაბამისად, ქალაქ თბილისის საკრებულომ დაადგინა, რომ ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის საშტატო ნუსხის დამტკიცების შესახებ ქალაქ თბილისის საკრებულოს 2009 წლის 28 დეკემბრის №72 დადგენილებაში შეტანილ იქნა ცვლილება და დადგენილების პირველი პუნქტით დამტკიცებული დანართი ჩამოყალიბდა თანდართული რედაქციით.

2013 წლის 26 აგვისტოს №117 დადგენილებით დამტკიცებული დანართის თანახმად, ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის საშტატო ნუსხა განისაზღვრა შემდეგნაირად: აპარატის უფროსი – 1 საშტატო ერთეული, აპარატის უფროსის მოადგილე – 3 საშტატო ერთეული, ჯამში – 4 საშტატო ერთეული.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოსარჩელე ნ. გ-ა „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატში სტრუქტურული რეორგანიზაციის დაწყების, სტრუქტურული ერთეულის/ერთეულების შესაძლო გაუქმების, შერწყმის, შექმნის და საშტატო ნუსხით გათვალისწინებულ თანამდებობათა შესაძლო შემცირების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის განკარგულებას გაეცნო 2013 წლის 16 აგვისტოს.

ქალაქ თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის 2013 წლის 17 სექტემბრის №127 დადგენილებით ცვლილება შევიდა „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის საშტატო ნუსხის დამტკიცების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს 2009 წლის 28 დეკემბრის №72 დადგენილებაში და დამტკიცდა საშტატო ნუსხა, რომლითაც ქ. თბილისის საკრებულოს საშტატო ერთეული განისაზღვრა 210 ერთეულით, მათ შორის, აპარატის უფროსის მოადგილეები შემცირდა ერთით და ნაცვლად 3 მოადგილისა განისაზღვრა 2 საშტატო ერთეული.

ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულებით ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილე ნ. გ-ა 2013 წლის 17

სექტემბრიდან განთავისუფლდა სამსახურიდან და კომპენსაციის სახით მიეცა 2 თვის თანამდებობრივი სარგო, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 97-ე მუხლის პირველი და მე-3 პუნქტების, 108-ე მუხლის პირველი პუნქტის, 109-ე მუხლის პირველი პუნქტისა და „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს, ხოლო აპელანტის მიერ ვერ იქნა გაბათილებული გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით დადგენილი ფაქტობრივი და სამართლებრივი დასკვნები.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ კონსტიტუციით გარანტირებულია რა შრომის უფლება, ასევე ითვალისწინებს რა, რომ კერძო სამართლებრივი ურთიერთობებისგან განსხვავებით, საჯარო სამართლებრივ ურთიერთობებში ადმინისტრაციულ ორგანოსა და საჯარო მოსამსახურეს სამართლებრივი ურთიერთობა ადმინისტრაციული სამართლებრივი ურთიერთობიდან გამოდინარე ვერტიკალური ხასიათის მატარებელია, სათუთია რეორგანიზაციის შედეგად პირის გათავისუფლება სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებიდან, ამიტომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება უნდა ეფუძნებოდეს მყარ არგუმენტებს და ან უკვე ყოფილ და თუნდაც რეორგანიზაციის შედეგად დასაქმებულ მოხელეს, სულმცირე უნდა უტოვებდეს იმის განცდას, რომ საკრებულომ, უფლებამოსილმა თანამდებობის პირმა, მასთან მიმართებაში გაითვალისწინა და შეაჯამა მისი როგორც პროფესიული, ასევე პიროვნული უნარ-ჩვევები, რასაც მოცემულ შემთხვევაში თბილისის საკრებულოს მხრიდან ადგილი არ ჰქონია.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა სადავო განკარგულების (გათავისუფლების შესახებ) გამოცემისას სამართლებრივ საფუძვლებზე, კერძოდ „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 97-ე მუხლის პირველი და მესამე პუნქტებზე, აღნიშნული კანონის 108-ე მუხლის პირველი პუნქტზე, 109-ე მუხლის პირველი პუნქტზე და „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის მე-3 პუნქტზე და განმარტა შემდეგი:

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მეორე მუხლის მეოთხე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საკრებულო ითვლება ადგილობრივი თვითმმართველობის დაწესებუ-

ლების საჯარო სამსახურად, მაშასადამე მასზე მოქმედებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული პრინციპები, საქართველოში საჯარო სამსახურის ორგანიზაციის სამართლებრივი საფუძვლები, კანონით განსაზღვრული მოსამსახურის სამართლებრივი მდგომარეობის მომწესრიგებელი ნორმები; აღნიშნული კანონის 96-ე მუხლის თანახმად, მოხელე შეიძლება განთავისუფლდეს სამსახურიდან დაწესებულების ლიკვიდაციის გამო; მაგრამ დაწესებულების რეორგანიზაცია არ ქმნის საფუძველს მოხელის გასათავისუფლებლად. როდესაც დაწესებულების რეორგანიზაციას თან სდევს შტატების შემცირება, მოხელე შეიძლება განთავისუფლდეს სამსახურიდან ამ კანონის 97-ე მუხლის საფუძველზე; კერძოდ, მოხელე შეიძლება გაანთავისუფლონ სამსახურიდან დაწესებულების შტატებით გათვალისწინებულ თანამდებობათა შემცირებისას ან არაკანონიერად განთავისუფლებული მოხელის სამსახურში აღდგენისას, მოხელე სამსახურიდან თავისუფლდება ამ მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე გაფრთხილების ვადის გასვლიდან პირველივე დღეს; ამავე კანონის 108-ე მუხლის მიხედვით კი მოხელეს 1 თვით ადრე უნდა ეცნობოს დაწესებულების ლიკვიდაციის, თანამდებობის შემცირების ან ატესტაციის არადაამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ. სააპელაციო სასამართლომ დადასტურებულად მიიჩნია, რომ საკრებულოს აპარატში ადგილი ჰქონდა რეორგანიზაციის ფაქტს.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 63-ე მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტში ცვლილების ან დამატების შეტანის უფლება აქვს მის გამომცემ ადმინისტრაციულ ორგანოს; ადმინისტრაციულ აქტში ცვლილება ან დამატება შეიტანება ამ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადებისა და გამოცემისათვის დადგენილი წესით; ქალაქ თბილისის საკრებულოს 2013 წლის 17 სექტემბრის №127 დადგენილების თანახმად, იგი ძალაში შევიდა ხელმოწერისთანავე.

სადავო ურთიერთობის დროს მოქმედი „საქართველოს დედაქალაქის-თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, საკრებულოს რიგგარეშე სხდომა მოიწვევა საკრებულოს თავმჯდომარის ინიციატივით, ქალაქ თბილისის საკრებულოს 2011 წლის 25 თებერვლის №2-14 გადაწყვეტილების „ქალაქ თბილისის რეგლამენტის დამტკიცების შესახებ“ 52-ე მუხლის თანახმად, საკრებულოს რიგგარეშე სხდომა მოიწვევა ქალაქ თბილისის თავმჯდომარის ინი-

ციატივით. ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, უდავო ფაქტობრივი გარემოებაა, რომ ქალაქ თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარემ 2013 წლის 17 სექტემბერს მოიწვია ქალაქ თბილისის საკრებულოს რიგგარეშე სხდომა, სადაც დღის წესრიგის ერთ-ერთ საკითხად განისაზღვრა ცვლილება ქალაქ თბილისის აპარატის საშტატო ნუსხის დამტკიცების შესახებ საკრებულოს დადგენილებაში, რასაც მოჰყვა საკრებულოს აპარატში საშტატო ერთეულის რაოდენობის განსაზღვრა 210 საშტატო ერთეულით.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ლ“ ქვეპუნქტზე, სადაც განმარტებულია, რომ დისკრეციული უფლებამოსილება არის უფლებამოსილება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს ანიჭებს თავისუფლებას, საჯარო და კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადაწყვეტილება. ამავე კოდექსის მე-7 მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა. ამდენად ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის იმპერატიულ მოთხოვნას წარმოადგენს დისკრეციული უფლებამოსილების რეალიზების დროს საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპის დაცვა, რომლის შინაარსი მდგომარეობს საჯარო და კერძო ინტერესების თანაზომიერ განონანსორებასა და მათ მართლზომიერ დაბალანსებაში. ამასთან, დაუშვებელია სხვა ნებისმიერი ორგანოსა თუ პირის ჩარევა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საკუთარი, მისთვის მინიჭებული დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებაში, რასაც შეიძლება საბოლოო ჯამში შედეგად მოჰყვეს დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში ადმინისტრაციული ორგანოსათვის მინიჭებული თავისუფალი მოქმედების შეზღუდვა და აღნიშნული უფლებამოსილების განხორციელებაში მისთვის დაბრკოლების შექმნა. სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, რამდენადაც როგორც მატერიალური, ასევე პროცესუალური თვალსაზრისით სახეზე არ არის ქალაქ თბილისის საკრებულოს 2013 წლის 17 სექტემბრის №127 დადგენილების გაუქმების საფუძველები, ქალაქ თბილისის საკრებულოში 2013 წლის 16 აგვისტოს №68 განკარგულებით დანყებული რეორგანიზაციის შედეგად სახეზეა ქალაქ თბილისის საკრებულოს მხრიდან მინიჭებული დისკრეციული უფლებამოსილების

განხორციელების საფუძველი, ასეთ ვითარებაში კი, სასამართლოს კონტროლი მდგომარეობს იმაში, თუ რამდენად კანონიერად იქნა გამოტანილი ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 17 სექტემბრის №703 განკარგულება ნ. გ-ას დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ სასამართლო უფლებამოსილი არ არის, ჩაერიოს თბილისის საკრებულოს არჩევანში, რაც დაკავშირებულია შესაბამისი ორგანოს დისკრეციას მიკუთვნებულ ისეთ კონკრეტული გადაწყვეტილების მიღებასთან, როგორიც არის ვაკანტურ სამტატო ერთეულზე ამა თუ იმ პირის დანიშვნა, რამეთუ მხოლოდ შესაბამისი თანამდებობის პირისა და ორგანოს გადასაწყვეტია ვაკანტურ თანამდებობაზე ამა თუ იმ პირის მიღება და დანიშვნა. მაგრამ აღნიშნული მსჯელობა არ ნიშნავს იმას, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რომელიც გამოცემულია წერილობითი სახით მიღებულია რა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციის ფარგლებში, არ უნდა შეიცავდეს დასაბუთებას, პირიქით, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით, თუ ადმინისტრაციული ორგანო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას მოქმედებდა დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში, წერილობით დასაბუთებაში მიეთითება ყველა ის ფაქტობრივი გარემოება, რომელსაც არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას, ხოლო ამავე კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს; აქტის დასაბუთებისას მითითებული უნდა იყოს ის სამართლებრივი და ფაქტობრივი წინამძღვრები, რომელთა საფუძველზეც გამოიცა იგი; ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან გადაწყვეტილებების მიღება უნდა ეფუძნებოდეს კონკრეტულ გარემოებებს და ფაქტებს.

სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს დასკვნა, რომ საქმეში წარმოდგენილი არ არის იმ გარემოების დამადასტურებელი შესაბამისი მტკიცებულება, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ შტატების შემცირების მოტივით მოსარჩელის გათავისუფლების შესახებ განკარგულების გამოცემისას გამოიკვლია ფაქტობრივი გარემოებები მოხელეების კვალიფიკაციის, პროფესიული უნარ-ჩვევებისა და რეორგანიზაციამდე შრომის დისციპლინისადმი თითოეული მათგანის და-

მოკიდებულების შესახებ და მხოლოდ ყველა ამ მონაცემის ურთიერთშედარების და ანალიზის პირობებში, უკეთესის/საუკეთესოს, უპირატესის ამორჩევის პრინციპზე დაყრდნობით, მიიღო გადაწყვეტილება ცალკეულ მოხელეთა განთავისუფლების თუ სამსახურში დატოვებასთან დაკავშირებით.

რაც შეეხება იმ გარემოებას, რომ აქტის გამოცემის დროისათვის აპარატის უფროსმა მიიღო გადაწყვეტილება იმ მოადგილის გათავისუფლების თაობაზე, რომელსაც იმ დროისათვის ყველაზე ნაკლები დატვირთვა ჰქონდა, ამასთან, რეორგანიზაციის შემდეგ, ნ. გ-ას აღარ ჰქონდა საკურატორო სფერო, აღნიშნული ვერ გახდებოდა რეორგანიზაციის შედეგად ნ. გ-ას სამსახურიდან გათავისუფლების საფუძველი, რადგან რეორგანიზაციის დროს მოხელის სამსახურიდან გათავისუფლება ვერ მოხდება, რეორგანიზაციამდე მცირე ხნით ადრე მისთვის დაკისრებული მოვალეობების ხელოვნურად შემცირება. რეორგანიზაციის პროცესი არ უნდა გაიგივდეს ლიკვიდაციის პროცესთან, როცა სრულად ხდება სამსახურების გაუქმება. პალატამ განმარტა, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის დასაბუთების კანონისმიერი ვალდებულება განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ ადმინისტრაციული ორგანო შებოჭოს სამართლით და მოაქციოს თვითკონტროლის ფარგლებში, რამდენადაც გადაწყვეტილების მიღება უნდა ეფუძნებოდეს კონკრეტულ გარემოებებს და ფაქტებს, რომელთა შეფასებასაც ადმინისტრაციული ორგანო მიჰყავს საკითხის ამა თუ იმ გადაწყვეტამდე, ანუ სწორედ კონკრეტული ფაქტები და საქმის გარემოებები განსაზღვრავს გადაწყვეტილების იურიდიულ შედეგს და არა პირიქით. გადაწყვეტილების დასაბუთება აუცილებელია ადრესატისათვის, რათა შეაფასოს მისი მართლზომიერება, დარწმუნდეს მის კანონშესაბამისობაში, ხოლო უფლების დარღვევის განცდის შემთხვევაში, ისარგებლოს გასაჩივრების შესაძლებლობით, მას უნდა შეეძლოს იცოდეს, რა არგუმენტებით დაუპირისპირდეს მიღებულ გადაწყვეტილებას, რასაც დასაბუთების გარეშე გადაწყვეტილების მიღების პირობებში, მოკლებულია. აგრეთვე, დასაბუთებული აქტის გამოცემა ადვილებს საჩივრის ან სარჩელის განმხილველი ორგანოების მიერ მისი კანონიერებისა და მიზანშეწონილობის გადა-mონმების პროცესს.

შესაბამისად, პალატამ მიიჩნია, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია, რომ არჩევანის გასაკეთებლად, ანუ დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში გადაწყვეტილების მისაღებად, მოხელეთა უპირატესობების გამოვლენ-

ნის მიზნით ჩაატაროს სხვა საჯარო მოხელეებისა და მოსარჩე-
ლეების კვალიფიკაციისა და პროფესიული უნარ-ჩვევების შე-
დარებითი (ანალიტიკური) კვლევა.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, იმისთვის, რომ შე-
მონმდეს შეზღუდვის კანონიერება, ლეგიტიმურობა, შეზღუდვა
უნდა იყოს დასაბუთებული; დასაბუთების ფაქტორი გადამ-
წყვეტ როლს თამაშობს დისკრეციული უფლებამოსილების ფარ-
გლებში გამოცემული აქტის კანონიერების შემოწმებისას, რად-
გან დასაბუთება იძლევა ამ აქტში გამოხატული ადმინისტრაც-
ციული ორგანოს შემზღუდველი ხასიათის გადაწყვეტილების
კანონთან შესაბამისობის შემოწმების აბსოლუტურ საფუძ-
ველს; თუ აქტიდან გამომდინარე შეზღუდვა (ანუ თავად აქტი)
სრულიად დაუსაბუთებელია, ითვლება, რომ აქტი უკანონოა,
რადგან იგი ეწინააღმდეგება პროცედურულ ნორმას – საქარ-
თველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის
მე-4 ნაწილს, აგრეთვე მატერიალური სამართლის ნორმებს –
„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 96-ე, 97-ე მუხლებს; თუ
აქტის დასაბუთებაზე არ ზრუნავს თავად აქტის გამომცემი ად-
მინისტრაციული ორგანო, მის ნაცვლად ამ ვალდებულებას სხვა
სუბიექტი ვერ შეასრულებს; დასაბუთების გარეშე აქტის გამო-
ცემის პირობებში ადმინისტრაციული ორგანო კარგავს მიღე-
ბული გადაწყვეტილების კანონთან შესაბამისობის, კანონიერე-
ბის მტკიცების, ხოლო დავის გადამწყვეტი ორგანო – სასამარ-
თლო ასეთი აქტის კანონიერების შემოწმების შესაძლებლობას.
ადმინისტრაციული ორგანო დისკრეციის ფარგლებში ვალდე-
ბულია, აქტის დასაბუთებაში მიუთითოს იმ გარემოებებზე, რომ-
ლებიც საფუძვლად დაედო მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილე-
ბას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლოს
შეფასებით, სადავო ბრძანება გამოცემულია საქმის გარემოე-
ბათა სრულყოფილი გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე და
რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაც-
ციული წარმოების ჩატარების დროს საქმის ფაქტობრივი გარე-
მოებები არ იქნა გამოკვლეული ჯეროვნად, შესაბამისად, სამ-
სახურებრივი მოკვლევა ჩატარებულია არასრულყოფილად. საქ-
მეში არ მოიპოვება მტკიცებულებები, რომლითაც დადასტურ-
დებოდა, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ჩაატარა ადმინის-
ტრაციული წარმოება მოსარჩელის საქმიანობასა და უნარ-ჩვე-
ვებთან დაკავშირებით.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ შემ-
თხვევაში მართებულად იქნა გამოყენებული საქართველოს ად-

მინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციულ ორგანოს მიერ სადავო ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულ იქნა საქმის გარემოებათა და შეფასების გარეშე, ასევე, არსებითად არის დარღვეული მისი მომზადების კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები, რაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის მიხედვით, აქტის ბათილად ცნობის საფუძველს წარმოადგენს; შესაბამისად, საკითხის ხელახალი განხილვისას ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო სრულფასოვნად გამოეყენებინა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილება და ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოეკვლია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადანყვეტილება მიეღო ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე; სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ აპელანტმა ისე გამოსცა სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტი, რომ ობიექტურად არ გამოუკვლევია საქმის გარემოებები და საკითხის გადანყვეტისას დაეყრდნო მხოლოდ 2013 წლის 16 აგვისტოს №68 განკარგულებაზე და 2013 წლის 17 სექტემბრის №127 დადგენილებას.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 19 ნოემბრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულომ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადანყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული და დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლების შემოწმება შეუძლებელია; სააპელაციო სასამართლომ არასწორი შეფასება მისცა საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს და არასწორად განმარტა კანონი.

კასატორის მითითებით, სადავო აქტის გამოცემისას ადმინისტრაციული ორგანო მოქმედებდა დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში. აპარატის უფროსმა გადანყვეტილება მიიღო იმ მოადგილის განთავისუფლების თაობაზე, რომელსაც იმ დროისათვის ყველაზე ნაკლები დატვირთვა ჰქონდა. ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2009 წლის 25 მაისის №73 განკარგულებაში შევიდა ცვლილება და თავიდან გადანაწილდა მოადგილეებს შორის ფუნქციები და მოადგილეებს განესაზღვრათ საკურატორო სფეროები. სადავო აქტის გამოცე-

მის მომენტისათვის ნ. გ-ას საკურატოროდ აღარ ჰქონდა არც ერთი განყოფილება.

კასატორის მითითებით, სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა საკასაციო სასამართლოს მითითებები. ამასთან, ეჭვქვეშ დააყენა ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 16 სექტემბრის №677 განკარგულება, რომლითაც ცვლილება შევიდა „ქალაქ თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილეებს შორის ფუნქციათა გადანაწილების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2009 წლის 25 მაისის №73 განკარგულებაში. სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა კანონიერ ძალაში შესული თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 21 მაისის გადაწყვეტილება, სადაც სადავო იყო სწორედ აღნიშნული განკარგულება.

კასატორის მითითებით, არ არსებობს სადავო აქტის ბათილობის საფუძვლები. სასამართლომ ვერ დაასაბუთა, თუ რომელ კანონს ეწინააღმდეგება ადმინისტრაციული აქტი. სასამართლოს არ მიუთითებია კონკრეტულად რა გარემოებები არ იყო გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, რომლის გამოკვლევისა და დადგენის შემთხვევაში, შესაძლებელი იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილების მიღება. არც საქალაქო და არც სააპელაციო სასამართლოებს არ შეუხსნავლიათ და სამართლებრივი შეფასება არ მიუციათ საქმეში წარმოდგენილ ადმინისტრაციული წარმოების მასალებისათვის.

კასატორი მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ჩატარებულ იქნა ადმინისტრაციული წარმოება, გამოკვლეულ და შესწავლილ იქნა საქმეში არსებული მტკიცებულებები და სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ეფუძნება სწორედ საქმის მასალებში დაცულ მტკიცებულებებს და ამ მტკიცებულებებით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 4 მარტის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 2 ივნისის განჩინებით ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნეს დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა

დასწრების გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლო არასწორად მიუდგა სადავო საკითხს და არასათანადო სამართლებრივი შეფასება მისცა საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს; სასამართლოს მიერ გამოტანილი დასკვნები არ გამომდინარეობს საქმეში არსებული მასალების ობიექტური შეფასებიდან.

განსახილველი დავის საგანს ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილის – ნ. გ-ას განთავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულების კანონიერების დადგენა, სამსახურში აღდგენა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება წარმოადგენს.

საქალაქო სასამართლომ 2014 წლის 17 ივნისის გადაწყვეტილებით ნ. გ-ას სარჩელი დააკმაყოფილა ნაწილობრივ და საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად ცნო ნ. გ-ას განთავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულება და მოპასუხე ქ. თბილისის საკრებულოს მოსარჩელის საქმესთან დაკავშირებით გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, კანონით დადგენილ ვადაში და წესით, ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაავალა; მოსარჩელეს უარი ეთქვა სამსახურში აღდგენასა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებაზე. აღნიშნული გადაწყვეტილება გაიზიარა და უცვლელად დატოვა სააპელაციო სასამართლომ გასაჩივრებული განჩინებით.

თავდაპირველად საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 25 ივნისის განჩინებაზე, რომლითაც ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 23 დეკემბრის განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილვე-

ლად დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს. აღნიშნული განჩინებით საკასაციო სასამართლო სააპელაციო სასამართლოს ყურადღებას ამახვილებდა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების შესაძლებლობაზე და მიუთითებდა, რომ სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ შეიცავდა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების დასაბუთებას და ემყარებოდა მხოლოდ იმ მოსაზრებას, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულომ სადავო აქტის გამოცემისას არ გამოიკვლია საქმის ფაქტობრივი გარემოებები.

საკასაციო სასამართლომ არ გაიზიარა სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდებოდა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, კანონით გათვალისწინებული ვალდებულების ფარგლებში, სადავო აქტის გამოცემა, ისე რომ შტატების შემცირების მოტივით მოსარჩელის გათავისუფლების შესახებ განკარგულების გამოცემისას გამოკვლეული არ იქნა ფაქტობრივი გარემოებები მოხელეების კვალიფიკაციის, პროფესიული უნარ-ჩვევებისა და რეორგანიზაციამდე შრომის დისციპლინისადმი თითოეული მათგანის დამოკიდებულების შესახებ, რადგან საქმეს მტკიცებულების სახით თან ერთვოდა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ წარმოდგენილი ადმინისტრაციული წარმოების მასალები და სხვა მტკიცებულებები.

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს საქმის ხელახლა განხილვისას თავად უნდა გამოეტანა დასკვნა საქმისათვის არსებითი გარემოებების არსებობის ან არარსებობის თაობაზე. კერძოდ, სააპელაციო სასამართლოს უნდა ემსჯელა რა გარემოებები არ იყო გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, რომლის გამოკვლევისა და დადგენის შემთხვევაში, შესაძლებელი იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილების მიღება; სამართლებრივი შეფასება მიეცა საქმეში წარმოდგენილი ადმინისტრაციული წარმოების მასალებისთვის, იმ გარემოებათა გათვალისწინებით, რომ მოცემულ შემთხვევაში სადავო არ იყო ის გარემოება, რომ ადგილი ჰქონდა რეორგანიზაციას, რომელსაც მოჰყვა შტატების შემცირება და აღნიშნული ქმედება ადმინისტრაციულმა ორგანომ განახორციელა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე. აღნიშნული საკითხის განხილვისას სააპელაციო სასამართლოს უნდა ემსჯელა იმ გარემოე-

ბაზე, რასაც ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულო მიუთითებდა, კერძოდ, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს პოზიციაზე, რომ აქტის გამოცემის მომენტისათვის აპარატის უფროსმა გადაწყვეტილება მიიღო იმ მოადგილის განთავისუფლების თაობაზე, რომელსაც იმ დროისათვის ყველაზე ნაკლები დატვირთვა ჰქონდა, ამასთან, რეორგანიზაციის შემდეგ ნ. გ-ას აღარ ჰქონდა საკურატორო სფერო.

აღნიშნულის მიუხედავად, ნაცვლად იმისა, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების საფუძველზე სააპელაციო სასამართლოს თავად მიეღო გადაწყვეტილება, კვლავ გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების თაობაზე და უცვლელად დატოვა საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობდა ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის გამოყენების წინაპირობები. საკასაციო სასამართლო კვლავ მიუთითებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრულ პროცესუალურ შესაძლებლობაზე და განმარტავს, რომ აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოებების გამოკვლევის და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი.

საკასაციო სასამართლო ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს მაშინ, როდესაც სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება, შესაბამისად შეუძლებელი ხდება სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მატერიალური კანონიერების შეფასება.

ამასთან, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლს სასამართლო იმ შემთხვევაშიც იყენებს, რო-

დესაც აშკარაა და სასამართლოს დასაბუთებიდან ცალსახად გამომდინარეობს ადმინისტრაციული აქტის უკანონობა და დარღვეული უფლებების ფაქტი, მაგრამ იმის გამო, რომ კონკრეტული საკითხის გადაწყვეტა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას წარმოადგენს და სასამართლო კომპეტენციას სცილდება დისკრეციას მიკუთვნებულ საკითხზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება, სასამართლო ეყრდნობა 32.4 მუხლს და ადმინისტრაციულ ორგანოს უტოვებს გადაწყვეტილების მიღების უფლებამოსილებას.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით განსაზღვრული პროცესუალური შესაძლებლობა ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ განხორციელებულ მმართველობის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლის სრულფასოვან რეალიზაციას და მართლმსაჯულების ეფექტიან განხორციელებას.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ საქმეზე დავის გადაწყვეტისათვის დადგენილია საკმარისი ფაქტობრივი გარემოებები, საქმეში არსებული მტკიცებულებები საკმარის საფუძველს იძლევა სადავო ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილის – ნ. გ-ას განთავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულების სამართლებრივი საფუძვლის გასარკვევად, შესაბამისად, სახეზე არ არის საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის გამოყენების წინაპირობა.

დადგენილია, რომ ქ. თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის 2013 წლის 16 აგვისტოს №68 განკარგულებით ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატში დაიწყო სტრუქტურული რეორგანიზაცია. ასევე დადგენილია, რომ მოსარჩელე ნ. გ-ა „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატში სტრუქტურული რეორგანიზაციის დაწყების, სტრუქტურული ერთეულის/ერთეულების შესაძლო გაუქმების, შერწყმის, შექმნის და საშტატო ნუსხით გათვალისწინებულ თანამდებობათა შესაძლო შემცირების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის განკარგულებას გაეცნო 2013 წლის 16 აგვისტოს.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ნ. გ-ას განთავისუფლებამდე ქ. თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის 2013 წლის 17 სექტემბრის №127 დადგენილებით ცვლილება შევიდა „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის საშტატო ნუსხის დამტკიცების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს 2009 წლის 28 დეკემბრის №72 დადგენილებაში და დამტკიცდა საშტატო ნუსხა, რომ-

ლითაც ქ. თბილისის საკრებულოს საშტატო ერთეული განისაზღვრა 210 ერთეულით, მათ შორის, აპარატის უფროსის მოადგილეები შემცირდა ერთით და ნაცვლად 3 მოადგილისა განისაზღვრა 2 საშტატო ერთეული.

ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულებით ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილე ნ. გ-ა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 97-ე მუხლის პირველი და მე-3 პუნქტების, 108-ე მუხლის პირველი პუნქტის, 109-ე მუხლის პირველი პუნქტისა და „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, 2013 წლის 17 სექტემბრიდან განთავისუფლდა სამსახურიდან და კომპენსაციის სახით მიეცა 2 თვის თანამდებობრივი სარგო.

უდავოდ დადგენილია ის ფაქტობრივი გარემოებაც, რომ შემცირდა ნ. გ-ას შტატი, კერძოდ, მისი საკურატორო სფეროები გადანაწილდა დარჩენილ მოადგილეზე და ნ. გ-ა დარჩა უფუნქციოდ. კერძოდ, „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილეებს შორის ფუნქციათა გადანაწილების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2009 წლის 25 მაისის №73 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 16 სექტემბრის №677 განკარგულებით საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 63-ე მუხლის შესაბამისად, ცვლილება შევიდა აღნიშნულ განკარგულებაში, რის საფუძველზეც ნ. გ-ას საკურატორო სფეროები გადანაწილდა სხვა მოადგილეზე, ხოლო ნ. გ-ა დარჩა უფუნქციოდ. ნ. გ-ას განთავისუფლების საფუძველიც სწორედ მისი უფუნქციოდ დარჩენა და მისი საშტატო ერთეულის გაუქმება გახდა. უფუნქციოდ დარჩენას თავად მოსარჩელეც ადასტურებს.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საჯარო შრომით-სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილეთა უფლება-მოვალეობანი საქართველოში დეკლარირებულია საქართველოს კონსტიტუციური ნორმებით, ხოლო კონკრეტიზირებულია „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის დანაწესებით. საჯარო მოსამსახურეთა უფლება-მოვალეობების თაობაზე გადანყვეტილებათა მომზადების, მიღებისა და გამოქვეყნების წესები, პროცედურები კი დადგენილია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დებულებებით.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 93-ე მუხლის თანახმად, მოხელე სამსახურიდან შეიძლება გაათავი-

სუფლოს იმ პირმა ან დაწესებულებამ, რომელსაც მისი სამსახურში მიღების უფლება აქვს. „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ქალაქ თბილისში ადგილობრივი თვითმმართველობა ხორციელდება წარმომადგენლობითი ორგანოს – ქალაქ თბილისის საკრებულოს და აღმასრულებელ ორგანოთა სისტემის – ქალაქ თბილისის მერიის მეშვეობით. ამავე კანონის 28-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, ქალაქ თბილისის თვითმმართველობის ორგანოები და თანამდებობის პირები კანონით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში გამოსცემენ სამართლებრივ აქტებს, ხოლო მე-3 პუნქტის თანახმად, ქ. თბილისის თვითმმართველობის ორგანოებისა და თანამდებობის პირების ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტების: საკრებულოსა და მთავრობის დადგენილებების, საკრებულოს თავმჯდომარის, მერის, საკრებულოს აპარატისა და მერიის ადმინისტრაციის უფროსებისა და გამგებლების განკარგულებების, საქალაქო სამსახურების ხელმძღვანელთა ბრძანებების მომზადების, მიღების, გამოქვეყნების, მოქმედების, აღრიცხვისა და სისტემატიზაციის წესი განისაზღვრება ამ კანონით, საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის საკრებულოს რეგლამენტით, ქ. თბილისის მერიის დებულებით და სხვა აქტებით.

„ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის დებულების დამტკიცების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს 2006 წლის 13 ოქტომბრის №1-4 გადაწყვეტილების მე-4 მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, აპარატის უფროსი თავის კომპეტენციის ფარგლებში გამოსცემს ინდივიდუალურ-სამართლებრივ აქტს – განკარგულებას, ხოლო მე-6 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, აპარატის უფროსი თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს აპარატის საჯარო მოსამსახურეებს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ დაწესებულების რეორგანიზაციის გამო სამსახურიდან განთავისუფლების შესაძლებლობას ითვალისწინებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 96-ე მუხლის მე-2 პუნქტი და ამავე კანონის 97-ე მუხლი იმ შემთხვევაში, როდესაც დაწესებულების რეორგანიზაციას თან სდევს შტატების შემცირება. 97-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, მოხელე შეიძლება გაათავისუფლონ სამსახურიდან დაწესებულების შტატებით გათვალისწინებულ თანამდებობათა შემცირებისას ან არაკანონიერად განთავისუფლებული მოხელის სამსახურში აღდგენისას. ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, მოხელე სამსახურიდან თავისუფლდება ამ მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე გაფ-

რთხილების ვადის გასვლიდან პირველივე დღეს. ამასთან, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 108-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მოხელეს 1 თვით ადრე უნდა ეცნობოს დანესებულების ლიკვიდაციის, თანამდებობის შემცირების ან ატესტაციის არადაამაკმაყოფილებელი შედეგების გამო სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ.

ამდენად, რეორგანიზაცია შტატების შემცირებით საკანონმდებლო რეგულაციის დონეზე იძლევა თანამშრომლის სამსახურიდან დათხოვნის საფუძველს. შტატების შემცირება არის დანესებულების საქმიანობის ოპტიმიზაციის, მისი კვალიფიციური კადრით დაკომპლექტების ერთ-ერთი ღონისძიება. შტატების შემცირების გამო მოხელის სამსახურიდან დათხოვნა უკავშირდება მუშაკთა უნარ-ჩვევების შეფასების უფლებამოსილებას, რაც ადმინისტრაციულ ორგანოს უქმნის დისკრეციის, შეფასების თავისუფლების ფართო არეალს. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონი დანესებულებაში შტატების შემცირების პირობებში, ადმინისტრაციას ანიჭებს დისკრეციას, მოახდინოს თანამშრომელთა პროფესიული ჩვევების, კვალიფიკაციის, შრომის დისციპლინის და ა.შ ადეკვატური, ობიექტური შეფასება და მიიღოს შესაბამისი მოტივირებული გადაწყვეტილება.

ამასთან, განსახილველი სამართალურთიერთობის შეფასებისას საკასაციო სასამართლო აუცილებლად მიიჩნევს ერთმანეთისგან გაიმიჯნოს ერთი მხრივ შემთხვევა, როდესაც დანესებულებაში განხორციელებულ რეორგანიზაციას თან სდევს შტატების შემცირება, რა დროსაც ადმინისტრაციული ორგანო უკეთესის/საუკეთესოს, უპირატესის ამორჩევის პრინციპზე დაყრდნობით უნდა იღებდეს გადაწყვეტილებას ცალკეულ მოხელეთა განთავისუფლების თუ სამსახურში დატოვებასთან დაკავშირებით (რაც არაერთგზის განუმარტავს საკასაციო სასამართლოს), ხოლო მეორე მხრივ შემთხვევა, როდესაც რეორგანიზაციის დროს უქმდება კონკრეტული საშტატო ერთეული. განსახილველ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი ქ. თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის 2013 წლის 17 სექტემბრის №127 დადგენილებისა და ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 16 სექტემბრის №677 განკარგულების ერთობლიობაში შეფასებით საკასაციო სასამართლო უდავოდ დადგენილად მიიჩნევს, რომ საკრებულოში განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად გაუქმდა სწორედ ნ. გ-ას საშტატო ერთეული, შესაბამისად, სახეზე არ გვაქვს შემთხვევა, როდესაც ადმინისტრაციულ ორგანოს აპარატის უფროსის მოადგილეთა

კვალიფიკაციის, პროფესიული უნარ-ჩვევების და უკეთესის/საუკეთესოს, უპირატესის ამორჩევის პრინციპზე დაყრდნობით ევალუბოდა გადაწყვეტილების მიღება ერთი მოადგილის განთავისუფლების და შედარებით უკეთესი მონაცემებისა და კონკრეტული უპირატესობების მქონე 2 მოადგილის სამსახურში დატოვების თაობაზე. განსახილველი დავის გადაწყვეტისათვის უმნიშვნელოვანესია ის გარემოება, რომ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 16 სექტემბრის №677 განკარგულების საფუძველზე გაუქმდა სწორედ ნ. გ-ას სამტატო ერთეული.

მოცემული დავის საგანს ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილის – ნ. გ-ას განთავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს. ხოლო ქ. თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის 2013 წლის 17 სექტემბრის №127 დადგენილების (რომლითაც ცვლილება შევიდა „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის სამტატო ნუსხის დამტკიცების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს 2009 წლის 28 დეკემბრის №72 დადგენილებაში და დამტკიცდა სამტატო ნუსხა, რომლითაც ქ. თბილისის საკრებულოს სამტატო ერთეული განისაზღვრა 210 ერთეულით, მათ შორის, აპარატის უფროსის მოადგილეები შემცირდა ერთით და ნაცვლად 3 მოადგილისა განისაზღვრა 2 სამტატო ერთეული) და ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 16 სექტემბრის №677 განკარგულების (რომლითაც ცვლილება შევიდა „ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილეებს შორის ფუნქციათა გადანაწილების შესახებ“ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2009 წლის 25 მაისის №73 განკარგულებაში და ნ. გ-ას საკურატორო სფეროები გადანაწილდა სხვა მოადგილეზე, ხოლო ნ. გ-ა დარჩა უფუნქციოდ.) შეფასება სცდება განსახილველი დავის ფარგლებს.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილი ხელისუფლების დანაწილების პრინციპის რეალიზაცია მნიშვნელოვნად არის განპირობებული სასამართლო ხელისუფლების როლით, სასამართლოს მიერ ობიექტური, მიუკერძოებელი და კვალიფიციური მართლმსაჯულების განხორციელებით, ვინაიდან სასამართლო ახორციელებს რა სახელმწიფო ხელისუფლების განსაკუთრებულ ფუნქციას – მართლმსაჯულებას, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში ეს მოიცავს არა მხოლოდ კონკრეტული კონფლიქტების (დავები) გადაწყვეტას, არამედ – სახელმწიფო

და ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოთა საქმიანობაზე სასამართლო კონტროლის განხორციელებას. მოქმედი კანონმდებლობით შესაძლებელია ადმინისტრაციულ ორგანოთა გადაწყვეტილებების, ხელშეკრულებების, ქმედებების /მოქმედება, უმოქმედობა/ გასაჩივრება საერთო სასამართლოში, რა დროსაც სასამართლოს ობიექტურობას, მიუკერძოებლობასა და დამოუკიდებლობას განუზომელი მნიშვნელობა აქვს, რათა აღადგინოს დარღვეული ნონასწორობა პირსა და ოფიციალურ სტრუქტურას შორის. სასამართლო კონტროლი ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილებებზე უზრუნველყოფს დარღვეული უფლების აღდგენას, კანონის უზენაესობის დამკვიდრებას, ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობის სამართლებრივი ნორმებით მკაცრად რეგლამენტირებულ ჩარჩოში მოქცევას, ეფექტური დაცვის რეალიზაციას და ა.შ. სახელმწიფო გარანტირებული უნდა იყოს ადმინისტრაციული აქტების კონტროლით, სრულად ემორჩილებოდეს კანონს და იმავდროულად, უზრუნველყოფდეს ადმინისტრაციული ხელისუფლების ორგანოების ეფექტურ მუშაობას.

თუმცა, მმართველობის არსი არასწორად არ უნდა იქნეს გაგებული, ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობაზე სასამართლო კონტროლი არ უნდა ლახავდეს ადმინისტრაციული ორგანოს დამოუკიდებლობის ხარისხს, უნდა ჯდებოდეს მათი უფლებამოსილების ფარგლებში და შეესაბამებოდეს ხელისუფლების დანაწილებისა და ურთიერთგანხილვის კონსტიტუციურ პრინციპს. ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა ჰქონდეს საშუალება ერთეულის ოპტიმიზაციის შესაძლებლობა. ხელი არ უნდა შეეშალოს ადმინისტრაციული ორგანოს ფუნქციონირებას.

ამდენად, საქმეში არსებული მტკიცებულებები საკმარისი იყო იმის დასადგენად, რომ გადაწყვეტილების მიღებისას ადმინისტრაციული ორგანო მოქმედებდა მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, ადმინისტრაციულმა ორგანომ შეაფასა საქმის გარემოებები და ისე მიიღო გადაწყვეტილება ნ. გ-ას სამსახურიდან განთავისუფლების შესახებ. მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ გვაქვს სადავო ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის მოადგილის – ნ. გ-ას განთავისუფლების შესახებ ქ. თბილისის საკრებულოს აპარატის უფროსის 2013 წლის 17 სექტემბრის №703 განკარგულების ბათილად ცნობის საფუძველი.

ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის გამოყენება არ შეესაბამება კანონმდებლობის მოთხოვნებს, შესა-

ბამისად არ არსებობს სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად აქტის ბათილად ცნობის და ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საქმის გარემოებების შესწავლის შემდეგ ახალი აქტის გამოცემის დავალების საფუძველი. საქმეზე დადგენილი გარემოებები იძლევა დავის არსებითი გადაწყვეტის შესაძლებლობას.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს საქმეში საკრებულოს მიერ წარმოდგენილ შრომით ხელშეკრულებებზე. საკრებულოს მტკიცებით, სამსახურიდან განთავისუფლების შემდგომ ნ. გ-ასა და საკრებულოს შორის რამდენჯერმე გაფორმდა შრომითი ხელშეკრულება, რაც გამორიცხავს მოსარჩელის მიმართ ადმინისტრაციული ორგანოს უარყოფით დამოკიდებულებას.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს გასაჩივრებული განჩინება და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის საფუძველზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ნ. გ-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 19 ნოემბრის განჩინება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. ნ. გ-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
4. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**სამსახურიდან გათავისუფლება სამსახურის ვადის
გასვლის გამო**

განჩინება

№ბს-653-645(2კ-15)

5 აპრილი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, განაცდურის ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

ე. ბ-მა თბილისის საქალაქო სასამართლოში საქართველოს
პრეზიდენტის ადმინისტრაციის წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა
და მოითხოვა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის
უფროსის 2013 წლის 20 დეკემბრის №406/1 ბრძანების ე. ბ-ის
თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში და 2014 წლის 20
მარტის №03/20-07/1 ბრძანების ბათილად ცნობის, ე. ბ-ის ორ-
სულობისა და ბავშვის მოვლის გამო ანაზღაურებადი შვებუ-
ლების 2014 წლის 12 მარტიდან 2014 წლის 7 მაისის ჩათვლით
მიცემა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა კოლეგიის 2014 წლის 30 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით
ე. ბ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილება ე. ბ-მა სააპელაციო წესით გა-
საჩივრა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატის 2015 წლის 12 ივნისის გადაწყვეტილებით ე.
ბ-ის სააპელაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; გაუქ-
მდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა კოლეგიის 2014 წლის 30 ოქტომბრის გადაწყვეტილება და
საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ე. ბ-ის შუამ-
დგომლობა სარჩელის ნაწილზე უარის თქმის თაობაზე დაკმა-
ყოფილდა; ე. ბ-ის სარჩელზე, მოპასუხე საქართველოს პრეზი-
დენტის ადმინისტრაციისათვის ახალი ადმინისტრაციულ-სა-
მართლებრივი აქტის, კერძოდ ე. ბ-ისათვის ორსულობისა და

ბავშვის მოვლის გამო ანაზღაურებადი შვებულების მიცემის ნაწილში, შეწყდა საქმის წარმოება, ე. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2013 წლის 20 დეკემბრის №406/1 ბრძანება ე. ბ-ის საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში; ე. ბ-ს უარი ეთქვა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2014 წლის 20 მარტის №03/20-07/1 ბრძანების ბათილად ცნობაზე და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებაზე.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

1. ე. ბ-ი მუშაობდა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობაზე.

2. 2013 წლის 4 ნოემბერს საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის №498/3 ბრძანებით ე. ბ-ს ორსულობისა და მშობიარობის გამო მიეცა შვებულება 126 კალენდარული დღე 2013 წლის 6 ნოემბრიდან 2014 წლის 11 მარტის ჩათვლით.

3. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2013 წლის 20 დეკემბრის №406/1 ბრძანებით ე. ბ-ი გათავისუფლდა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობიდან და დაინიშნა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... დეპარტამენტის ... განყოფილების ... თანამდებობაზე 3 თვით.

4. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2014 წლის 20 მარტის №03/20-07/1 ბრძანებით 2014 წლის 21 მარტიდან სამსახურის ვადის გასვლასთან დაკავშირებით ე. ბ-ი გათავისუფლდა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... დეპარტამენტის ... განყოფილების ... თანამდებობიდან.

სააპელაციო სასამართლო იმთავითვე ყურადღება მიაქცია, რომ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის ბრძანება 20.12.2013 №406/1 სადავოდ იყო გამხდარი მხოლოდ იმ ნაწილში, რომლითაც ე. ბ-ი გათავისუფლდა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობიდან. მოსარჩელე სადავოდ არ ხდის ბრძანების იმ ნაწილს, რომლითაც ის დაინიშნა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... დეპარტამენტის ... განყოფილებაში ... თანამდებობაზე 3 თვის ვადით, თუმცა, მისი მხრიდან სადავოდაა გამხდარი 2014 წლის 20 მარტის №03/20-07/1 ბრძანება, რომლითაც ის თანამდებობიდან გათავისუფლდა სამსახურის ვადის – 3-თვიანი პერიოდის გასვლის გამო.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, მოსარჩელეს არაერთხელ შესთავაზეს დაეზუსტებინა მოთხოვნა, რა მიზნითაც სააპელაციო სასამართლოს მიერ პროცესზე მონვეული იქნა უშუალოდ ე. ბ-ი, რომელმაც, სასამართლოს შეთავაზების მიუხედავად №406/1 ბრძანებასთან დაკავშირებით მოთხოვნა დატოვა უცვლელი, მოითხოვა ბრძანების ბათილად ცნობა მხოლოდ გათავისუფლების ნაწილში, ხოლო რაც შეეხება მოთხოვნაზე, რომლითაც ის ითხოვდა კანონში განხორციელებული ცვლილებების საფუძველზე ბავშვის მოვლის გამო ანაზღაურებადი შვებულების მიცემას (გაგრძელებას) 2014 წლის 12 მარტიდან 2014 წ. 7 მაისის ჩათვლით, განაცხადა უარი. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 248-ე მუხლის პრინციპებიდან გამომდინარე სასამართლო შეზღუდულია მოთხოვნის ფარგლებით, სააპელაციო სასამართლო უფლებამოსილია საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 20.12.2013წ. №406/1 ბრძანების კანონიერება შეამოწმოს მხოლოდ მოთხოვნილ ნაწილში.

სააპელაციო სასამართლოს შეფასებით, ე. ბ-ის სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ მიღებული ბრძანების კანონისმიერ საფუძვლად ვერ ჩაითვლება ის გარემოება, რომ 2013 წლის 20 დეკემბერს ე. ბ-მა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის სახელზე წარადგინა თანხმობა დანიშნულიყო საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... დეპარტამენტში ... განყოფილების ... თანამდებობაზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 92-ე მუხლის შესაბამისად, სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერება ფორმირდება ბრძანებით. ე. ბ-ს საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2013 წლის 4 ნოემბრის №498/3 ბრძანებით უფლებამოსილება შეჩერებული ჰქონდა 2013 წლის 6 ნოემბრიდან 2014 წლის 11 მარტის ჩათვლით. ბრძანებაში ცვლილებები არ შესულა, დეკრეტული შვებულების ვადაზე ადრე შეწყვეტა არ მომხდარა არც ე. ბ-ის და არც ადმინისტრაციის ინიციატივით. დეკრეტულ შვებულებაში ყოფნის პერიოდში გაცხადებული ნება ვერ იქნება მიჩნეული სამსახურებრივ საკითხზე მიღებული აქტის ლეგიტიმურ საფუძვლად.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე აღნიშნა, რომ სადავო აქტი არ შეიცავს მითითებას სამსახურიდან ე. ბ-ის გათავისუფლების მატერიალურ-სამართლებრივი საფუძვლების თაობაზე. ე. ბ-ის ნების (განცხადების) დადასტურების პირობებშიც კი, ღიად რჩება საკითხი, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის რომელი ნორმის საფუძველზე მოხდა სამსახურიდან მისი გა-

თავისუფლება, რამდენადაც ე. ბ-ის განცხადება შეიცავს თანხმობას მხოლოდ ... განყოფილების ... თანამდებობაზე დანიშვნის თაობაზე.

სააპელაციო სასამართლომ მოსარჩელის, როგორც ორსული ქალისა და მცირეწლოვანი შვილის დედის შრომითი უფლებების დაცვის მინიმალური სტანდარტის დარღვევად მიიჩნია დეკრეტული შვებულების დასრულებამდე პერიოდის განმავლობაში ქალისათვის სამსახურიდან დათხოვნის შესახებ შეტყობინების გაკეთების და მის მიერ გაცხადებული ნების მიღებას უვალო შრომითი ურთიერთობის პირობებში დათანხმდეს დროებით 3-თვიან სამუშაოს.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, სარჩელის საფუძველზე მოთხოვნილი არ არის თანამდებობაზე აღდგენა, მოთხოვნა შეეხება მხოლოდ იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებას. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 112-ე მუხლი ადგენს იძულებით გაცდენილი პერიოდის შრომითი გასამრჯელოს ანაზღაურების შესაძლებლობას. იმ პირობებში, როდესაც მოსარჩელის თანამდებობიდან გათავისუფლება და სხვა თანამდებობაზე დანიშვნა მოხდა ერთდროულად, ამასთან მოსარჩელე არ ითხოვს ამ სხვა თანამდებობაზე მისი დანიშვნის კანონიერების შემოწმებას, არ არსებობს იძულებითი გაცდენილი პერიოდი, რომლის კომპენსირებაც მოთხოვნილია „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის ზემოაღნიშნული 112-ე მუხლის საფუძველზე, რის გამოც მოსარჩელეს იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებაზე უნდა ეთქვას უარი.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციამ და ე. ბ-მა საკასაციო წესით გაასაჩივრეს.

კასატორი ე. ბ-ი ითხოვს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმებას და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღებას. მისი მითითებით, სააპელაციო სასამართლომ არ გამოიყენა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127-ე მუხლის მე-5 პუნქტი, რომლის თანახმადაც ბრძანების ბათილად ცნობის შემთხვევაში, მოხელე სამსახურში დაუყოვნებლივ აღდგენას ექვემდებარება, შესაბამისად, ე. ბ-ს უნდა აუნაზღაურდეს იძულებით განაცდური.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთებულობა და მიიჩნევს,

რომ ე. ბ-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო, პირველ რიგში, აღნიშნავს, რომ მოცემულ საქმეზე, საბოლოოდ, სასარჩელო მოთხოვნები ჩამოყალიბდა შემდეგნაირად:

1. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 20.12.2013 წლის №406/1 ბრძანების ბათილად ცნობა ე. ბ-ის საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში;

2. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2014 წლის 20 მარტის №03/20-07/1 ბრძანების ბათილად ცნობა;

3. იძულებით განაცდურის ანაზღაურება.

საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მითითებას, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 248-ე მუხლის პრინციპებიდან გამომდინარე სასამართლო შეზღუდულია მოთხოვნის ფარგლებით, ამასთან, ყურადღებას მიაქცევს მოცემული დავის სამართლებრივ ბუნებას: საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 20.12.2013 წლის №406/1 ბრძანების საფუძველზე ე. ბ-ი საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობიდან გათავისუფლდა და დაინიშნა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... დეპარტამენტის ... განყოფილებაში ... თანამდებობაზე 3 თვის ვადით. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ, მოსარჩელის მოთხოვნის მიუხედავად, შეუძლებელია ე. ბ-ის დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლების კანონიერების შეფასება მისი სხვა თანამდებობაზე გადაყვანის კანონიერებაზე მსჯელობის გარეშე.

2013 წლის 4 ნოემბერს საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის №498/3 ბრძანებით ე. ბ-ს ორსულობისა და მშობიარობის გამო მიეცა შვებულება 126 კალენდარული დღე 2013 წლის 6 ნოემბრიდან 2014 წლის 11 მარტის ჩათვლით. 2013 წლის 20 დეკემბერს ე. ბ-მა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის სახელზე წარადგინა თანხმობა დაინიშნულიყო საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... დეპარტამენტში ... განყოფილების ... თანამდებობაზე, ანუ, რეალურად, ადმინისტრაციულმა ორგანომ მიიღო ე. ბ-ის თანხმობა და ეს უკანასკნელი სხვა თანამდებობაზე გადაიყვანა დეკრეტული შვებულებით სარგებლობის პერიოდში.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 411-ე მუხლის პირველი ნაწილის (სადავო პერიოდში მოქმედი რედაქციით) თანახმად, მოსამსახურეს ორსულობისა და მშობიარ-

რობის გამო ეძლევა ანაზღაურებადი შვებულება 126 კალენდარული დღის, ხოლო მშობიარობის გართულების ან ტყუპის შობის შემთხვევაში – 140 კალენდარული დღის ოდენობით. ამავე კანონის 89-ე მუხლის „გ“ პუნქტის თანახმად, შვებულება წარმოადგენს სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერების საფუძველს, ხოლო 88-ე მუხლის თანახმად მოხელის სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერება ნიშნავს მოხელის დროებით განთავისუფლებას სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისაგან და შესაბამისი დანესებულების განთავისუფლებას მოხელის სამსახურით უზრუნველყოფის მოვალეობისაგან. სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერების პერიოდში მოხელეს კანონით დადგენილ შემთხვევებში და წესით უნარჩუნდება თანამდებობრივი სარგო, დანამატები ან ეძლევა სხვაგვარი კომპენსაცია.

განსახილველ შემთხვევაში, უნდა შეფასდეს რამდენად ჰქონდა ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლებამოსილება, მიეღო საჯარო მოხელის თანხმობა და გადაეყვანა ეს უკანასკნელი სხვა თანამდებობაზე მასთან სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერების პერიოდში.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 111-ე მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების მიხედვით, მოხელე არ შეიძლება განთავისუფლებულ იქნეს სამსახურიდან შტატების შემცირების ან ატესტაციის შედეგების გამო იმ დროის განმავლობაში, როდესაც მისი სამსახურებრივი ურთიერთობები შეჩერებულია: ანაზღაურებად შვებულებაში ყოფნისას; სავალდებულო სამხედრო სამსახურში განწვევის, სასწავლო შეკრების, რეზერვისტთა მობილიზაციის დროს; საპრეზიდენტო ან წარმომადგენლობითი ორგანოების არჩევნებში კანდიდატად წამოყენებისას, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. მოხელე (ქალი) არ შეიძლება განთავისუფლდეს სამსახურიდან ორსულობის ან ბავშვის 3 წლის ასაკამდე აღზრდის პერიოდში შტატების შემცირების, ხანგრძლივი შრომისუუნარობის ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის, აგრეთვე ატესტაციის შედეგების გამო.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ შრომითი ურთიერთობის შეჩერება გულისხმობს ადმინისტრაციული ორგანოს ყველა უფლებამოსილების შეჩერებას მოხელის მიმართ. 111-ე მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვა გულისხმობს დეკრეტული შვებულებით სარგებლობის პერიოდში დასაქმებულის განთავისუფლებასა და სხვა თანამდებობაზე გადაყვანის აკრძალვასაც. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მითითებას, რომ ე. ბ-ს საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2013 წლის 4 ნოემბრის №498/3 ბრძა-

ნებით უფლებამოსილება შეჩერებული ჰქონდა 2013 წლის 6 ნოემბრიდან 2014 წლის 11 მარტის ჩათვლით. დადგენილია, რომ მითითებულ ბრძანებაში ცვლილებები არ შესულა, დეკრეტული შვებულება ვადაზე ადრე არ შეწყვეტილა არც ე. ბ-ის და არც ადმინისტრაციის ინიციატივით. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ პრეზიდენტის ადმინისტრაცია არ იყო უფლებამოსილი, ე. ბ-ი თანამდებობიდან გაეთავისუფლებინა და სხვა თანამდებობაზე გადაეყვანა შრომითი ურთიერთობის შეჩერების პერიოდში. მართალია, კანონი არ ითვალისწინებს რაიმე შეზღუდვას დეკრეტული შვებულების დროს მოხელის მიერ ნების გამოვლენაზე და სხვა სამსახურში გადაყვანაზე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ თანხმობის მიღებაზე, მაგრამ, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შესაბამისი რეაგირება ადმინისტრაციულმა ორგანომ შვებულების ამონურვის შემდეგ უნდა მოახდინოს, ვინაიდან სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერება გულისხმობს მოხელესთან დაკავშირებით ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის უფლებამოსილების შეჩერებასაც.

საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს განმარტებას, რომ ორსული ქალისა და მცირეწლოვანი შვილის დედის შრომითი უფლებების დაცვის მინიმალური სტანდარტის დარღვევაა დეკრეტული შვებულების დასრულებამდე ქალისათვის სამსახურიდან დათხოვნის შესახებ შეტყობინების გაკეთება და მის მიერ გაცხადებული ნების მიღება უვალო შრომითი ურთიერთობის პირობებში დათანხმდეს დროებით 3-თვიან სამუშაოს. აქვე ისიც გასათვალისწინებელია, რომ ე. ბ-ის განცხადება თანამდებობის რაიმე ვადით დაკავების შესახებ მითითებას არ შეიცავს.

საკასაციო სასამართლო ასევე იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს პოზიციას, რომ სადავო აქტი არ შეიცავს მითითებას სამსახურიდან ე. ბ-ის გათავისუფლების მატერიალურ-სამართლებრივი საფუძვლების თაობაზე. ე. ბ-ის ნების (განცხადების) დადასტურების პირობებშიც კი, ღიად რჩება საკითხი, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის რომელი ნორმის საფუძველზე მოხდა სამსახურიდან მისი გათავისუფლება, რამდენადაც განცხადება შეიცავს თანხმობას მხოლოდ მოქალაქეთა მიღების განყოფილების სპეციალისტის თანამდებობაზე დანიშვნის თაობაზე.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 20.12.2013 წლის №406/1 ბრძანების ე. ბ-ის საქართველოს პრეზიდენტის ადმი-

ნისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში ბათილობასთან დაკავშირებით, ამასთან, მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ ნაწილობრივ არასწორად შეაფასა აღნიშნული აქტის ბათილად ცნობის შედეგად შექმნილი სამართლებრივი ვითარება.

კასატორი მიუთითებს, რომ სააპელაციო სასამართლოს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127-ე მუხლის მე-5 პუნქტი უნდა გამოეყენებინა, რომლის თანახმადაც, სასამართლოს მიერ სამსახურიდან განთავისუფლებაზე ან გადაყვანაზე გაცემული ბრძანების, განკარგულების ან გადაწყვეტილების არაკანონიერად აღიარების შემთხვევაში, მოხელე ექვემდებარება დაუყოვნებლივ აღდგენას, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა იგი უარს ამბობს აღდგენაზე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 28¹-ე მუხლის თანახმად სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, გასცდეს სასარჩელო მოთხოვნის ფარგლებს. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს, რომ მოსარჩელე თანამდებობაზე აღდგენას არ ითხოვს, არამედ, მხოლოდ ბრძანების ბათილად ცნობას და იძულებით განაცდურის ანაზღაურებას. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127-ე მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება აღადგინოს პირი დაკავებულ თანამდებობაზე, არ გულისხმობს სასამართლოს მიერ თანამდებობაზე აღდგენის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებას, თუ მოსარჩელე ამგვარ მოთხოვნას არ აყენებს. თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობა არ ითვალისწინებს ავტომატურად პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის ვალდებულებას, არამედ გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობა საფუძვლად ედება სამსახურში აღდგენის თაობაზე სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილებას, როდესაც მხარე ასეთ მოთხოვნას აყენებს. აქვე გასათვალისწინებელია, რომ სააპელაციო სასამართლომ ისარგებლა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 28¹-ე მუხლით გათვალისწინებული შესაძლებლობით და ე. ბ-ს, ისევე როგორც მის წარმომადგენელს, არაერთხელ შესთავაზა სარჩელის ტრანსფორმაცია.

20.12.2013 წლის №406/1 ბრძანების ე. ბ-ის თანამდებობიდან გათავისუფლების ნაწილში ბათილად ცნობის სამართლებრივი შედეგი შეიძლება ყოფილიყო მისი აღდგენა თავდაპირველად დაკავებულ თანამდებობაზე. საქმეში წარმოდგენილია 2013 წლის 20 დეკემბერს დამტკიცებული საქართველოს პრე-

ზიდენტის ადმინისტრაციის საშტატო ნუსხა, რომლის მიხედვითაც ... დეპარტამენტი ითვალისწინებს ... 6 შტატს, ამდენად, არ იკვეთება, რომ ე. ბ-ის მიერ დაკავებული შტატი შემცირებულია. შემცირების თაობაზე არც მოპასუხე მიუთითებს.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 64-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, სახელმწიფო მოსამსახურეს უფლება არა აქვს ეკავოს სხვა თანამდებობა ან შეთავსებით ასრულებდეს სხვა ანაზღაურებად სამუშაოს სხვა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის დაწესებულებაში, იყოს ნებისმიერი დონის წარმომადგენლობითი ან საკანონმდებლო ორგანოს წევრი, თუ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად კი, სახელმწიფო მოსამსახურის მიერ შეთავსებით სხვა თანამდებობის დაკავება და ანაზღაურებადი სამუშაოს შესრულება დასაშვებია მხოლოდ იმავე სახელმწიფო დაწესებულების სისტემაში.

მოცემულ შემთხვევაში, მიჩნეულ იქნა, რომ ე. ბ-ის სამსახურიდან გათავისუფლება უკანონო იყო. ისეთ პირობებშიც კი, როდესაც სხვა თანამდებობაზე გადაყვანის ნაწილში ადმინისტრაციული აქტი გასაჩივრებული არ არის და სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, მისი ბათილად ცნობის საკითხზე იმსჯელოს, გასათვალისწინებელია, რომ კანონმდებელი უშვებს ერთსა და იმავე სამსახურში შეთავსებით თანამდებობის დაკავების შესაძლებლობას, მით უმეტეს, რომ, როგორც უკვე აღინიშნა, ე. ბ-მა 2013 წლის 20 დეკემბრის განცხადებით თანხმობა მხოლოდ ... დეპარტამენტში ... განყოფილების ... დანიშვნაზე განაცხადა.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 94-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, სამსახურის ვადის გასვლასთან დაკავშირებით სამსახურიდან თავისუფლდება პირი, რომელიც თანამდებობაზე გარკვეული ვადით იყო არჩეული ან დანიშნული.

სააპელაციო სასამართლომ მართებულად აღნიშნა, რომ მითითებული მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2014 წლის 20 მარტის №03/20-07/1 ბრძანება, დამოუკიდებლად აღებული, შესაბამისობაშია „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველო კანონთან და არ არსებობს სასამართლოს მხრიდან მისი ბათილობის კანონით განსაზღვრული საფუძველი, ამასთან, ეს საკითხი პირდაპირ გავლენას არ ახდენს ე. ბ-ისათვის საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ... სამსახურის ... თანამდებობიდან უკანონოდ გათავისუფლების გამო იძულებით განაცდურის

ანაზღაურებაზე. ამ ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველს წარმოადგენს ის გარემოება, რომ ე. ბ-ს არ მოუთხოვია დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენა და არა ის ფაქტი, რომ ე. ბ-ი ... დეპარტამენტში ... განყოფილების სპეციალისტად დაინიშნა.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 127-ე მუხლის მე-6 პუნქტის თანახმად, სასამართლოს მიერ სამსახურიდან განთავისუფლებაზე ან გადაყვანაზე გაცემული ბრძანების, განკარგულების ან გადანყვეტილების ბათილად ცნობა არ იწვევს მოხელის სამსახურში დაუყოვნებლივ აღდგენას, თუ, სასამართლო გადანყვეტილების შესაბამისად, დაწესებულება ვალდებულია ახალი ბრძანება, განკარგულება ან გადანყვეტილება გამოსცეს სამსახურიდან განთავისუფლებასთან ან გადაყვანასთან დაკავშირებულ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ. მოხელის მიერ მოთხოვნილი განაცდური ხელფასი ამ კანონის 112-ე მუხლით დადგენილი ოდენობით ანაზღაურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაწესებულება მოხელეს აღადგენს სამსახურში. სხვა შემთხვევაში განაცდური ხელფასი არ ანაზღაურდება.

აღნიშნული ნორმის საფუძველზე, იძულებით განაცდურის ანაზღაურების ვალდებულება პირდაპირაა დაკავშირებული სამსახურში აღდგენასთან. იმ შემთხვევაში, თუ მოხელე დაკავებულ თანამდებობაზე ვერ აღდგება, იძულებით განაცდურის ანაზღაურება არ მოხდება.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის შესაბამისად საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი და სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადანყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ დიდწილად სწორად შეაფასა საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, ამასთან, სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილება არსებითად სწორია, რის გამოც საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების სამართლებრივი შესაძლებლობა არ არსებობს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლით და

დაადგინა:

1. ე. ბ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 12 ივნისის განწყვეტილება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

დროებითი მოვალეობის შემსრულებლის სამსახურიდან გათავისუფლება

გადანყვიბილება საქართველოს სახელმწიფო

№ბს-277-275(კ-16)

4 ოქტომბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

ნ. ლ-ემ თბილისის საქალაქო სასამართლოში საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა, რომლითაც მოითხოვა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანების ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 8 აპრილის №145 ბრძანების ბათილად ცნობა; ასევე მოითხოვა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსათვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება ნ. ლ-ის სამსახურში აღდგენის თაობაზე და მოპასუხისათვის იძულებითი განაცდურის ანაზღაურების დაკისრება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 29 მაისის გადაწყვეტილებით სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის თანახმად, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს 2014 წლის 8 აპრილის №145 ბრძანება, მოპასუხეს დაევალა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა სრულყოფილად გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ნ. ღ-ის მიმართ.

აღნიშნული გადაწყვეტილება მოპასუხემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 28 დეკემბრის განჩინებით საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 29 მაისის გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ საქმეზე დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

1. ნ. ღ-ე მუშაობდა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო მეურნეობაში;

2. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანებით საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... სამსახურის უფროსს – ნ. ღ-ეს 2013 წლის 3 ივლისიდან დროებით დაეკისრა ამავე მეურნეობის ... მოვალეობის შესრულება;

3. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 27 მარტის №116 ბრძანებით საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე, 53-ე მუხლების, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის მეორე პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა და 30-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, 2014 წლის 27 მარტიდან რ. ვ-ი დაინიშნა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად;

4. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 7 აპრილს №4617 მოხსენებითი ბარა-

თით მიმართა ამავე სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის საქმისწარმოებისა და ადამიანური რესურსების მართვის სამმართველოს უფროსმა ბ. ბ-ემ და განმარტა, რომ 2014 წლის 27 მარტიდან სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად დაინიშნა რ. ვ-ი, აღნიშნულიდან გამომდინარე ითხოვა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანების – ნ. ლ-ისათვის დროებით მოვალეობის დაკისრების შესახებ ძალადაკარგულად გამოცხადება;

5. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე, 53-ე, 61-ე მუხლების მოთხოვნათა შესაბამისად, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 8 აპრილის №145 ბრძანებით 2014 წლის 27 მარტიდან ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანება ნ. ლ-ისათვის დროებითი მოვალეობის დაკისრების შესახებ.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის მოსაზრება, რომ ნ. ლ-ე ასრულებდა არმყოფი მოხელის მოვალეობას და სადავო ბრძანებით მოხდა მასზე დროებით დაკისრებული მოვალეობის შეწყვეტა. სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ სამსახურში არმყოფი მოხელე წარმოადგენს პირს, რომელიც საჯარო სამსახურში მიღებულია კონკრეტულ პოზიციაზე და დროებით, კონკრეტული ობიექტური გარემოებების გამო, ვერ ასრულებს მასზე დაკისრებულ სამსახურებრივ მოვალეობებს (სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერება). სადავო შემთხვევაში დგინდება, რომ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... ადგილი, რომელიც კონკურსის წესით ივსება, იყო ვაკანტური. შესაბამისად, ნ. ლ-ე მიჩნეული უნდა იქნეს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ სუბიექტად: იგი წარმოადგენდა თანამდებობაზე კონკურსის წესით დასანიშნი მოხელის მოვალეობის შემსრულებელს, შესაბამისად, ამავე ნორმით განსაზღვრულია ასეთი მოხელის შრომითი საქმიანობის ვადა – კონკურსის შედეგების მიხედვით მოხელის თანამდებობაზე დანიშვნამდე.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე განმარტა, რომ ადმინისტრაციული ორგანო არ არის უფლებამოსილი ავტომატურად ძალადაკარგულად გამოაცხადოს მის მიერ გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. ასეთი აქ-

ტის ძალადაკარგულად გამოცხადებისათვის, უნდა არსებობდეს ზაკ-ის 61-ე მუხლის მე-2 ნაწილით განსაზღვრული სამართლებრივი წინაპირობები, რა დროსაც ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი ხდება, იმსჯელოს ინდივიდუალური აქტის ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე და მხოლოდ ასეთ ვითარებაში ეძლევა ადმინისტრაციულ ორგანოს საშუალება, საჯარო და კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე, კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადაწყვეტილება. თუმცა დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელების ფარგლები სრულდება იქ, სადაც იწყება კანონისმიერი შეზღუდვების მოქმედება.

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი დაუსაბუთებელი იყო ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. ამდენად, სადავო საკითხის ხელახლა განხილვის ფარგლებში, საქმისათვის მნიშვნელოვან გარემოებას წარმოადგენს ადმინისტრაციულმა ორგანომ შეაფასოს, წარმოადგენდა თუ არა სსიპ – სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... თანამდებობა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 30-ე მუხლის მეორე „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლით გათვალისწინებულ თანამდებობას, რომელიც აწესებს მოვალეობის შემსრულებლად მუშაობის ერთნაირ ზღვრულ ვადას, თუ მასზე ვრცელდებოდა ვაკანტურ თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად მუშაობის ზოგადი სამთვიანი ვადა. ამასთან, ადმინისტრაციულმა ორგანომ, უნდა გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებები, კერძოდ, როდის ჩატარდა კონკურსი სსიპ – სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... ვაკანტური ადგილის დასაკავებლად და კონკურსის შედეგების მიხედვით გამოვლინდა თუ არა გამარჯვებული კონკურსანტი, რის შედეგადაც უნდა გამოსცეს დასაბუთებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ნ. ლის მიმართ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 61-ე მუხლის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრომ საკასაციო წესით გაასაჩივრა მისი გაუქმებისა და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების მოთხოვნით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო სა-

ჩივრის განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

სააპელაციო სასამართლომ საქმეზე დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

1. ნ. ლ-ე მუშაობდა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო მეურნეობაში;

2. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანებით საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... სამსახურის უფროსს ნ. ლ-ეს 2013 წლის 3 ივლისიდან დროებით დაეკისრა ამავე მეურნეობის ... მოვალეობის შესრულება;

3. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 27 მარტის №116 ბრძანებით საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე, 53-ე მუხლების, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის მეორე პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა და 30-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, 2014 წლის 27 მარტიდან რ. ვ-ი დაინიშნა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად;

4. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრს 2014 წლის 7 აპრილს №4617 მოხსენებითი ბარათით მიმართა ამავე სამინისტროს ადმინისტრაციული დეპარტამენტის საქმისწარმოებისა და ადამიანური რესურსების მართვის სამმართველოს უფროსმა ბ. ბ-ემ და განმარტა, რომ 2014 წლის 27 მარტიდან სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად დაინიშნა რ. ვ-ი, აღნიშნულიდან გამომდინარე ითხოვა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანების – ნ. ლ-ისათვის დროებით მოვალეობის დაკისრების შესახებ ძალადაკარგულად გამოცხადება;

5. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 52-ე, 53-ე, 61-ე მუხლების მოთხოვნათა შესაბამისად, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 8 აპრილის №145 ბრძანებით 2014 წლის 27 მარტიდან

ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანება ნ. ღ-ისათვის დროებითი მოვალეობის დაკისრების შესახებ.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

კასატორს ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების მიმართ ამგვარი პრეტენზია არ წარმოუდგენია.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს განმარტებას, რომ სამსახურში არმყოფი მოხელე წარმოადგენს პირს, რომელიც საჯარო სამსახურში მიღებულია კონკრეტულ პოზიციაზე და დროებით, კონკრეტული ობიექტური გარემოებების გამო, ვერ ასრულებს მასზე დაკისრებულ სამსახურებრივ მოვალეობებს (სამსახურებრივი ურთიერთობის შეჩერება). სადავო შემთხვევაში დგინდება, რომ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... ადგილი, რომელიც კონკურსის წესით ივსება, იყო ვაკანტური. შესაბამისად, ნ. ღ-ე მიჩნეული უნდა იქნეს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ სუბიექტად.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 57-ე მუხლი.

აღნიშნული მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, პირს, რომელსაც აქვს თანამდებობაზე დანიშვნის უფლება, დროებით არმყოფი მოხელის შეცვლის ან ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად გადაუდებელ შემთხვევებში, როდესაც მოხელის არყოფნა გამოიწვევდა დაწესებულების ნორმალური საქმიანობის გართულებას, შეუძლია: ა) გადაუნაწილოს არმყოფი მოხელის მოვალეობანი სხვა მოხელეებს მათი სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებისაგან განთავისუფლების გარეშე; ბ) დააკისროს არმყოფი მოხელის მოვალეობანი სხვა მოხელეს და

ეს უკანასკნელი გაათავისუფლოს თავისი სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებისაგან.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ არმყოფი მოხელის ფუნქციების დროებით სხვა მოხელისათვის დაკისრება არის სამსახურის ნორმალური ფუნქციონირების უზრუნველყოფის საშუალება. სამსახურის ადმინისტრაციას ამ გზით ჩვეული სამუშაო ვითარების შენარჩუნება შეუძლია იმ შემთხვევაში, როდესაც კონკრეტულ თანამდებობაზე დანიშნული მოხელე დროებით ვერ ასრულებს სამსახურებრივ მოვალეობებს ან როდესაც თანამდებობა ვაკანტურია. არსებითი განსხვავება ვაკანტურ თანამდებობაზე ამ წესით მოვალეობის შესრულების დაკისრებასა და „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 30-ე მუხლით გათვალისწინებული დროებით მოვალეობის შემსრულებლის დანიშვნას შორის არის ის, რომ მოხელე არ თავისუფლდება თავდაპირველად დაკავებული თანამდებობიდან. დამსაქმებელს უფლება აქვს, გაათავისუფლოს მოხელე თავისი სამსახურით გათვალისწინებული მოვალეობების შესრულებიდან იმ ვადით, რა ვადითაც არმყოფი მოხელის მოვალეობებს ასრულებს, მაგრამ ამ შემთხვევაში, მოხელის მიერ მანამდე დაკავებული თანამდებობა ვაკანტური არ ხდება.

საქმეში წარმოდგენილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანებით ირვევა, რომ ნ. ლ-ეს – საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... სამსახურის უფროსს დროებით დაეკისრა ამავე მეურნეობის ... მოვალეობის შესრულება. ბრძანებაში არ არის მითითებული ნ. ლ-ის სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... სამსახურის უფროსის მოვალეობების შესრულებისაგან (მით უმეტეს თანამდებობიდან) გაათავისუფლების თაობაზე, ამდენად, არასწორია სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება, რომ ვინაიდან საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... ადგილი ვაკანტური იყო, ნ. ლ-ეს არმყოფი მოხელის მოვალეობის შესრულება არ დაკისრებია.

მოცემული დავის გადაწყვეტისას სააპელაციო სასამართლომ არასწორად გამოიყენა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი. ეს ნორმა შეეხება ამავე კანონის 30-ე მუხლის საფუძველზე კონკურსის დროებით მოვალეობის შემსრულებლებზე იმ ვაკანტურ თანამდებობაზე, რომელიც კონკურსის წესით უნდა შეივსოს. რაც შეეხება ნ. ლ-ის შემთხვევას, სააპელაციო სასამართლომ უნდა ეხელმძღვანელა

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით, რომლის თანახმადაც, თანამდებობაზე დროებით არმყოფი მოხელის შემცვლელი ინიშნება მოხელის სამსახურში გამოსვლამდე ან თანამდებობიდან განთავისუფლებამდე. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ეს ნორმა ითვალისწინებს სამსახურის ადმინისტრაციის უფლებამოსილებას, საჭიროების აღმოფხვრის შემთხვევაში, ნებისმიერ დროს გაათავისუფლოს მოხელე დაკისრებული მოვალეობების შესრულებიდან. საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს ამავე მუხლის მე-4 პუნქტზე, რომლის მიხედვითაც, დროებით არმყოფი მოხელის იმ თანამდებობიდან განთავისუფლების შემთხვევაში, რომელიც კონკურსის წესით უნდა შეივსოს, შემცვლელს უფლება აქვს დაიკავოს აღნიშნული თანამდებობა, როგორც ამ თანამდებობაზე კონკურსის წესით დანიშნული მოხელის მოვალეობის შემსრულებელმა. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ აღნიშნული ნორმით განსაზღვრულია მოხელის უფლება, რომლის რეალიზება დამოკიდებულია დამსაქმებლის ნებაზე, ამ თანამდებობაზე არ დანიშნოს სხვა მოვალეობის შემსრულებელი კანონის 30-ე მუხლის საფუძველზე ან არ გამოაცხადოს კონკურსი, არამედ მოვალეობის შემსრულებლად დანიშნოს იგივე მოხელე, ვისაც დაკისრებული ჰქონდა სამსახურებრივი მოვალეობების დროებით შესრულება.

განსახილველ შემთხვევაში საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანებით ნ. ლ-ეს დაეკისრა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... მოვალეობის შესრულება. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 27 მარტის №116 ბრძანებით რ. ვ-ი დაინიშნა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სსიპ სატყეო საბაზისო სანერგე მეურნეობის ... თანამდებობაზე მოვალეობის შემსრულებლად, შესაბამისად, აღარ არსებობდა ნ. ლ-ის მიერ აღნიშნულ მოვალეობათა შესრულების საჭიროება, ამდენად, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 8 აპრილის №145 ბრძანებით 2014 წლის 27 მარტიდან ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2013 წლის 3 ივლისის №194 ბრძანება ნ. ლ-ისათვის დროებითი მოვალეობის დაკისრების შესახებ, რისი უფლებამოსილებაც მას, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 23-ე და 30-ე მუხლების საფუძველზე გააჩნდა.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სრულიად უსაფუძვლოა სააპელაციო სასამართლოს მითითება აღმჭურველი ადმინისტრაციული აქტის ძალადაკარგულად გამოცხადების შემზღვეველ ნორმებზე (ზაკ-ის 61-ე მუხლის მე-2 ნაწილი), ვინაიდან სპეციალური კანონი, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი და 57-ე მუხლი, საშუალებას აძლევს დამსაქმებელს ნებისმიერ დროს გაათავისუფლოს მოხელე მასზე დაკისრებული არმყოფი მოხელის მოვალეობების შესრულებიდან, რაც ცხადია, არ გულისხმობს მოხელის თავდაპირველად დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლებასაც.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის 57-ე, 30-ე მუხლები და არასწორად გამოიყენა ამავე კანონის 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი, რაც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლის საფუძველზე, გასაჩივრებული განჩინების უკანონობას განაპირობებს.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძველები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, საქმის ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძველები არ არსებობს, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების უკანონობა არასწორი სამართლებრივი შეფასებითაა გამოწვეული, ამდენად, საკასაციო სასამართლოს შეუძლია, თავად მიიღოს გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ნ. ღ-ის სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის საფუძველზე მოსარჩელე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან, ამდენად, ნ. ღ-ის სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი – 120 ლარი უნდა დაუბრუნდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, მე-9 მუხლით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა ლ ა ნ ე ყ ვ ი ტ ა :

1. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 28 დეკემბრის განჩინება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. ნ. ღ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
4. ნ. ღ-ეს დაუბრუნდეს სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი – 120 ლარი (27/10/2014 წლის №1 საგადახდო დავალება) შემდეგი ანგარიშიდან: ქ. თბილისი, სახელმწიფო ხაზინა, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №..., სახაზინო კოდი №...;
5. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

3. სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნის საფუძვლები

კომპენსაციის დანიშვნა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულის ოჯახის წევრებისათვის

ბანჩინება

№ბს-655-647(კ-15)

11 თებერვალი, 2016 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ვ. როინიშვილი**

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური
ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალ-
დებულება

აღწერილობითი ნაწილი:

2014 წლის 20 ივნისს ნ. ბ-ამ სასარჩელო განცხადებით მი-
მართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხეების – სსიპ ვეტერანების საქმე-
თა სახელმწიფო სამსახურისა და საქართველოს მთავრობის მი-
მართ.

მოსარჩელის განმარტებით, მან 2013 წლის 26 ნოემბერს გან-
ცხადებით მიმართა საქართველოს შეიარაღებული ძალების გე-
ნერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტს და
ომში დაღუპული ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭება მოითხო-
ვა. 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064/18 წერილით ნ. ბ-ას უარი
ეთქვა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე იმ მოტივით, რომ „სა-
ხელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტი-
პენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, სახელ-
მწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფას ექვემდებარებოდნენ
მხოლოდ 1998 წლის მაისის მოვლენების დროს დაღუპულთა ან
მიღებული ქრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევ-
რები.

მოსარჩელემ მითითებული აქტი გაასაჩივრა საქართველოს

თავდაცვის სამინისტროში, რომელმაც 2014 წლის 16 იანვარს ადმინისტრაციული საჩივარი თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად დააბრუნა უკან იმ საფუძველით, რომ 2014 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის უფლებამონაცვლედ განისაზღვრა ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური, რომლის კონტროლსაც ახორციელებდა საქართველოს მთავრობა.

აღნიშნულის შემდეგ მოსარჩელემ 1 თვის ვადაში მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციული აქტების ბათილად ცნობისა და ახალი ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნით. 2014 წლის 14 მარტს მან უკან გამოიხმო სარჩელი და ადმინისტრაციული საჩივრით მიმართა საქართველოს მთავრობას, რომელმაც 2014 წლის 9 ივნისს მოსარჩელეს უარი უთხრა ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე, რადგან „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლი ადგენდა იმ პირთა წრეს, რომლებიც განეკუთვნებოდნენ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებს და მათთან გათანაბრებულ პირებს. საქართველოს მთავრობამ ამ ნორმის გათვალისწინებით, ვ. კ-ი არ ჩათვალა ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებული საბრძოლო მოქმედებების დროს გარდაცვლილ პირად, რადგან იგი გარდაცვლილი იყო საბრძოლო მოქმედებების დასრულების შემდეგ, ამასთან, ვ. კ-ის გარდაცვალების დრო არ ემთხვეოდა 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოში მომხდარი საბრძოლო მოქმედებების დროს.

მოსარჩელის მითითებით, საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 4 ოქტომბრის №1063 განკარგულების თანახმად, ვ. კ-ი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი მამაცობისათვის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის (სიკვდილის შემდეგ) დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით. ამდენად, აღნიშნული აქტით ვ. კ-ი უკვე აღიარებული იყო საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპულ პირად. შესაბამისად, მისი მეუღლე ნ. ბ-ა ითვლებოდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპული პირის ოჯახის წევრად და „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სო-

ციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის სუბიექტად.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელემ საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 2 დეკემბრის №36-15 ოქმისა და 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064/8 გადაწყვეტილების, საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 9 ივნისის №1030 განკარგულების ბათილად ცნობა და სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურისთვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა, რომლითაც ნ. ბ-ა რეგისტრაციაში გატარდება როგორც ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლის დროს დაღუპული ვეტერანის ოჯახის წევრი და მასზე გაიცემა შესაბამისი მონობა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 26 სექტემბრის გადაწყვეტილებით ნ. ბ-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოსარჩელე ნ. ბ-ა რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდა ან გარდაცვლილ ვ. კ-თან. 1998 წლის 29 იანვარს გაცემული №078147 გარდაცვალების მონობით დადგენილია, რომ ვ. კ-ი გარდაიცვალა 1998 წლის 14 იანვარს ქალაქ ოჩამჩირეში, საბრძოლო ოპერაციის შესრულების დროს. სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს 2014 წლის 13 მაისს გაცემული №01/98496 წერილით დადგენილია, რომ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს სამოქალაქო აქტების ერთიან, ელექტრონულ მონაცემთა ბაზაში ფიქსირდება მოქალაქე ვ. კ-ის მიმართ 1998 წლის 02 ივნისს ქ. თბილისის ტყვარჩელის მმარის განყოფილების მიერ რეგისტრირებული გარდაცვალების აქტის ჩანაწერი. აღნიშნულ აქტზე დაყრდნობით, თბილისის სრ სამსახურის მიერ 2013 წლის 21 თებერვალს გაცემულ იქნა გარდაცვალების მონობა №011370006026.

საქართველოს შს სამინისტროს შინაგანი ჯარების ... სამხედრო ნაწილის მეთაურის დ. ლ-ას მიერ ხელმოწერილი საბრძოლო მოკვლევის თანახმად, აფხაზეთში საომარი მოქმედებების დაწყებისას, 1992 წლის აგვისტოდან ვ. კ-ი იარაღით ხელში იცავდა სამშობლოს ტერიტორიულ მთლიანობას. ოჩამჩირეში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 24-ე ბრიგადის ჩამოყალიბებისთანავე ვ. კ-ი ჩარიცხული იყო ... მოტომსროლელ ბატალიონში ... თანამდებობაზე და იგი აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ბატალიონის ყველა საბრძოლო ოპერაციაში. 1993 წლის მარტში სეპარატისტთა მიერ განხორციელებული შემოტევის მო-

გერიებისას ვ. კ-ის საბრძოლო მოქმედება გამოირჩეოდა სამხედრო საქმის მაღალი ცოდნითა და წინდახედულობით, რისთვისაც იგი დაჯილდოვებულ იქნა მედლით „საბრძოლო მამაცობისათვის“. აფხაზეთის დაცემის შემდეგ ვ. კ-ი მსახურობდა სხვადასხვა ძალოვან სტრუქტურებში. 1996 წლის თებერვლიდან ჩარიცხული იყო საქართველოს შს სამინისტროს შინაგანი ჯარების ... სამხედრო ნაწილში ... თანამდებობაზე, შემდეგ კი ... იყო გადაყვანილი. ერთ-ერთი სამხედრო დავალების შესრულებისას 1998 წლის 14 იანვარს ვ. კ-ი გმირულად დაიღუპა.

საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 4 ოქტომბრის №1063 განკარგულებით საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამორჩენილი მამაცობისათვის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის – პოლიციის ლეიტენანტი, აფხაზეთის ა/რ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეცდანიშნულების ასეულის პოლიციელი – ვ. კ-ი დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით (სიკვდილის შემდეგ).

საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 02 დეკემბრის №36-15 სხდომის ოქმით დასტურდება, რომ ნ. ბ-ას კომისიის უმრავლესობით უარი ეთქვა ომში დაღუპული ოჯახის წევრის სტატუსზე და დარჩა მხოლოდ მარჩენალდაკარგულის სტატუსი. საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064-18 გადაწყვეტილებით, მოსარჩელე ნ. ბ-ას მის მიერ წარდგენილ განცხადებაზე განემარტა, რომ „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სახელმწიფო კომპენსაციის უზრუნველყოფას ექვემდებარება 1998 წლის მაისის მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრები. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ნ. ბ-ას არ მიენიჭა ომში დაღუპული ოჯახის წევრის სტატუსი. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 09 ივნისის №1030 განკარგულებით ნ. ბ-ას უარი ეთქვა ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უსაფუძვლობისა და დაუსაბუთებლობის მოტივით.

სასამართლოს განმარტებით, „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის მე-

2 პუნქტის თანახმად, ეს კანონი ვრცელდება იმ პირთა ოჯახებზე, რომლებიც იყვნენ საქართველოს თავდაცვის, შინაგან საქმეთა, სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის, ფინანსთა სამინისტროების (მათ შორის, ყოფილი სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს, სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის, სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის, საგარეო დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტის, ფინანსური პოლიციის) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით შექმნილი სამხედრო ან გასამხედროებული ორგანიზაციების მოსამსახურეები და მუშაკები (მათ შორის, თადარიგში დათხოვნილნი (გადამდგარნი)), საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილე სამხედრო ფორმირებებში ჩარიცხული სამოქალაქო პირები – მოხალისეები, რომლებიც: ა) დაიღუპნენ საქართველოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის; ბ) საბრძოლო მოქმედებების პერიოდში ასრულებენ მათთვის დაკისრებულ სამსახურებრივ მოვალეობას. ამავე კანონის მე-4 მუხლის თანახმად, ამ კანონით დადგენილი სოციალური დაცვის ღონისძიებები ვრცელდება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ მებრძოლთა ოჯახების შემდეგ წევრებზე: ა) შრომისუუნარო მეუღლეზე, მშობლებსა და შვილებზე; ბ) არასრულწლოვან შვილებზე 18 წლის ასაკის მიღწევამდე.

სასამართლოს მითითებით, „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებსა და მათთან გათანაბრებულ პირებს მიეკუთვნებიან: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, აფხაზეთსა და შიდა ქართლში თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის მონაწილეები: საქართველოს თავდაცვის, შინაგან საქმეთა და უშიშროების სამინისტროების, აგრეთვე დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტის მოსამსახურეები და მუშაკები, მათ შორის, თადარიგში დათხოვნილნი (გადამდგარნი), საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილე სამხედრო ფორმირებაში ჩარიცხული სამოქალაქო პირები, მოხალისეები. საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტია და მტკიცებას არ საჭიროებს, რომ 1998 წლის იანვარში საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლა არ მიმდინარეობდა, შესაბამისად, შეუძლებელია ვ. კ-ი ასეთი ბრძოლის დროს გარდაცვლილიყო.

სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის პოზიცია, რომ ვ. კ-ი დაჯილდოვებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი მამაცობისათვის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით (სიკვდილის შემდეგ), რაც წარმოადგენს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად აღიარებას. შესაბამისად, ვ. კ-ი პრეზიდენტის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით უკვე აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად, რაც ოჯახის წევრის რეგისტრაციაში გატარებისა და მასზე შესაბამისი მონობის გაცემის საფუძველია.

აღნიშნულთან დაკავშირებით სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოს პარლამენტის 2009 წლის 31 ივლისის დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოების – ორდენებისა და მედლების დებულების“ მე-2 მუხლის მე-8 პუნქტის თანახმად, ვახტანგ გორგასლის ორდენით ჯილდოვებიან საქართველოს სამხედრო მოსამსახურეები, რომლებმაც სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლაში გამოიჩინეს გმირული თავდადება და მამაცობა, უნარიანი ხელმძღვანელობით უზრუნველყვეს სამხედრო ნაწილებისა და ქვედანაყოფების წარმატება, შეიმუშავეს და განახორციელეს საბრძოლო ოპერაციები. ვახტანგ გორგასლის ორდენი სამი ხარისხისაა. დაჯილდოება ხდება შემდეგი თანამიმდევრობით: III ხარისხის ორდენით ჯილდოვებიან სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას გამოვლენილი მაღალი საბრძოლო მომზადებისათვის. აღნიშნული ნორმების გათვალისწინებით სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით ვ. კ-ის დაჯილდოება ავტომატურად არ გულისხმობდა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად აღიარებას.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებით, კერძოდ კი, საქართველოს შს სამინისტროს შინაგანი ჯარების ... სამხედრო ნაწილის მეთაურის დ. ლ-ას მიერ გაცემული საბრძოლო მოკვლევიტ დადასტურდა, რომ აფხაზეთის დაცემის შემდეგ ვ. კ-ი მსახურობდა სხვადასხვა ძალოვან სტრუქტურებში. 1996 წლის თებერვლიდან ჩარიცხული იყო საქართველოს შს სამინისტროს შინაგანი ჯარების ... სამხედრო ნაწილში ... თანამდებობაზე, შემდეგ კი ... იყო გადაყვანილი. ერთ-ერთი სამხედრო დავალების შესრულებისას 1998 წლის 14 იან-

ვარს ვ. კ-ი გმირულად დაიღუპა. ამდენად, სასამართლოს დასკვნით, ვ. კ-ი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს გარდაიცვალა და არა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 26 სექტემბრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ნ. ბ-ამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილებით ნ. ბ-ას სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 26 სექტემბრის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ნ. ბ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 9 ივნისის №1030 განკარგულება; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 2 დეკემბრის №36-15 ოქმი, აგრეთვე 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064/18 გადაწყვეტილება; სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურს ნ. ბ-ას საქმესთან დაკავშირებული ფაქტების გამორკვევის, დადგენისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა; შესაბამისად, ნ. ბ-ას უარი ეთქვა სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის დავალდებულებაზე გამოეცა კონკრეტული შინაარსის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ნ. ბ-ას, როგორც ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლის დროს დაღუპული ვეტერანის ოჯახის წევრის რეგისტრაციაში გატარებისა და შესაბამისი მონუმობის გაცემის თაობაზე.

სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა მოცემულ საქმეზე საქალაქო სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, თუმცა აღნიშნა, რომ საქართველოს შს სამინისტრომ სააპელაციო სასამართლოს წარუდგინა 1998 წლის 3 ივნისის დასკვნა. დასკვნაში მითითებულია, რომ ვ. კ-ი გარდაიცვალა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს, რაც დასტურდე-

ბოდა 1998 წლის 02 ივნისს გაცემული №66182 გარდაცვალების მოწმობით. ამდენად, ორი სხვადასხვა ადმინისტრაციული ორგანოდან – საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციიდან და საქართველოს შს სამინისტროდან ვ. კ-ის საქმესთან დაკავშირებით წარმოდგენილი დოკუმენტების შედარებით ანალიზი ცხადყოფდა, რომ ამ დოკუმენტებში მითითებული ფაქტები და გარემოებები იყო ერთმანეთის გამომრიცხავი, დოკუმენტებში – დაჯილდოვების ფურცელში და 1998 წლის 3 ივნისის დასკვნაში განსხვავებულად იყო აღწერილი ერთი და იმავე პირის – ვ. კ-ის გარდაცვალების ფაქტი.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქართველოს შს გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 02 დეკემბრის №36-15 ოქმი, აგრეთვე 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064/18 გადაწყვეტილება არსებითად ეწინააღმდეგებოდა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე და 96-ე მუხლების, ასევე „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის დებულებებს, რაც მათი ბათილად ცნობის საფუძველი იყო. ადმინისტრაციულ ორგანოს არ გამოურკვევია და არ დაუდგენია საკითხი იმის შესახებ, თუ სად, რა ვითარებაში და რა მიზეზით გარდაიცვალა განმცხადებლის მეუღლე – ვ. კ-ი; საქმის სასამართლო განხილვამ ცხადყო, რომ სხვადასხვა ადმინისტრაციული ორგანოები ინახავდნენ ვ. კ-ის საქმეზე ერთმანეთის გამომრიცხავი ფაქტებისა და გარემოებების ამსახველ ოფიციალურ დოკუმენტებს ისე, რომ მოცემულ ადმინისტრაციულ საქმეში თავმოყრილი დოკუმენტების ერთობლიობა არ იძლეოდა საქმეზე ქეშმარიტების დადგენის შესაძლებლობას.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტზე, რომლითაც დადგენილია, რომ ამ კანონის შესაბამისად კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება ჰქონდათ: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, აგრეთვე 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებს. ამდენად, დასახელებული ნორმის თანახმად, მხოლოდ იმ პირებს ჰქონდათ კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება, რომელთა ოჯახის წევრები გარდაიცვალნენ: 1) საქართველოს ტერი-

ტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის დროს ან ამ ბრძოლის დროს მიღებული ჭრილობების შედეგად, 2) აგრეთვე, 1998 წლის მაისის მოვლენების დროს ან ამ მოვლენების დროს მიღებული ჭრილობების შედეგად, აგრეთვე 3) 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს ან ამ მოვლენების დროს მიღებული ჭრილობების შედეგად. გასაჩივრებული ინდ. აქტების დასაბუთება ცხადყოფს, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის წარსულში განხორციელებული ბრძოლის/ბრძოლების იურიდიული ფაქტის არსებობა დაუკავშირეს საქართველოს სახელმწიფოს ტერიტორიის კონკრეტულ ნაწილებს – მხოლოდ აფხაზეთსა და შიდა ქართლს, ასევე დროის კონკრეტულ მონაკვეთს – 1991 წლიდან 1994 წლამდე პერიოდს.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, მოცემულ საქმეზე წარმოდგენილი მთელი რიგი მტკიცებულებები მიუთითებს, რომ ვ. კ-ი დაიღუპა გალის რაიონის სოფ. ..., ანუ აფხაზეთის ტერიტორიაზე, თუმცა ვ. კ-ის გარდაცვალების სხვა ფაქტორები – გარდაცვალების ვითარება და გარდაცვალების დრო მოპასუხეებს აძლევს იმის მტკიცების საფუძველს, რომ ვ. კ-ი არ გარდაცვლილა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის წარსულში განხორციელებული ბრძოლის დროს. თუმცა, თუკი მოცემული საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევის შედეგად ერთმნიშვნელოვნად და ცალსახად დადგინდება, რომ ვ. კ-ი ნამდვილად გარდაიცვალა გალის რაიონის სოფ. ... და თანაც იმ ვითარებაში, რა ვითარებაც აღწერილი არის დაჯილდოების ფურცელში, მოპასუხეებმა სათანადო სამართლებრივი შეფასება უნდა მისცენ საქართველოს ტერიტორიის ოკუპირებულ ნაწილში (გალის რაიონი სოფ. ...) აფხაზეთის ა/რ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეცდანიშნულების ქვედანაყოფის ათეულის (რომლის შემადგენლობაშიც შედიოდა ვ. კ-ი) შეყვანის ფაქტს, აგრეთვე, იმ ფაქტს, რომ ათეულის ამგვარი გადაადგილება მოხდა აფხაზეთის ა/რ შინაგან საქმეთა სამინისტროს განკარგულებით, აგრეთვე იმ ფაქტს, რომ გალის რაიონის სოფ. ... ყოფნის დროს აფხაზ სეპარატისტებსა და აფხაზეთის ა/რ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეცდანიშნულების ქვედანაყოფის ათეულს შორის მოხდა საომარი შეტაკება.

ამასთან, მე-3 ხარისხის ვახტანგ გორგასლის ორდენით დაჯილდოების სამართლებრივ საფუძვლებთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტის 2009 წლის 31 ივლისის დადგენილე-

ბით დამტკიცებული „საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოების – ორდენებისა და მედლების დებულების“ ნორმებზე მოპასუხეებისა და პირველი ინსტანციის სასამართლოს მითითება სააპელაციო სასამართლომ მოცემული საქმის არარელევანტურად მიიჩნია, რადგან ვ. კ-ი ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა 2000 წლის 04 ოქტომბერს, ხოლო დადგენილება მიღებულია 2009 წელს. 2000 წლის მდგომარეობით მოქმედებდა სამართლებრივი აქტი „საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოების – ორდენებისა და მედლების დებულება“ რომელიც დამტკიცებული იყო „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 1992 წლის 24 დეკემბრის კანონით. დებულების თანახმად, მიუხედავად იმისა, რომ მე-3 ხარისხის ვახტანგ გორგასლის ორდენით დაჯილდოების შესაძლებლობა უკავშირდებოდა პირის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულების ფაქტს, ორდენით (როგორც მე-3 ხარისხის, ისე – მე-2 და 1-ლი ხარისხის ორდენებით) დაჯილდოების უმთავრესი და გადამწყვეტი წინაპირობა იყო პირის მიერ სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირული თავდადება, მამაცობა, მაღალი საბრძოლო მზადყოფნა.

რაც შეეხება საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 09 ივნისის №1030 განკარგულებას, იგი წარმოადგენს ნ. ბ-ას ადმინისტრაციული საჩივრის გამო მიღებულ გადაწყვეტილებას – ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. შესაბამისად, მისი გამოცემისას საქართველოს მთავრობას უნდა შეემომეებინა გასაჩივრებული ინდივიდუალური აქტის კანონიერება როგორც ფაქტების, ისე სამართლებრივი ნორმების ქრილში. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 09 ივნისის №1030 განკარგულება არსებითად ეწინააღმდეგებოდა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე და 96-ე მუხლების, ასევე „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის დებულებებს, რაც მისი ბათილად ცნობის საფუძველი იყო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს მთავრობამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორის მითითებით, საქართველოს პრეზიდენტის ად-

მინისტრაციამ სასამართლოს წარუდგინა ყველა ის მტკიცებულება, რომლებიც საფუძვლად დაედო საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 4 ოქტომბრის №1063 განკარგულების გამოცემას, მათ შორის, დაჯილდოების ფურცელი, სადაც აღნიშნული იყო, რომ ვ. კ-ი გარდაიცვალა სეპარატისტთა ჯგუფთან შეტაკებისას გალის რაიონის სოფ. საქართველოს შს სამინისტრომ სასამართლოს წარუდგინა ასევე 1998 წლის 3 ივნისის დასკვნა. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული ფაქტებისა და დოკუმენტების ერთობლიობა არ იძლეოდა საქმეზე ჭეშმარიტების დადგენის შესაძლებლობას, სასამართლომ მაინც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა ნ. ბ-ას სარჩელი.

ამასთან, სასამართლომ გამოიკვლია რა ყველა ფაქტობრივი გარემოება, იგი უფლებამოსილი იყო დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, თავად მიეღო ობიექტური და კანონიერი გადაწყვეტილება.

კასატორის მოსაზრებით, ვ. კ-ი ვერ ჩაითვლება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში დაღუპულ პირად. ის ფაქტი, რომ ვ. კ-ი მონაწილეობას იღებდა 1991-1994 წლებში საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ საბრძოლო მოქმედებებში, რისი გათვალისწინებითაც იგი წარმოადგენდა ომის ვეტერანს, საქართველოს მთავრობის მიერ სადავოდ გამხდარი არც ყოფილა. თუმცა აღნიშნული ვერ გახდება იმის საფუძველი, რომ ვ. კ-ი ჩაითვალოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, წარმოებული საბრძოლო მოქმედებების დროს გარდაცვლილ პირად, რადგან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებული საბრძოლო მოქმედებები არ მიმდინარეობდა 1998 წლის იანვარში. კანონმდებელი კი კომპენსაციის დანიშვნის უპირობო საფუძვლად უთითებს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ საბრძოლო მოქმედებებში პირის გარდაცვალების ან ამავე საბრძოლო მოქმედებებში მიყენებული ჭრილობების შედეგად მოგვიანებით გარდაცვალების ფაქტს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 9 ოქტომბრის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული საქართველოს მთავრობის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 3 დეკემბრის განჩინებით საქარ-

თველოს მთავრობის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო გაეცნო საქმის მასალებს, შეამოწმა გასაჩივრებული გადანყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობა, წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საქართველოს მთავრობის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: მოსარჩელე ნ. ბ-ა რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდა ან გარდაცვლილ ვ. კ-თან. 1998 წლის 29 იანვარს გაცემული №078147 გარდაცვალების მოწმობით დადგენილია, რომ ვ. კ-ი გარდაიცვალა 1998 წლის 14 იანვარს ქალაქ ოჩამჩირეში, საბრძოლო ოპერაციის შესრულების დროს. სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს 2014 წლის 13 მაისს გაცემული №01/98496 წერილით დადგენილია, რომ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს სამოქალაქო აქტების ერთიან, ელექტრონულ მონაცემთა ბაზაში ფიქსირდება მოქალაქე ვ. კ-ის მიმართ 1998 წლის 02 ივნისს ქ. თბილისის ტყვარჩელის მმაჩის განყოფილების მიერ რეგისტრირებული გარდაცვალების აქტის ჩანაწერი. აღნიშნულ აქტზე დაყრდნობით, თბილისის სრ სამსახურის მიერ 2013 წლის 21 თებერვალს გაცემულ იქნა გარდაცვალების მოწმობა №011370006026.

საქართველოს შს სამინისტროს შინაგანი ჯარების ... სამხედრო ნაწილის მეთაურის დ. ლ-ას მიერ ხელმოწერილი საბრძოლო მოკვლევის თანახმად, აფხაზეთში საომარი მოქმედებების დაწყებისას, 1992 წლის აგვისტოდან ვ. კ-ი იარაღით ხელში იცავდა სამშობლოს ტერიტორიულ მთლიანობას. ოჩამჩირეში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს 24-ე ბრიგადის ჩამოყალიბებისთანავე იგი ჩარიცხულ იქნა ... მოტომსროლელ ბატალიონში ... თანამდებობაზე და აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ბატალიონის ყველა საბრძოლო ოპერაციაში. 1993 წლის მარტში სეპარატისტთა მიერ განხორციელებული შემოტევის მოგერიებისას, ვ. კ-ის საბრძოლო მოქმედება გამოირჩეოდა სამხედრო საქმის მაღალი ცოდნითა და წინდახედულობით, რისთვისაც იგი დაჯილდოვდა მედლით – „საბრძოლო მამაცობისათვის“. აფხაზეთის დაცემის შემდეგ, ვ. კ-ი მსახურობდა სხვადასხვა ძალოვან სტრუქტურებში. 1996 წლის თებერვლიდან ჩაირიცხა საქართველოს შს სამინისტროს შინაგანი ჯარების ... სამხედრო

ნაწილში და გამწვანდა ... თანამდებობაზე, შემდეგ კი ... იქნა გადაყვანილი. ერთ-ერთი სამხედრო დავალების შესრულებისას 1998 წლის 14 იანვარს ვ. კ-ი გმირულად დაიღუპა.

საქართველოს შეირადებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 02 დეკემბრის №36-15 სხდომის ოქმით დასტურდება, რომ ნ. ბ-ას კომისიის უმრავლესობით უარი ეთქვა ომში დაღუპული ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭებაზე და დარჩა მხოლოდ მარჩენალდაკარგულის სტატუსი. საქართველოს შეირადებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064-18 გადაწყვეტილებით, მოსარჩელე ნ. ბ-ას მის მიერ წარდგენილ განცხადებაზე განემარტა, რომ „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფას ექვემდებარება 1998 წლის მაისის მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრები. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ნ. ბ-ას არ მიენიჭა ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსი. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 09 ივნისის №1030 გარკარგულებით ნ. ბ-ას უარი ეთქვა ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უსაფუძვლობისა და დაუსაბუთებლობის მოტივით.

საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს, რომ საქართველოს შს სამინისტრომ სააპელაციო სასამართლოს წარუდგინა 1998 წლის 3 ივნისის დასკვნა, რომელიც შეეხებოდა ვ. კ-ის დაღუპვის შემთხვევას. დასკვნაში მითითებულია, რომ ვ. კ-ი გარდაიცვალა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს, რაც დადასტურებულია 1998 წლის 02 ივნისის გაცემული №66182 გარდაცვალების მოწმობით. ამასთან, განსხვავებულად არის აღწერილი მისი გარდაცვალების ფაქტი.

ასევე დადგინდა, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 4 ოქტომბრის №1063 განკარგულებით საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი მამაცობისათვის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის – პოლიციის ლეიტენანტი, აფხაზეთის ა/რ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეცდანიშნულების ასეულის პოლიციელი – ვ. კ-ი დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით (სიკვდილის შემდეგ).

განსახილველი დავის საგანს სწორედ საქართველოს შეირადებული ძალების გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 2 დეკემბრის №36-15 ოქმის,

ამავე დეპარტამენტის 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064/18 გადაწყვეტილებისა და საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 9 ივნისის №1030 განკარგულების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს, რომლებითაც ნ. ბ-ას უარი ეთქვა ომში დალუპულის ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭებაზე.

საკასაციო სასამართლო ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განსახილველი სამართალური თეორიის შეფასებისას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს იმ გარემოების დადგენას, ნ. ბ-ა ითვლება თუ არა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დალუპული პირის ოჯახის წევრად, შესაბამისად, ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოიკვილოს წარმოადგენს თუ არა იგი „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დალუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის სუბიექტს.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს, მათ სამართლებრივ შეფასებას და მიიჩნევს, რომ საქართველოს შს გენერალური შტაბის ვეტერანთა საქმეების დეპარტამენტის 2013 წლის 02 დეკემბრის №36-15 ოქმი და 2013 წლის 12 დეკემბრის №4064/18 გადაწყვეტილება არსებითად ეწინააღმდეგება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე და 96-ე მუხლების, ასევე „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის დებულებებს, რაც მათი ბათილად ცნობის საფუძველია.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილზე, რომლის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად ცნოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს, ამ გარემოებათა შეფასებისა და გამოკვლევის შემდეგ გამოსცეს ახალი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი.

საკასაციო სასამართლო განმარტებით, საქართველოს ზო-

გადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილია, რომ ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. ამავე კოდექსის 96-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილია, რომ ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულია ნ. ბ-ას საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებებისა და ფაქტების გამოკვლევისა და შესწავლის გარეშე. კერძოდ, ადმინისტრაციულ ორგანოს არ გამოუკვლევიან ვ. კ-ის გარდაცვალების შესახებ არსებული ურთიერთგამომრიცხავი ფაქტებისა და გარემოებების ამსახველი დოკუმენტები.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტზე და განმარტავს, რომ აღნიშნული მუხლი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედებების ვეტერანებს და მათთან გათანაბრებულ პირებს მიაკუთვნებს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, აფხაზეთსა და შიდა ქართლში თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის მონაწილეებს: საქართველოს თავდაცვის, შინაგან საქმეთა და უშიშროების სამინისტროების, საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურისა და დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტის მოსამსახურეებსა და მუშაკებს, მათ შორის, თადარიგში დათხოვნილებს საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილე სამხედრო ფორმირებაში ჩარიცხულ სამოქალაქო პირებს, მოხალისეებს. აღნიშნული ნორმა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების მონაწილეებს მიაკუთვნებს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მხოლოდ იმ მოსამსახურეებს, რომლებიც მონაწილეობდნენ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, აფხაზეთსა და შიდა ქართლში თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისთვის ბრძოლაში.

საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასაციის მოტივს იმასთან დაკავშირებით, რომ ვ. კ-ი ვერ ჩაითვლება საქართვე-

ლოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში დაღუპულ პირად, რადგან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ საბრძოლო მოქმედებები არ მიმდინარეობდა 1998 წლის იანვარში, კანონმდებელი კი კომპენსაციის დანიშვნის უპირობო საფუძვლად უთითებს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ საბრძოლო მოქმედებებში პირის გარდაცვალების ან ამავე საბრძოლო მოქმედებებში მიყენებული ჭრილობების შედეგად მოგვიანებით გარდაცვალების ფაქტს.

საკასაციო სასამართლო ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით განმარტავს, რომ „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტით დადგენილია, რომ ამ კანონის შესაბამისად, კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება აქვთ: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, აგრეთვე 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებს. ამდენად, მითითებული ნორმის თანახმად, მხოლოდ იმ პირებს აქვთ კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება, რომელთა ოჯახის წევრები გარდაიცვალნენ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის დროს ან ამ ბრძოლის დროს მიღებული ჭრილობების შედეგად. ამასთან, კანონმა გააფართოვა ნორმის მოქმედების არეალი და მიიჩნია, რომ 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს და ამ მოვლენების დროს მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებზეც გავრცელებულიყო მოცემული ნორმის მოქმედება.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს განმარტებას იმასთან დაკავშირებით, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა საქმესთან დაკავშირებული ყველა ფაქტის და გარემოების სათანადოდ და საფუძვლიანად გამორკვევის შედეგად უნდა განმარტონ, ხომ არ უტოლდება 1998 წლის იანვრის თვეში გალის რაიონის სოფ. ... განვითარებული მოვლენები, მიუხედავად მცირე მასშტაბისა და სათანადო, ოფიციალური სტატუსის არქონისა, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის განხორციელებული ბრძოლის აქტს იმ ინტერესის გათვალისწინებით, რომ „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ საქართველოს კანონ-

ნის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის მოქმედება გავრცელდეს ნ. ბ-ას შემთხვევაშიც. მოპასუხე მხარემ ასევე უნდა გააანალიზოს საკითხი იმის შესახებ, 1998 წლის იანვრის მოვლენები (თუკი ასეთ მოვლენებს ნამდვილად ჰქონდა ადგილი), რამდენად ჰგავს თავისი შინაარსით, მიზნებით და შედეგებით 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს პერიოდის მოვლენებს, რომლებზეც კანონში პირდაპირ არის მითითებული.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 4 ოქტომბრის №1063 განკარგულებაზე, რომლის თანახმად, ვ. კ-ი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი მამაცობისათვის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის (სიკვდილის შემდეგ) დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით. ამდენად, იგი აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპულ პირად და საომარი მოქმედების დროს გამოჩენილი მამაცობის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის სიკვდილის შემდეგ დაჯილდოებულია ვახტანგ გორგასლის III ხარისხის ორდენით; ძალაში მყოფი საქართველოს პრეზიდენტის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ვ. კ-ი უკვე აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპულ პირად. შესაბამისად, ადმინისტრაციულმა ორგანომ აღნიშნული განკარგულების გათვალისწინებით, ყველა ზემოაღნიშნული ფაქტისა და გარემოების და წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება იმის თაობაზე, ითვლება თუ არა ნ. ბ-ა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპული პირის ოჯახის წევრად და „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის სუბიექტად.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო მითითებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ დადგენილ სასამართლო პრაქტიკაზე (საქმე №ბს-83-80(კ-06); 25.07.2006წ. გადანყვეტილება), სადაც განიმარტა, რომ „საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 22 დეკემბრის №1657 განკარგულებით გ. უ. აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპულად და საომარი მოქმედების დროს გამოჩენილი მამაცობისა და თავგანწირ-

ვისათვის სიკვდილის შემდეგ დაჯილდოვებულია მედლით „მხედრული მამაცობისათვის“. ამდენად, ძალაში მყოფი საქართველოს პრეზიდენტის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გ. უ-ი უკვე აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპულ პირად. შესაბამისად, გ. უ-ის დედა ნ. უ-ი ითვლება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპული პირის ოჯახის წევრად და „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის სუბიექტად“.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ კასატორს – საქართველოს მთავრობას ზემოაღნიშნულ გარემოებებთან დაკავშირებით არ წარმოუდგენია დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია, რომელიც გააბათილებდა სააპელაციო სასამართლოს შეფასებებს.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქართველოს მთავრობის საკასაციო საჩივარი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს, რადგან გასაჩივრებული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, არ არსებობს მისი გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი და იგი საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად, დატოვებულ უნდა იქნეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. საქართველოს მთავრობის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**სამსახურში აღდგენასთან დაკავშირებით
დაუყოვნებლივ აღსრულების კანონიერება**

განჩინება

№ბს-778-770(კ-15)

02 ივნისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე, (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი**

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალდებულება, ზიანის ანაზღაურება.

აღწერილობითი ნაწილი:

ი. ჩ-ე-დ-მა 25.07.2014წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოპასუხის სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის 14.04.2014წ. №543/18-2 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის და 08.07.2014წ. №401/18 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა, ვ. დ-ის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის დაღუპულ პირად აღიარება, სსიპ ვეტერანების საქმეების სახელმწიფო სამსახურისათვის ი. ჩ-ე-დ-ისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების დავალება. მოსარჩელე მოთხოვნას აფუძნებდა შემდეგ გარემოებებზე: ვ. დ-ი მსახურობდა თავდაცვის სამინისტროს გორის №1 სასწავლო ცენტრის მეთაურის მოადგილედ შეიარაღებისა და ტექნიკის დარგში. 20.10.1993წ. მივლინებული იქნა დასავლეთ საქართველოში საბრძოლო მოქმედებების შესასრულებლად. დაიღუპა ქ. სენაკში 28.10.1993წ. საბრძოლო მოქმედებების შესრულების დროს, რის გამოც ამოირიცხა შეიარაღებული ძალების რიგებიდან საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 29.09.2004წ. ბრძანების საფუძველზე. ვ. დ-ი გარდაცვალების შემდგომ სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისთვის ვახტანგ გორგასლის სახელობის პირველი ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა. საქმეში დაცულ 24.01.1995წ. №328854 გარდაცვალების მოწმობაში

გარდაცვალების მიზეზად მითითებულია, რომ ვ. დ-ი გმირულად დაიღუპა საბრძოლო ოპერაციების შესრულებისას. გარდაცვლილი ვ. დ-ის მეუღლემ, ი. ჩ-ე-დ-მა განცხადებით მიმართა სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურს ვ. დ-ის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის დაღუპულ პირად აღიარების შესახებ, კანონმდებლობით გათვალისწინებული კომპენსაციის მიღების მიზნით, რაზეც გასაჩივრებული აქტებით უარი ეთქვა იმ მოტივით, რომ ვ. დ-ი დაიღუპა ქ. სენაკში, სადაც არ მიმდინარეობდა საბრძოლო ოპერაციები საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის. ი. ჩ-ე-დ-ი თვლის, რომ არსებობს გასაჩივრებული აქტების ბათილად ცნობის საფუძველები, ვინაიდან მის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები: 16.12.1993 წ. №1515 საბრძოლო მოკვლევა, საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულება, რომლითაც სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისთვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისთვის გარდაცვალების შემდგომ ვახტანგ გორგასლის სახელობის პირველი ხარისხის ორდენით დაჯილდოვდა ვ. დ-ი, ასევე გარდაცვალების მონაწილე ადასტურებს, რომ ვ. დ-ი ფაქტობრივად აღიარებულია საქართველოს ერთიანობისა და დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლ პირად. სტატუსის მინიჭებაზე უარის გამო მიადგა ზიანი, რის შემდეგაც მიყენებული ზიანი უნდა აუნაზღაურდეს მოპასუხე ორგანიზაციისგან 2014 წლის იანვრიდან ყოველთვიურად 500 ლარის ოდენობით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 13.10.2014წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ვ. დ-ი აღიარებული იქნა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის დაღუპულ პირად, ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის 14.04.2014წ. №543/18-2 აქტი და 08.07.2014 წ. №401/18 გადაწყვეტილება, მოპასუხეს დაევალა ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ი. ჩ-ე-დ-ისათვის ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭების თაობაზე, ზიანის ანაზღაურების შესახებ მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა. სასამართლომ მიუთითა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6, მე-9 მუხლებზე და აღნიშნა, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შესაბამისად, ვ. დ-ი 20.10.1993 წ. მივლინებული იყო დასავლეთ საქართველოში საბრძოლო მოქმედებების შესასრულებლად, 20.10.1993წ. №1 სასწავლო ცენტრის უფროსის ბრძანების საფუძველზე, რაც დადასტურებუ-

ლია 16.12.1993წ. №1515 საბრძოლო მოკვლევით, რომელსაც ხელს აწერს საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს №1 სასწავლო ცენტრის უფროსი. ვ. დ-ი დაიღუპა 28.10.1993 წ. ქ.სენაკში, სიკვდილი დაკავშირებულია სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებასთან, ხოლო საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 29.09.2004წ. №1/778 ბრძანებით ვ. დ-ი ამორიცხული იქნა შეიარაღებული ძალებიდან 23.10.1993 წ. (დაღუპვის დღიდან). სასამართლომ მიიჩნია, რომ სიკვდილი დაკავშირებულია სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებასთან და ყველა მითითებული დოკუმენტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გაცემული მტკიცებულება, დღეისათვის ძალაშია და სადავოდ არავის არ გაუხდია. სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვ. დ-ი ნამდვილად სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს დაიღუპა, სამსახურებრივ მოვალეობას შეადგენდა დასავლეთ საქართველოში საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობის მიღება, რაც მას დაევალა უფლებამოსილი პირის – საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს №1 სასწავლო ცენტრის უფროსის №416 ბრძანების საფუძველზე.

„საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების – ორდენებისა და მედლების შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 24.12.1992წ. დადგენილება შემუშავდა საქართველოს რესპუბლიკის იმ მოქალაქეთა დასაჯილდოებლად, რომელთაც გმირობა, მამაცობა გამოიჩინეს სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლაში, განსაკუთრებული პირადი წვლილი მიუძღვით დამოუკიდებელი ქართული სახელმწიფოს მშენებლობაში, სწორედ ასეთი მოქალაქეებისათვის არის დანესებული საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოები და მედლები. I ხარისხის ორდენით ჯილდოვდებიან ერისა და სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურების, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის. სასამართლომ მიიჩნია, რომ ძალაში მყოფი დოკუმენტებით აღიარებულია, რომ ვ. დ-ი გმირულად დაიღუპა საქართველოს ტერიტორიული ერთიანობისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში, შესაბამისად აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის მონაწილედ, ხოლო მისი ოჯახის წევრი, მეუღლე, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის დაღუპული პირის ოჯახის წევრად.

რაც შეეხება მოთხოვნას ზიანის ანაზღაურების შესახებ, სასამართლომ ჩათვალა, რომ სახეზე არ არის სზაკ-ის 207-ე და 208.1 მუხლებით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების საფუძ-

ვლები, რის გამოც მოთხოვნა ამ ნაწილში არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 13.10.2014წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურმა. ი. ჩ-ე-დ-მა წარადგინა შეგებებული სააპელაციო საჩივარი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 08.07.2015წ. გადაწყვეტილებით სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, ი. ჩ-ე-დ-ის შეგებებული სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 13.10.2014წ. გადაწყვეტილების გაუქმებით და მიღებული იქნა ახალი გადაწყვეტილება, ი. ჩ-ე-დ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტზე და აღნიშნა, რომ დაუშვებელია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლად განიმართოს ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობა. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს მსჯელობები წინააღმდეგობრივია, კერძოდ, პირველი ინსტანციის სასამართლომ ერთმანეთთან გააიგივა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას, ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობა, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში მონაწილეობასთან და აღნიშნულ დასკვნას საფუძვლად მიუთითა იმ გარემოებაზე, რომ ქ. სენაკში, ბრძოლები მიმდინარეობდა არა მარტო ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან, არამედ აფხაზ სეპარატისტებთან და ბრძოლა მიმდინარეობდა სწორედ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის, რაც სააპელაციო სასამართლოს აზრით მცდარ დასკვნას წარმოადგენს. სასამართლომ აღნიშნა, რომ უახლოეს წარსულში, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის საბრძოლო მოქმედებები მიმდინარეობდა აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, შესაბამისად, დასავლეთ საქართველოში, ქ. სენაკში, ქვეყნის შიგნით არსებულ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობის ფაქტი ვერ შეფასდება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლებში მონაწილეობად.

ის გარემოება, რომ ვ. დ-ი დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის

სახელობის პირველი ხარისხის ორდენით, არ გულისხმობს, რომ საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით (1994 წლის 1 სექტემბრის №288 ბრძანებულება) იგი უკვე აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს დაღუპულ პირად. ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით ჯილდოვდებიან ერისა და სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურების, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის ანუ სამშობლოს წინაშე განსაკუთრებული ღვაწლი, თავდადება და თავგანწირვა შეიძლება გამოიხატოს, როგორც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის შეტანილი წვლილით, ასევე პირის მიერ სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას გამოვლენილი თავდადებით, იქნება ეს უშუალოდ სამხედრო სამსახური, თუ სხვა ქვეყნისათვის მნიშვნელოვანი საქმიანობა.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია აგრეთვე, რომ არ არსებობდა ზიანის ანაზღაურების საფუძველი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 08.07.2015წ. გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გასაჩივრდა ი. ჩ-ე-დ-ის მიერ.

კასატორი ითხოვს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების გზით ახალი გადაწყვეტილების მიღებას, რომლითაც დაკმაყოფილება სარჩელი სრულად. კასატორი აღნიშნავს, რომ სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა. სასამართლოს დასკვნები იურიდიულად დაუსაბუთებელია, რადგან ისინი სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივ გარემოებებიდან არ გამომდინარეობს. კასატორი თვლის, რომ საქმეში დაცული მტკიცებულებებით ვ. დ-ი ფაქტობრივად აღიარებულია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად. სააპელაციო სასამართლოს დასკვნა, რომ ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლას, აფხაზეთისა და შიდა ქართლის გარდა, ადგილი არ ჰქონია, კასატორის აზრით არის დაუსაბუთებელი, აღნიშნული არ გამომდინარეობს „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის შინაარსიდან, სასამართლო არ ასაბუთებს თავის დასკვნას, რომ შიდა დაპირისპირებას არ შეიძლება ჰქონდეს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის სტატუსი. სასამართლოს მოსაზრება ორდენის მინიჭების საფუძველთან დაკავშირებით ბათილდება საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულებით. სააპელაციო პალატამ არ გაითვალისწინა საკასაციო სასამართლოს 25.07.06წ.

№ბს-83-80 (კ-06) გადაწყვეტილება. კასატორი ასევე ითხოვს ზიანის ანაზღაურებას მოპასუხისგან 2014 წლის 01 იანვრიდან 500 ლარის ოდენობით, ხოლო 2015 წლიდან – 1000 ლარის ოდენობით. კასატორი არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას ზიანთან დაკავშირებით და აღნიშნავს, რომ სტატუსის მინიჭებაზე სამსახურის უარის გამო მოსარჩელემ ვერ ისარგებლა კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებით.

სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურმა საკასაციო საჩივარზე წარდგინილ შესაგებელში აღნიშნა, რომ „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტი ერთმნიშვნელოვნად განსაზღვრავს თუ ვინ ითვლება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედებების ვეტერანად. დაუშვებელია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლად განიმარტოს ქვეყნის შიგნით არსებულ არაფორმალურ შეიარაღებულ დაჯგუფებებთან საბრძოლო მოქმედებაში მონაწილეობა. ვ. დ-ის დაჯილდოვება ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით არ არის საკმარისი ტერიტორიული მთლიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლებში დაღუპულ პირად აღიარებისათვის, დაჯილდოვება მოიაზრებს არა მხოლოდ ტერიტორიული ერთიანობისათვის წარმოებულ ბრძოლაში მონაწილეობას, არამედ აგრეთვე სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს გამოვლენილ მაღალ საბრძოლო მომზადებას, ხელმძღვანელობის მიერ მიცემული საბრძოლო დავალების წარმატებით შესრულებას. შესაგებლის ავტორი ყურადღებას ამახვილებს აგრეთვე სამხედრო მოსამსახურის სამართლებრივი სტატუსის თავისებურებებზე, რაც უკავშირდება დასახული ამოცანის ყოველგვარ პირობებში შესრულებას, მაშინაც კი თუ მოსამსახურის სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრება.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო პალატა საქმის მასალების შესწავლის, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერებისა და საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად თვლის, რომ ი. ჩ-ე-დ-ის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებით მიღებული უნდა იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

„სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტის თანახმად კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება აქვთ: საქართველოს ტე-

რიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, აგრეთვე 1998 წელს მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებს. ამავე კანონის 22¹ მუხლის თანახმად, ამ კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „მ“-„ო“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრულ პირებს კომპენსაცია დაენიშნებათ ოჯახის წევრის გარდაცვალების შემთხვევაში. ამდენად, სხენებული ნორმის მიხედვით, კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღების უფლება აქვთ მხოლოდ იმ პირებს, რომელთა ოჯახის წევრები გარდაიცვალნენ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის დროს ან ამ ბრძოლის დროს მიღებული ჭრილობების შედეგად. დავის საგანს წარმოადგენს სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად ვ.დ-ის აღიარება, სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის 14.04.14წ. №543/18-2 წერილის და 08.04.14წ. გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა, მოსარჩელე ი. ჩე-დ-ის ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭების თაობაზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება, ზიანის ანაზღაურება. დავის გადაწყვეტა საჭიროებს მოსარჩელის ი. ჩე-დ-ის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპული პირის ოჯახის წევრობის დადგენა.

საკასაციო პალატა თვლის, რომ ი. ჩე-დ-ის მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველს არ ქმნის ადმინისტრაციული ორგანოს მოსაზრება მასზედ, რომ ვ. დ-ი დაიღუპა ქ. სენაკში, სადაც არ მიმდინარეობდა საბრძოლო ოპერაციები საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის. გასაჩივრებულ აქტში მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის დამატებით საფუძველად მითითებულია აფხაზეთში საომარი მოქმედებების დასრულების თარიღი – 30.09.1993წ.. საკასაციო პალატა თვლის, რომ მითითებული მსჯელობა არ ასაბუთებს სადავო აქტებით მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას. საბრძოლო მოკვლევის მასალების მიხედვით ვ. დ-ი დასავლეთ საქართველოში იქნა მივლინებული 20.10.1993წ., საბრძოლო მოქმედებების შესასრულებლად. საქმის მასალებით დასტურდება აგრეთვე, რომ ვახტანგ გორგასალის I ხარისხის ორდენით ვ. დ-ი დაჯილდოვდა საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულებით. ამ პერიოდში მოქმედმა „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ“ 24.12.1992 წ.

კანონით დამტკიცებული „საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოების – ორდენებისა და მედლების დებულება“ ადგენდა, რომ ვახტანგ გორგასლის ორდენით ჯილდოვდებოდნენ საქართველოს რესპუბლიკის სამხედრო მოსამსახურენი, რომლებმაც სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლებში გამოიჩინეს გმირული თავდადება და მამაცობა, უნარიანი ხელმძღვანელობით უზრუნველყვეს სამხედრო ნაწილებისა და ქვედანაყოფების წარმატება, შეიმუშავეს და განახორციელეს საბრძოლო ოპერაციები (მე-3 მუხ.). სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება, რომ ღვანლი, თავდადება და თავგანწირვა, რისთვისაც სიკვდილის შემდეგ ორდენით დაჯილდოვდა ვ. დ-ი, შეიძლება გამოიხატოს როგორც ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის დაცვაში შეტანილი წვლილით, ასევე სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას გამოვლენილ თავდადებაში, არ გამოორიცხავს ი. ჩ-ე-დ-ის მოთხოვნის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას. სააპელაციო სასამართლო უთითებს, რომ I ხარისხის ორდენით დაჯილდოვება უპირობოდ არ გულისხმობს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლების და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირად აღიარებას. აღნიშნულს სააპელაციო პალატის აზრით არ ადასტურებს აგრეთვე ის გარემოება, რომ ვ. დ-ი გარდაიცვალა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს, საბრძოლო მოქმედების შედეგად. საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულების ტექსტის თანახმად ვ. დ-ი დაჯილდოვდა ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი მამაცობისათვის, თავდადებისა და თავგანწირვისათვის (სიკვდილის შემდეგ)“. ადმინისტრაციულმა ორგანომ დასაბუთების გარეშე ფაქტობრივად უგულებელყო სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულება, სახელმწიფო ჯილდოების მინიჭების მომწესრიგებელი კანონმდებლობა, მაშინ, როდესაც „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის 2.1 მუხლის თანახმად, „ვეტერანების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობა მოიცავს ამ კანონს, სახელმწიფოს სხვა საკანონმდებლო აქტებს, აგრეთვე, საერთაშორისო ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებს“.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ტერიტორიული ერთიანობისთვის ბრძოლა არ გულისხმობს მხოლოდ გარე აგრესიისაგან დაცვას. ქვეყნის ტერიტორიული ერთიანობისათვის საფრთხის არსებობის დადგენა უკავშირდება დაპირისპირების მასშტაბის, საფრთხის ხარისხის დისკრეციული შეფასების სფეროს,

შესაბამისად სახელმწიფო მეთაურის ბრძანებულებაში აღნიშნული გარემოებების უარყოფა საჭიროებდა სათანადო დასაბუთებას. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ 1993 წლის ოქტომბერში საქართველოში ადგილი ჰქონდა საბრძოლო მოქმედებებს, ქ. ქუთაისში გამოცხადებული იყო კომენდანტის საათი, შექმნილი იყო საგანგებო სიტუაციების დროებითი კომიტეტი, ამასთანავე, იმჟამად შექმნილი მდგომარეობა, კერძოდ, შეიარაღებული ფორმირებების მიერ რიგი დასახელებული პუნქტების დაკავება, სახელმწიფო მეთაურის, შეიარაღებული ძალების მთავარსარდლის ბრძანებულებით დასავლეთ საქართველოს საგანგებო სიტუაციების რაიონის (ზუგდიდის, წალენჯიხის, ხობის, სენაკის, ჩხოროწყუს, მარტვილის, აბაშის, სამტრედიის, ვანის, ხობის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის რაიონებში და ქ. ფოთში) დროებითი კომიტეტის შექმნა, თავმჯდომარედ სახელმწიფო მინისტრის დანიშვნა, შექმნილი ვითარების გამო გვარდიის სპეცრაზმის დაარსება, ქ. ქუთაისში კომენდანტის საათის გამოცხადება, საბრძოლო მოქმედებებში მძიმე ტექნიკის და არტილერიის გამოყენება, საქართველოს რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოყენება ადასტურებს ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობისათვის საშიშროების არსებობას, შექმნილი კონკრეტული ვითარება ქმნიდა საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპული პირებისთვის, სახელმწიფო მეთაურის გადაწყვეტილებით, ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპულ პირად მიჩნევის პირობას.

მოპასუხის მითითება იმაზე, რომ „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ 17.10.1995წ. კანონის მე-8 მუხლის თანახმად საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილებას განეკუთვნება მხოლოდ სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედებების ვეტერანების და მათთან გათანაბრებული პირების განსაზღვრა, არ ადასტურებს მოთხოვნის უსაფუძვლობას. სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულება გამოიცა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ 17.10.1995წ. კანონის მიღებამდე, სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულების გამოცემის დროს მოქმედი „სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ კანონის მე-17 მუხლის თანახმად, საქართველოს სახელმწიფო მეთაური იყო საქართველოს რესპუბლიკის უმაღლესი თანამდებობის პირი, რომელიც უზრუნველყოფდა სახელმწიფოს დამოუკიდებლობას და ტერიტორიულ მთლიანობას. სახელმწიფო მეთაურის განკარგულება არის აღმჭურველი აქტი, იგი ძალაშია, „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის

მიღებით სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №228 ბრძანებულება არ გაუქმებულა, ბრძანებულება მოქმედებს და ის სადავოდ არავის გაუხდია. „სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ კანონის 17.17 მუხლის თანახმად საქართველოს რესპუბლიკის ორდენებით და მედლებით დაჯილდოვება შეადგენდა სახელმწიფო მეთაურის უფლებამოსილების სფეროს. დაჯილდოვების დროს მოქმედი კანონმდებლობა, კერძოდ, „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ“ კანონი ადგენდა სამშობლოს ერთიანობისათვის ბრძოლაში თავგანწირვისათვის ვახტანგ გორგასლის I ხარისხის ორდენით დაჯილდოვებული პირის ტერიტორიული ერთიანობისათვის მეგრძოლად მიჩნევის შესაძლებლობას, დაჯილდოვების სამართლებრივი საფუძველი იყო „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ“ კანონი, სახელმწიფო მეთაურის აქტით, ფაქტობრივი გარემოების გათვალისწინებით, დაკონკრეტდა ჯილდოს მინიჭების გარემოება – „სამშობლოს დაცვისა და ერთიანობისათვის ბრძოლაში გამოჩენილი გმირობის, მამაცობისა და თავდადებისათვის“. ასეთ შეფასებას არ გამორიცხავს მოპასუხის მითითება სამხედრო მოსამსახურის ზოგად ვალდებულებებზე, კერძოდ, „სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის შესახებ“ კანონის 2.1, 22-ე მუხლებზე, რომელთა მიხედვით სამხედრო მოსამსახურე ვალდებულია დაიცვას ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობა და სუვერენიტეტი ნებისმიერ სიტუაციაში, მაშინაც კი როდესაც მის სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრება. საკასაციო პალატა თვლის, რომ სამხედრო მოსამსახურის ზოგადი ვალდებულება დაიცვას სამშობლოს სუვერენიტეტი და მთლიანობა საკუთარი სიცოცხლის ფასად არანაირად არ უარყოფს სახელმწიფოს შესაძლებლობას და ვალდებულებას მაღალი შეფასება მისცეს სამხედრო მოსამსახურის მიერ გამოჩენილ თავგანწირვას.

სახელმწიფო მეთაურის განკარგულების ტექსტი დაჯილდოვების მიზეზად ერთმნიშვნელოვნად უთითებს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში სიმამაცის გამოჩენას, სახელმწიფო მეთაურის ბრძანებულების ტექსტიდან გამომდინარე, არსებობს ვ. დ-ის სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპულ პირად მიჩნევის საფუძველი. ძალაში მყოფი სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გათვალისწინებით და საკასაციო სასამართლოს პრაქტიკის (სუს 25.07.06წ. №83-80(კ-06)) მიხედვით სახელმწიფოს მეთაურის აქტით უკვე აღიარებული საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის

ბრძოლის დროს დაღუპული პირის ოჯახის წევრი ითვლება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპული პირის ოჯახის წევრად და „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის სუბიექტად.

„ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-6 მუხლით განსაზღვრულია ვეტერანთა კატეგორიები, კერძოდ: მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები; სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები; საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები; სამხედრო ძალების ვეტერანები. ამავე კანონის მე-9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებს და მათთან გათანაბრებულ პირებს, სხვებთან ერთად, მიეკუთვნებიან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის, აფხაზეთსა და შიდა ქართლში თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის მონაწილეები: საქართველოს თავდაცვის, შინაგან საქმეთა და უშიშროების სამინისტროების, აგრეთვე დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტის მოსამსახურეები და მუშაკები, მათ შორის თადარიგში დათხოვნილი (გადამდგარნი), საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილე სამხედრო ფორმირებაში ჩარიცხული სამოქალაქო პირები, მოხალისეები.

საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებით დამტკიცებული „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული პირების აღრიცხვის, მათთვის შესაბამისი კატეგორიების მიხედვით მონაწილეების გაცემის თაობაზე“ ინსტრუქცია საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საბრძოლო მოქმედების მონაწილესთან მიმართებით უთითებს არა კონკრეტულ რეგიონს, არამედ კონფლიქტურ ზონებს, სადაც მიმდინარეობდა საბრძოლო ოპერაციები. ინსტრუქციის მე-6 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საბრძოლო მოქმედებების მონაწილის დამადასტურებელი ვეტერანის მონაწილის მაძიებლისათვის ადგენს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს შესაბამისი სამსახურიდან და სხვა შესაბამისი უწყებიდან ნების-

მიერი დოკუმენტის და სხვა მტკიცებულების წარმოდგენას, რომლებიც ადასტურებენ კონფლიქტურ ზონაში საბრძოლო მოქმედებების პერიოდში სამხედრო ფორმირებაში სამსახურს და საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილეობას (სამხედრო ბილეთში შესაბამისი ჩანაწერი; ჩარიცხვის, ამორიცხვის, მივლინების, წახალისების, წოდების მინიჭების, დაჯილდოვების ბრძანებები, სამხედრო ტრავმის მიღების, იარაღის, ფორმა-ტანსაცმლის, სურსათის, ხელფასის მიღების შესახებ საბუთები და სხვ.). საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის მე-6 მუხლის „ვ.ა“ ქვეპუნქტი აგრეთვე ადგენს მაძიებლის ვალდებულებას წარმოადგინოს საბრძოლო მოკვლევა. ვ. დ-ის სამშობლოს ერთიანობისათვის ბრძოლაში მონაწილეობას, ბრძოლაში გამოჩენილ თავდადებას ადასტურებს საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 01.09.1994წ. №288 ბრძანებულება, საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს №1 სასწავლო ცენტრის უფროსის პოლკოვნიკ გ. ი-დის საბრძოლო მოკვლევა, საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს პირად შემადგენლობასთან მუშაობის სამმართველოს უფროსის, პოლკოვნიკ დ. ს-დის 27.12.94წ. წერილი. ამასთანავე, საქართველოს მთავრობის 22.08.14წ. №509 დადგენილებით დამტკიცებული „ვეტერანის მონაწილის ნიმუშისა და მისი გაცემის წესის“ პირველი დანართის 1.2 მუხლის შესაბამისად, ტერმინი „ომი“ გულისხმობს „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-6 მუხლის „ა“-„გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებს, ხსენებული დებულებები, სხვებთან ერთად, ითვალისწინებს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებს („გ“ ქვეპუნქტი).

„სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ კანონში 27.12.13წ. კანონით შეტანილი და 2014 წლის 1 იანვარს ამოქმედებული დამატების თანახმად კომპენსაციის მიმღებ პირთა შორის სხვებთან ერთად გათვალისწინებულია აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულთა ოჯახის წევრები (მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტი, 22¹ მუხლი). ნოვაციები ითვალისწინებენ კომპენსაციის დანიშვნას არა მხოლოდ საქართველოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ პირთა ოჯახებისათვის, არამედ აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულთა ოჯახის წევრთათვის. ამასთანავე, მოსარჩელე არის „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის და-

ღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ 27.12.1996წ. კანონის სუბიექტი. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 10.02.06წ №46/6 ბრძანებულებით დამტკიცებული „სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნისა და გაცემის წესის“ (№2 დანართი) 15.2 მუხლის „ა2“ ქვეპუნქტი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისთვის, აგრეთვე 1998 წლის მაისისა და 2004 წლის აგვისტოს მოვლენების დროს დაღუპულთა ან მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებისთვის კომპენსაციის დანიშნისათვის წარსადგენ დოკუმენტთა შორის ითხოვს სსიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის მიერ გაცემულ ვეტერანის სტატუსის დამადასტურებელ დოკუმენტს ან შესაბამისი სტატუსის დამადასტურებელ ცნობას. ი. ჩ-ე-დ-ს მინიჭებული აქვს მარჩენალდაკარგულის კატეგორია (ინსტრუქციის მე-3 მუხ. „ვ“ ქვეპუნქტი). იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებულებით დამტკიცებული ინსტრუქციით, აგრეთვე საქართველოს მთავრობის 22.08.14წ. №509 დადგენილებით დამტკიცებული წესით (1.1 მუხ.) გათვალისწინებულია ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის კატეგორია, მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა ემსჯელა ი. ჩ-ე-დ-ის საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 14.11.11წ. №871 ბრძანებით დამტკიცებული «ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ» საქართველოს კანონით განსაზღვრული პირების აღრიცხვის, მათთვის შესაბამისი კატეგორიების მიხედვით მოწმობების გაცემის შესახებ“ ინსტრუქციის მე-6 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტით და მე-7 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული „ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის“ კატეგორიისადმი მიკუთვნების შესაძლებლობაზე. ომში დაღუპული ოჯახის წევრის და მარჩენალდაკარგულის მოწმობის მაძიებლისათვის ინსტრუქციით განსაზღვრულია წარსადგენი დოკუმენტაციის ერთიანი პაკეტი (მე-6 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტი), ამასთანავე ინსტრუქციის მე-7 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის მოწმობა გაიცემა „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ“ კანონის 1-ლი მუხლის მე-2 პუნქტის და მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ პირებზე. სადავო აქტებში არ არის დასაბუთებული თუ რატომ არ პასუხობს ი. ჩ-ე-დ-ის მოწმობები აღნიშ-

ნული კანონის 1-ლი მუხლის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტებს, მე-4 მუხლის მოთხოვნებს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ი. ჩ-ე-დ-ის სახელზე გაცემული მარჩენალდაკარგულთა მოწმობა ინსტრუქციის მე-7 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად გაიცემა „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ კანონის მე-16 მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ პირებზე. აღნიშნული პუნქტი, სხვებთან ერთად, ითვალისწინებს სახელმწიფოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედებების დროს დაღუპულთა ოჯახის წევრთა სოციალურ დაცვას. ადმინისტრაციულ ორგანოს სადავო აქტი და სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არ შეიცავს ი. ჩ-ე-დ-ისათვის „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „ნ“ ქვეპუნქტით და 22¹ მუხლით გათვალისწინებული კომპენსაციის მიღებისათვის საჭირო სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის დასაბუთებას.

სადავო აქტების ბათილად ცნობაზე სტატუსის მინიჭებაზე აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნაზე უარის თქმის გამო სააპელაციო პალატამ არ იქონია მსჯელობა ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნაზე (2014 წლის 1 იანვარის თვიდან 500 ლარის, ხოლო 2015 წლიდან 1000 ლარის ოდენობით ზიანის ანაზღაურება). საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ხსენებული მოთხოვნა საჭიროებს მოსარჩელისათვის სტატუსიდან გამომდინარე კომპენსაციის მიღების საკითხების გარკვევას. მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული აგრეთვე, რომ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსის მინიჭება არ გულისხმობს კომპენსაციის დანიშვნას დაუყოვნებლივ და უპირობოდ, რადგან კომპენსაციის მინიჭება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 10.02.2006წ. №46/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო პენსიის/საპენსიო პაკეტისა და სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნისა და გაცემის წესით“ გათვალისწინებული პროცედურის გავლას ითვალისწინებს. მხედველობაშია მისაღები აგრეთვე, რომ მოსარჩელეს მინიჭებული აქვს მარჩენალდაკარგულის და არა ომში დაღუპულის ოჯახის წევრის სტატუსი, სტატუსის დაზუსტების, მისი შეცვლის საკითხი მას მანამდე არ მოუთხოვია, სტატუსის შეცვლის საკითხი მოსარჩელემ „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიების შესახებ“ კანონში ცვლილებების შეტანის შემდეგ დასვა. სკ-ის 1005-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ზიანის ანაზღაურება არ წარ-

მოიშობა, თუ დაზარალებული განზრახ ან უხეში გაუფრთხილებლობით არ შეეცადა სამართლებრივი გზებით თავიდან აეცილებინა ზიანი. ზიანის ანაზღაურების წინაპირობები დადგენილია სკ-ის 992-ე მუხლით. მიყენებული ზიანის ანაზღაურების აუცილებელ პირობად მითითებული მუხლი ითვალისწინებს ზიანის მიყენების ფაქტის არსებობას, მიყენებულ ზიანსა და ქმედებას შორის მიზეზობრივი კავშირის, ქმედების მართლწინააღმდეგობის და ბრალის კუმულატიურად არსებობას. სააპელაციო პალატამ უნდა იქონიოს მსჯელობა მოცემულ შემთხვევაში მითითებული კუმულატიური პირობების არსებობის შესახებ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არის დაუსაბუთებელი, სასამართლოს სრულყოფილად არ გამოუკვლევია საქმის ფაქტობრივი გარემოებები და არ მისცა მათ სათანადო სამართლებრივი შეფასება, განჩინება მოკლებულია სამართლებრივ და ფაქტობრივ წინამძღვრებს, გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია, რაც სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად საკასაციო საჩივრის აბსოლუტურ საფუძველს ქმნის. ზემოაღნიშნული თავის მხრივ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და სსკ-ის 412-ე მუხლის საფუძველზე ხელახალი განხილვისათვის იმავე სასამართლოსთვის დაბრუნების პირობაა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 257-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ი. ჩ-ე-დ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.10.2014წ. გადაწყვეტილება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საკიეპელი

1. **სამსახურიდან გათავისუფლების კანონიერება
თანამდებობაზე კონკურსის წესით დანიშვნა**
კონკურსის შედეგების გასაჩივრება 3; 50; 57
კონკურსის შედეგად საჯარო მოხელეთა შერჩევა 30
2. **სამსახურიდან გათავისუფლება დისციპლინური
გადაცდომისათვის ან სამსახურებრივი
მოვალეობის დარღვევის გამო**
სამსახურიდან გათავისუფლება სამსახურებრივი
მოვალეობის დარღვევის გამო 69; 85
სამუშაოზე აღდგენა და იძულებითი
განაცდურის ანაზღაურება 113
სამსახურიდან გათავისუფლება შტატების შემცირების გამო
და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურება 131
სამსახურიდან გათავისუფლება შტატების შემცირების გამო 145
სამსახურიდან გათავისუფლება
სამსახურის ვადის გასვლის გამო 167
დროებითი მოვალეობის შემსრულებლის
სამსახურიდან გათავისუფლება 177
3. **სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნის საფუძვლები**
კომპენსაციის დანიშვნა საქართველოს
ტერიტორიული მთლიანობისათვის
დალუპულის ოჯახის წევრებისათვის 187
სამსახურში აღდგენასთან დაკავშირებით
დაუყოვნებლივ აღსრულების კანონიერება 205